

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

ul. Stefana Okrzei 15, 84-300 Lębork
tel./fax. 59/842 17 71
pcpr@pcprlebork.pl www.pcprlebork.pl

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku za 2025 rok

WSTĘP	2
I. PODSTAWA PRAWNA FUNKCJONOWANIA I REALIZACJI ZADAŃ PCPR	2
II. STRUKTURA ORGANIZACYJNA PCPR, KADRA, BUDŻET, SIEDZIBA I KONTROLE ZEWNĘTRZNE	5
III. POMOC SPOŁECZNA	13
III.1. Przeciwdziałanie przemocy domowej i interwencja kryzysowa	14
III.1.1. Działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej	14
III.1.2. HOSTEL – miejsca całodobowe dla kobiet w ciąży i matek/ojców z dziećmi	19
III.2. Usamodzielnienie osób opuszczających placówki	21
III.3. Domy pomocy społecznej	22
III.4. Pomoc cudzoziemcom	27
III.5. Projekt pn. Centrum Wsparcia Społecznego w powiecie lęborskim – w zakresie pomocy społecznej	29
IV. PIECZA ZASTĘPCZA – RODZINNA I INSTYTUCJONALNA	31
IV.1. Rodzinna piecza zastępcza	38
IV.2. Instytucjonalna piecza zastępcza	55
IV.3. Usamodzielnianie wychowanków opuszczających pieczę zastępczą	61
IV.4. Projekt pn. „Centrum Wsparcia Społecznego w powiecie lęborskim” – w zakresie pieczy zastępczej	65
V. REHABILITACJA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ	68
V.1. Rehabilitacja społeczna osób z niepełnosprawnością	72
V.1.1. Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	72
V.1.2. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny	72
V.1.3. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	73
V.1.4. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	73
V.1.5. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	73
V.1.6. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej	74
V.2. Programy PFRON	75
V.2.1. Program pn. <i>Aktywny Samorząd</i>	75
V.2.2. Program pn. <i>Program wyrównywania różnic między regionami</i>	80
V.2.3. Program pn. <i>Samodzielność - Aktywność - Mobilność</i>	81
V.2.4. Realizacja zadań w zakresie usług transportowych door-to-door	82
VI. POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	82
VI.1. Orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności	83
VI.2. Legitymacje osób niepełnosprawnych	87
VI.3. Karty parkingowe osób niepełnosprawnych	87
VII. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ	88
VII.1. Potrzeby w zakresie obszarów pomocy społecznej	88
VII.2. Potrzeby w zakresie systemu pieczy zastępczej	92
VII.3. Potrzeby jednostki w zakresie realizowanych zadań	94
SPIS TABEL	95
SPIS WYKRESÓW	96
ZAŁĄCZNIK NR 1 - SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY PCPR W LĘBORKU JAKO ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE LĘBORSKIM	97
ZAŁĄCZNIK NR 2 - SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE LĘBORSKIM NA LATA 2021-2027	109
ZAŁĄCZNIK NR 3 - RAPORT Z REALIZACJI POWIATOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2023-2027	119
ZAŁĄCZNIK NR 4 - SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI POWIATOWEGO PROGRAMU DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA LATA 2023-2030	135

Lębork, luty 2026 roku

WSTĘP

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku za 2025 rok sporządzono na podstawie:

- art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2025 roku, poz. 1214), który wskazuje, że: *Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa radzie powiatu coroczne sprawozdanie z działalności centrum oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej,*
- art. 182 ust. 5 i art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2025 roku, poz. 49), które wskazują, że: *Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa zarządowi powiatu coroczne sprawozdanie z działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz przedstawia zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej oraz iż do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy.*

I. Podstawa prawna funkcjonowania i realizacji zadań PCPR

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku zostało powołane na podstawie uchwały Nr III/20/98 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 30 grudnia 1998 roku w sprawie utworzenia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Rozpoczęło swoją działalność z dniem 1 stycznia 1999 roku. PCPR jest jednostką organizacyjną powiatu lęborskiego, prowadzoną w formie jednostki budżetowej powiatu, podporządkowaną bezpośrednio Zarządowi Powiatu Lęborskiego. Centrum obejmuje swoim działaniem obszar powiatu lęborskiego.

W 2025 roku zakres działania jednostki regulował statut przyjęty uchwałą Nr XLIX/330/2022 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 14 grudnia 2022 roku w sprawie nadania statutu Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku oraz Regulamin Organizacyjny przyjęty uchwałą Nr 8/2024 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 19 czerwca 2024 roku.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku wykonuje zadania własne i zlecone na podstawie ustaw i przepisów wykonawczych, a także uchwał Rady Powiatu Lęborskiego i Zarządu Powiatu Lęborskiego. W 2025 roku obowiązywały następujące podstawowe akty prawne regulujące działalność jednostki:

1. ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.),
akty wykonawcze:
 - a) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 roku w sprawie domów pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 51),
 - b) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lutego 2024 roku w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 169),
 - c) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012 roku w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z 2012 roku, poz. 954 ze zm.),
 - d) ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1079), i rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 kwietnia 2015 roku w sprawie udzielania pomocy cudzoziemcom (Dz. U. z 2019 r., poz. 1946 ze zm.);
2. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2025 roku, poz. 49),
akty wykonawcze:
 - a) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 roku, nr 292, poz. 1720),

- b) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 roku w sprawie wzoru zaświadczenia kwalifikacyjnego (Dz.U. 2023 poz. 2052)
- c) ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2025 roku, poz. 913, ze zm.),

akty wykonawcze:

- a) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 roku w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku, poz. 926, ze zm.),
 - b) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 roku w sprawie algorytmu przekazywania środków państwowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 1605, z późn. zm.),
 - c) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 roku w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. nr 230, poz. 1694, ze zm.),
 - d) rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (tekst jednolity Dz. U. z 2021 roku, poz. 2284),
 - e) rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 roku w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (tekst jednolity Dz. U. z 2021 roku, poz. 857),
 - f) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 roku w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia (Dz. U. nr 17, poz. 162, z późn. zm.),
 - g) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 listopada 2007 roku w sprawie warunków, sposobu oraz trybu gromadzenia i usuwania danych w ramach elektronicznego krajowego systemu monitoringu orzekania o niepełnosprawności (Dz. U. nr 228, poz. 1681),
 - h) rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2003 roku w sprawie organizacji oraz trybu działania wojewódzkich i powiatowych społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych (Dz. U. nr 62, poz. 560);
3. ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity Dz. U. z 2024 roku, poz. 1673, ze zm.),

akty wykonawcze

- a) uchwała Nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 roku w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030 (M.P. z 2023 roku, poz. 1232),
- b) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 roku, poz. 1870),
- c) rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023 roku w sprawie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy (Dz. U. z 2023 roku, poz. 1166),
- d) rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 roku w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach (Dz. U. z 2023 roku, poz. 1164),
- e) rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 roku w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (Dz. U. z 2023 roku, poz. 1163),

4. uchwała Nr XXVII/193/2021 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 18 lutego 2021 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Lęborskim na lata 2021 – 2027,
5. uchwała NR X/64/2025 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 20 marca 2025 r. w sprawie ustalenia zadań i wysokości środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych do realizacji w 2025 roku, która została zmieniona uchwałami nr XII/89/2025 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 13 czerwca 2025 roku, uchwałą nr XVII/103/2025 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 30 października 2025 roku oraz uchwałą nr XVII/119/2025 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 12 grudnia 2025 roku
6. uchwała Nr XVII/120/2025 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 12 grudnia 2025 roku w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Lęborskim na lata 2026 – 2028,
7. uchwała Nr 571/2023 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 29 sierpnia 2023 roku w sprawie zasad finansowania rodzinnej pieczy zastępczej oraz pomocy dla osób usamodzielnianych w Powiecie Lęborskim, uchwała Nr 156/2025 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 21 maja 2025 r. w sprawie zasad finansowania rodzinnej pieczy zastępczej oraz pomocy dla osób usamodzielnianych w Powiecie Lęborskim,
8. uchwała Nr XV/118/2012 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 29 lutego 2012 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej,
9. uchwała nr LVII/387/2023 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 27 października 2023 roku w sprawie przyjęcia Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2023-2027,
10. uchwała nr LVII/388/2023 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 27 października 2023 roku w sprawie przyjęcia Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Lęborskim na lata 2023-2027,
11. uchwała Nr V/24/2024 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 13 września 2024 r. w sprawie zmiany uchwały Nr LVII/387/2023 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 27 października 2023 roku w sprawie przyjęcia Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2023 – 2027,
12. uchwała nr LVII/389/2023 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 27 października 2023 roku w sprawie przyjęcia Programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Lęborskim na lata 2023-2027,
13. uchwała nr LVII/390/2023 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 27 października 2023 roku w sprawie przyjęcia Programu profilaktycznego w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową w Powiecie Lęborskim na lata 2023-2027.

W powiecie lęborskim w okresie sprawozdawczym obowiązywała Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Lęborskim na lata 2021 – 2027 (uchwała Nr XXVII/193/2021 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 18 lutego 2021 roku). Podstawą prawną jej wdrażania i realizacji jest art. 19 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, zgodnie z którym do zadań z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez powiat należy m.in. opracowanie tego dokumentu. Celem Strategii jest podejmowanie rozwiązań w zakresie problemów społecznych w powiecie lęborskim oraz planowanie i realizacja wyznaczonych kierunków działań w zakresie lokalnej polityki społecznej. Realizacja zadań postawionych przed pomocą społeczną na poziomie społeczności lokalnej, rodziny jak i jednostki. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku, podejmując zadania w zakresie pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rehabilitacji osób niepełnosprawnych oraz przeciwdziałania przemocy domowej, monitoruje działania oraz dostosowuje ich realizację do zmieniającej się sytuacji i możliwości tak, aby udzielane mieszkańcom powiatu lęborskiego wsparcie było jak najbardziej adekwatne do ich potrzeb.

Powiatowa Strategia, w określonych celach strategicznych polityki społecznej, opiera się na istniejącym lokalnym systemie pomocy społecznej. Zakłada rozwój pomocy społecznej i wskazuje na konieczność budowania zintegrowanego

systemu wsparcia dla grup szczególnie zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Przedstawione kierunki działań wpisują się w sformułowaną misję Strategii, którą jest podejmowanie działań zmierzających do *rozwoju usług społecznych powiatu lęborskiego celem podniesienia jakości życia mieszkańców*, określoną wizją natomiast: *pomoc społeczna spójnym i efektywnym elementem rozwoju powiatu lęborskiego*.

Cele projektowanych zmian strategicznych pogrupowano w czterech priorytetach:

Priorytet I – RODZINA W ŚRODOWISKU LOKALNYM – SPRAWNY SYSTEM REAGOWANIA W SYTUACJI KRYZYSU:

Budowanie sprawnego i skutecznego systemu działań wzmacniających funkcjonowanie rodzin, szczególnie rodzin znajdujących się w kryzysie;

Priorytet II – DOSKONALENIE SYSTEMU OPIEKI NAD DZIECKIEM: Rozwój systemu pieczy zastępczej;

Priorytet III – WSPARCIE OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ: Wsparcie osób z niepełnosprawnością w dążeniu do samodzielnego i aktywnego życia;

Priorytet IV – WSPARCIE I AKTYWIZACJA SENIORÓW: Wsparcie i rozwijanie działań na rzecz osób starszych w celu ich aktywizacji społecznej.

Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Lęborskim przebiega na podstawie przyjętych kierunków działań. Stan ich realizacji za 2025 rok scharakteryzowano w załączniku nr 2 do niniejszego sprawozdania z działalności jednostki.

II. Struktura organizacyjna PCPR, kadra, budżet, siedziba i kontrole zewnętrzne

Strukturę organizacyjną Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku i zakres działania poszczególnych komórek w roku 2025 regulował Regulamin organizacyjny przyjęty uchwałą nr 8/2024 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 19 czerwca 2024 roku w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Na mocy niniejszego dokumentu w skład PCPR wchodziły następujące komórki organizacyjne i samodzielne stanowiska pracy:

Tabela 1. Komórki organizacyjne i samodzielne stanowiska pracy PCPR w Lęborku wg stanu na dzień 31.12.2025 roku

Wyszczególnienie
Dyrektor
Dział Finansowo-Księgowy Główny Księgowy – Obsługa finansowo-księgowa – Obsługa płac
Dział Pieczy Zastępczej Kierownik Działu Pieczy Zastępczej – Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej – Zespół ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Świadczeń – Mieszkanie treningowe
Dział Integracji Osób z Niepełnosprawnością Kierownik Działu Integracji Osób z Niepełnosprawnością - Zespół ds. Rehabilitacji Osób z Niepełnosprawnością - Zespół ds. Wsparcia Osób z Niepełnosprawnością
Dział Pomocy Społecznej i Interwencji Kryzysowej Kierownik Działu Pomocy Społecznej i Interwencji Kryzysowej - Zespół ds. Pomocy Społecznej - Ośrodek Interwencji Kryzysowej z miejscami całodobowymi
Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności Przewodniczący Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności Sekretarz Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności – Składy orzekające: lekarze, psychologzy, pedagodzy, doradcy zawodowi, pracownicy socjalni – Obsługa administracyjno-biurowa
Dział Administracyjny Kierownik Działu Administracyjnego – Zespół ds. Organizacyjnych – Obsługa prawna - Radca Prawny

– Zespół ds. Wdrażania Projektów

Źródło: opracowanie własne na podstawie Regulaminu Organizacyjnego PCPR w Lęborku (uchwała nr 8/2024 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 19 czerwca 2024 roku)

W strukturach jednostki według stanu na 31 grudnia 2025 roku zatrudnionych było 43 pracowników na 42,375 etatach, ponadto Centrum współpracowało w ramach umów cywilno-prawnych z osobami i podmiotami, w tym:

- z 5 prowadzącymi rodzinne domy dziecka i 9 rodzinami zastępczymi zawodowymi, w tym 1 pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego;
- z 19 specjalistami – m.in. psychologami, pedagogami, terapeutami, superwizorem, przede wszystkim wspierającymi rodzinną pieczę zastępczą oraz osoby doznające przemocy domowej i w kryzysie;
- z 5 orzecznikami lekarzami i 7 orzecznikami specjalistami Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- z 9 podmiotami i osobami fizycznymi w związku z realizacją zadań wynikających z projektu pn. „Centrum wsparcia społecznego w powiecie lęborskim” w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021- 2027, Priorytet 5. Fundusze europejskie dla silnego społecznie Pomorza (EFS+), Działanie 5.17 Usługi społeczne i zdrowotne;
- z 9 podmiotami współpracującymi z jednostkom m.in. w sprawach świadczenia usług z zakresu profilaktycznej opieki medycznej nad pracownikami, pełnienia funkcji Inspektora ochrony danych, obsługi informatycznej, tłumacza języka ukraińskiego, z zakresu służby bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej, administratora elektronicznego zarządzania dokumentacją, składnicy akt;
- z 10 podmiotami i osobami fizycznymi w sprawach bezpośrednio związanych z zarządzaniem budynkiem, m.in. serwis i konserwacja dźwigu osobowego, przeglądów zainstalowanych w budynku systemów przeciwpożarowych, serwisu wentylacji i klimatyzacji, alarmu i kamer przemysłowych, fizyczną ochronę mienia, monitoring elektroniczny, utrzymania porządku na terenie budynku, umowy dotyczące użyczenia pomieszczeń w budynku.

W ramach szkoleń i doskonalenia zawodowego pracownicy Powiatowego Centrum podnosili swoje kwalifikacje m.in. poprzez uczestnictwo w szkoleniu pn. „Interwencja Kryzysowa. Pomóż w kryzysie.” (1osoba), w Szkole dla Rodziców i Wychowawców cz. 2 – „Rodzeństwo bez rywalizacji” (2 osoby), studiach podyplomowych: pn. „Szkolenie z Organizacji Pomocy Społecznej” (1 osoba), „Terapia rodzin i par” (1 osoba) oraz „Integracja sensoryczna” (1 osoba) i studiach podyplomowych na kierunku: psychotraumatologia (1 osoba) - finansowanych w 20% ze środków własnych PCPR oraz w 80% ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Ponadto pracownicy uczestniczyli w szkoleniach, konferencjach i spotkaniach tematycznych związanych bezpośrednio z zdaniami realizowanymi na stanowiskach pracy - obszarem pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy domowej, interwencji kryzysowej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz administrowaniem, takich jak:

1. Spotkanie konsultacyjne, Ustawy o asystencji osobistej	1os.
2. RODO – w dziale kadr	2os.
3. Komunikacja w rodzinie i budowanie relacji z dzieckiem/rodziną w obszarze pracy socjalnej
działanie w obszarze wsparcia rodziny	1os.
4. RODO w kadrach 2025 r. – zasady przetwarzania danych osobowych działach kadr i działach HR-	2os.
5. Ochrona Sygnalistów	1os.
6. Podnoszenie poziomu bezpieczeństwa osobistego z wykorzystaniem metody Wendo	1os.
7. Jak poprawnie prowadzić teczkę osobową pracownika 2025	2os.

8. Stan obecny i wyzwania pieczy zastępczej w województwie pomorskim	2os.
9. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	4os.
10. Zmiana zasiłków ZUS 2025 r. Nowe Świadczenia i interpretacje, praktyczne wskazówki	2os.
11. Paca z klientem niezmotywowanym- techniki pracy z oporem klienta wg dialogu motywującego	2os.
12. Warsztaty Kadr PCPR woj. Pomorskiego w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji - perspektywy szanse i możliwości	1os.
13. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w praktyce w 2025 oraz nowy wzór regulaminu ZFŚŚ	5os.
14. Spotkanie Powiatowych Zespołów ds. Orzekania o Niepełnosprawności	2os
15. Szkolenie – pedagog WZOON	3os.
16. Szkolenie- doradca zawodowy -WZOON	1 os.
17. Szkolenie dla Kadry zarządzającej jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej z terenu województwa pomorskiego	2 os.
18. Spotkanie informacyjne na temat modeli współpracy przy wdrażaniu EZD	3 os.
19. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej-zadania w obszarze wsparcia rodzin zastępczych, metodyka pracy uprawnienia i dokumentowanie pracy	4 os.
20. Weryfikacja ryzyka i symptomów krzywdzenia dzieci oraz formy wsparcia i pomoc krzywdzonym- standardy ochrony małoletnich w praktyce	1 os.
21. E-doręczenia oraz usługa integracji z Bazą Adresów Elektronicznych (BAE) systemu e doręczeń autorstwa Sygnity	2 os.
22. Konferencja „Wspieraj mądrze”	10 os.
23. Archiwum zakładowe	1 os.
24. Współpraca międzyinstytucjonalna w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Szacowanie ryzyka zagrożenia dla zdrowia i życia dziecka.	1 os.
25. Spotkanie szkoleniowo-informacyjne dot. odpowiedzialności urzędników i pracowników JST, odpowiedzialność urzędnicza	2 os.
26. Usługi Społeczne i współpraca z CUS	1 os.
27. Skuteczna kontrola WTZ	2 os.
28. Seminarium informacyjne dla wnioskodawców aplikujących w Działania 6.3.Infrastruktura społeczna w programie Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027	1 os.
29. Konferencja „Stosowanie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego przez powiatowe i wojewódzkie zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności- na gruncie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	2 os.
30. XIX Ogólnopolskie Forum PCPR i MOPR pn.„Zawsze z rodziną”	1 os.
31. Spotkanie informacyjne na temat modeli współpracy przy wdrożeniu EZD	4 os.
32. Konferencja „Wspólne działania na rzecz zapobiegania czynom suicydalnym wśród dzieci i młodzieży na terenie woj. Pomorskiego	6 os.
33. Konferencja „Wspólne działania na rzecz zapobiegania czynom suicydalnym wśród dzieci i młodzieży na terenie woj. Pomorskiego	4 os.
34. Spotkanie ws. pieczy zastępczej	1 os.
35. Krajowy System E-faktur	1 os.
36.„ Bez Strachu” konferencja informacyjno- edukacyjna Podniesienie kompetencji zawodowych w zakresie wczesnego wykrywania i przeciwdziałania przemocy wobec dzieci	15 os.

37. Podstawy i fakty zachowań suicydalnych z omówieniem czynników ryzyka oraz czynników chroniących	1os.
38. Konferencja „ Przemoc wobec kobiet, wybrane aspekty przemocy, której ofiarami są kobiety oraz sposoby przeciwdziałania”	1 os.
39. Dostępne produkty w świetle PAD - wymagania	4 os.
40. Pomoc dzieciom z FAS i	2 os.
41. Trauma wczesnodziecięca i lękowe style więzi- wsparcie specjalistyczne dzieci i młodzieży w pieczy zastępczej	2.os.
42. Konferencja naukowa „Rozpoznanie FASD oraz specjalistyczna interwencja”	2 os.
43. Szkolenie migracyjne dotyczące programu cloud Kadry i Płace	6 os.
44. Szkolenie przewodniczących i sekretarzy- członków zespołu	1 os.
45. Wideokonferencja-omówienie projektu EZD PL	7 os.
46. Szkolenie „Przygotowanie do ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami w ramach,, Programu Ochrony Ludności i Ochrony Cywilnej”	13 os.
47. Forum dyskusyjne dobrostan Młodych – Kapitałem na przyszłość w ramach projektu pn.,, Lepsza przyszłość. Wsparcie pomorskiej psychiatrii w ramach programu fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027	1os.
48. Przemoc wobec dziecka	1os.
49. Wizyta studyjna w obszarze ekonomii społecznej realizowanej na terenie woj. Śląskiego w ramach projektu „Włączamy Pomorskie”	2 os.
50. Konferencja „Jak zadbać o jakość w profilaktyce”	1 os.
51. AL. w służbach finansowych OPS	3 os.
52. Praktyczna realizacja przepisów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i realizacji procedury Niebieskiej Karty	1 os.
53. Przegląd i kontrole budynku – obowiązki zarządcy i właściciela w świetle zmienionych przepisów i wzorowa dokumentacja w książce obiektu budowlanego i systemie c-KOB	1 os.
54. Przemoc w rodzinie, skuteczna interwencja i współpraca służb. Od rozpoznania do ochrony dziecka	2 os.
55. Praca z rodzicami z zaburzeniami i chorobami psychicznymi	1 os.
56. Diagnoza i terapia dziecka z FASD oraz trauma wczesnodziecięca	2 os.
57. Pokolenie bez przemocy	1 os.
58. Jak zadbać o jakość profilaktyki	1 os.
59. „Bez strachu” II edycja	5 os.
60. Szkolenie z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej	3 os.
61. Szkolenie II stopnia, wdrożenie EZD RP	5 os.
62. Przygotowanie członków ZJ grupa pomocowa. Kontakt z osobą stosującą przemoc i motywowanie do zmian	4 os.
63. Konferencja -Jak skutecznie i bezpiecznie wdrożyć i użytkować system EZD RP	2 os.
64. Spotkanie informacyjno-konsultacyjne w ramach rozwoju Regionalnych sieci współpracy pomorskich instytucji.....	2 os.

Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku jest zrzeszone w Pomorskim Forum Pomocy Społecznej w ramach Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej Ośrodka Regionalnego w Gdańsku. W ramach Forum co miesiąc odbywały się spotkania tematyczne, w 2025 roku w formie spotkań i webinarów, w których brał udział dyrektor lub pracownik jednostki, o następującej tematyce:

1.E - Doręczenia	2os.
2.Zamknięcie roku w jst	3os.

3. Kodeks postępowania administracyjnego w praktyce urzędniczej z uwzględnieniem nowelizacji ustawy o doręczeniach elektronicznych	1os.
4. Raport o stanie zapewnienia dostępności 2025 r. + warsztaty z tworzenia dokumentów dostępnych cyfrowo	3os.
5. Zamówienia publiczne w jednostkach pomocy społecznej	3os.
6. Sygnaliści w sektorze samorządowym	1os.
7. Aspekty finansowo-księgowo projektów UE 2021-2027	3os.
8. Prowadzenie postępowań w ustawie i wspieraniu rodzin i pieczy zastępczej oraz wydawanie decyzji administracyjnych na gruncie tej ustawy. Najnowsze zmiany w prawie	2os.
9. Przeciwdziałanie przemocy domowej wobec dzieci ze szczególnym uwzględnieniem standardów ochrony małoletnich i ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Wykorzystanie kwestionariusza szacowania ryzyka	1os.
10. Majątek trwały w jednostkach pomocy społecznej – praktyczne aspekty gospodarowania i inwentaryzacji	3os.
11. Zmiany w KPA i orzecznictwie- co nowego w pomocy społecznej	2os.
12. Arkusz kalkulacyjny excel . Poziom podstawowy	1os.
13. Zaliczenie od 1 stycznia 2026 umów zlecenie	2os.

Ponadto, w ramach konferencji pn. *Wspieranie rodziny i piecza zastępcza – systemowe rozwiązania w procesie zmian*, organizowanej przez Wydział Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego w Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku w dniu 27 czerwca 2023 roku dyrektor PCPR, jako jeden z prelegentów przeprowadziła wykład pn. *Uwarunkowania funkcjonowania pieczy zastępczej - wdrażane rozwiązania i formy wsparcia – dobre praktyki w Powiecie Lęborskim*.

Budżet Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie obejmuje rozdziały w zakresie obsługi PCPR, Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej, przeciwdziałania przemocy w domowej, ośrodka interwencji kryzysowej i mieszkania chronionego oraz projektu pn. Centrum wsparcia społecznego w powiecie lęborskim. Ponadto jednostka dysponuje środkami Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w tym na działalność warsztatów terapii zajęciowej.

Wykonanie wydatków za 2025 rok z podziałem na rozdziały, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Wydatki Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku w 2025 roku

Rozdział	Wyszczególnienie	Kwota (w PLN)
85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	50.927,50
	w tym dotacja:	32.000,00
85218	Powiatowe centra pomocy rodzinie	3.104.462,39
	w tym dotacja:	377.915,00
85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania treningowe i wspomagane oraz ośrodki interwencji kryzysowej	495.176,62
85231	Pomoc dla cudzoziemców	10.074,00
	w tym dotacja:	10.074,00
85295	Pozostała działalność	4.316,07
	w tym dotacja:	4.316,07
85311	Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	117.320,00
85321	Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	870.364,79
	w tym dotacja:	684.007,00
85395	Projekt pn. „Centrum wsparcia społecznego w powiecie lęborskim”	216.439,54
	Środki z Funduszu Pomocy – przeznaczaniem na wydawanie orzeczeń, legitymacji oraz kart parkingowych obywatelom Ukrainy	9.587,14
85508	Rodziny zastępcze	6.072.913,20
	w tym dotacja:	377.106,13
85510	Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	180.693,49

85595	Środki z Funduszu Pomocy - z przeznaczeniem na finansowanie pobytu dzieci - obywateli Ukrainy umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej	37.850,79
Wydatki pozabudżetowe, w tym:		
-	Algorytm środków PFRON	3.805.132,58
-	Aktywny Samorząd	466.658,38
-	Program Wyrównywania Różnic Między Regionami III	1.072.799,75
-	Samodzielność Aktywność Mobilność (Mieszkanie dla absolwenta)	85.179,33
Razem:		16.599.895,60

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych PCPR w Lęborku za 2025.

Siedzibą Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku od dnia 23 stycznia 2023 roku jest budynek przy ul. Stefana Okrzei 15 w Lęborku. Na rzecz jednostki, decyzją Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 28 kwietnia 2021 roku (znak G.6844.ZTP-31.2021.MG) nieruchomości o powierzchni 0,2857ha położone w obrębie 7 miasta Lęborka przy ul. Stefana Okrzei 15 oznaczone w ewidencji gruntów nr 151/3, 151/5 i 156/5 i budynki zabudowane trzykondygnacyjnym budynkiem o powierzchni użytkowej 1522,43m² oraz parterowym budynkiem garażowym o powierzchni 102m², zostały przekazane w trwały zarząd. Na pierwszej kondygnacji usytuowany jest Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny, Dział Pomocy Społecznej i Interwencji Kryzysowej, Ośrodek Interwencji Kryzysowej z miejscami całodobowymi dla matek lub ojców z dziećmi i kobiet w ciąży, osób w sytuacji kryzysowej, a także Zespół ds. Wdrażania Projektów. Pierwsze piętro zajmuje: sekretariat, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Dział Integracji Osób z Niepełnosprawnością, Dział Pieczy Zastępczej, Dział Finansowo-Księgowy oraz Dział Administracyjny. Ostatnia, trzecia kondygnacja to przestrzeń biurowo – społeczna, gdzie znajdują się sala konferencyjna wyposażona w system wideokonferencyjny, projektor, ekran i nagłośnienie wraz w pełni wyposażonym aneksem kuchennym, kameralna sala spotkań na posiedzenia mniejszych komisji, pokój konsultacyjny poradnictwa psychologicznego oraz organizacje pozarządowe. Funkcjonuje tu Klub Seniora Stowarzyszenia EDUQ oraz Fundacja Zero Kultury. W odrębnej części 410m² budynku funkcjonuje Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Lęborku.

W okresie od maja do listopada 2025 roku przeprowadzono modernizację budynku garażu, znacząco poprawiając jego funkcjonalność, estetykę oraz przestrzeń. W ramach przebudowy zoptymalizowano układ pomieszczeń, tworząc cztery odrębne strefy: dwa garaże, pomieszczenie gospodarcze na wózki i rowerki dziecięce dla osób przebywających w Hostel – OIK oraz dedykowane miejsce dla służbowego samochodu Ford Transit (usługi door-to-door). Zakres prac obejmował ponadto wymianę instalacji elektrycznej (zwiększenie liczby punktów świetlnych i gniazd), wykonanie nowych posadzek, niwelację progów, montaż bram elektrycznych, budowę daszka oraz odnowienie elewacji.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku objęte było w okresie sprawozdawczym kontrolami zewnętrznymi oraz przeprowadzało kontrole jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i podmiotów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. W 2025 roku realizowane były następujące kontrole:

1. Kontrola przeprowadzona przez inspektorów wojewódzkich Wydziału Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku

Zakres kontroli:

Zasadność przyznawania świadczeń z zakresu ustawy o pomocy społecznej w obszarze zadań zleconych powiatowi przez administrację rządową i zadań własnych powiatu, kwalifikacje kadry, organizację pracy centrum oraz sposób prowadzenia dokumentacji w 2024 roku.

Przedmiotem kontroli były następujące zagadnienia:

- I. Ogólne ustalenia organizacyjne dotyczące Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku.

- II. Zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami zgodnie z art. 116 ust. 1 i art. 156 ustawy o pomocy społecznej i szkolenie kadr.
- III. Realizacja zadań własnych i zadań zleconych powiatu wynikających z art. 19 i art. 20 ustawy o pomocy społecznej w tym:
 - 1) Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych (art. 19 pkt 1);
 - 2) Poradnictwo specjalistyczne (art. 19 pkt 2);
 - 3) Pomoc pieniężna na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki (art. 19 pkt 6);
 - 4) Pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia (art. 19 pkt 7);
 - 5) Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą (art. 19 pkt 8, art. 20 pkt 1 i pkt 4);
 - 6) Prowadzenie domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób (art. 19 pkt 10);
 - 7) Prowadzenie mieszkań treningowych lub wspomaganych oraz powiatowych ośrodków wsparcia (art. 19 pkt 11);
 - 8) Prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej (art. 19 pkt 12);
 - 9) Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach (art. 19 pkt 13);
 - 10) Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu (art. 19 pkt 14);
 - 11) Doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu (art. 19 pkt 15);
 - 12) Podejmowanie działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych (art. 19 pkt 16);
 - 13) Sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej wojewodzie w formie dokumentu elektronicznego (art. 19 pkt 17);
 - 14) Sporządzanie, zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej (art. 19 pkt 18);
 - 15) Prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art. 20 pkt 2).

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.

Zespół kontrolny ocenił działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku pozytywnie z nieprawidłowościami, w związku z czym zostały wydane następujące zalecenia pokontrolne:

1. Wydawać decyzje administracyjne przyznające świadczenie z pomocy społecznej w oparciu o wnioski strony oraz rodzinny wywiad środowiskowy. W przypadku zmiany sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej w oparciu o aktualizację rodzinnego wywiadu środowiskowego - zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
2. Dochować staranności przy redagowaniu decyzji administracyjnych przyznających świadczenia z pomocy społecznej, w ten sposób, aby wydane decyzje administracyjne w podstawie prawnej oraz pouczeniu były spójne.

Jednocześnie zarekomendowano:

Poczynić starania w kierunku uśrednienia w uchwale rady powiatu miesięcznego kosztu utrzymania w mieszkaniu treningowym oraz na tej podstawie określenia stawki dziennej za pobyt w ww. mieszkaniu.

2. Kontrola przeprowadzona przez pracownika Starostwa Powiatowego w Lęborku, zajmujący stanowisko ds. kontroli

Kontrolę przeprowadzono na podstawie: upoważnienia nr OR.077.46.2025 z dn. 19 marca 2025 r. wydanego przez Starostę Lęborskiego

Zakres kontroli:

Gospodarka finansowa w zakresie wykonania planu finansowego wydatków i dochodów w 2024 r. oraz utrzymanie trwałości projektu „Centrum usług społecznych w powiecie lęborskim”

Okres objęty kontrolą:

- 1) w zakresie gospodarki finansowej - od 01.01.2024 roku do 31.12.2024 roku.
- 2) w zakresie utrzymania trwałości projektu „Centrum usług społecznych w powiecie lęborskim” – od dnia 01.11.2023 roku do 03.04.2025 roku

Termin przeprowadzenia kontroli:

03.04.2024 roku – 18.06.2024 roku.

Wnioski z kontroli:

Kontrolujący po przeprowadzonych czynnościach wydał zalecenia pokontrolne, wskazując kierunki dalszych działań naprawczych.

3. Kontrola przeprowadzona przez Zarząd Województwa Pomorskiego, pełniący funkcję Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020

Kontrolę przeprowadzono na podstawie: upoważnienia nr DO-ZO.087.737.2025 z dnia 09.12.2025

Zakres kontroli:

Kontroli podlegała trwałość rezultatów Projektu w zakresie utrzymania utworzonych w ramach projektu miejsc świadczenia usług społecznych w liczbie odpowiadającej faktycznemu i prognozowanemu zapotrzebowaniu na tego typu usługi przez okres dłuższy niż okres realizacji projektu, zgodnie z zapisami zawartymi w Strategii wyjścia.

Okres objęty kontrolą: od dnia 01.11.2023 roku do dnia kontroli

Termin przeprowadzenia kontroli: 15.12.2025 roku

Wnioski z kontroli:

Zespół kontrolny ocenił działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku pozytywnie, nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień.

4. Kontrola Domu Pomocy Społecznej Nr 2 w Lęborku – przeprowadzona przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

Kontrolę przeprowadzono na podstawie: Ustawy z dnia 12.03.2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.), Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 51), Zarządzenia Nr 17/2025 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 30.05.2025 roku w sprawie przeprowadzenia kontroli w Domu Pomocy Społecznej Nr 2 w Lęborku.

Zakres kontroli: ocena jakości świadczonych usług wspomagających na rzecz mieszkańców domu pomocy społecznej oraz prawidłowości prowadzonej dokumentacji

Okres objęty kontrolą: od dnia 01.01.2024 r. do dnia kontroli

Termin przeprowadzenia kontroli: 10 – 20 czerwca 2025 roku

Wnioski z kontroli:

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono w zakresie objętym kontrolą następujące uchybienia w działalności Domu w kontrolowanym okresie, za które ponosi odpowiedzialność Dyrektor Domu, w tym:

1. Prowadzona do dnia 6 kwietnia 2025 roku w sposób ogólnikowy i nieuporządkowany dokumentacja powoduje utrudnienie w dokonaniu oceny świadczonych usług wspomagających wymienionych w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. a Rozporządzenia, tj. umożliwienia udziału w terapii zajęciowej.
2. Sposób dokumentowania podnoszenia sprawności ruchowej mieszkańców Domu Pomocy Społecznej Nr 2 w Lęborku nie pozwala na weryfikację rodzaju zabiegów/ćwiczeń stosowanych u poszczególnych mieszkańców Domu, stwierdzenia czy były one zgodne z zaleceniami lekarskimi, a tym samym powoduje utrudnienie w dokonaniu oceny świadczonych usług wspomagających wymienionych w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. b Rozporządzenia.

W pozostałej części kontrolowane usługi wspomagające świadczone były przez Dom Pomocy Społecznej Nr 2 w Lęborku zgodnie ze standardami określonymi w Rozporządzeniu z dnia 23.08.2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej.

Wynik kontroli: pozytywny z uchybieniami.

Wydane zalecenia:

1. Prowadzenie tygodniowych planów pracy terapii, zawierających podpis i pieczęć instruktora terapii zajęciowej i Kierownika działu, któremu podlega, do których dołącza się Karty Terapii Zajęciowej następującymi danymi: czas trwania zajęć, miejsce, temat zajęć, uczestnicy z imienia i nazwiska i opis realizacji zajęć na każdy dzień miesiąca, podjęć działania zmierzające do prowadzenia Dziennika zajęć terapeutycznych przez instruktora terapii zajęciowej w sposób dokładny, uwzględniający wszystkie dane w nim zawarte tj. data zajęć, czas ich trwania, miejsce zajęć, temat zajęć, opis zajęć, lista uczestników i podpis osoby prowadzącej. W sytuacji zmiany planu, odnotowanie w dzienniku informacji, Tak prowadzona dokumentacja umożliwi ustalenie czy metody i techniki stosowane przez instruktora terapii zajęciowej są dostosowane do indywidualnych możliwości i potrzeb mieszkańców.
2. Prowadzenie Książki gabinetu zabiegowego z wpisami wskazującymi rodzaj ćwiczeń dla poszczególnej osoby, a także posiadanie w dokumentacji zaleceń lekarskich danej osoby na poszczególne zabiegi/ćwiczenia. Tak prowadzona dokumentacja ułatwi dokonanie oceny świadczonych usług w podnoszeniu sprawności ruchowej mieszkańców, dostosowania zabiegów/ćwiczeń do indywidualnych możliwości i potrzeb oraz pozwoli na dokładne monitorowanie rodzaju i zakresu zabiegów/ćwiczeń oraz ich wpływ na podnoszenie sprawności i aktywizację mieszkańców jednostki.

III. POMOC SPOŁECZNA

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku podejmowało działania celem wykonania zadań własnych i z zakresu administracji rządowej powiatu w ramach pomocy społecznej, do których należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnie ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami,
- prowadzenie specjalistycznego poradnictwa,
- przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi

- i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze,
- prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób – Starosta Lęborski przy pomocy PCPR sprawuje nadzór nad działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji kryzysowej,
 - prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
 - prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej, w tym udzielenie pomocy osobom znajdującym się w stanie kryzysu, prowadzenie specjalistycznego poradnictwa dla osób wymagających wsparcia w rozwiązywaniu problemów życiowych,
 - udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach,
 - szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu oraz doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu,
 - podejmowanie innych działań wynikających z rezeźnanych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

III.1. Przeciwdziałanie przemocy domowej i interwencja kryzysowa

III.1.1. Działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku podejmowało działania z zakresu przeciwdziałania przemocy oraz ochrony ofiar przemocy domowej własne i z zakresu administracji rządowej, do których należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej;
- opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia i ośrodkach wsparcia i interwencji kryzysowej oraz
- tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
- opracowywanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- wydawanie zaświadczeń o zgłoszeniu się osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach - korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych.

W 2025 roku realizowano Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie, przyjęty uchwałą nr XXVI/194/2021 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 18 lutego 2021 roku w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2027. W ramach niniejszego programu, zgodnie z jego załącznikami realizowano:

- Powiatowym programem oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2021 - 2027, stanowiącym załącznik Nr 1,

- Powiatowym programem psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2021 - 2027, stanowiącym załącznik Nr 2,
- Powiatowym programem profilaktycznym w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie na lata 2021 - 2027, stanowiącym załącznik Nr 3,
- Powiatowym programem pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie na lata 2021 - 2027, stanowiącym załącznik Nr 4.

W roku 2025 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku podejmowało realizację programów:

- Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2023 -2027 (uchwała nr LVII/387/2023 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 27 października 2023 roku),
- Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Lęborskim na lata 2023-2027 (uchwała nr LVII/388/2023 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 27 października 2023 roku),
- Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Lęborskim na lata 2023 -2027 (uchwała nr LVII/389/2023 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 27 października 2023 roku),
- Program profilaktyczny w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową w Powiecie Lęborskim na lata 2023 – 2027 (uchwała nr LVII/390/2023 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 27 października 2023 roku).

Szczegółowe dane dotyczące wdrażania ww. programów zostały przedstawione w załączniku nr 3 do niniejszego sprawozdania.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej funkcjonuje w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku od grudnia 2019 roku, od marca 2023 roku w formie ośrodka z miejscami całodobowymi. Jest on placówką wsparcia o zasięgu lokalnym powołaną do realizacji zadań w zakresie udzielania pomocy rodzinom doznającym przemocy oraz osobom w sytuacjach kryzysowych, wskazanych w ustawie o pomocy społecznej oraz o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w 2025 roku wdrażał działania w zakresie udzielania i organizowania pomocy w ramach:

- pomocy psychologicznej,
- pomocy terapeutycznej o charakterze krótkoterminowym,
- poradnictwa specjalistycznego rodzinnego, socjalnego, pedagogicznego,
- poradnictwa prawnego,
- warsztatów podnoszących kompetencje rodzicielskie – Szkoła dla rodziców,
- cyklicznych spotkań grup wsparcia dla kobiet – ofiar przemocy i kobiet – z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi,
- ćwiczeń dla kobiet, w zakresie skutecznego radzenia sobie ze skutkami zaburzonej komunikacji, długotrwałym stresem i samoregulacją emocji,
- przyjęcia do Hostelu - ośrodka wsparcia dla kobiet w ciąży lub matek/ojców z dziećmi,
- programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową - mających trudności w powstrzymaniu zachowań agresywnych,
- telefonu informacyjno-interwencyjnego,
- organizacji szkolenia i konsultacji kadr pomocy społecznej z terenu powiatu oraz dwóch edycji kampanii informacyjno – edukacyjnych dla służb i przedstawicieli realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Ponadto braliśmy udział w kampanii „Dzieciństwo bez Przemocy” organizowanej przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę.

Na realizację powyższych zadań w strukturach OIK w 2025 roku przeznaczono: 1 etat aspiranta pracy socjalnej, oraz 1,00 etat psychologa, 1 etat pedagoga, 0,875 etatu kierownika działu. Wg stanu na dzień 31.12.2025 roku w OIK zatrudnionych było na łącznie 3,875 etatów: 1 etat psychologa, 1 etat aspiranta pracy socjalnej, 1 etat pedagoga, 0,875 etatu kierownika działu oraz 10 opiekunów na umowy cywilno-prawne do pełnienia dyżurów w sytuacji całodobowego przebywania podopiecznych w OIK.

W ramach obowiązujących programów w 2025 roku zrealizowano następujące cele i zadania:

- udzielanie poradnictwa socjalnego, psychologicznego, pedagogicznego, rodzinnego i prawnego osobom doznającym przemocy domowej,
- możliwość zapewnienia schronienia w Hostelu rodzinom doznającym przemocy oraz osobom w sytuacjach kryzysowych wskazanych w ustawie o pomocy społecznej oraz przeciwdziałania przemocy domowej,
- motywowanie i kwalifikowanie do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy domowej,
- informowanie o zakresie bezpłatnej pomocy specjalistycznej udzielanej w ramach OIK,
- organizowanie pomocy terapeutycznej długoterminowej i innych form wsparcia, w ramach współpracy z Lokalnym Punktem Pomocy Pokrzywdzonych Prześstępstwem,
- przekazanie klientowi instruktarzu postępowania w sytuacji kryzysowej – dotyczy osób doznających przemocy, mających myśli samobójcze, inne problemy, wsparcie klientów po stracie bliskiej osoby,
- przekazywanie materiałów edukacyjnych informujących osoby doznające przemocy o ich prawach i możliwościach pomocy,
- współpraca z pracownikami socjalnymi i asystentami rodziny, kuratorami w celu świadczenia pomocy rodzinom znajdującym się w kryzysie,
- udzielanie wsparcia, pomocy specjalistycznej dzieciom z rodzin uwikłanych w przemoc, znajdujących się w sytuacji kryzysowej, często spowodowanej rozwodem rodziców,
- informowanie rodziców mających problemy opiekuńczo-wychowawcze o możliwości skorzystania z pomocy specjalistycznej psychologiczno-terapeutycznej w Ośrodku Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży Centrum Zdrowia Psychicznego przy SPS ZOZ w Lęborku,
- udzielenie wsparcia rodzicom mającym problemy opiekuńczo-wychowawcze, możliwość udziału w warsztatach umiejętności rodzicielskiej – w warsztatach *Szkoła dla rodziców*,
- informowanie o możliwości skorzystania ze wsparcia dla osób z problemami i zaburzeniami psychicznymi w ramach współpracy z Centrum Zdrowia Psychicznego – Punktu Zgłoszeniowo-Koordynacyjnego, Poradni Zdrowia Psychicznego i Zespołu Leczenia Środowiskowego,
- udzielenie wsparcia osobom i rodzinom mającym problem z uzależnieniem od alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych,
- prowadzenie naboru uczestników do programu korekcyjno-edukacyjnego,
- prowadzenie naboru uczestników do programu psychologiczno-terapeutycznego,
- przesłanie do Prezesa Sądu Rejonowego w Lęborku, Prokuratora Rejonowego w Lęborku, Komendanta Policji, OPS-ów informatorów o realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc oraz bazy kontaktów dotyczących podmiotów realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej,
- informowanie gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych o możliwości kierowania osób stosujących przemoc do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym oraz w programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc,
- udział w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy domowej w Lęborku,

- przekazanie do parafii materiałów dotyczących przeciwdziałania przemocy, motywowanie do nawiązania współpracy w zakresie wsparcia osób doznających przemocy oraz informowanie o realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc,
- aktywnego udziału rodzin w zajęciach uspołeczniających – kręgle – 28.10.2025r., 29.10.2025r.,
- informowanie MOPS/OPS, Sądu, szkół, przedszkoli i żłobków z terenu powiatu lęborskiego oraz WTZ, placówek opiekuńczo-wychowawczych i PPP w Lęborku o możliwości kierowania rodziców potrzebujących wsparcia w procesie wychowawczym na warsztaty umiejętności rodzicielskich – *Szkoła dla rodziców*,
- zawarcie porozumienia dwustronnego z MOPS/OPS/GOPS z terenu powiatu lęborskiego określającego zasady współpracy w zakresie pomocy udzielanej osobie/rodzinie korzystającej z OIK-Hostelu,
Pracownicy OIK brali udział w kampaniach społecznych edukujących w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie:
- udział w VII Ogólnopolskim Forum Dobrych Praktyk pt.#10sekund – *reaguj na przemoc*, zorganizowanym w formule online przez Fundację *Po drugie*;
- udział w Międzynarodowym Dniu Zapobiegania Przepęststwom wobec Dzieci – *Dzieciństwo Bez Przemocy* organizowanym przez Fundację *Dajemy Dzieciom Siłę – Nie Czekaj Reaguj* – w dniu 19 listopada podświetlono budynek PCPR na czerwono, w całej Polsce ponad 2000 budynków, na znak sprzeciwu krzywdzenia dzieci;
- dwie edycje kampanii informacyjno – edukacyjna skierowana do służb pomocowych, organizacji pozarządowych, policji, służby zdrowia, sądów, placówek oświatowych i innych podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

W dniu 05.12.2025r. zorganizowano szkolenie międzyinstytucjonalne o tematyce: Kontakt z sobą stosującą przemoc i doznającą przemocy. Motywowanie do zmian, w którym udział wzięło 46 specjalistów: przeznaczone dla resortów m.in.: pomocy społecznej, edukacji, ochrony zdrowia, policji, a w szczególności członków gminnych zespołów interdyscyplinarnych, pracowników ośrodków pomocy społecznej, pedagogów szkolnych, nauczycieli, pielęgniarek środowiskowych, kuratorów, dzielnicowych. Ponadto w dniach 21.08.2025r. i 01.12.2025r. zorganizowano dwie edycje szkolenia pt.: „Bez Strachu” – Kampania informacyjno – edukacyjna „Podniesienie kompetencji zawodowych w zakresie wczesnego wykrywania i przeciwdziałania przemocy wobec dzieci”, w którym udział wzięło 78 specjalistów kadr pomocy społecznej, , edukacji, ochrony zdrowia, policji, pedagogów szkolnych, nauczycieli, pielęgniarek środowiskowych, kuratorów, dzielnicowych.

W 2025 roku po pomoc do OIK zgłosiło się łącznie i prowadzono sprawy na rzecz 176 osób. Ilość klientów Ośrodka Interwencji Kryzysowej w latach 2020 – 2025, tj. od początku jego utworzenia pokazuje poniższa tabela.

Tabela 3. Osoby zgłaszające się do OIK w latach 2020-2025

Liczba osób korzystających z pomocy OIK					
rok					
2020	2021	2022	2023	2024	2025
48	121	79	183	153	176

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji OIK

W 2025 roku po pomoc do OIK zgłosiło się łącznie 176 osób pierwszorazowo. Zgodnie z katalogiem problemów było: 77 osób z problemem przemocy, w tym 20 – ofiar przemocy i 57 – sprawców, 44 osoby z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, 1 osoba uzależniona/współuzależniona, 33 osoby z problemami rodzinnymi, małżeńskimi, partnerskimi, 2 osoby po próbie samobójczej, 7 osób w żalobie oraz 12 z innymi problemami.

Tabela 4. Osoby zgłaszające się (pierwszorazowo) do OIK w latach 2023 – 2025 ze względu na okoliczność

Zgłoszenia do OIK wg katalogu problemów	Liczba osób korzystających z pomocy OIK	Liczba osób korzystających z pomocy OIK	Liczba osób korzystających z pomocy OIK

	2023	2024	2025
Przemoc	17	30	77
Trudności opiekuńczo-wychowawcze	23	43	44
Problemy związane z utratą zdrowia	5	1	0
Uzależnienia/współuzależnienia	0	4	1
Problemy rodzinne, małżeńskie, partnerskie	25	30	33
Próby samobójcze, kryzys suicydalny	2	2	2
Żaloba	2	4	7
Kłęski, katastrofy, wypadki masowe, zamachy	0	0	0
Inne	11	39	12
Razem	85	153	176

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji OIK

Wśród ww. osób: 92 są mieszkańcami Lęborka, 37 osób mieszka na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska, 7 – w gminie Wicko, 32 – w gminie Cewice i 3 – w Łebie, pozostałe 5 osób jest z terenu gminy Reda, gminy Główczyce, gminy Choczewo, gminy Potęgowo i gminy Czarna Dąbrówka.

Tabela 5. Osoby zgłaszające się (pierwszorazowo) do OIK w latach 2023 – 2025 wg miejsca zamieszkania

Gmina	Lata		
	2023 Liczba osób	2024 Liczba osób	2025 Liczba osób
Miasto Lębork	45	93	92
Miasto Łeba	1	5	3
Gmina Nowa Wieś Lęborska	23	22	37
Gmina Cewice	11	14	32
Gmina Wicko	5	19	7
Gminy z poza powiatu	0	0	5
Razem	85	153	176

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji OIK

W celu poprawy jakości usług pracownicy OIK regularnie brali udział w spotkaniach superwizji. W 2025 roku odbyło się 7 sesji grupowych po 3 godziny zegarowe i 2 sesje indywidualne po godzinie zegarowej, w których wzięło łącznie udział 4 pracowników.

W ramach zadań przeciwdziałania przemocy domowej w OIK w 2025 roku organizowane i prowadzone było specjalistyczne poradnictwo: socjalne, psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne i prawne, świadczone osobom i rodzinom, które znalazły się z różnych powodów w kryzysie, bez względu na dochód, w szczególności doznających przemocy:

- psycholog pełnił dyżury w wymiarze jednego etatu od poniedziałku do piątku w godzinach pracy OIK oraz we wtorki w godzinach 15.30-19.30. W 2025 roku z poradnictwa psychologicznego skorzystały 75 osób, udzielono 200 porad;
- pedagog pełnił dyżury w wymiarze jednego etatu według ustalonego grafiku oraz w poniedziałki w godzinach 7:30-19:30. W 2025 roku z poradnictwa pedagogicznego skorzystało 49 osób, odbyło się 144 spotkań;
- poradnictwo prawne w 2025 roku prowadzone było w PCPR w każdą środę w godzinach 11.00-13.00. Z osób zgłaszających się do OIK w 2025 roku z porady prawnej skorzystało 4 osób, udzielono 12 porad;
- poradnictwo socjalne/rodzinne w wymiarze 7/8 etatu i całego etatu, według ustalonego grafiku oraz w środy w godzinach 7:30-19:30 i w piątki w godzinach 7:30-19:30. W 2025 roku z poradnictwa socjalnego/rodzinnego skorzystało 52 osoby, odbyło się 80 spotkań;

Tabela 6 Wsparcie świadczone przez OIK w latach 2023 – 2025

Forma poradnictwa	2023		2024		2025	
	Liczba udzielonych porad	Liczba osób korzystających	Liczba udzielonych porad	Liczba osób korzystających	Liczba udzielonych porad	Liczba osób korzystających
Poradnictwo psychologiczne	364	106	265	56	200	75
Poradnictwo prawne	51	31	41	41	12	4
Poradnictwo pedagogiczne	90	21	100	90	144	49
Poradnictwo socjalne/rodzinne	81	74	59	23	80	52
Zapewnienie schronienia	25	9	72	25	48	9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji OIK

W 2025 roku w OIK prowadzono łącznie 176 spraw, z których: 20 dotyczyło udzielania wsparcia ofiarom przemocy, 32 - rekrutacji do programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy, 1 - uzależnionej/współuzależnionej, 2 - po próbie samobójczej, 7 - w żałobie, 4 – zabezpieczenia samotnych matek z 5 dziećmi w ośrodku wsparcia w OIK-Hostelu i 105 – wsparcia specjalistycznego.

W związku z prowadzeniem ww. spraw w 2025 roku odbyło się 13 posiedzeń Zespołów Interwencji Kryzysowej dotyczących 4 przypadków, podpisano 10 kontraktów z klientami.

III.1.2. HOSTEL – miejsca całodobowe dla kobiet w ciąży i matek/ojców z dziećmi

Hostel przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku został utworzony, aby zapewnić realizację art. 19 pkt 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej *Prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz art. 47 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej: Matki z małoletnimi dziećmi oraz kobiety w ciąży dotknięte przemocą lub znajdujące się w innej sytuacji kryzysowej mogą w ramach interwencji kryzysowej znaleźć schronienie i wsparcie w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Do tych domów mogą być również przyjmowani ojcowie z małoletnimi dziećmi albo inne osoby sprawujące opiekę prawną nad dziećmi.* Hostel zapewniał standard podstawowych usług w zakresie interwencyjnym oraz opiekuńczo - wspomagającym na poziomie wskazanym w § 3 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży z dnia 7 lutego 2024 roku. Hostel nie zapewniał jednak standardu w zakresie usług bytowych porównywalnego ze standardem obowiązującym w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 lit. d rozporządzenia.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku przystąpiło w 2020 roku do realizacji projektu pn. *Centrum Usług Społecznych w powiecie lęborskim* - w ramach którego od dnia 25.01.2023 roku funkcjonuje miejsce całodobowe przy Ośrodku Interwencji Kryzysowej - tzw. Hostel, funkcjonującym w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku, przeznaczone dla dziesięciu osób (w tym trzech kobiet lub mężczyzn wraz z dziećmi) zgodnie ze standardem usług bytowych określonych w rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 7 lutego 2024 roku w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży (Dz. U. z 2024 roku, poz. 169).

Hostel ma zapewniać następujący standardy:

Standard obowiązujących podstawowych usług świadczonych przez dom obejmuje:

1) w zakresie interwencyjnym:

- a) zapewnienie mieszkańcom i ich małoletnim dzieciom schronienia,
 - b) zapewnienie bezpieczeństwa oraz ochrony w związku z problemem przemocy domowej,
 - c) udzielenie, w razie potrzeby, natychmiastowej pomocy psychologicznej lub wsparcia emocjonalnego przez pracownika domu;
- 2) w zakresie terapeutyczno-wspomagającym:
- a) dokonanie diagnozy sytuacji mieszkańca,
 - b) udzielenie wsparcia terapeutycznego,
 - c) udzielenie wsparcia w formie specjalistycznego poradnictwa, w szczególności psychologicznego, prawnego lub socjalnego,
 - d) udzielenie wsparcia mającego na celu rozwój umiejętności psychospołecznych,
 - e) przygotowanie do świadomego i odpowiedzialnego wypełniania ról rodzicielskich oraz zapobieganie bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, w szczególności przez udzielanie konsultacji wychowawczych,
 - f) pomoc w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
 - g) doradztwo zawodowe, w tym w ramach współpracy z instytucjami rynku pracy,
 - h) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
 - i) udzielenie wsparcia w uzyskaniu dostępu do lokalu mieszkalnego lub innego stałego miejsca schronienia po opuszczeniu domu;
- 3) w zakresie potrzeb bytowych:
- a) zapewnienie mieszkańcom całodobowego, okresowego pobytu:
 - w odrębnych pokojach dla mieszkańców z małoletnimi dziećmi, w razie potrzeby z miejscami do nauki dla dzieci,
 - w uzasadnionych przypadkach w jednym pokoju może przebywać dwoje mieszkańców z małoletnimi dziećmi, nie więcej jednak niż pięć osób, pod warunkiem uzyskania zgody tych mieszkańców,
 - dla kobiet w ciąży - maksymalnie dla trzech kobiet w jednym pokoju,
 - b) zapewnienie wspólnego pomieszczenia do pobytu dziennego z miejscem do zabawy dla dzieci,
 - c) zapewnienie ogólnodostępnych łazienek, wyposażonych w sposób umożliwiający sprawne z nich korzystanie przez mieszkańców, w tym dzieci, proporcjonalnie do liczby mieszkańców - jedna łazienka przypada na nie więcej niż pięć osób,
 - d) zapewnienie co najmniej jednej ogólnodostępnej kuchni lub aneksu kuchennego z miejscami do przygotowywania posiłków, przy czym liczba miejsc do przygotowywania posiłków, jaką dysponuje dom, powinna być proporcjonalna do liczby mieszkańców, w tym dzieci - jedno miejsce do przygotowywania posiłków na nie więcej niż dziesięć osób wyposażone co najmniej w: kuchenkę, zlewozmywak, lodówkę, meble kuchenne oraz sprzęt i naczynia do przygotowywania i spożywania posiłków,
 - e) zapewnienie miejsc, dostosowanych także do potrzeb dzieci, w kuchni, aneksie kuchennym lub osobnym pomieszczeniu przeznaczonych do spożywania posiłków - jedno miejsce przypada na nie więcej niż osiem osób,
 - f) zapewnienie co najmniej jednego pomieszczenia do prania i suszenia,
 - g) zapewnienie, o ile pozwalają na to możliwości lokalowe, pomieszczenia do przechowywania wózków dziecięcych,
 - h) zapewnienie pomieszczenia do pracy indywidualnej z mieszkańcami.

W domu są świadczone usługi, odpowiednio do potrzeb, przez osoby posiadające następujące kwalifikacje zawodowe:

- 1) psychologa;
- 2) pedagoga;
- 3) terapeuty;
- 4) prawnika;

5) aspiranta pracy socjalnej;

6) wsparcie rodzinne.

W okresie sprawozdawczym funkcjonują, w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku ww. miejsca całodobowe w Ośrodku Interwencji Kryzysowej z siedzibą przy ul. Stefana Okrzei 15. Prawo do pobytu w Hostelach mają mieszkańcy powiatu lęborskiego, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach możliwe jest umieszczenie klientów spoza naszego powiatu. Warunkiem przyjęcia do Hostelów jest decyzja wydana przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku, na wniosek Gminnych i Miejskich Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Lęborskiego oraz pisemnej prośby osoby zainteresowanej lub Policji. Pobyt w Hostelach jest nieodpłatny. Pobyt w Hostelach obejmuje okres do 3 miesięcy, może być przedłużony do 6 miesięcy. Warunkiem niesienia wszechstronnej pomocy osobom/rodzinom przebywającym w Hostelach jest zawarcie porozumienia dwustronnego pomiędzy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku, a właściwym do miejsca zamieszkania osoby/rodziny ośrodkiem pomocy społecznej. W 2025 roku zawarto pięć stałych porozumień z MOPS/GOPS/OPS/CUS z terenu Powiatu Lęborskiego .

OIK dla osób przebywających w Hostelach zapewnia: bieżące wsparcie psychologa, konsultacje psychologiczne, a w razie potrzeby udział w terapii krótkoterminowej, poradnictwo prawne, poradnictwo aspiranta pracy socjalnej, konsultacje pedagogiczne w trudnościach opiekuńczo – wychowawczych oraz wsparcie rodzinne.

W 2025 roku w OIK - Hostelach schronienie otrzymały 4 kobiety i 5 dzieci.

III.2. Usamodzielnienie osób opuszczających placówki

W 2025 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku świadczone również pomoc dla osób usamodzielnianych na podstawie ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którą osoby pełnoletnie opuszczające całodobową opiekę - schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno - wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, obejmuje się wsparciem mającym na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pomoc:

- pieniędzy na usamodzielnienie;
- pieniędzy na kontynuowanie nauki;
- w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym;
- w uzyskaniu zatrudnienia;
- na zagospodarowanie – w formie rzeczowej.

W zakresie usamodzielnienia w 2025 roku obowiązywały: uchwała Nr 571/2023 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 29 sierpnia 2023 roku w sprawie zasad finansowania rodzinnej pieczy zastępczej oraz pomocy dla osób usamodzielnianych w Powiecie Lęborskim oraz uchwała Nr 156/2025 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 21 maja 2025 roku w sprawie zasad finansowania rodzinnej pieczy zastępczej oraz pomocy dla osób usamodzielnianych w Powiecie Lęborskim – załącznik Nr 10 - Zasady przyznawania dla osób usamodzielnianych pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz zagospodarowanie.

W 2025 roku ze świadczeń przyznawanych na podstawie ustawy o pomocy społecznej korzystała 1 osoba. Łączna kwota wydatków powiatu na świadczenia dla osób usamodzielnianych opuszczających placówki – wyniosła 2 066,00 zł – była to: pomoc na zagospodarowanie – w formie rzeczowej dla 1 wychowanki opuszczającej okręgowy ośrodek wychowawczy w kwocie 2 066,00 zł.

III.3. Domy pomocy społecznej

Na terenie powiatu lęborskiego w 2025 roku funkcjonowały dwa domy pomocy społecznej, w których było łącznie 146 miejsc, tj.:

- Dom Pomocy Społecznej Nr 1 w Lęborku, ul. Stryjewskiego 23 dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz osób przewlekle psychicznie chorych, liczba miejsc – 88, w tym 23 dla osób psychicznie chorych,
- Dom Pomocy Społecznej Nr 2 w Lęborku, ul. Wojska Polskiego 43 dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz osób w podeszłym wieku, liczba miejsc – 58, w tym 28 miejsc dla osób przewlekle somatycznie chorych.

Aktami regulującymi zadania, prawa i obowiązki mieszkańców, organizację domów pomocy społecznej powiatu lęborskiego regulują statuty, odpowiednio - Statut Domu Pomocy Społecznej Nr 1 zatwierdzony uchwałą Rady Powiatu Lęborskiego Nr LIV/361/2023 z dnia 19 maja 2023 roku oraz Statut Domu Pomocy Społecznej Nr 2 zatwierdzony Uchwałą Rady Powiatu Lęborskiego Nr LIV/362/2023 z dnia 19 maja 2023 roku.

Strukturę organizacyjną i szczegółowy zakres zadań Domu Pomocy Społecznej Nr 1 w Lęborku w 2025 roku określały: Regulamin organizacyjny zatwierdzony Uchwałą Nr 507/2023 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 11 stycznia 2023 roku, natomiast Domu Pomocy Społecznej Nr 2 w Lęborku – do dnia 15 lipca 2025 r. Regulamin organizacyjny zatwierdzony Uchwałą Nr 552/2023 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 21 czerwca 2023 roku, a od dnia 16 lipca 2025 r. Regulamin organizacyjny zatwierdzony Uchwałą Nr 186/2025 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 16 lipca 2025 roku.

Domy te posiadają zezwolenie Wojewody Pomorskiego, odpowiednio DPS Nr 1 – od 2007 roku i DPS Nr 2 od 2009 roku, na czas nieokreślony osiągając standardy świadczonych usług.

W związku z kontrolą Wojewody Pomorskiego przeprowadzoną w Domu Pomocy Społecznej Nr 1 w Lęborku, w okresie od 9 do 17 września 2024 r. oraz zaleceniami pokontrolnymi, Starosta Lęborski, ze względu na brak możliwości zapewnienia odrębności budynków dla mieszkańców przewlekle psychicznie chorych i przewlekle somatycznie chorych, pismem z dnia 21 października 2025 roku zwrócił się do Wojewody Pomorskiego z prośbą o zmianę zezwolenia Wojewody Pomorskiego na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej Nr 1 w Lęborku przeznaczonego dla osób przewlekle psychicznie chorych i dla osób przewlekle somatycznie chorych, wydanego decyzją nr 31/2006 z dnia 28 grudnia 2006 r. Jednocześnie, mając na uwadze dobro i troskę o mieszkańców, poinformował o możliwości pozostania w Domu Pomocy Społecznej Nr 1 w Lęborku mieszkańców przewlekle psychicznie chorych z zachowaniem przysługującego im standardu usług, przy założeniu iż mieszkańiec lub jego przedstawiciel ustawowy złoży oświadczenie woli o chęci pozostania w Domu. Decyzją Wojewody Pomorskiego z dnia 18 grudnia 2025 r. znak sprawy: PS-IX.9423.2.3.2025.LG zmieniono decyzję nr 31/2006 z dnia 28 grudnia 2006 r. zezwalającą Powiatowi Lęborskiemu na prowadzenie domu pomocy społecznej pod nazwą „Dom Pomocy Społecznej Nr 1” z siedzibą w Lęborku przy ul. Mieczysława Stryjewskiego 23 84-300 Lębork. Zgodnie z ww. decyzją zmieniającą Dom Pomocy Społecznej Nr 1 w Lęborku jest przeznaczony jedynie dla osób przewlekle somatycznie chorych i posiada 88 miejsc dla mieszkańców.

W 2025 roku do tut. jednostki wpłynęło 37 zapytań z ośrodków pomocy społecznej w sprawie możliwości umieszczenia osób w domach pomocy społecznej, w tym 10 dotyczących umieszczenia osób psychicznie chorych. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku prowadząc w 2025 roku procedurę umieszczania osób w domach pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie powiatu lęborskiego, z uwagi na ograniczoną ilość miejsc w placówkach wydało 24 decyzje administracyjne o umieszczeniu w domu pomocy społecznej, w tym dotyczących umieszczenia osób w Domu Pomocy Społecznej Nr 1 – 15, natomiast w Domu Pomocy Społecznej Nr 2 – 9.

Liczba osób przewlekle psychicznie chorych przyjętych w latach 2015 – 2025 przez DPS 1 posiadającym w 2025 roku 23 miejsca dla osób z tymi schorzeniami przedstawia się następująco:

Tabela 7: Liczba osób przyjętych do DPS 1 na miejsca dla osób psychicznie chorych w latach 2016 - 2025

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba osób przyjętych	0	1	1	0	2	0	5	5	1	2	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2015 – 2025

Odeszły z ww. domów łącznie 23 osoby, z tego 13 osób z Domu Pomocy Społecznej Nr 1 i 10 osób z Domu Pomocy Społecznej Nr 2, w tym zmarło 19 osób, 1 osoba odeszła do rodziny, 2 do innej placówki, 1 usamodzielniała się.

Bilans liczby miejsc w domach pomocy społecznej w stosunku do mieszkańców według stanu na 31.12.2025 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8 Bilans liczby miejsc i mieszkańców w domach pomocy społecznej powiatu lęborskiego

DPS	Liczba miejsc	Liczba mieszkańców wg stanu na 31.12.2024 r.	Liczba mieszkańców wg stanu na 31.12.2025 r.	Liczba mieszkańców przebywających wg starych zasad	Odeszło w 2025 roku	Liczba osób przyjętych w 2025 roku
Dom Pomocy Społecznej Nr 1	88	88	87	7	13	12
Dom Pomocy Społecznej Nr 2	58	58	57	1	10	9
Razem:	146	146	144	8	23	21

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za 2025 rok

Tabela 9 Liczba osób, które odeszły z DPS w latach 2016 - 2025

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba osób, które odeszły, w tym:	40	24	27	26	29	35	29	19	33	23
– DPS 1	21	10	16	16	18	15	19	8	16	13
– DPS 2	19	14	11	10	11	20	10	11	17	10
odeszły do rodziny	3	3	2	2	3	1	1	1	3	1
odeszły do innej placówki	2	0	3	2	1	2	1	2	1	2
usamodzielnili się	1	0	0	0	1	4	0	1	1	1
zmarły	34	21	22	22	24	28	27	15	28	19

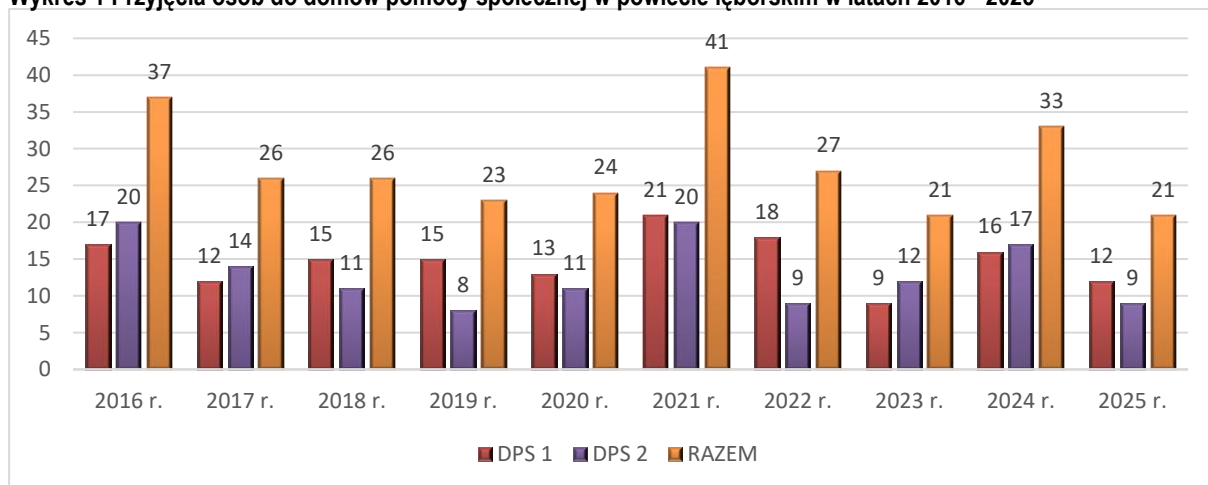
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2016 – 2025

Tabela 10 Przyjęcia osób do domów pomocy społecznej w powiecie lęborskim w latach 2016 - 2025

Przyjęcia do DPS	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
DPS 1	17	12	15	15	13	21	18	9	16	12
DPS 2	20	14	11	8	11	20	9	12	17	9
Razem	37	26	26	23	24	41	27	21	33	21

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2016 – 2025

Wykres 1 Przyjęcia osób do domów pomocy społecznej w powiecie lęborskim w latach 2016 - 2025

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2016 – 2025

Domy pomocy społecznej powiatu lęborskiego zapewniają swoim mieszkańcom wymagane przepisami prawa standardy zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 roku w sprawie domów pomocy społecznej.

Wszyscy mieszkańcy domów to osoby wymagające wsparcia i opieki w codziennym funkcjonowaniu, o zróżnicowanym poziomie sprawności ruchowej.

Wg stanu na dzień 31.12.2025 r. w DPS Nr 1 przebywało:

- 3 osoby nieopuszczające łóżek,
- 36 osób poruszających się na wózku inwalidzkim, w tym 20 wyłącznie przy pomocy opiekunów i 16 bez pomocy,
- 9 osób poruszających się przy pomocy kuli, laski bądź balkonika,
- 39 osób sprawnych ruchowo.

Wg stanu na dzień 31.12.2025 r. w DPS Nr 2 przebywało:

- 5 osób nieopuszczających łóżek,
- 21 osób poruszających się na wózku inwalidzkim, w tym 12 wyłącznie przy pomocy opiekunów i 9 bez pomocy,
- 13 osób poruszających się przy pomocy kuli, laski bądź balkonika,
- 18 osób sprawne ruchowo.

Domy świadczą usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne, w tym:

1) w zakresie potrzeb bytowych, zapewniają:

- a) miejsce zamieszkania,
- b) wyżywienie,
- c) odzież i obuwie,
- d) utrzymanie czystości;

2) w zakresie usług opiekuńczych, zapewniają:

- a) udzielanie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych,
- b) pielęgnację,
- c) niezbędną pomoc w załatwianiu spraw osobistych;

3) w zakresie usług wspomagających, zapewniają:

- a) umożliwienie udziału w terapii zajęciowej,
- b) podnoszenie sprawności i aktywizowaniu mieszkańców domu, w tym w zakresie komunikacji wspomagającej lub alternatywnej, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej,
- c) umożliwienie zaspokojenia potrzeb religijnych i kulturalnych,
- d) warunki do rozwoju samorządności mieszkańców domu,
- e) stymulowanie nawiązywania, utrzymywania i rozwijania kontaktu z rodziną i społecznością lokalną,
- f) działania zmierzające do usamodzielnienia mieszkańca domu, w miarę jego możliwości,
- g) pomoc usamodzielniającemu się mieszkańcowi domu w podjęciu pracy, szczególnie mającej charakter terapeutyczny, jeżeli mieszkaniec spełnia warunki do takiego usamodzielnienia,
- h) bezpieczne przechowywania środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych,
- i) finansowanie mieszkańcowi domu nieposiadającemu własnego dochodu wydatków na niezbędne przedmioty osobistego użytku, w kwocie nieprzekraczającej 30% zasiłku stałego,
- j) przestrzeganie praw mieszkańców domu oraz zapewnieniu mieszkańcom dostępności do informacji o tych prawach,

k) sprawne wnoszeniu i załatwianiu skarg i wniosków mieszkańców domu.

W Domu Pomocy Społecznej Nr 1 w 2025 roku zrealizowano następujące zadania inwestycyjne, remontowe i zakupiono sprzęt (dydaktyczny):

- wykonano pionowy i poziomy kanalizację na kwotę 19 500,00 zł,
- zakupiono piec konwekcyjno - parowy STALGAST Classic + zestaw instalacyjny, podstawę, okap, zmiękcacz wody, wykonano instalację przyłączeniową na kwotę 33 051,30 zł,
- dokonano naprawy systemu przeciwpożarowego na kwotę 2 583,00 zł,
- wykonano roboty blacharsko - dekarские na kwotę 34 769,44 zł,
- przeprowadzono remont instalacji elektrycznej na kwotę 8 493,99 zł,
- zamontowano okna balkonowe 3 szt. na kwotę 14 200,00 zł,
- przeprowadzono remont 2 pokoi na odcinku A na kwotę 11 507,38 zł,
- przeprowadzono remont pokoju dziennego pobytu na odcinku A na kwotę 23 399,49 zł,
- przeprowadzono remont 2 pomieszczeń WC na odcinku C i D na kwotę 15 700,13 zł,
- rozpoczęto remont 2 pokoi na odcinku B na co wydano kwotę 13 072,13 zł,
- zakupiono sprzęt RTV i AGD - pralkę, suszarkę, telewizory, robot planetarny na kwotę 34 892,26 zł,
- zakupiono narzędzia - rusztowanie, drabinę przemysłową, młotowiertarkę, wiertarkę udarową, odkurzacz do liści na kwotę 5 778,96 zł,
- zakupiono 40 sztuk krzesel na kwotę 4 915,08 zł,
- zakupiono 9 sztuk foteli biurowych na kwotę 10 878,74 zł,
- zakupiono meble i łóżko rehabilitacyjne na kwotę 9 776,00 zł,
- zakupiono komputer na kwotę 3 398,99 zł.

Dom Pomocy Społecznej Nr 2 w Lęborku, w ramach wydatków inwestycyjnych, remontowych oraz pozostałych wydatków rzeczowych wykonał :

- hydranty wewnętrzne z pompą wysokiego ciśnienia w kwocie 23 837,20 zł
- modernizacja systemu oddymiania klatki schodowej budynku głównego w kwocie 43.058,82 zł
- naprawę windy w kwocie 20 994,00 zł,
- remont gabinetu pracownika socjalnego w kwocie 3 827,49 zł w tym: wymiana drzwi i ościeżnicy w kwocie 527,97 zł, wymiana oświetlenia wraz z usługą elektryczną w kwocie 1 353,00 zł, zakup artykułów remontowych do malowania oraz wymiany podłogi w kwocie 1 946,52 zł,
- remont pralni w kwocie 806,18 zł,
- zakup drzwi przeciwpożarowych do wejścia na strych w kwocie 949,97 zł
- zakup okna klasy E160 w kwocie 5 122,95 zł
- zakup drzwi zewnętrznych ewakuacyjnych 120 cm w kwocie 7 334,49 zł
- likwidację przecieku w dachu – roboty blacharskie w kwocie 1 230,00 zł,
- naprawy bieżące maszyn i sprzętu w kwocie 13 900,56 zł, w tym: naprawa samochodu w kwocie 5 770,00 zł, zakup artykułów do remontów i napraw w kwocie 1 174,56 zł, naprawa nadajnika systemu przyzywowego w kwocie 440,00 zł, naprawa bramy wjazdowej w kwocie 6 396,00 zł, naprawa blendera 120,00 zł.
- wymianę zużytych elementów wyposażenia w kwocie 204 264,12 zł , m.in.
 - zakup 4 szt. wersalek i 9 foteli do pokoi mieszkańców w kwocie 29 910,00 zł,
 - zakup 11 szt. nowych łóżek dla mieszkańców w kwocie 36 789,45 zł,

- zakup 26 szt. nowych materacy do łóżek mieszkańców w kwocie 8 990,56 zł,
- zakup 1 szt. szafy garderobianej z nadstawką dla mieszkańców w kwocie 8 400,00 zł,
- zakup 2 szt. szafy garderobianej 3-częśc. dla mieszkańców w kwocie 6 500,00 zł,
- zakup 4 szt. szafy garderobianej 2-częśc. dla mieszkańców w kwocie 8 100,00 zł,
- zakup 1 szt. szafy garderobianej dla mieszkańców w kwocie 6 550,00 zł,
- zakup 6 szt. komody dla mieszkańców w kwocie 10 800,00 zł,
- zakup 14 szt. szafek dla mieszkańców w kwocie 18 200,00 zł,
- zakup półek dla mieszkańców w kwocie 450,00 zł,
- zakup 30 szt. krzesel i 3 szt. taboretów na stolówkę dla mieszk. w kwocie 4 141,95 zł,
- zakup suszarki bębnowej dla mieszkańców w kwocie 2 399,00 zł,
- zakup pralki dla mieszkańców w kwocie 1 154,30 zł,
- zakup krzesła do kąpieli mieszkańców w kwocie 520,00 zł
- zakup telewizora dla mieszkańców do świetlicy w kwocie 599,00 zł,
- zakup ławki z podłokietnikiem w kwocie 1 330,00 zł,
- zakup grilla gazowego w kwocie 1 299,00 zł,
- zakup parasoli, pergoli, kwiatów i artykułów do dekoracji tarasu 5 177,07 zł,
- zakup kuchenki mikrofalowej w kwocie 526,00 zł,
- zakup talerzy i salatek w kwocie 3 598,00 zł,
- zakup czajnika, koszy do segregacji śmieci, strzyżarki, gaśnicy w kwocie 790,93 zł,
- zakup szatkownicy do warzyw oraz tarcz tnących w kwocie 6 789,90 zł,
- zakup zmywarko - wyparzynki uniwersalnej z dozownikiem płynu - 6 396,00 zł,
- zakup maszynki do mięsa w kwocie 530,00 zł,
- zakup blendera, maszynki do mięsa w kwocie 640,00 zł
- zakup płyty grzewczej do kuchni w kwocie 412,05 zł,
- zakup ekspresu do kawy w kwocie 2 999,00 zł,
- zakup chłodziarko-zamrażarki do pomieszczenia socjalnego pracowników w kwocie 1 260,00 zł,
- zakup szaf ubraniowych bhp do pomieszczenia socjalnego pracowni. w kwocie 2 312,00 zł,
- zakup zmywarki do pomieszczenia socjalnego pracowników w kwocie 2 999,00 zł,
- zakup 10szt. regałów metalowych do pomieszczenia konserwatora w kwocie 1 156,92 zł,
- zakup wózka transportowego w kwocie 1 739,99 zł,
- zakup biurka i komody do gabinetu rehabilitacyjnego w kwocie 465,00 zł,
- zakup fotela obrotowego do gabinetu rehabilitanta w kwocie 289,00 zł,
- zakup 7 szt. foteli biurowych w kwocie 2100,00 zł,
- zakup 2 szt. urządzeń wielofunkcyjnych i drukarki w kwocie 2 445,00 zł,
- zakup kserokopiarki KONICA MINOLTA w kwocie 4 305,00 zł,
- zakup komputera dla kierownika gospodarczego w kwocie 3 365,00 zł,
- zakup komputera dla dyrektora w kwocie 3 500,00 zł,
- zakup 2 szt. monitorów w kwocie 865,00 zł,
- zakup 4 szt. zasilaczy UPS w kwocie 1 160,00 zł,

- zakup routera i szafki rakowej w kwocie 670,01 zł
- zakup zasilacza i pamięci do komputera i art. komputerowych w kwocie 691,00 zł,
- zakup drukarki kodów w kwocie 948,99 zł.

Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2025 roku w Domu Pomocy Społecznej Nr 1 wyniósł: ogółem zatrudnionych 63 osoby, w przeliczeniu na etaty 62,25. Stan zatrudnienia w Domu Pomocy Społecznej Nr 2 wyniósł natomiast: ogółem zatrudnionych 41 osób, w przeliczeniu na etaty 40,25.

Dochody domów pomocy społecznej w 2025 roku wykonane zostały na poziomie łącznie 11 908 721,99 zł (tj. w DPS Nr 1 – 7 022 870,29 zł, a w DPS Nr 2 – 4 885 851,70 zł, w tym dochody z tytułu odpłatności za pobyt pensjonariuszy wyniosły łącznie 11 875 846,39 zł: w DPS Nr 1 – 6 997 535,60 zł, a w DPS Nr 2 – 4 878 810,79 zł, natomiast dotacja z budżetu Wojewody na prowadzenie domów pomocy społecznej wyniosła łącznie 557 498,95 zł, z tego DPS Nr 1 otrzymał 487 061 zł, DPS Nr 2 zaś 70 437,95 zł. Wydatki Domów Pomocy Społecznej w 2025 roku wyniosły łącznie 15 052 551,32 zł, w tym DPS Nr 1 – 8 839 572,65 zł oraz DPS Nr 2 – 6 212 978,67 zł.

Realizację planu finansowego w 2025 roku przez domy pomocy społecznej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11 Realizacja planu finansowego przez domy pomocy społecznej powiatu lęborskiego w 2025 roku

DPS	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Średni miesięczny koszt pobytu mieszkańca ustalony na rok 2025* w zł
Dom Pomocy Społecznej Nr 1	9 283 653,00	8 839 572,65	7 324,22
Dom Pomocy Społecznej Nr 2	4 906 962,00	4 885 851,70	7 211,28

*Średni miesięczny koszt pobytu mieszkańca ustalony na rok 2025 na podstawie Zarządzenia Starosty nr 5/2025 z dnia 14 lutego 2025 roku, ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego poz. 606 z dnia 14 lutego 2025 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za rok 2025.

III.4. Pomoc cudzoziemcom

Cudzoziemcowi, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą lub przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z nadaniem mu statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej udziela się pomocy mającej na celu wspieranie procesu jego integracji.

Art. 19 pkt 8 i art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej wskazuje, iż pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach (w związku z nadaniem mu statusu uchodźcy lub w związku z udzieleniem mu ochrony uzupełniającej), mającym trudności w integracji ze środowiskiem – należy do zadań własnych powiatu. Natomiast pomoc ww. cudzoziemcom, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – należy do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat.

Pomocy dla cudzoziemca udziela starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania cudzoziemca, na wniosek złożony do starosty, za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie, w terminie 60 dni od dnia uzyskania przez cudzoziemca w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej lub uzyskania przez niego zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z nadaniem mu statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej.

Pomocy dla cudzoziemca udziela się w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy i obejmuje ona:

1. świadczenia pieniężne w wysokości od 950,00 zł do 1 679,00 zł miesięcznie na osobę przeznaczone na:
 - utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe;
 - pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego;

2. opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne ze środków publicznych;
3. pracę socjalną;
4. poradnictwo specjalistyczne, w tym poradnictwo prawne, psychologiczne i rodzinne;
5. udzielanie informacji oraz wsparcia w kontaktach z innymi instytucjami, w szczególności z instytucjami rynku pracy, ze środowiskiem lokalnym oraz organizacjami pozarządowymi;
6. inne działania wspierające proces integracji cudzoziemca.

Zgodnie z art. 94 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, powiatowe centrum pomocy rodzinie właściwe dla deklarowanego przez cudzoziemca miejsca pobytu zobowiązane jest powiadomić w formie pisemnej Wojewodę Pomorskiego o deklarowanym przez cudzoziemca przystępującego do realizacji programu integracji miejscu pobytu na terenie województwa pomorskiego. Wojewoda Pomorski akceptuje w formie pisemnej zadeklarowane na terenie województwa pomorskiego miejsce pobytu przez cudzoziemca opuszczającego ośrodek dla uchodźców. Pomoc dla cudzoziemca jest realizowana w ramach indywidualnego programu integracji, uzgodnionego między Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie a cudzoziemcem, określającego wysokość, zakres i formy pomocy, w zależności od sytuacji życiowej cudzoziemca i jego rodziny. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie niezwłocznie przekazuje Wojewodzie, celem zatwierdzenia, podpisany przez cudzoziemca program integracji wraz z przewidywanymi kosztami jego realizacji (zgodnie z art. 93 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej) - wszelkie zmiany mające wpływ na realizację indywidualnego programu integracji należy wносить do Wojewody w formie pisemnej wraz z wnioskiem i uzasadnieniem o celowości dokonywanych korekt.

Cudzoziemiec zamieszkuje w miejscu wskazanym przez wojewodę działającego w tej sprawie w porozumieniu z powiatowym centrum pomocy rodzinie oraz gminą. Rezygnacja przez cudzoziemca ze wskazanego miejsca zamieszkania w granicach danego województwa w okresie 12 miesięcy trwania indywidualnego programu oznacza rezygnację cudzoziemca z realizacji programu.

W 2025 roku do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku wniosek o udzielenie pomocy w ramach programu integracyjnego dla cudzoziemca złożyła 1 osoba pochodząca z Białorusi. Z wnioskodawcą przeprowadzono wywiad środowiskowy oraz sporządzono Indywidualny Program Integracji. Po zatwierdzeniu Programu przez Wojewodę Pomorskiego wnioskodawcy przyznano świadczenie pieniężne w ramach programu integracyjnego dla cudzoziemca, który uzyskał ochronę uzupełniającą na okres 12 miesięcy. W ramach decyzji przyznającej świadczenie, cudzoziemcowi w okresie jej obowiązywania obejmującego 2025 rok wypłacono świadczenie za okres 6 miesięcy w łącznej wysokości 10 074,00 zł (1 679,00 zł miesięcznie za okres od 01.07.2025 r. do 31.12.2025 r.).

Tabela 12 Udzielone świadczenia w ramach pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub przybywają na terytorium RP na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy

FORMY POMOCY	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRZYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIA	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ w zł	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
0	1	2	3	4	5
POMOC DLA CUDZOZIEMCÓW ZE STATUSEM UCHODźCY - OGÓLEM	0	X	0	0	0
w tym (z wiersza 1):	2	0	0	0	0
świadczenia pieniężne na utrzymanie	0	0	0	0	0
świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego	0	0	0	0	0
praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach	X	X	X	0	0
POMOC DLA CUDZOZIEMCÓW Z OCHRONĄ UZUPEŁNIAJĄCĄ - OGÓLEM	1	X	10 074	1	1

w tym (z wiersza 5):	6	1	6	10 074	1	1
świadczenia pieniężne na utrzymanie						
świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego	7	0	0	0	0	0
praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach	8	X	X	X	0	0
POMOC DLA CUDZOZIEMCÓW PRZYBYWAJĄCYCH NA PODSTAWIE ZEZWOLENIA NA POBYT CZASOWY (W ZWIĄZKU Z NADANIEM STATUSU UCHODZCY)1) – OGÓŁEM	9	0	X	0	0	0
w tym (z wiersza 9):	10	0	0	0	0	0
świadczenia pieniężne na utrzymanie						
świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego	11	0	0	0	0	0
praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach	12	X	X	X	0	0
POMOC DLA CUDZOZIEMCÓW PRZYBYWAJĄCYCH NA PODSTAWIE ZEZWOLENIA NA POBYT CZASOWY (W ZWIĄZKU Z UDZIELENIEM OCHRONY UZUPEŁNIAJĄCEJ)2) – OGÓŁEM	13	0	X	0	0	0
w tym (z wiersza 13):	14	0	0	0	0	0
świadczenia pieniężne na utrzymanie						
świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego	15	0	0	0	0	0
praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach	16	X	X	X	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za rok 2025.

III.5. Projekt pn. Centrum Wsparcia Społecznego w powiecie lęborskim – w zakresie pomocy społecznej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku w 2025 roku zostało realizatorem projektu pn. Centrum Wsparcia Społecznego w powiecie lęborskim, który współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) Priorytet 5 Fundusze europejskie dla silnego społecznie Pomorza (EFS+), Działanie 5.17. Usługi społeczne i zdrowotne w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027 (FEP 2021-2027). Beneficjentem projektu jest Powiat Lęborski z siedzibą w Starostwie Powiatowym w Lęborku, natomiast partnerem Polskie Towarzystwo Psychotraumatologii z siedzibą w Gdańsku. Projekt realizowany jest zgodnie z umową o dofinansowanie nr FEPM.05.17-IZ.00-0041/24-00 z dnia 12.03.2025 r. i trwa w okresie od 01.11.2024 r. do 31.08.2029 r.

Nasza jednostka odpowiedzialna jest za zadanie 1 Projektu, tj. usługi społeczne i zdrowotne – realizowane przez PCPR w Lęborku. W ramach tego zadania Projekt skierowany jest do łącznie ok. 400 osób – Uczestników i Uczestniczek Projektu:

- a) min. 280 osób objętych usługami w zakresie pieczy zastępczej (osoby i rodziny objęte systemem pieczy zastępczej),
- b) min. 12 osób objętych usługami w zakresie wsparcia rodziny (osoby i rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym),

c) min. 108 osób objętych usługami w społeczności lokalnej (osoby i rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym).

W zakresie pomocy społecznej uczestnikami projektu są osoby fizyczne, objęte wsparciem w społeczności lokalnej – osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej lub kwalifikujące się do objęcia wsparciem pomocy społecznej – spełniających co najmniej jedną z przesłanek:

- a) ubóstwo,
- b) osoba w kryzysie bezdomności lub zagrożona bezdomnością
- c) bezrobocie,
- d) niepełnosprawność:
- e) długotrwała lub ciężka choroba – powodująca trwale lub okresowo niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu,
- f) przemoc domowa – osoby uwikłane w zjawisko przemocy domowej, w szczególności członkowie rodziny, w której wdrożono procedurę Niebieskiej Karty – zarówno osoby doznające przemocy domowej, stosujące przemoc domową jak i członkowie ich rodziny lub osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie domowym,
- g) potrzeby ochrony macierzyństwa np. samotne macierzyństwo, niepełna rodzina, trudności okresu ciąży i porodu, lub wielodzietności (co najmniej 3 dzieci w rodzinie),
- h) bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego np. problemy z zapewnieniem właściwej opieki, niedostrzeganie lub niezrozumienie potrzeb dziecka zgodnie z jego rozwojem, niewłaściwe postawy rodzicielskie, społecznie nieakceptowalne zachowania w rodzinie, konflikty rówieśnicze, trudności edukacyjne, brak możliwości zapewnienia warunków prawidłowego rozwoju dziecka, problemy w komunikacji w rodzinie lub z rówieśnikami, niska samoocena, brak asertywności, niska motywacja, zagrożenie uzależnieniem i uzależnienia w szczególności behawioralne, przebywanie lub opuszczanie młodzieżowe ośrodki socjoterapii i wychowawcze, konflikty z prawem, zadłużenie, częste lub nadmierne korzystanie z usług pożyczkowych i około pożyczkowych,
- i) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
- j) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- k) alkoholizmu lub narkomanii – w rodzinie są osoby uzależnione / współuzależnione od alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających,
- l) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej np. klęski żywiołowe lub ekologiczne, próby samobójcze, kryzys suicydalny, problemy zaburzające funkcjonowanie rodziny małżeńskie, partnerskie, żałoba.

Formy wsparcia w ramach Projektu, które podlegają bieżącej aktualizacji za zgodą Instytucji Zarządzającej, określone są w obowiązującym wniosku o dofinansowanie realizacji Projektu. Dostępne usługi dla społeczności lokalnej w zakresie wsparcia rodziny realizowane przez PCPR (osoby i rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym), to w szczególności:

- psychoterapia indywidualna i rodzinna (m.in. poznawczo-behawioralna, psychotraumatologiczna, dla ofiar przemocy domowej, systemowa, TSR, seksuologiczna, rodzinna, terapia par, psychodietetyk, psychologiczne konsultacje i poradnictwo, inne wg potrzeb itp.),

- psychoterapia grupowa (TRE (tension & trauma releasing exercises), tza (trening zastępowania agresji), inne wg potrzeb itp.,
- grupa wsparcia o charakterze otwartym – profilaktyczne dla rodziców dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej,
- grupa wsparcia dla osób doznających przemocy domowej- profilaktyczne dla rodziców dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej,
- diagnostyka i profilaktyka dla osób uzależnionych od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych -terapia i psychoterapia uzależnień-indywidualna,
- zajęcia grupowe rodzinne - manualne, wyjścia uspołeczniające, do kina, wyjazdy uspołeczniające, spotkania plenerowe integrujące rodzinę,
- pracownik socjalny - opiekun merytoryczny uczestników projektu,
- rozwój usług specjalistycznego wsparcia dla osób doświadczających przemocy, objętych interwencją kryzysową – animatorzy.

Realizację poszczególnych działań na rzecz rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym - uwikłanych w przemoc w rodzinie, w ramach realizacji projektu przedstawia poniższa tabela.

Tabela 13 Działania w ramach projektu pn. „Centrum Wsparcia Społecznego w powiecie lęborskim” w zakresie realizacji zadań z pomocy społecznej

Numer pozycji działania	OPIS REALIZACJI ZADANIA prowadzonego w ramach Pomocy Społecznej za rok 2025 r.
poz. 1.1	usługi specjalistycznego wsparcia dla osób doświadczających przemocy i objętych interwencją kryzysową – PSYCHOTERAPIA INDYWIDUALNA I RODZINNA (m.in. poznawczo-behawioralna, psychotraumatologiczna, dla ofiar przemocy domowej, systemowa, TSR, seksuologiczna, rodzinna, terapia par, psychodietetyk, psychologiczne konsultacje i poradnictwo, inne wg potrzeb. Wydatek w 2025 roku: 635,52zł
poz. 1.2	usługi specjalistycznego wsparcia dla osób doświadczających przemocy i objętych interwencją kryzysową -PSYCHOTERAPIA GRUPOWA-TRE (Tension & Trauma Releasing Exercises), TZA (trening zastępowania agresji), inne wg potrzeb Wydatek w 2025 roku: 3 780,00zł
Poz. 1.7	rozwój usług wspierających rodzinę w prawidłowym pełnieniu jej funkcji dla osób doświadczających przemocy i objętych interwencją kryzysową, w tym działań profilaktycznych mających ograniczyć umieszczanie dzieci w pieczy zastępczej-ZAJĘCIA GRUPOWE RODZINNE -manualne, wyjścia uspołeczniające, do kina, wyjazdy uspołeczniające, spotkania plenerowe integrujące rodzinę. Wydatek w 2025 roku: 946,00zł
poz. 1.10	zatrudnienie ANIMATOR-organizacja przedsięwzięć grupowych, szkoleń grupowych, warsztatów. Wydatek w 2025 roku: 10 590,81zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie prowadzonej dokumentacji Projektu oraz wydatkowanych środków finansowych

IV. PIECZA ZASTĘPCZA – RODZINNA I INSTYTUCJONALNA

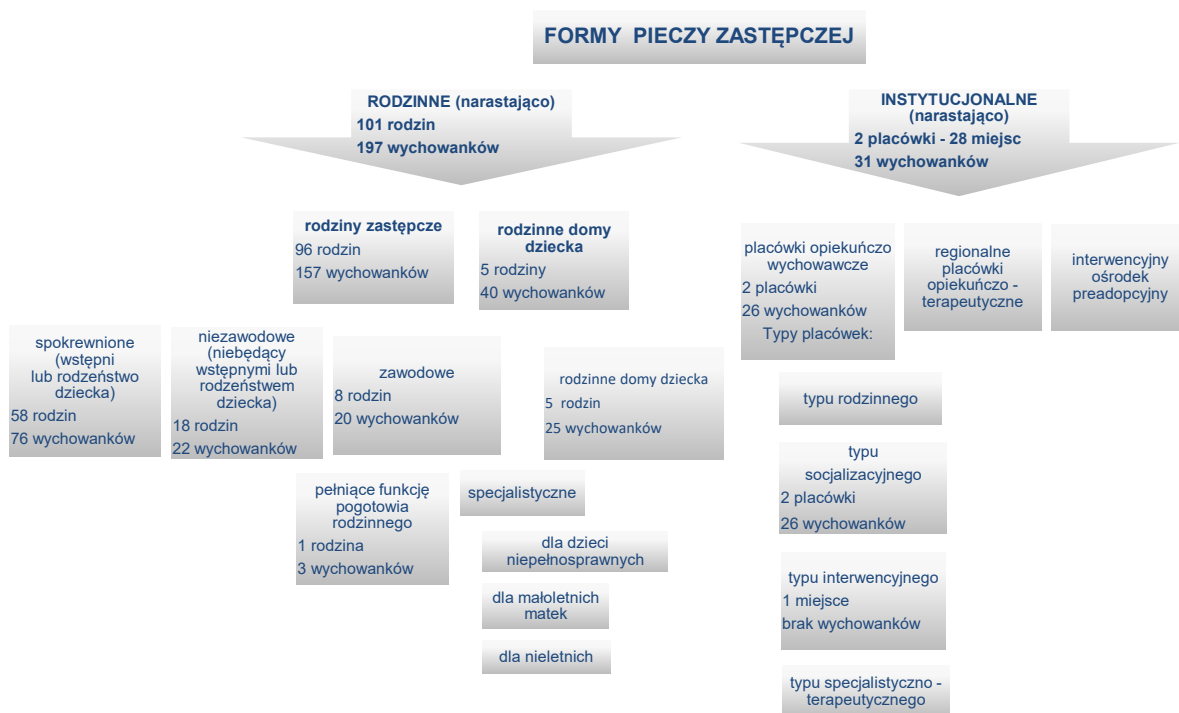
Zadania i zakres działań podejmowanych w obszarze pieczy zastępczej w 2025 roku regulowała ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, akty wykonawcze oraz przepisy prawa miejscowego - w powiecie lęborskim w zakresie pieczy zastępczej obowiązywała podjęta przez Radę Powiatu Lęborskiego uchwała Nr LII/344/2023 z dnia 23 marca 2023 roku w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Lęborskim na lata 2023 – 2025.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku realizowało w obszarze pieczy zastępczej w 2025 roku ustawowe zadania przypisane powiatowym centrom pomocy rodzinie oraz organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej – na podstawie

zarządzenia Nr 19/2011 Starosty Lęborskiego z dnia 28 września 2011 roku w sprawie wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Lęborskim.

Funkcjonowanie pieczy zastępczej podzielone jest na dwie formy, tj. pieczę rodzinną oraz instytucjonalną. Jest to rodzaj usług społecznych, będących dopełnieniem i uzupełnieniem wsparcia rodzin naturalnych, które z różnych względów nie mogą zapewnić swoim dzieciom opieki i wychowania. Zasady organizacji i prosperowania pieczy zastępczej uregulowane są w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawa reguluje różne typy podmiotów sprawujących pieczę zastępczą, które przedstawiono na poniższym schemacie. Podane na schemacie dane ilościowe wskazują ilości podmiotów pieczy zastępczej i przebywających w nich dzieci na terenie powiatu lęborskiego.

Schemat 1. Formy pieczy zastępczej, w tym w powiecie lęborskim wg stanu na 31.12.2025 roku*

*podane ww. dane ilościowe wychowanków pieczy zastępczej uwzględniają przekształcenia rodzin i RDD w inne formy oraz przeniesienia wychowanków oraz w pierwszych wierszach wskazano ilości dla całego okresu sprawozdawczego, dlatego nie sumują się. Dane dotyczące pieczy instytucjonalnej podano dla obecnie funkcjonujących – Dom dla Dzieci „ZAKĄTEK” i Dom dla Dzieci „SIEDLISSKO”.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 – 2025.

Zadania z zakresu pieczy zastępczej realizowane są przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku, zgodnie z regulaminem organizacyjnym jednostki, należą do kompetencji Działu Pieczy Zastępczej, w skład którego wchodzi: Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej, Zespół ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Świadczeń oraz Mieszkanie chronione treningowe¹.

Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej stanowi Zespół, o którym mowa w art. 76 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Jego działalność koncentruje się na realizacji ustawowych zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. W jego skład wg stanu na 31 grudnia 2025 roku wchodziło: 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz 2 specjalistów pracy z rodziną, a także zadania wykonywało – dwóch psychologów i pedagog. Koordynatorzy rodzinnej

¹ **Zmiany Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku przyjętego uchwałą Zarządu Nr XLIX/330/2022 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 14 grudnia 2022 roku w sprawie nadania statutu Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku oraz Regulamin Organizacyjny przyjęty uchwałą Nr 8/2024 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 19 czerwca 2024 roku.**

pieczy zastępczej obejmowali wsparciem funkcjonujące w powiecie lęborskim rodziny zastępcze - zgodnie z wymaganiami obowiązującej ustawy w okresie sprawozdawczym mieli pod opieką do 15 rodzin zastępczych.

W obszarach pieczy zastępczej, pracownicy Zespołu ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Świadczeń prowadzą sprawy dotyczące przede wszystkim zadań w zakresie zapewnienia pieczy zastępczej w formach instytucjonalnych, świadczeń w zakresie pieczy zastępczej i usamodzielnienia osób opuszczających pieczę zastępczą.

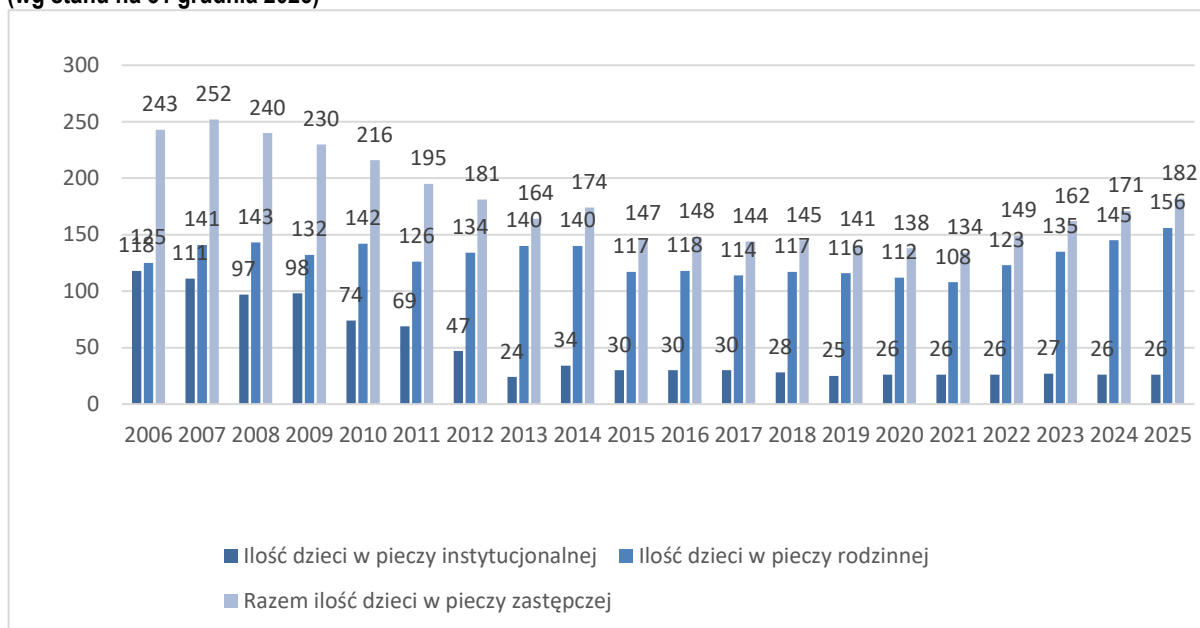
Pieczą zastępczą w powiecie lęborskim składa się z: pieczy rodzinnej, czyli funkcjonujące rodziny zastępcze, w tym rodziny zastępcze zawodowe, niezawodowe i spokrewnione oraz rodzinne domy dziecka, a także pieczy instytucjonalnej, czyli placówki opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego Dom dla Dzieci „ZAKĄTEK” i łączącej funkcję socjalizacyjną z miejscem interwencyjnym - Dom dla Dzieci „SIEDLIKO”. Placówki te powstały w wyniku przekształcenia Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Lęborku na mocy uchwały Nr XIX/150/2020 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 25 czerwca 2020 roku w sprawie przekształcenia Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Lęborku w placówki opiekuńczo-wychowawcze Dom dla Dzieci „ZAKĄTEK” i Dom dla Dzieci „SIEDLIKO”, zapewnienia wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej, organizacyjnej i specjalistycznej tych placówek przez Centrum Obsługi Domów dla Dzieci oraz nadania im statutów zmienionej uchwałą. Statut tych jednostek określa uchwała Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 17 grudnia 2020 roku w sprawie nadania statutów Domu dla Dzieci „ZAKĄTEK”, Domu dla Dzieci „SIEDLIKO” oraz Centrum Obsługi Domów dla Dzieci, natomiast obowiązujący regulamin organizacyjny określony został uchwałą nr 502/2022 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 6 grudnia 2022 roku w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Domu dla Dzieci „ZAKĄTEK”, Regulaminu Organizacyjnego Domu dla Dzieci „SIEDLIKO” oraz Centrum Obsługi Domów dla Dzieci.

Tabela 14 Wychowankowie pieczy rodzinnej i instytucjonalnej w powiecie lęborskim w latach 2006 – 2025 wg stanu na 31.12.2025 r.

ROK	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ilość wychowanków w pieczy instytucjonalnej	118	111	97	98	74	69	47	24	34	30
Ilość wychowanków w pieczy rodzinnej	125	141	143	132	142	126	134	140	140	117
Razem wychowankowie pieczy zastępczej	243	252	240	230	216	195	181	164	174	147
ROK	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ilość wychowanków w pieczy instytucjonalnej	30	30	28	25	26	26	26	27	26	26
Ilość wychowanków w pieczy rodzinnej	118	114	117	116	112	108	123	135	145	156
Razem wychowankowie pieczy zastępczej	148	144	145	141	138	134	149	162	171	182

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 – 2025.

Wykres 2 Wychowankowie pieczy rodzinnej i instytucjonalnej w powiecie lęborskim w latach 2006 – 2025 (wg stanu na 31 grudnia 2025)

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 – 2025.

Rodzinną i instytucjonalną pieczę zastępczą w 2025 roku opuściło łącznie 41 dzieci, w tym 31 dzieci opuściło rodzinną pieczę zastępczą i 8 wychowanków opuściło instytucjonalną pieczę zastępczą, ponadto w 12 przypadkach nastąpiło przeniesienie podopiecznych w rodzinnej pieczy zastępczej do innej formy pieczy zastępczej. Dokładne dane w tym zakresie w latach, od obowiązywania obecnych przepisów prawnych², przedstawiono w poniższych tabelach i wykresie.

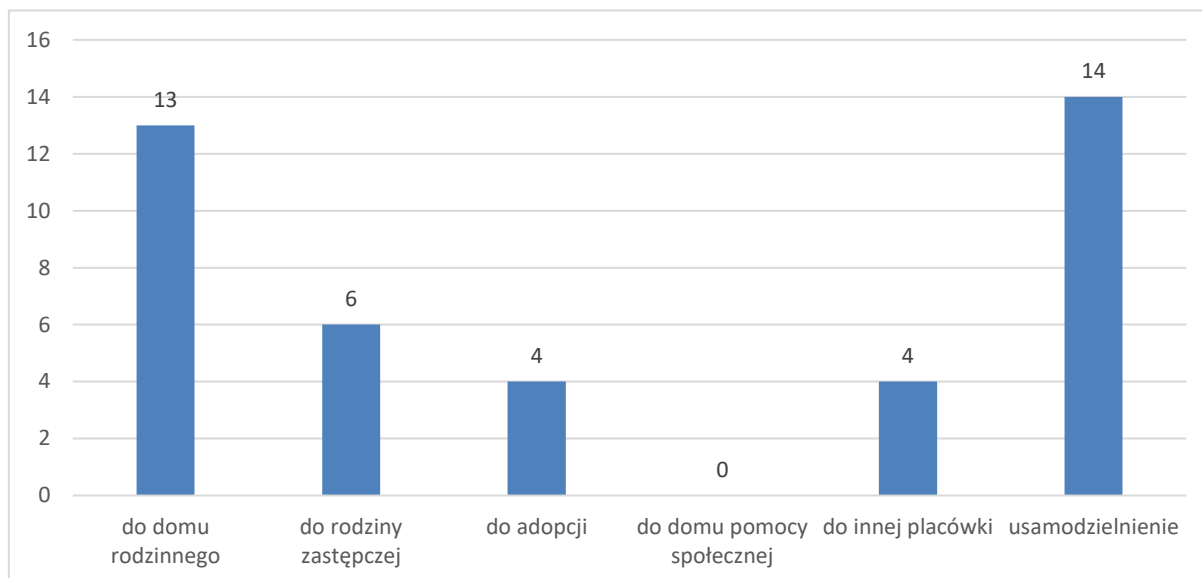
Tabela 15 Liczba dzieci opuszczających rodzinne i instytucjonalne formy pieczy zastępczej w latach 2012-2025

Wyszczególnienie	Rok													
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba dzieci opuszczających pieczę zastępczą (rodzinną i instytucjonalną), w tym:														
do domu rodzinnego	6	10	5	9	12	8	9	7	10	10	10	16	16	13
do rodziny zastępczej	6	2	4	4	4	3	-	7	17	12	5	2	-	1
do adopcji	23	20	8	14	3	9	7	3	6	8	2	2	7	4
do domu pomocy społecznej	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
do instytucjonalnej placówki	3	1	2	1	2	2	1	-	3	4	3	1	3	6
program usamodzielnienia	11	19	11	19	16	16	16	18	15	13	10	12	14	14

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2012 – 2025.

² Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 roku, poz. 49 z późn zm.)

Wykres 3 Liczba dzieci opuszczających rodzinne i instytucjonalne formy pieczy zastępczej w roku 2025

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za rok 2025

Pieczą zastępczą w powiecie lęborskim jest współfinansowana przez gminy powiatu lęborskiego. Od 1 stycznia 2012 roku, tj. od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gminy partycypują w ponoszeniu wydatków na dzieci umieszczone po 1 stycznia 2012 roku w pieczy zastępczej w wysokości 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% tych wydatków w drugim roku oraz 50% w trzecim i następnym latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Obowiązują ze wszystkimi gminami z terenu powiatu lęborskiego (Lębork, Łeba, Cewice, Nowa Wieś Lęborska, Wicko) porozumienia ustalające zasady zwrotu tych wydatków. Wysokość tego współfinansowania w stosunku do dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo – wychowawczych przedstawia poniższy wykres i tabele.

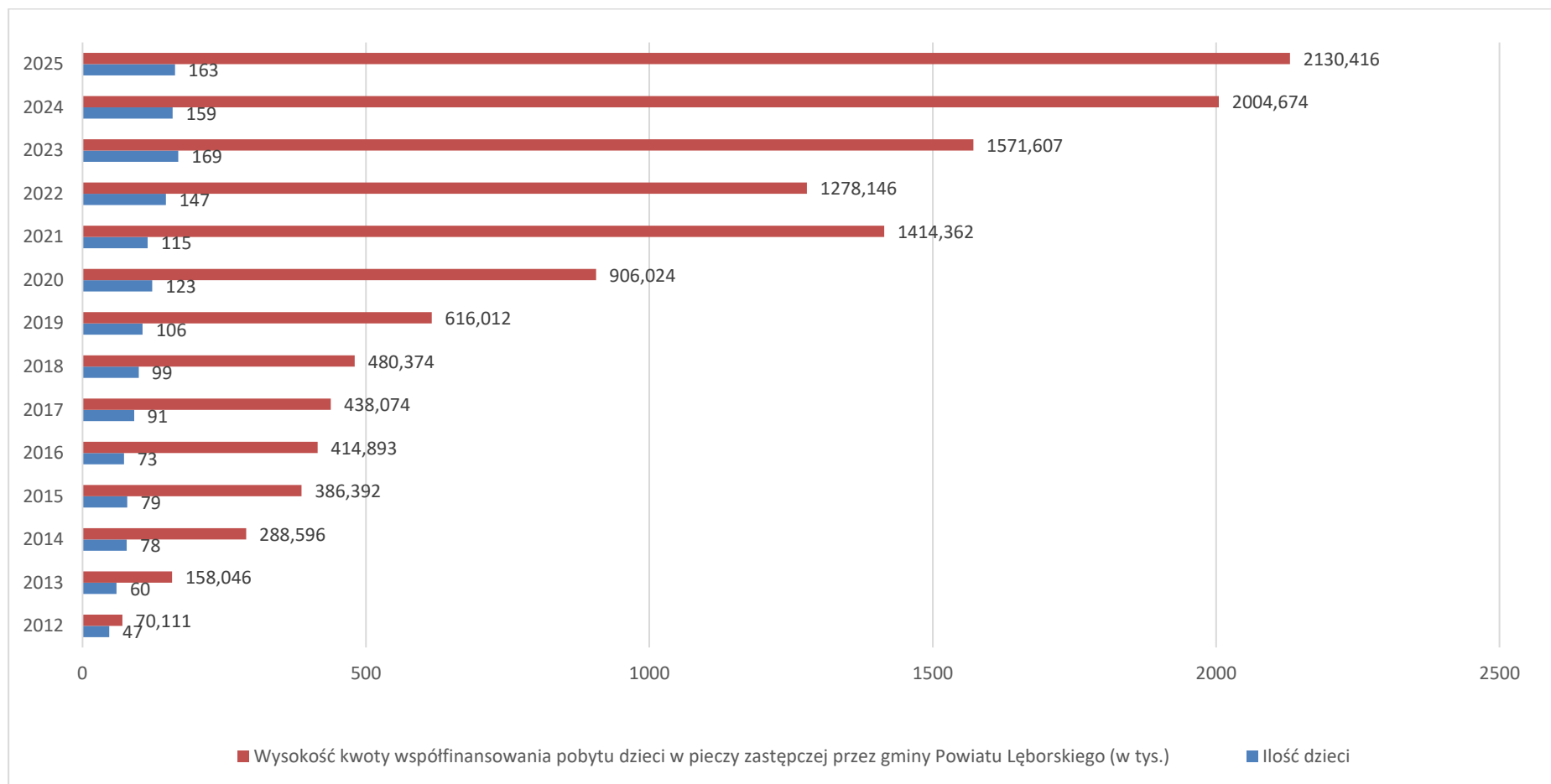
Ponadto, nadmienić należy, iż w ostatnich latach, szczególnie w 2025 roku występował w skali kraju problem w zabezpieczeniu osób małoletnich w pieczy zastępczej. W samym województwie pomorskim brak realizacji tego zadania powiatu zgłaszały niemal wszystkie powiaty. Powiat Lęborski natomiast, dzięki ogromnym wysiłkom, odpowiadaniu na potrzeby środowisk zastępczych zrealizował, za pośrednictwem PCPR, wszystkie umieszczenia zgodnie z wydawanymi postanowieniami sądów rodzinnych.

Tabela 16 Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego po dniu 1 stycznia 2012 roku w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2012 – 2025

ROK	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018	
	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł
Gmina Miasto Lębork	16	23.036	20	56.966	37	133.272	36	180.210	37	234.498	57	265.165	68	331.761
Gmina Miasto Łeba	0	0	1	352	1	3.261	3	9.324	3	16.010	2	14.669	3	5.620
Gmina Cewice	1	514	3	1.783	7	11.118	9	33.686	9	35.991	8	34.919	8	51.041
Gmina Nowa Wieś Lęborska	7	11.892	15	32.132	17	76.094	17	100.806	11	63.970	7	46.396	11	51.500
Gmina Wicko	23	34.666	21	66.813	16	64.856	14	62.363	13	64.422	17	67.919	9	40.449
Razem	47	70.111	60	158.046	78	288.596	79	386.392	73	414.893	91	438.074	99	480.374
ROK	2019		2020		2021		2022		2023		2024		2025	
	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł
Gmina Miasto Lębork	67	439.052	81	590.872	74	693.966	92	867.031	111	1089.062	102	1.242.141	100	1.422.768
Gmina Miasto Łeba	3	5.165	3	8.180	3	10.135	3	11.482	4	16.035	4	14.026	4	27.779
Gmina Cewice	7	23.089	10	67.077	12	78.494	12	104.135	17	124.148	16	196.972	19	219.60
Gmina Nowa Wieś Lęborska	10	53.021	9	39.273	13	377.774	25	88.793	20	144.850	20	240.243	27	256.975
Gmina Wicko	19	105.983	20	200.622	13	253.993	15	206.705	17	197.511	17	311.292	13	202.934
Razem	106	616.012	123	906.024	115	1.414.362	147	1.278.146	169	1.571.607	159	2.004.674	163	2.130.416

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2012 – 2025.

Wykres 4 Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego po dniu 1 stycznia 2012 roku w pieczy zastępczej w odniesieniu do ilości dzieci w latach 2012 – 2025

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2012 – 2025

IV.1. Rodzinna piecza zastępcza

Zadania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku w obszarze rodzinnej pieczy zastępczej, także jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie lęborskim, to przede wszystkim³:

- prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej i szkolenia tych osób do pełnienia pieczy zastępczej,
- zapewnianie osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, pomocy i wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, także w formie prowadzonego poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego,
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej,
- współpraca ze środowiskiem lokalnym w zakresie organizacji i funkcjonowania pieczy zastępczej,
- zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji,
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo wypoczynku,
- prowadzenie postępowań dotyczących finansowania pobytu dzieci w pieczy zastępczej, w szczególności świadczeń, dodatków i wynagrodzeń,
- realizacja procesów usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej,
- prowadzenie postępowań w zakresie alimentacji na rzecz małoletnich przebywających w pieczy zastępczej,
- prowadzenie obsługi informatycznej i sprawozdawczości rzeczowo-finansowej pieczy zastępczej.

W ramach powierzonych zadań prowadzono postępowania kwalifikacyjne spełnienia ustawowych warunków oraz posiadania predyspozycji i motywacji do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej oparte na ocenie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Kwalifikacja kandydatów do pełnienia funkcji rodzinnej pieczy zastępczej ma na celu przede wszystkim zagwarantowanie dobra małoletnich wychowanków. Wskazana kwalifikacja jest procesem złożonym i trwa kilka miesięcy. Zadaniem naszej jednostki jest zatem wyposażenie rodziców zastępczych w narzędzia oraz umiejętności, które pozwolą im efektywnie wypełniać swoją rolę i z troską otoczyć opieką przyjęte dzieci i zagwarantować im należyte wychowanie. Niezbędne do tego są właściwe motywacje i predyspozycje, prezentowane postawy opiekuńczo – wychowawcze, ale także stosowne przygotowane merytoryczne. Rodzice zastępczy muszą posiadać odpowiednie kompetencje, ale także powinni być otwarci na pomoc i wsparcie wobec ewentualnie pojawiających się trudności w wypełnianiu swoich funkcji. Wymagania dotyczące kandydatów wymienia art. 42 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Kwalifikacji kandydatów dokonują organizatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, działający w powiatach. W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku obowiązywało w okresie sprawozdawczym w tym zakresie zarządzenie nr 29/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 01 sierpnia 2023 roku oraz Zarządzenie nr 27/2025 z dnia 10 lipca 2025 roku w sprawie wprowadzenia procedury kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, niezawodowej, zawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz przekwalifikowania rodzin zastępczych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku.

W przyjętej praktyce składa się ona z kilku, następujących po sobie etapów:

³ Na podstawie art. 76 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Etap 1. Bezpośredni kontakt i spotkanie z przedstawicielem Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej celem zapoznania się z podstawowymi informacjami w zakresie rodzicielstwa zastępczego oraz pobraniem formularzy.

Etap 2. Zgromadzenie i złożenie u organizatora (PCPR) wymaganych dokumentów, np.:

- wniosku kandydatów do pełnienia funkcji pieczy zastępczej, zawierającym szczegółowy opis sytuacji rodziny wraz uzasadnieniem,
- oświadczenia o wyrażeniu zgody na gromadzenie, przetwarzanie i udostępnianie danych osobowych,
- oświadczenia o zapoznaniu się i akceptacji obowiązujących procedury oraz wyrażenie zgody na dokonanie wizyty w miejscu zamieszkania kandydatów, udział w badaniach psychologiczno - pedagogicznych i sprawdzenie danych w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym,
- odpisu aktu małżeństwa (kserokopia) – osób będących w związku małżeńskim lub odpisu aktu urodzenia – osoby samotnej,
- oświadczenia, że kandydaci nie są i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej, władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona i że wypełniają obowiązek alimentacyjny - w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego i nie są ograniczeni w zdolności do czynności prawnych oraz, że kandydaci nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestęstwo,
- zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia wystawione przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej,
- zaświadczenia o osiąganych dochodach np. z ostatnich 3 miesięcy lub PIT za ubiegły rok (w przypadku rolników zaświadczenie z Urzędu Gminy o ilości hektarów przeliczeniowych lub nakaz płatniczy, decyzja o przyznaniu dopłat do gospodarstwa rolnego),
- oryginały dowodów osobistych do wglądu,
- potwierdzenia praw do zajmowanego lokalu (np. kopia notarialnego aktu własności lokalu), aktualne potwierdzenie zamieszkania,
- kserokopie dokumentów potwierdzających wykształcenie,

Etap 3. Organizator dokonuje sprawdzenia spełniania przez kandydatów ustawowych warunków do pełnienia funkcji pieczy zastępczej, jest to tzw. wstępna kwalifikacja do szkolenia kandydatów.

Działania te obejmują m.in. wizytę pracowników Działu Pieczy Zastępczej w miejscu zamieszkania kandydatów, opinię z właściwego ośrodka pomocy społecznej, konsultację psychologiczną i pedagogiczną, wystąpienie o wydanie zaświadczenia o niekaralności, weryfikacja kandydatów w rejestrze sprawców przestępstw na tle seksualnym z dostępem ograniczonym. Zgromadzone i weryfikowane dokumenty pozwalają dokonać oceny spełnienia ww. ustawowych warunków. W przypadku pozytywnego wyniku, kandydaci otrzymują pozytywną kwalifikację i skierowanie na szkolenie.

Etap 4. Szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze

Kandydaci na rodziny zastępcze uczestniczą w bezpłatnym szkoleniu organizowanym przez organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej. W Powiecie Lęborskim zajęcia prowadzone są najczęściej przez trzech trenerów PCPR w Lęborku i trwają około 3 m-cy. Obejmuje ono minimum 60 godzin dydaktycznych sesji grupowych i indywidualnych odbywanych także w domu kandydatów oraz praktyk. Obligatoryjne są w tym, dla rodzin niezawodowych i zawodowych 10 godzinne praktyki w funkcjonujących, doświadczonych rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo - wychowawczych. Szkolenia prowadzone są w formie ćwiczeń - warsztatów, gdzie kandydaci mają możliwość sprawdzenia samych siebie w różnych sytuacjach opiekuńczo - wychowawczych. Jest to czas, gdy zarówno trenerzy jak i kandydaci mogą skonfrontować swoje wyobrażenia i oczekiwania względem pełnienia roli rodzica zastępczego z rzeczywistymi potrzebami i wymaganiami. Rodzina także zastanawia się i rozważa czy jest gotowa do podjęcia tego trudnego i wymagającego wyzwania.

Szkolenia kandydatów prowadzone są przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku, programem szkoleń autorstwa Centrum Tworzenia Rozwiązań Marka Hojczyka „Razem” zatwierdzonego decyzją Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 11.07.2022 roku nr 11/2022/RZ (nr DSR-I-5207.26.2022.FS). Obejmuje swym zakresem określone minimum programowe, np. zdobycie lub ugruntowanie wiedzy i umiejętności dot. zaspokajania potrzeb opiekuńczych,

rozwojowych, kompensowania opóźnień, wzmocnienia więzi z rodziną naturalną oraz pracy zespołowej na rzecz umieszczonego w rodzinie dziecka. Szkolenie jest bardzo ważnym elementem kwalifikacji kandydatów na opiekunów zastępczych. „Proces edukacji rodziców zastępczych nie może być tylko procesem przyswajania pewnych treści, przekonań, czy wartości, lecz zdobywania kompetencji, przede wszystkim do współpracy (wymiar indywidualny i instytucjonalny) oraz kompetencji do udzielania wsparcia i pomocy nie tylko dziecku ale i jego rodzinie biologicznej, co stanowi w praktyce ogromny problem natury psychospołecznej”⁴. Szkolenia kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej prowadzone było przez pracownika jednostki oraz dwóch specjalistów zatrudnianych na umowy cywilno-prawne. Obowiązuje minimum programowe według następujących wytycznych - obligatoryjny zakres programowy szkoleń ww. programu „Razem”:

1. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i rodziny zastępczej spokrewnionej – moduł A – 60 godz. (w tym 10 godzin praktyk) (rodziny zastępcze spokrewnione wg. indywidualnego planu szkolenia, w zależności od potrzeb rodziny i dziecka)
2. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego – łącznie moduły A i B – 75 godz.
3. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, które będą sprawować opiekę i wychowanie nad dziećmi niepełnosprawnymi – łącznie moduły A, B i C – 95 godz.
4. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, która będzie sprawować opiekę i wychowanie nad dziećmi umieszczonymi na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich – łącznie moduły A, B i D – 95 godz.
5. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego – łącznie moduły A, B i E – 85 godz.

W 2025 roku dokończono cykl szkoleniowy z 2024 roku, który rozpoczął się w dniu 02.12.2024 roku i trwał do 18.03.2025 roku, a następnie rodziny odbywały wymagane praktyki. Na szkolenie skierowanych było 10 osób – kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Moduł A – szkolenie rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych ukończyło 8 osób (4 rodziny), 2 rodziny otrzymały świadectwa ukończenia szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, 2 rodziny otrzymały świadectwa ukończenia szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, 2 osoby nie otrzymały świadectwa z uwagi na absencję na rezygnację z pełnienia funkcji rodziny zastępczej. W marcu i kwietniu 2025 r. przeprowadzono szkolenie uzupełniające Modułu B dla jednej z w/w rodzin zastępczych niezawodowych.

Kolejny cykl szkoleniowy Modułu A rozpoczął się w dniu 25.06.2025 roku i zakończył się w dniu 03.09.2025 roku. Na szkolenie skierowanych zostało 16 osób – kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej i niezawodowej. Wskazana grupa szkoleniowa składała się z kandydatów na rodziny spokrewnione – 4 rodziny oraz 5 rodzin niezawodowych. Szkolenie Moduł A – ukończyło 15 osób (9 rodzin), w tym na rodzinę zastępczą niezawodową 9 osób (5 rodzin) i na rodzinę zastępczą spokrewnioną 5 osób (4 rodziny).

W październiku 2025 roku przeprowadzono dla jednej z ww. rodzin niezawodowych (2 osoby) szkolenie uzupełniające Modułu B – szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Ilość rodzin, które ukończyły szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej (bez względu na wydanie zaświadczenia kwalifikacyjnego) latach 2021 – 2025 przedstawia poniższa tabela.

⁴ M. Joachimowska, *Praca socjalna i polityka społeczna – obszary współdziałania wobec wykluczenia społecznego*, pod red. K. Marzec-Holka, A. Rutkowska, M. Joachimowska, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2008, s. 141.

Tabela 17 Ilość rodzin, które ukończyły szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka w latach 2016 - 2025

Ilość rodzin ¹ biorących udział/ zakwalifikowanych do szkolenia kandydatów na rodziny	Rok								
	2016	2017	2018	2020	2021	2022	2023	2024	2025
zawodowe i RDD	2	3	1	0	1	2	7	1	2
niezawodowe	2	2	2	2	4	2	13	2	7
spokrewnione	3	3	5	4	7	3	7	9	6

¹ rodzin - przez co rozumie się: małżonków lub osób niepozostających w związku małżeńskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2016 – 2025.

Po zakończeniu udziału w szkoleniu uczestnicy otrzymują od organizatora świadectwo jego ukończenia. Odbycie i uzyskanie świadectwa szkolenia dla rodzin zastępczych nie jest równoznaczne z otrzymaniem uprawnień do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Na zakończenie procesu kwalifikacji, kandydaci nabywają uprawnienia do pełnia funkcji rodziny zastępczej, których potwierdzeniem jest, wydane przez zespół kwalifikacyjny organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, zaświadczenie kwalifikacyjne kandydata do pełnienia tej funkcji⁵. Natomiast w zakresie przyjęcia dziecka do pieczy zastępczej, do konkretnej rodziny ostateczną rozstrzygnięcie podejmuje właściwy sąd rodzinny.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej odbywa się w na podstawie procedur, których zastosowanie jest uzależnione od okoliczności wystąpienia konieczności zabezpieczenia dziecka. Wyszczególnia się dwa podstawowe tryby postępowania: sądowy lub administracyjny.

Tryb sądowy umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej ma miejsce wówczas, gdy do tego umieszczenia dochodzi na podstawie wydanego postanowienia sądu. Może ono stanowić zarówno o zabezpieczeniu dziecka w rodzinie zastępczej jak też jednocześnie wskazywać na ograniczenie lub pozbawienie władzy rodzicielskiej. Zarządzenia sądu tej treści wydawane są w sytuacjach:

- naruszenia dobra dziecka – na podstawie art. 109 Krio,
- przejawiania przez nieletniego symptomów demoralizacji – na podstawie art. 7 pkt 9 ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich,
- jako pomoc rodzicom w wykonywaniu władzy rodzicielskiej przez organy państwa – na podstawie art. 100 Krio.

Sąd w postępowaniach o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej wydaje postanowienia na podstawie informacji i na wniosek instytucji, najczęściej takich jak ośrodek pomocy społecznej i placówki oświatowe, ale też na wniosek samych rodziców dziecka lub z urzędu. Po jego uprawomocnieniu, po upływie 7 lub 21 dni lub w trybie natychmiastowej wykonalności, rodzice naturalni zobowiązani są w wyznaczonym przez sąd terminie oddać dziecko uprawnionym osobom – wskazanym rodzicom zastępczym. Wraz z przyjęciem dziecka do rodziny mówi się o utworzeniu dla niego rodziny zastępczej. Nieco inaczej sytuacja kształtuje się w przypadku rodzin zastępczych, w których dziecko przebywało przed wydaniem stosownego rozstrzygnięcia sądu, najczęściej spokrewnionych lub niezawodowych, gdzie występuje pokrewieństwo. Wówczas momentem utworzenia rodziny nie jest dzień przyjęcia dziecka, lecz termin wskazany w orzeczeniu sądu.

Tryb administracyjny umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej występuje w przypadku nagłej i pilnej konieczności jego zabezpieczenia oraz gdy nie ma możliwości, aby wcześniej wydane zostało postanowienie sądu w tej sprawie. Przewiduje się kilka sytuacji wystąpienia przesłanek do jego zastosowania. Rodzice sami mogą złożyć wniosek o umieszczenie ich dziecka w pieczy zastępczej lub zrobić to może samo dziecko za ich zgodą. Wówczas, starosta powiatu

⁵ Na podstawie rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 roku w sprawie wzoru zaświadczenia kwalifikacyjnego (Dz. U. z 2023 roku, poz. 2053)

lub osoba przez niego upoważniona, w przypadku uznania tego wniosku za zasadny, na podstawie zawartej umowy cywilnoprawnej z rodziną zastępczą umieszcza w niej dziecko. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej w trybie administracyjnym, tj. bez postanowienia sądu, ma miejsce także, gdy jest ono doprowadzone przez policję czy straż graniczną, a także w efekcie interwencji pracownika socjalnego, działającego na podstawie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w domowej. W takich okolicznościach dzieci kierowane są do rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, które mają być w nieustannej gotowości do ich przyjęcia. Sąd jest tutaj powiadamiany o fakcie umieszczenia dziecka poza jego rodziną niezwłocznie, nie później niż w ciągu 24 godzin przez interwenta, ww. rodzinę zastępczą, organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Następnie sąd, w toku postępowania w sprawie dziecka, wydaje postanowienie, w którym albo postanawia o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej, albo o jego powrocie do rodziny naturalnej. W tych przypadkach terminem utworzenia rodziny zastępczej będzie dzień przyjęcia dziecka. W 2025 roku interwencyjnie – doprowadzone przez KP Policji lub z art. 12a zostało umieszczonych 12 dzieci w pieczy zastępczej.

Bezpośrednie wsparcie merytoryczne dla rodzin zastępczych w powiecie lęborskim realizowane było w okresie sprawozdawczym przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz specjalistów pracy z rodziną. Pracownicy ci realizują zadania zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej m.in. w zakresie:

- udzielania pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej, w szczególności w nawiązaniu wzajemnego kontaktu,
- przygotowania, we współpracy z odpowiednio: rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny – we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną, planu pomocy dziecku,
- zapewniania rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej,
- zgłaszania do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- udzielania wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej;
- przedstawiania corocznego sprawozdania z efektów pracy.

Ponadto, we współpracy z zatrudnionymi psychologami, pedagogiem oraz przedstawicielami innych instytucji, w szczególności asystentami rodzin i pracownikami socjalnymi ośrodków pomocy społecznej, pedagogami szkolnymi i kuratorami, na przestrzeni 2025 roku koordynatorzy realizowali zadania z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej. Realizowano zadania w szczególności: systematyczny kontakt z rodzinami zastępczymi, sporządzanie planów pomocy dziecku i ich modyfikacji, przygotowywanie informacji i opinii dotyczących adopcji, brali udział w ocenach rodzin zastępczych oraz w zakresie opinii do sądu w zakresie zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, pod kątem sytuacji opiekuńczo-wychowawczej, edukacyjnej, materialnej oraz rodzinnej z uwzględnieniem należytego sprawowania opieki i wychowania odpowiedniego do umiejętności, predyspozycji i potrzeb dziecka u wszystkich rodzin zastępczych i wychowanków rodzin zastępczych. PCPR w 2025 roku współpracował z ośrodkami pomocy społecznej, będącymi na terenie naszego powiatu realizatorami zadań ustawowych z poziomu gmin, w zakresie konsultacji sporządzanych w/w dokumentów, a także współfinansowania przez gminy wydatków ponoszonych na dzieci umieszczone w pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej) pochodzących z tych gmin. Kontakt z przedstawicielami OPS, w szczególności asystentami rodzin, odbywał się cyklicznie i były poprzedzone przekazaniem szczegółowych informacji o zakresie merytorycznym, tematach do analizy i wskazaniem, których dzieci w pieczy zastępczej będzie dotyczyło. Dokonywano, w zależności od okoliczności mających wpływ na ustalanie aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, modyfikowanie planu pomocy dziecku, monitorowanie procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną

umożliwiająca przysposobienie, ocenę stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb, ocenę zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W posiedzeniach uczestniczyli:

- odpowiednio rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka,
- pedagog, psycholog, właściwy asystent rodziny, przedstawiciel ośrodka adopcyjnego,
- koordynator rodzinnej pieczy zastępczej,
- rodzice dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej oraz
- inne zapraszone osoby, w szczególności przedstawiciele: sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka, właściwego powiatowego centrum pomocy rodzinie, ośrodka pomocy społecznej, Policji, ochrony zdrowia, instytucji oświatowych oraz organizacji społecznych statutowo zajmujących się problematyką rodziny i dziecka, a także osoby bliskie dziecku.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku realizowało świadczenia i wynagrodzenia przysługujące funkcjonującym rodzinom zastępczym. Poniższa tabela przedstawia szczegółowy wykaz ustawowych świadczeń obowiązkowych i fakultatywnych. Świadczenia obowiązkowe były na bieżąco finansowane przez powiat lęborski, natomiast świadczenia fakultatywne, ze względu na ograniczone możliwości finansowe realizowane były na poziomie dostępnych środków budżetowych. Kwestie te, w 2025 roku, uchwała Nr 363/2021ądu Powiatu Lęborskiego z dnia 29 października 2021 roku w sprawie zasad finansowania rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Lęborskim oraz uchwała Nr 156/2025 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 21 maja 2025 r. w sprawie zasad finansowania rodzinnej pieczy zastępczej oraz pomocy dla osób usamodzielnianych w Powiecie Lęborskim.

Tabela 18 Wykaz świadczeń i wynagrodzeń powiatu lęborskiego zrealizowanych na rzecz rodzinnych form pieczy zastępczej w latach 2021-2025 roku

Świadczenia									
Lp.	Rodzaj świadczenia	Podstawa prawna	Wysokość wydatków (w PLN) w latach 2021-2022-2023-2024-2025					Informacje o świadczeniu	
			Rodzinna piecza zastępcza						
			W latach:	2021	2022	2023	2024	2025	
1.	Świadczenia dla rodzin zastępczych lub osób prowadzących rodzinny dom dziecka, z tego:		1.145.306,00	1.578.182,00	1.913.079,00	2.131.866,00	2.476.606,00	x	
1.1.	świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka	Art. 80	992.464,00	1.366.249,00	1.640.861,00	1.818.395,00	2.065,619	obligatoryjne a) nie mniej niż 746,00 zł (2021r.), 785 zł (2022r.), 899 zł (2023r.) i 1.002 zł m-c w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej od dnia 01 czerwca 2024. b) nie mniej niż 1.131 zł (2021r.), 1.189 zł (2022r.), 1.361 zł (2023r.) i 1.517 zł m-c w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka spokrewnionej od dnia 01 czerwca 2024	
1.2.	dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	Art. 81 ust. 1	40.451,00	81.125,00	115.561,00	132.713,00	148,896	obligatoryjne, nie niższy niż 227 zł (2021r.), 239 zł (2022r.), 274 zł (2023r.) i 306 zł (od1.06.2024) miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka	
1.3.	dodatek z tytułu umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej zawodowej, na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich	Art. 81 ust. 2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	obligatoryjne nie niższy niż 227 zł (2021r.), 239 zł (2022r.), 274 zł (2023r.) i 306 zł (od1.06.2024) miesięcznie - na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka	
1.4.	świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	Art. 83 ust. 1 pkt 2 lit. a	53.041,84	41.250,00	30.806,00	30.165,00	41,837	fakultatywne a) do 1.500 zł na dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej spokrewnionej, b) do 2.200 zł na dziecko umieszczone w zawodowej i niezawodowej rodzinie zastępczej, RDD	
1.5.	świadczenie jednorazowe lub okresowe na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki	Art. 83 ust. 1 pkt 2 lit. b	16.052,47	20.177,00	13.152,00	23.436,26	22,922	fakultatywne do 3000 zł jako świadczenie jednorazowe lub okresowe	
1.6.	dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania	Art. 83 ust. 1 pkt 1	2.000,00	6.100,00	7.210,00	20.340,00	39,899	fakultatywnie do wypoczynku powyżej 7 dni do 1.000 zł, do dwóch razy w roku	
1.7.	środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego (dla rodziny zawodowej i niezawodowej)	Art. 83 ust. 2	4.061,20	9.729,04	16.562,00	10.348,57	8,638	fakultatywnie / obligatoryjnie w przypadku wskazanym w art. 83 ust. 3 w wysokości odpowiadającej wydatkom ponoszonym przez odpowiednio rodzinę zastępczą zawodową/rodzinną dom dziecka, na czynsz, opłaty z tytułu najmu, opłaty za energię elektryczną i ciepłą, wodę, gaz, odbiór nieczystości stałych i płynnych, antenę zbiorczą, abonament tv, usługi telekomunikacyjne oraz związanych z kosztami eksploatacji	
1.8.	środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego (rodzinny dom dziecka)	Art. 84 pkt 1	29.235,93	53.552,07	88.927,00	75.648,53	96,295		
1.9.	świadczenie na pokrycie kosztów przeprowadzenia niezbędnego remontu (rodzina zastępcza zawodowa)	Art. 83 ust. 4	8.000,00	0,00	0,00	5.820,00	10,000	fakultatywnie - dla rodziny zastępczej, w której umieszczono powyżej 4 dzieci lub osób które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej - do 2.000 zł, raz na 4 lata	
1.10.	środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z remontem lub ze zmianą lokalu (rodzinny dom dziecka)	Art. 84 pkt 2	0,00	0,00	0,00	15.000,00	5,000	obligatoryjnie dla prowadzących rodzinne domy dziecka do 4.000 zł, raz na 2 lata	

1.11.	środki finansowe na pokrycie innych nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka oraz funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka	Art. 84 pkt 3	0,00	0,00	0,00	0,00	37.500	obligatoryjnie dla prowadzącego rodzinny dom dziecka do 1.000 zł
Wynagrodzenia wraz z pochodnymi								
2.	Wynagrodzenia dla rodziny zastępczej i rodzinnego domu dziecka, z tego:							
2.1.	za pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej lub prowadzenie rodzinnego domu dziecka:	Art. 85 ust. 1, 2 i 4	326.360,00	463.143,00	627.233,00	854.563,00	1.310,598	obligatoryjne, nie niższe niż 2.000 zł (2021r. i 2022r.), 4.100 zł (2023r.) i 4.567,40 (2024r.) miesięcznie; rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego - 2.600 zł (2021r.-2022r.), 5.084 zł (2023r.), 5.663,58 (2024r.) miesięcznie
2.1.1	świadczenie za pełnienie funkcji rodziny pomocowej (dla rodziny zastępczej zawodowej oraz prowadzącego RDD)	Art. 85 ust. 6	3.855,00	1.494,00	5.546,00	5.934,00	7.820	obligatoryjne nie niższe niż 20% otrzymywanego wynagrodzenia miesięcznie
2.2.	świadczenie za pełnienie funkcji rodziny pomocowej (dla rodziny zastępczej niezawodowej, spokrewnionej)	Art. 85 ust. 7	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	obligatoryjne / fakultatywne nie niższe niż 400 zł
2.3.	dodatek dla rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego, w której przebywa przez okres dł. niż 10 dni w miesiącu kalend. więcej niż 3 dzieci lub co najmniej 1 dziecko legitymujące się orzeczeniem	Art. 85 ust. 5	6.125,00	0,00	2.116,00	0,00	3.398	obligatoryjne dla rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego w wysokości 20% otrzymywanego wynagrodzenia
3.	Wynagrodzenia dla osób pracujących w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka							
3.1.	Na wniosek rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej lub spokrewnionej							
3.1.1	w której przebywa więcej niż 3 dzieci (zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich)	Art. 57 ust. 1	15.916,00	28.689,00	53.778,00	68.156,00	104,229	obligatoryjnie - wysokość wynagrodzenia określana jest w umowie (godz./tydz.) – stawka najniższa krajowa 2021r.-2022r.: - 4 dzieci – do 20 godzin miesięcznie - od 5 do 6 dzieci – do 36 godzin miesięcznie - powyżej 7 dzieci – do 48 godzin miesięcznie Od 2023r. - 40min./dzień/1 dziecko
3.1.2	w szczególnie uzasadnionych przypadkach (zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich)	Art. 57 ust. 2	6.221,00	6.604,38	0,00	0,00	0,00	fakultatywne wysokość wynagrodzenia określana jest w umowie
3.2.	Na wniosek prowadzącego rodzinny dom dziecka							
3.2.1	Osoba zajmująca się opieką lub wychowaniem dzieci	Art. 64 ust. 1	16.169,00	34.063,00	90.860,00	208.815,00	128.918	obligatoryjnie w rodzinnym domu dziecka wysokość wynagrodzenia określana w umowie (godz./tydz.) – stawka najniższa krajowa 2021r.-2022r.: - od 5 do 6 dzieci – do 36 godzin miesięcznie / - powyżej 7 dzieci - do 48 godzin miesięcznie 2023r., 2024r. - 40min./dzień/1 dziecko
Pomoc dla osób usamodzielnianych								
4.	Pomoc dla osoby usamodzielnianej, z tego:	Art. 140 ust. 1	196.692,00	212.307,00	158.992,00	135.972,05	128.918	obligatoryjne, na wniosek osoby usamodzielnianej
4.1.	na kontynuowanie nauki	Art. 146 ust. 2	154.570,87	165.524,00	120.115,00	101.179,05	97.645	nie mniej niż 566 zł (2021r.), 595 zł (2022r.), 681 zł (2023r.) i 759,00 miesięcznie, a w szczególnych przypadkach 1.300 zł miesięcznie

4.2.	na usamodzielnienie	Art. 149 ust. 1 pkt 2	25.752,00	41.698,00	29.454,00	28.443,00	22,187	<p>1. w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną – nie mniej niż 3.720 zł (2021r.), 3.921 zł (2022r.), 4486 zł (2023r.), 4.998 zł (2024r.) jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat;</p> <p>2. w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka:</p> <p>a) nie mniej niż 7.458 zł (2021r.), 7.839 zł (2022r.), 8.968 zł (2023r.) i 9.991 zł (2024r.) - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat,</p> <p>b) nie mniej niż 3.730 zł (2021r.), 3.921 zł (2022r.), 4.486 zł (2023r.) i 4.998 zł (2024r.)- jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat,</p> <p>c) nie mniej niż 1.865 zł (2021r.), 1.961 zł (2022r.), 2.244 zł (2023r.) i 2.500 zł (2024r.)- jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku</p>
4.3.	na zagospodarowanie	Art. 150 ust. 1	6.662,00	5.085,00	9.423,00	6.350,00	9.086	<p>– wypłacana jednorazowo, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26. roku życia, w wysokości nie niższej niż 1.695 zł (2021r.), 1.782 zł (2022r.), 2.039 zł (2023r.) i 2.272 zł (2024r.), a w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wysokości nie niższej niż 3.390 zł (2021r.), 3.563 zł (2022r.), 4.077 zł (2023r.) i 4.542 zł (2024r.)</p> <p>– może być przyznana w formie rzeczowej</p>
4.4.	w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych	Art. 140 ust. 1 pkt 2 lit. a	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	obligatoryjne
4.5.	w uzyskaniu zatrudnienia	Art. 140 ust. 1 pkt 2 lit. b	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	obligatoryjne

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie danych źródłowych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

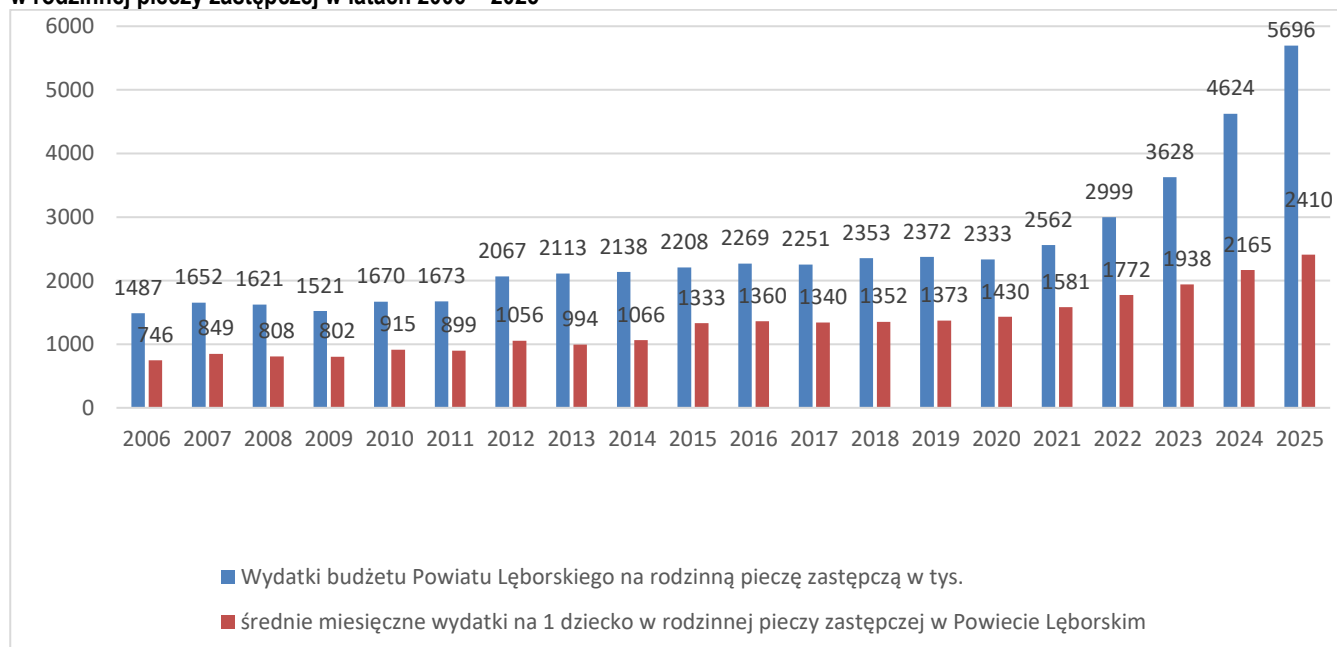
Powiat, wykonując zadania z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej, ponosi wydatki na świadczenia i dodatki obligatoryjne oraz fakultatywne, a także wynagrodzenia opiekunów zastępczych dzieci pełniących swoje funkcje zawodowo. W powiecie lęborskim wysokość środków przeznaczonych na te cele w ostatnim dziesięcioleciu stale wzrastała, co spowodowane było przede wszystkim rozwojem form rodzinnych opieki i wychowania, a także rozwojem usług społecznych wspierających osoby objęte systemem pieczy zastępczej oraz wzrostem ich cen, a także ustawowym wzrostem wysokości świadczeń i wynagrodzeń. Trend ten, przy uwzględnieniu wydatków poza budżetowych w ramach wdrażanych projektów na rzecz pieczy zastępczej, przedstawia się w poniższej tabeli i wykresie.

Tabela 19 Wydatki z budżetu powiatu lęborskiego na rodzinną pieczę zastępczą oraz średnie miesięczne wydatki na dziecko w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2006 - 2025

Wyszczególnienie	Rok																			
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Wydatki budżetu powiatu na rodzinną pieczę zastępczą (w tys. zł)	1.487	1.652	1.621	1.521	1.670	1.673	2.067	2.113	2.138	2.208	2.269	2.251	2.353	2.372	2.333	2.562	2.999	3.628	4.624	5.696
Średnie wydatki miesięczne na 1 dziecko w rodzinnej pieczy zastępczej (w zł)	746	849	808	802	915	899	1.056	994	1.066	1.333	1.360	1.340	1.352	1.373	1.430	1.581	1.772	1.938	2.165	2.410

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 – 2025

Wykres 5 Wydatki z budżetu powiatu lęborskiego na rodziny zastępcze oraz średnie miesięczne wydatki na dziecko w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2006 – 2025

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 – 2025.

W powiecie lęborskim wysokość środków przeznaczonych na funkcjonowanie w ostatnim dziesięcioleciu stale wzrasta, przy jednoczesnym wzroście średnich miesięcznych wydatków na 1 dziecko w rodzinnej pieczy zastępczej – w 2025 roku o 11,32%. Taki stan wynika przede wszystkim z ustawowego wzrostu wysokości świadczeń i wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i

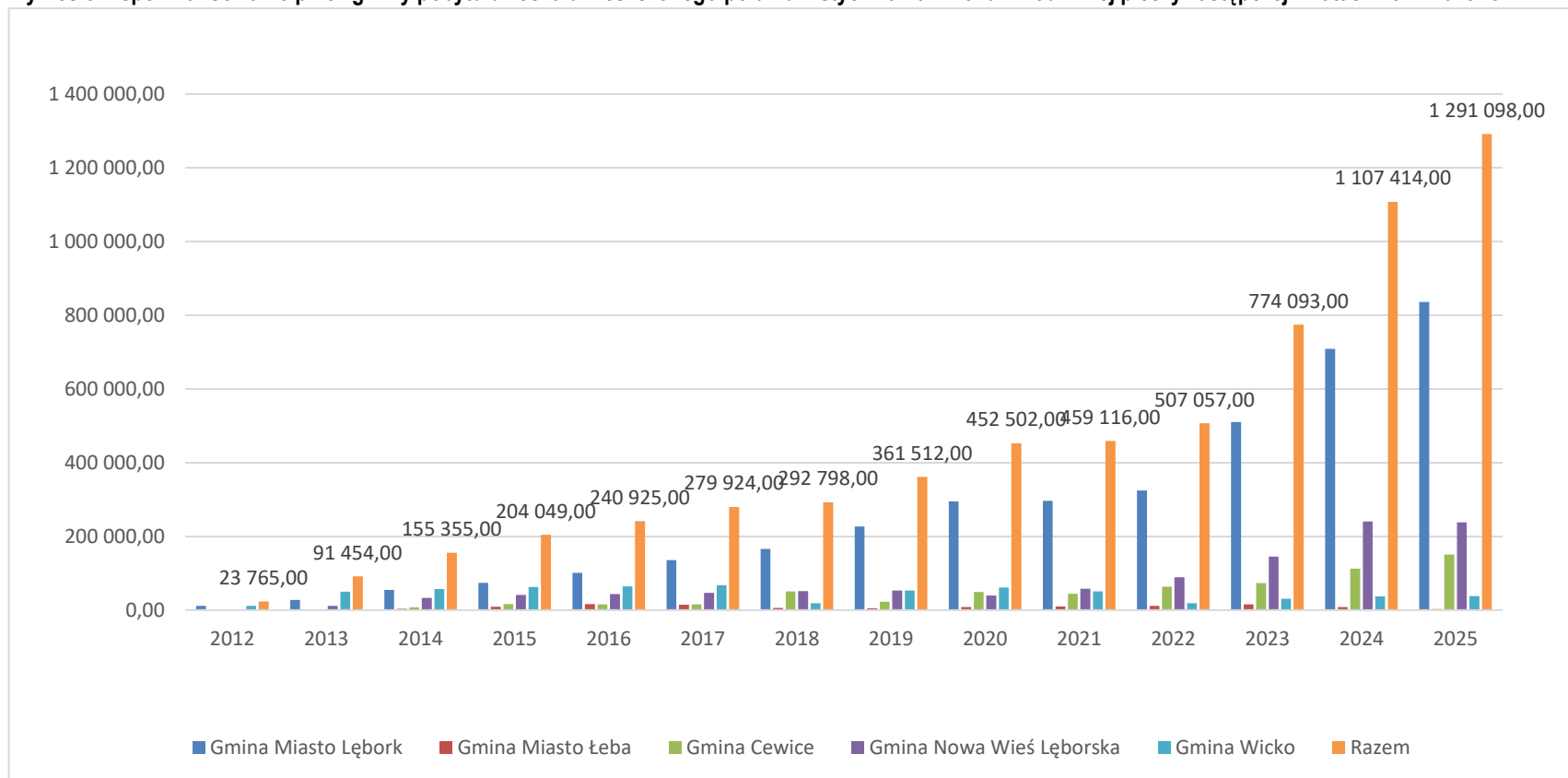
prowadzących rodzinne domy dziecka. Zmiana przepisów prawnych wskazuje, iż taki stan utrzyma się w kolejnych latach, jako jeden z elementów strategii deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej (uchwała Nr 135 Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2022 r. w sprawie przyjęcia polityki publicznej pod nazwą Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 roku) (M.P. z 2022 roku, poz. 767).

Tabela 20 Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego po dniu 1 stycznia 2012 roku w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2012-2025

Rok	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018	
	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł
Gmina Miasto Lębork	10	11.230	13	27.794	28	54.936	29	74.317	28	101.388	44	135.864	53	166.113
Gmina Miasto Łeba	0	0	1	352	1	3.261	3	9.324	3	16.010	2	14.669	3	5.620
Gmina Cewice	1	514	3	1.783	6	7.317	6	16.608	8	15.276	7	15.254	8	51.041
Gmina Nowa Wieś Lęborska	1	590	9	11.318	13	32.770	13	41.437	8	43.829	7	46.396	11	51.500
Gmina Wicko	16	11.431	18	50.207	15	57.071	14	62.363	13	64.422	14	67.741	7	18.524
Razem	28	23.766	44	91.456	63	155.347	65	204.051	60	240.925	74	279.924	82	292.798
Rok	2019		2020		2021		2022		2023		2024		2025	
	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł
Gmina Miasto Lębork	53	226.698	65	294.952	55	296.135	72	324.129	90	510.480	87	708.809	86	835.874
Gmina Miasto Łeba	3	5.165	3	8.180	3	10.135	3	11.482	3	15.238	3	8.569	4	27.779
Gmina Cewice	7	23.089	9	49.292	10	44.709	9	63.759	15	72.805	14	112.610	17	151.150
Gmina Nowa Wieś Lęborska	10	53.021	9	39.273	12	57.775	25	88.793	20	144.850	20	240.243	25	238.079
Gmina Wicko	14	53.539	14	60.805	6	50.361	7	18.874	9	30.720	10	37.183	9	38.216
Razem	87	361.512	100	452.502	86	459.116	116	507.057	137	774.093	134	1.107.414	141	1.291.098

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2012 – 2025.

Wykres 6 Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego po dniu 1 stycznia 2012 roku w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2012-2025 rok

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 – 2025

Za pobyt dziecka w pieczy zastępczej opłatę ponoszą także rodzice. W 2025 roku wydawano decyzje w sprawie odpłatności osób zobowiązanych. Łącznie wydano 283 decyzji administracyjnych w tej sprawie, w tym 7 decyzji omawiających odstępiania i 4 decyzje ustalające odpłatność za pobyt dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej, 2 decyzje umarzające należność i 1 decyzje uchylającą poprzednią decyzję.

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku wytaczał powództwa o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych w przypadku dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej po upływie roku. Łącznie wystąpiono z powództwami dla 12 małoletnich. W okresie sprawozdawczym sąd zasądził alimenty w 13 przypadkach, w kwotach od 250zł do 1000zł, w 1 przypadku oddalono powództwo.

Celem przedstawienia rodzicielstwa zastępczego na terenie powiatu lęborskiego, wskazuje się dane statystyczne tego obszaru w ujęciu ilości dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w ciągu całego roku, jak również ich stan na koniec roku. Podaje się także ilość rodzin zastępczych, w których małoletni ci przebywali zarówno w ciągu roku, jak też wg stanu na 31 grudnia danego roku. W całym okresie sprawozdawczym 2025 roku na terenie powiatu lęborskiego funkcjonowało 101 rodzin zastępczych, w których przebywało łącznie 197 dzieci. Według stanu na dzień 31.12.2025 roku w powiecie lęborskim istniało 90 rodzin zastępczych, a w nich umieszczonych było 156 dzieci.

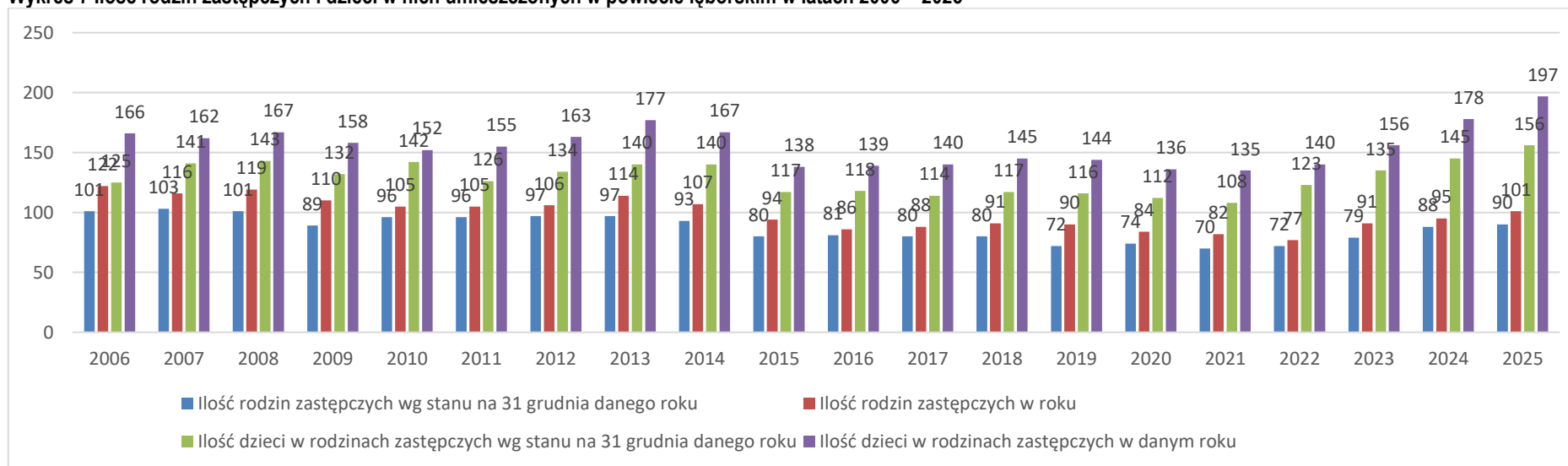
Łącznie wydatki z budżetu powiatu na funkcjonowanie rodzinnej pieczy zastępczej w 2025 roku wynosiły 5.695.807,07zł. Celem obrazowania stanu rodzicielstwa zastępczego w powiecie lęborskim w ostatnich latach przedstawia się tabelę i wykres dotyczący ilości dzieci w rodzinach zastępczych i rodzin zastępczych w latach 2012 – 2025.

Tabela 21 Ilość rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych w powiecie lęborskim w latach 2006 – 2025

Wyszczególnienie	Rok																			
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Rodziny zastępcze wg stanu na 31.12.	101	103	101	89	96	96	97	97	93	80	81	80	80	72	74	70	72	79	88	90
Rodziny zastępcze w roku	122	116	119	110	105	105	106	114	107	94	86	88	91	90	84	82	77	91	95	101
Dzieci w rodzinach zastępczych wg stanu na 31.12.	125	141	143	132	142	126	134	140	140	117	118	114	117	116	112	108	123	135	145	156
Dzieci w rodzinach zastępczych w roku	166	162	167	158	152	155	163	177	167	138	139	140	145	144	136	135	141	156	178	197
Średnia ilość dzieci w rodzinach zastępczych w danym roku	1,36	1,40	1,40	1,44	1,45	1,48	1,54	1,55	1,56	1,47	1,62	1,59	1,59	1,60	1,62	1,64	1,83	1,71	1,87	1,95

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 – 2025.

Wykres 7 Ilość rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych w powiecie lęborskim w latach 2006 – 2025

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 – 2025.

Spośród funkcjonujących na dzień 31 grudnia 2025 roku w powiecie lęborskim rodzin zastępczych, przedstawia się w poniższej tabeli, ilości rodzin i dzieci w nich umieszczonych.

Tabela 22 Ilość rodzin zastępczych i dzieci w rodzinnych formach pieczy zastępczej w powiecie lęborskim w latach 2012 – 2025

Rok	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018	
x	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci
Rodziny zastępcze ogółem, w tym:	97	134	97	140	93	140	80	117	81	118	80	114	80	117
Rodziny zastępcze zawodowe, w tym:	5	15	7	21	8	25	8	18	8	21	11	24	11	24
-zawodowe	3	11	5	17	6	18	4	10	4	13	5	8	5	11
-RDD*	0	0	0	0	1	5	1	3	1	3	3	11	3	7
-pogotowie specjalistyczne	2	4	2	4	1	2	3	5	3	5	3	5	3	6
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rodziny zastępcze niezawodowe	34	52	34	47	31	43	26	37	27	37	24	32	22	31
Rodziny zastępcze spokrewnione	58	67	56	72	54	72	46	62	46	60	45	58	47	62
Rok	2019		2020		2021		2022		2023		2024		2025	
x	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci	rodziny	dzieci
Rodziny zastępcze ogółem, w tym:	72	116	76	112	70	108	72	123	79	135	88	145	90	156
Rodziny zastępcze zawodowe, w tym:	10	34	9	27	9	35	10	45	10	47	11	43	14	58
-zawodowe	6	17	4	7	6	18	6	19	6	20			14	20
-RDD*	2	13	3	17	2	14	3	23	4	27			8	35
-pogotowie specjalistyczne	2	4	2	3	1	3	1	3	1	4			5	3
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			0	0
Rodziny zastępcze niezawodowe	16	22	16	20	16	17	15	15	18	19	21	25	18	22
Rodziny zastępcze spokrewnione	46	60	51	65	45	56	47	63	51	69	56	77	58	76

*RDD rozumiane jako zawodowa forma pełnienia rodzinnej pieczy zastępczej

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2012 – 2025.

W okresie sprawozdawczym w 2025 roku na mocy postanowienia sądu rodzinnego powstało 13 nowych rodzin zastępczych, a liczba dzieci umieszczanych w rodzinnych formach pieczy zastępczej wyniosła 47, z czego 5 dzieci umieszczano w innych rodzinnych formach pieczy zastępczej. Pierwszorazowo umieszczono w rodzinnej pieczy zastępczej 42 wychowanków. Powstały 2 rodziny zastępcze zawodowe i 1 RDD. W całym 2025 roku natomiast funkcjonowało 101 rodzin zastępczych, w których przebywało 197 dzieci. Łącznie w ciągu całego okresu sprawozdawczego umieszczonych było: 40 dzieci w 5 rodzinnych domach dziecka, 26 dzieci w 9 rodzinach zastępczych zawodowych, w tym 5 dzieci w rodzinie pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego oraz 30 dzieci w 23 rodzinach zastępczych niezawodowych i 86 dzieci w 63 rodzinach zastępczych spokrewnionych.

W 2025 roku na terenie powiatu lęborskiego miało miejsce siedem interwencyjnych umieszczeń dziecka na mocy art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i w wyniku interwencji funkcjonariuszy policji, tj. w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie. W związku z powyższym 5 dzieci umieszczono w RDD, 2 dzieci w niezawodowej rodzinie zastępczej, 10 dzieci w zawodowej rodzinie zastępczej, 2 dzieci w spokrewnionej rodzinie zastępczej i 1 w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Wszystkim dzieciom w rodzinach zastępczych przyznane było comiesięczne świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, (w łącznej kwocie 2.065.619), a w przypadku dzieci niepełnosprawnych także dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka w kwocie po 306,00 zł (w łącznej kwocie 148.896zł.)

Dyrektor PCPR, z upoważnienia starosty właściwego dla miejsca zamieszkania rodziny zastępczej, udzielał dzieciom umieszczonym w rodzinach zastępczych w drodze decyzji administracyjnych świadczeń na pokrycie kosztów ich utrzymania w minimalnej ustawowej wysokości.

Podstawę ustalenia w/w świadczeń od 2012 roku stanowi art. 80 i 81 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z którym jest to świadczenie obligatoryjne, w wysokości:

- w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej – nie mniej niż – 1.002,00 zł;
- w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej i rodzinie zastępczej niezawodowej – nie mniej niż – 1.517,00 zł;
- dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka – nie mniej niż – 306,00 zł.
- 12 rodzinom dla umieszczanych 27 podopiecznych wypłacono jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka na łączną kwotę 52.882,50 zł.

W 2025 roku łącznie 9 dzieci z powiatu lęborskiego przebywało w 8 rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów. Powiat z tego tytułu poniósł wydatki w wysokości 187.042,02 zł. Natomiast w 17 rodzinach zastępczych powiatu lęborskiego przebywało 29 dzieci z innych powiatów.

Rodzinną pieczę zastępczą opuściło w 2025 roku łącznie 31 dzieci z 18 rodzin, z tego 9 rodzin zastępczych rozwiązano. Wśród wychowanków opuszczających rodzinną pieczę zastępczą: 13 dzieci powróciło do rodziny naturalnej, 4 dzieci umieszczono w placówce opiekuńczo-wychowawczej, 4 dzieci zostało adoptowanych, 9 wychowanków usamodzielniało się, natomiast 6 dzieci zostało umieszczonych w innej rodzinie zastępczej.

Tabela 23 Liczba dzieci opuszczających rodzinne formy pieczy zastępczej w latach 2012-2025

Wyszczególnienie	Rok													
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba rodzin zastępczych rozwiązanych	5	17	12	7	4	8	8	18	12	12	7	11	7	9
Liczba dzieci opuszczających rodziny zastępcze, w tym:	15	21	26	36	22	31	25	31	45	39	25	24	33	31
do domu rodzinnego	3	5	4	7	6	5	6	7	8	9	9	13	14	13
do rodziny zastępczej	-	1	4	2	1	3	-	7	16	12	4	1	-	1
do adopcji	5	3	7	14	3	9	7	3	6	8	2	2	7	4
do domu pomocy społecznej	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
do instytucjonalnej placówki	2	1	2	1	2	1	1	-	3	2	3	1	2	4
program usamodzielnienia	6	11	9	12	10	11	11	13	12	8	7	7	10	9

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2012 – 2025

IV.2. Instytucjonalna piecza zastępcza

W okresie sprawozdawczym (od 01.01.2012 roku), zadania z zakresu zabezpieczenia opieki i wychowania dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych, określone były w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy oraz w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W obszarach pieczy zastępczej, pracownicy Zespołu ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Świadczeń prowadzą sprawy dotyczące przede wszystkim zadań w zakresie zapewnienia pieczy zastępczej w formach instytucjonalnych, świadczeń w zakresie pieczy zastępczej i usamodzielnienia osób opuszczających pieczę zastępczą, m.in. rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie pieczy instytucjonalnej w 2025 roku realizowało:

- kierowanie dzieci, za które powiat jest zobowiązany do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie, do placówek opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych przez powiat lęborski, a także występowanie z wnioskami do innych powiatów o umieszczenie dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów,
- zawierania porozumień w sprawie zapewnienia opieki i wychowania dzieciom z terenu powiatu lęborskiego w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, na terenie innego powiatu oraz dzieciom z terenu innych powiatów w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu lęborskiego, a także ponoszenia wydatków z tym związanych; realizacji tych porozumień, w tym także wystawianie not księgowych;
- zawieranie porozumień w sprawie zwrotu wydatków należnych powiatowi lęborskiemu od gmin w związku z pobytem dziecka w pieczy zastępczej; realizacja tych porozumień, w tym także wystawianie not księgowych;
- ustalanie wysokości opłat osób zobowiązanych za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, jej umorzenia, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalenia opłaty, wydawanie decyzji administracyjnych w tym zakresie;
- przyjęcia dziecka z terenu innego powiatu do placówki opiekuńczo-wychowawczej na terenie powiatu lęborskiego.

W 2025 roku gminy partycypowały w ponoszeniu wydatków na dzieci umieszczone po 1 stycznia 2012 roku w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Wysokość współfinansowania określona jest na poziomie odpowiednio 10% średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy, 30% w drugim roku i 50% w trzecim i następnych latach. Zawarte ze wszystkimi gminami z terenu powiatu lęborskiego (Lębork, Łeba, Cewice, Nowa Wieś Lęborska, Wicko) porozumienia, określają zasady zwrotu tych wydatków zarówno w zakresie pieczy rodzinnej jak instytucjonalnej.

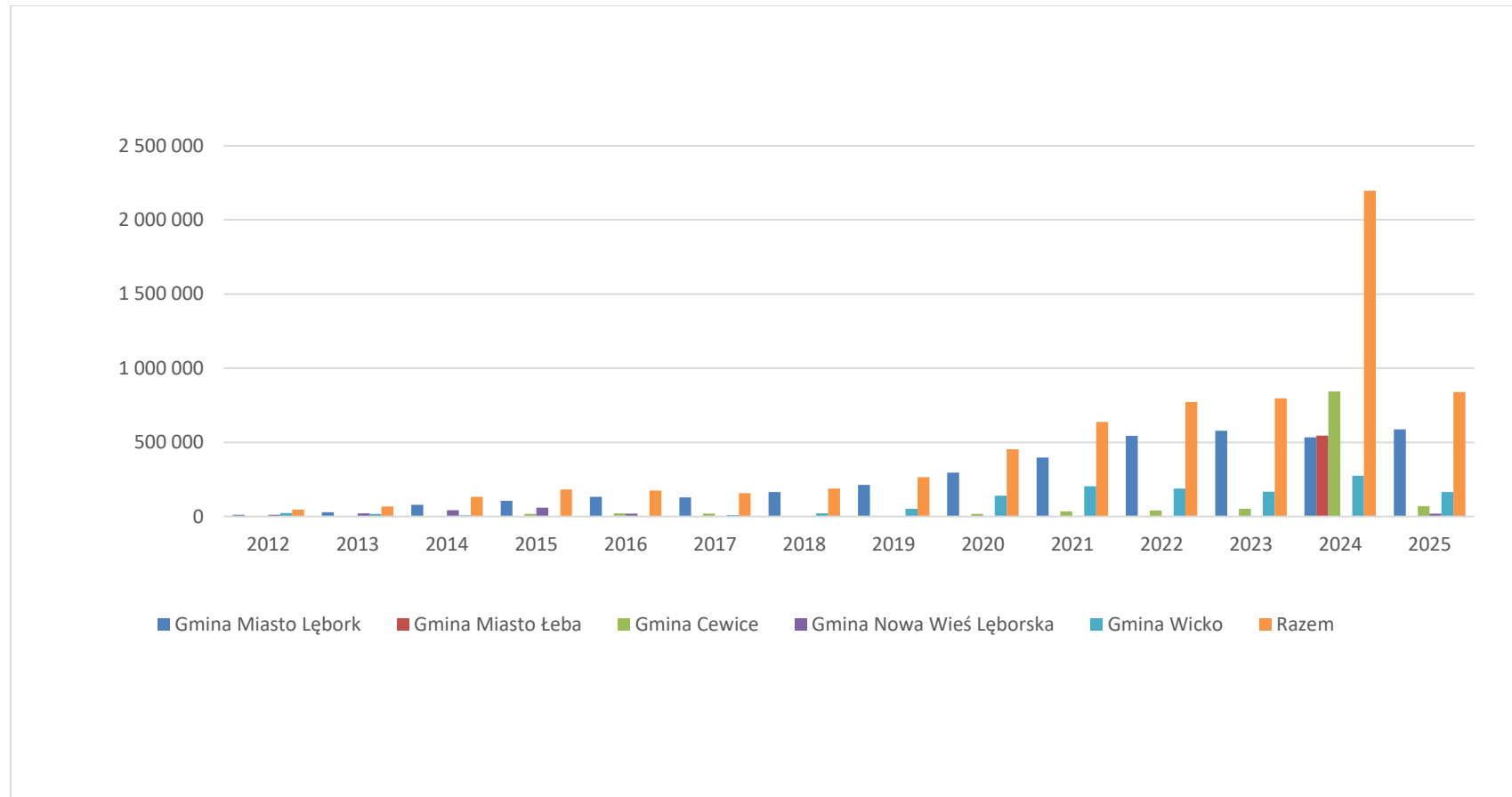
Wysokość tego współfinansowania za 2025 rok dotyczące pieczy instytucjonalnej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 24 Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2012-2025

Rok	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		
	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	
Gmina Miasto Lębork	6	11.806	7	29.172	9	78.336	7	105.893	9	133.110	13	129.301	15	165.648	
Gmina Miasto Łeba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Gmina Cewice	0	0	0	0	1	3.801	3	17.078	1	20.715	1	19.665	0	0	
Gmina Nowa Wieś Lęborska	6	11.302	6	20.814	4	43.324	4	59.369	3	20.141	0	0	0	0	
Gmina Wicko	7	23.235	3	16.606	1	7.785	0	0	0	0	3	9.178	2	21.925	
Razem	19	46.345	16	66.593	15	133.249	14	182.341	13	173.966	17	158.146	17	187.574	
Rok	2019		2020		2021		2022		2023		2024		2025		
	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	Łączna ilość dzieci	Łączna kwota w zł	
Gmina Miasto Lębork	14	212.354	16	295.920	19	397.832	20	542.902	21	578.582	15	533.332,08	14	586.894	
Gmina Miasto Łeba	0	0	0	0	0	0	0	0	1	797	1	5.456,71	0	0	
Gmina Cewice	0	0	1	17.785	2	33.785	3	40.375	2	51.344	2	84.361,57	2	68.810	
Gmina Nowa Wieś Lęborska	0	0	0	0	1	3.199	0	0	0	0	0	0	2	18.895	
Gmina Wicko	5	52.444	6	139.817	7	203.632	8	187.831	8	166.791	7	274.109,36	4	164.718	
Razem	18	264.798	23	453.522	29	638.446	31	771.108	32	797.515	25	897.259,72	22	839.317	

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2012 – 2025

Wykres 8 Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonego po dniu 1 stycznia 2012 roku w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2012 - 2025

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2012 – 2025.

W powiecie lęborskim pieczę instytucjonalną stanowią placówki opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego – Dom dla Dzieci „ZAKĄTEK” i łączącej funkcję socjalizacyjną z miejscem interwencyjnym – Dom dla Dzieci „SIEDLISSKO”. Placówki te powstały w wyniku przekształcenia Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Lęborku na mocy uchwały Nr XIX/150/2020 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 25 czerwca 2020 roku w sprawie przekształcenia Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Lęborku w placówki opiekuńczo-wychowawcze Dom dla Dzieci „ZAKĄTEK” i Dom dla Dzieci „SIEDLISSKO”, zapewnienia wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej, organizacyjnej i specjalistycznej tych placówek przez Centrum Obsługi Domów dla Dzieci.

Wojewoda Pomorski zezwolił Powiatowi Lęborskiemu w dniu 27 sierpnia 2020 roku na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego o nazwie Dom dla Dzieci „ZAKĄTEK” w obiekcie przy ul. Ogrodowej 8C w Nowej Wsi Lęborskiej, która posiada 14 miejsc oraz placówki opiekuńczo-wychowawczej łączącej zadania placówki typu socjalizacyjnego i interwencyjnego o nazwie Dom dla Dzieci „SIEDLISSKO” w obiekcie przy ul. Ogrodowej 8D w Nowej Wsi Lęborskiej, która posiada 14 miejsc, w tym 13 miejsc typu socjalizacyjnego i 1 miejsce typu interwencyjnego.

Na dzień 31 grudnia 2025 roku w w/w placówkach w Nowej Wsi Lęborskiej, przebywało 26 wychowanków (w tym 16 dzieci z terenu powiatu lęborskiego, 1 dziecko z terenu powiatu starogardzkiego, 1 dziecko z powiatu puckiego, 4 dzieci z powiatu tczewskiego, 3 dzieci z powiatu kartuskiego, 1 dziecko z powiatu wejherowskiego). Łącznie w okresie sprawozdawczym w placówkach tych przebywało 31 wychowanków.

Głównymi powodami umieszczania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej w powiecie lęborskim były:

- bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych,
- uzależnienie rodziców – od alkoholu,
- długotrwała lub ciężka choroba rodziców;
- przemocy w rodzinie.

Nie odnotowano natomiast umieszczeń dzieci w placówce z powodu sieroctwa, ubóstwa, bezrobocia, nieodpowiednich warunków mieszkaniowych czy pobytu za granicą rodziców.

Celem porównania funkcjonowania instytucjonalnej pieczy zastępczej na przestrzeni ostatnich lat przedstawia się ilość wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i wszystkich miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej w powiecie lęborskim w latach 2006 - 2025.

Tabela 25 Wychowankowie pieczy instytucjonalnej w powiecie lęborskim w latach 2006 – 2025 wg stanu na 31 grudnia

Wyszczególnienie	Rok																			
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ilość wychowanków w pieczy instytucjonalnej	118	111	97	98	74	69	47	24	34	30	30	30	28	25	26	26	26	27	26	26

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 – 2025.

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku wytaczał powództwo o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych w przypadku dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej. W 2025 roku wystąpiono z powództwem na rzecz 2 dzieci. W poprzednim roku sąd zasądził alimenty na rzecz jednego dziecka w kwocie 300,00 zł miesięcznie.

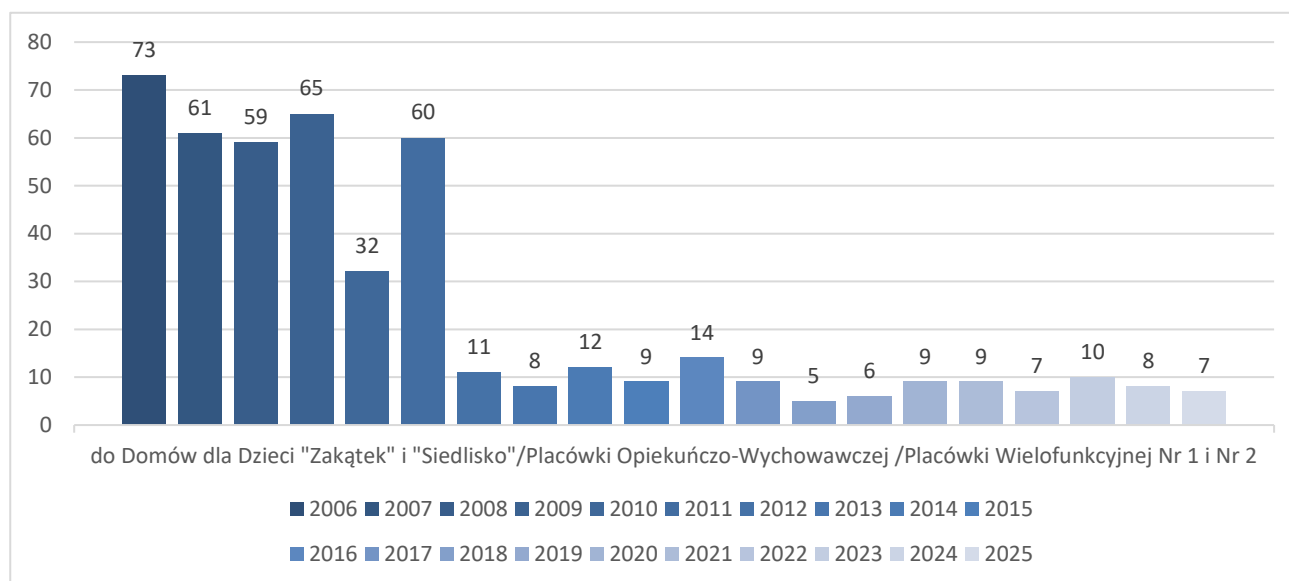
W okresie sprawozdawczym wydano ogółem 17 skierowań dzieci do pieczy instytucjonalnej, w tym: 7 z powiatu lęborskiego (w tym trzy przeniesienia dziecka z miejsca interwencyjnego na socjalizacyjne). W celu przedstawienia ilości wydanych skierowań do instytucjonalnej pieczy zastępczej w ostatnich latach przedstawiono poniższą tabelę, uwzględniającą przyjęcia dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących w latach 2012 – 2025 w powiecie lęborskim.

Tabela 26 Skierowania dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej powiatu łęborskiego w latach 2012 – 2025

Wyszczególnienie	Rok													
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021	2022	2023	2024	2025
Ilość wydanych skierowań dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej powiatu łęborskiego w danym roku (do Domów dla Dzieci „ZAKĄTEK” i „SIEDLIKO” / do 31.08.2020r.-Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Łęborku)	11	8	12	9	14	9	5	6	9	9	7	10	8	7

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2006 – 2025.

Wykres 9 Skierowania dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej powiatu łęborskiego w latach 2006 – 2025

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Łęborku za lata 2006 – 2025.

Zgodnie z obowiązującym w obszarze polityki społecznej dążeniem do deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej, kładzie się nacisk na rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej, ale przede wszystkim na kwestię umieszczenia dzieci poza rodziną generacyjną tylko w ostateczności i po wyczerpaniu wszelkich środków i działań. Wciąż jednak brak chętnych kandydatów do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej, co uwarunkowane jest medialnym i społecznym niezrozumieniem pełnienia tej ważnej i trudnej roli oraz niedofinansowaniem obszarów społecznych w tym zakresie. Występuje więc potrzeba zapewnienia miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej na dotychczasowym poziomie przy jednoczesnym zintensyfikowaniu działań w zakresie rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej.

W okresie sprawozdawczym 2 dzieci z naszego powiatu przebywało w placówce opiekuńczo-wychowawczej Dom dla Dzieci „KOTWICA” w Człuchowie. Z tytułu pobytu naszych dzieci umieszczonych w placówkach na terenach innych powiatów, wydatki powiatu wynosiły łącznie 159,049 zł.

Instytucjonalną pieczę zastępczą w ostatnim roku opuściło łącznie 7 wychowanków, w tym 5 usamodzielniało się, 1 małoletni został umieszczony w instytucjonalnej pieczy zastępczej w powiecie pochodzenia oraz 1 małoletni został do innej placówki na terenie powiatu Łęborskiego. Nie przeprowadzono w 2025 roku przysposobienia wychowanków.

Tabela 27 Liczba dzieci opuszczających instytucjonalne formy pieczy zastępczej w latach 2012-2025

Wyszczególnienie	Rok													
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba dzieci opuszczających placówkę opiekuńczo-wychowawczą, w tym:	33	31	4	11	15	9	8	7	6	8	5	11	8	7
do domu rodzinnego	3	5	1	2	6	3	3	-	2	1	1	3	3	-
do rodziny zastępczej	6	1	-	2	3	-	-	-	1	-	1	1	-	-
do adopcji	18	17	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
do domu pomocy społecznej	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	-
do instytucjonalnej - innej placówki	1	-	-	-	-	1	-	-	-	2	-	-	1	2
program usamodzielnienia	5	8	2	7	6	5	5	5	3	5	3	6	4	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2012 – 2025.

Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2025 w całodobowych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych powiatu lęborskiego przedstawia poniższa tabela.

Tabela 28 Stan zatrudnienia w placówkach opiekuńczo – wychowawczych powiatu lęborskiego według stanu na 31 grudnia

Wyszczególnienie	Dom dla Dzieci „ZAKĄTEK” i Dom dla Dzieci „SIEDLIKO” Centrum Obsługi Domów dla Dzieci					
	rok					
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia	25	24	24	22	23 osoby	25
w tym zajmujących się opieką i wychowaniem	14	12	12	12	13 osób	14

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2020 – 2025.

Dochody z tytułu odpłatności za pobyt dzieci pochodzących spoza powiatu lęborskiego w 2025 roku wyniosły łącznie: 1041.511,02 zł, w tym: Powiat Starogardzki: 100.059,52 zł, Powiat Kartuski: 350.460,98 zł, Powiat Pucki – 88702,42 zł, Powiat Tczewski – 402.228,58 zł i Powiat Wejherowski – 100.059,52 zł. Wydatki Placówek w 2025 roku wyniosły łącznie 3.335.226,20zł.

Średni miesięczny koszt utrzymania jednego dziecka na rok 2025 wynosił w Domu dla Dzieci „ZAKĄTEK” – 8710,87 zł i Domu dla Dzieci „SIEDLIKO” - 8460,59 zł.

IV.3. Usamodzielnianie wychowanków opuszczających pieczę zastępczą

W 2025 roku w ramach procesu usamodzielnienia wychowanków opuszczających pieczę zastępczą rodzinną i instytucjonalną, pochodzących z terenu powiatu lęborskiego obowiązywały następujące źródła i podstawy prawne i regulacje:

- *przepisy prawne*: osoby usamodzielniane opuszczające pieczę zastępczą – ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej / osoby usamodzielniane opuszczające placówki z ustawy o pomocy społecznej - ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012 roku w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie;
- *przepisy prawa lokalnego*: BIP Powiatu Lęborskiego (<https://powiatleborski.bip.gov.pl>) – uchwała nr 571/2023 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 29 sierpnia 2023 roku w sprawie zasad finansowania rodzinnej pieczy zastępczej oraz pomocy dla osób usamodzielnianych w Powiecie Lęborskim – załącznik nr 10 Zasady przyznawania dla osób usamodzielnianych pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz zagospodarowanie;
- *uregulowania wewnętrzne w PCPR w Lęborku*: BIP PCPR w Lęborku (https://pcpr_lebork.bip.gov.pl/) –zarządzenie nr 4/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 25 stycznia 2023 roku w sprawie

wprowadzenia wzorów dokumentów wykorzystywanych w Dziale Pieczy Zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku w tym samym zakresie;

- informator dla osób usamodzielnianych dostępny w siedzibie jednostki oraz na stronie www.pccrlebork.pl (zakładka OSOBY USAMODZIELNIANE),

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo – wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo–terapeutyczną, zwanej „osobą usamodzielnianą”, która umieszczona została w pieczy zastępczej na podstawie orzeczenia sądu:

przyznaje się pomoc na:

1. **kontynuowanie nauki** – (wniosek o przyznanie pomocy na kontynuowanie nauki osoba usamodzielniana składa w powiecie właściwym ze względu na miejsce zamieszkania przed umieszczeniem w pieczy zastępczej),
2. **usamodzielnienie** – (wniosek o przyznanie pomocy na usamodzielnienie osoba usamodzielniana składa w powiecie właściwym ze względu na miejsce zamieszkania przed umieszczeniem w pieczy zastępczej),
3. **zagospodarowanie** – (wniosek o przyznanie pomocy na zagospodarowanie osoba usamodzielniana składa w powiecie właściwym ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej)

udziela się pomocy w uzyskaniu:

- **odpowiednich warunków mieszkaniowych**
- **zatrudnienia**

Osobie usamodzielnianej zapewnia się **pomoc prawną i psychologiczną**.

Pomoc na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, która przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej:

- **3 lat** – w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną,
- **1 roku** – w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną.

Warunkiem przyznania pomocy na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie jest złożenie **pisemnego wniosku** oraz **posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia i zaakceptowanego opiekuna usamodzielnienia**.

Opiekun usamodzielnienia jest wskazywany przez osobę usamodzielnianą co najmniej rok przed uzyskaniem pełnoletności przez osobę usamodzielnianą. Indywidualny program usamodzielnienia jest opracowywany przez osobę usamodzielnianą wspólnie z opiekunem usamodzielnienia co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności, a następnie jest zatwierdzany przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie.

Pomoc na kontynuowanie nauki przyznaje się osobie usamodzielnianej, jeżeli kontynuuje naukę w szkole, w zakładzie kształcenia nauczycieli, w uczelni, na kursach, jeżeli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia, u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego, przysługuje w czasie trwania odpowiednio roku szkolnego, roku akademickiego, kursu albo przygotowania zawodowego – wynosiła w 2025 roku:

- nie mniej niż 759,00 zł
- w przypadku, gdy osoba usamodzielniana uczy się w szkole ogólnodostępnej, w systemie dziennym, a jej dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego określonego w ustawie z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych,

po analizie sytuacji osobistej i pozytywnej opinii opiekuna usamodzielnienia oraz pracownika Działu Pieczy Zastępczej, może być przyznana w wysokości do 1.800,00 zł,

Pomoc na **kontynuowanie nauki nie przysługuje**, gdy osoba usamodzielniana:

- kontynuuje naukę w szkole ponadgimnazjalnej lub uczelni, która zapewnia nieodpłatną naukę i nieodpłatne pełne utrzymanie,
- trzykrotnie zmieniła szkołę, zakład kształcenia nauczycieli lub uczelnię, kurs lub przygotowanie do wykonywania zawodu na tym samym poziomie kształcenia, bez uzasadnionych powodów,
- została umieszczona w zakładzie karnym.

Pomocy na usamodzielnienie:

Pomoc na **usamodzielnienie** może zostać wypłacona jednorazowo lub w ratach, w zależności od ustaleń indywidualnego programu usamodzielnienia, **nie później niż do ukończenia 26. roku życia**. W przypadku, gdy osoba usamodzielniana otrzymuje pomoc na kontynuowanie nauki, pomoc na usamodzielnienie jest wypłacana po zakończeniu pobierania pomocy na kontynuowanie nauki, tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach może być wypłacona w jej trakcie.

W wysokości:

- w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną – nie mniej niż 4.998,00 zł, jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat,
- w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-wychowawczą:
 - o nie mniej niż 9.991,00 zł – jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat,
 - o nie mniej niż 4.998,00 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat,
 - o nie mniej niż 2.500,00 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku.

Pomocy na zagospodarowanie:

Pomoc na **zagospodarowanie** jest wypłacana jednorazowo, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26. roku życia w wysokości nie niższej niż 2.272,00 zł, z zastrzeżeniem, iż w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wysokości nie niższej niż 4.542,00 zł.

Przyznanie lub odmowa przyznania pomocy dla osoby usamodzielnianej na kontynuację nauki, na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie następuje w formie decyzji administracyjnej.

Przyznania pomocy na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie lub na zagospodarowanie można **odmówić** w przypadku, gdy:

- istnieje uzasadnione przypuszczenie, że pomoc zostanie wykorzystana niezgodnie z celem, na jaki zostanie przyznana,
- osoba usamodzielniana przed osiągnięciem pełnoletności opuściła samowolnie pieczę zastępczą,
- osoba usamodzielniana porzuciła naukę umożliwiającą jej przygotowanie zawodowe i nie podejmuje zatrudnienia,
- stosunek pracy z osobą usamodzielnianą został rozwiązany bez wypowiedzenia z winy pracownika,
- osoba usamodzielniana bez uzasadnionej przyczyny uchyla się od podjęcia proponowanego jej zatrudnienia,
- osoba usamodzielniana została skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nie precyzuje form pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, pozostawiając inicjatywę w tym zakresie podmiotom zobowiązanym do tej pomocy. Pomoc ta może przybrać w szczególności następujące formy: ułatwienie uzyskania mieszkania socjalnego z zasobów gminy, zapewnieniu konsultacji prawnej

w zakresie spraw spadkowych lub podpisywania umów cywilno-prawnych na wynajem mieszkania, uzyskaniu prawa do uzyskania miejsca w mieszkaniu chronionym treningowym, uzyskaniu skierowania do całodobowej jednostki pomocy społecznej dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, całkowite lub częściowe pokrycie wydatków związanych z wynajmem pokoju w ramach środków usamodzielnienia, umożliwienie osobie usamodzielnianej uczącej się zamieszkania w bursie lub internacie do czasu ukończenia nauki.

Formę wsparcia dla osoby usamodzielnianej stanowi również mieszkanie chronione. Jest to forma pomocy społecznej przygotowująca pod opieką specjalistów osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia lub wspomagająca te osoby w codziennym funkcjonowaniu. Zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, wsparcie w mieszkaniu chronionym może być przyznane osobie pełnoletniej, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobie opuszczającej pieczę zastępczą. Mieszkanie chronione może być prowadzone przez każdą jednostkę organizacyjną pomocy społecznej lub organizację pożytku publicznego. W Powiecie Lęborskim mieszkanie prowadzone jest przez PCPR w Lęborku.

W zakresie funkcjonowania mieszkania chronionego treningowego obowiązują:

- uchwała nr XX/159/2020 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 25 sierpnia 2020 roku w sprawie utworzenia w lokalu mieszkalnym wraz z udziałem w gruncie, stanowiącym mienie Powiatu Lęborskiego mieszkania chronionego treningowego dla osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą i ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w tym mieszkaniu,
- zarządzenie nr 3/2020 Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 1 września 2020 roku w sprawie Regulaminu mieszkania chronionego treningowego przy PCPR w Lęborku.

W 2025 roku z miejsca w mieszkaniu chronionym korzystały łącznie 2 osoby .

Pomoc prawna i psychologiczna:

Osoba usamodzielniana może korzystać z nieodpłatnej pomocy i wsparcia specjalistów w PCPR w Lęborku oraz w instytucjach na terenie powiatu:

- poradnictwo psychologiczne,
- poradnictwo prawne.

Ponadto w Powiecie Lęborkiem realizowana jest nieodpłatna pomoc prawna - funkcjonują dwa punkty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz jeden punkt nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego – w Lęborku, Nowej Wsi Lęborskiej oraz Łebie.

Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia:

Pomocy polega na wspieraniu wychowanka w zdobyciu kwalifikacji zawodowych, uzyskaniu odpowiedniego wykształcenia zgodnie z możliwościami i dążeniami. To także zachęcanie do udziału w szkoleniach aktywizujących, grupach wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków, wsparcie doradcy zawodowego, możliwość uczestnictwa w zajęciach indywidualnych i grupowych - warsztatów umiejętności społecznych (pomoc w sporządzeniu CV, listu motywacyjnego, poznanie zakresu możliwości i sposobu załatwiania spraw w banku, PUP, ZUS, US itp.), pokierowanie do Powiatowego Urzędu Pracy celem zarejestrowania się jako osoba bezrobotna. Dzięki rejestracji w PUP osoba usamodzielniana nabywa również prawa do ubezpieczenia zdrowotnego.

W 2025 roku w ramach procesu usamodzielniania wychowanków pochodzących z terenu naszego powiatu opuszczających rodzinną pieczę zastępczą realizowano zadania w zakresie pomocy na usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem:

- naukę kontynuowało 14 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych. Wszyscy otrzymywali comiesięczną pomoc na kontynuowanie nauki. Łączne wydatki na ten cel w 2025 roku wyniosły 94.654,00 zł.,
- jednorazową pomoc na usamodzielnienie wypłacono w 2025 roku 4 osobom w łącznej kwocie 22.187,00 zł, zaś

- na zagospodarowanie udzielono wsparcia 2 pełnoletnim wychowankom rodzin zastępczych w łącznej kwocie 9.086,00 zł.

W 2025 roku w ramach procesu usamodzielniania wychowanków pochodzących z terenu naszego powiatu opuszczających instytucjonalną pieczę zastępczą – całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze, realizowano zadania w zakresie pomocy na usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem dla 5 wychowanków:

- pomoc na kontynuowanie nauki otrzymywało 3 wychowanków w łącznej wysokości 8,349,00zł,
- pomoc na usamodzielnienie wypłacono 2 wychowance w wysokości 9.991,00 zł zaś
- pomoc na zagospodarowanie wypłacono 1 wychowance w wysokości 2.039,00 zł.

IV.4. Projekt pn. „Centrum Wsparcia Społecznego w powiecie lęborskim” – w zakresie pieczy zastępczej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku w 2025 roku zostało realizatorem projektu pn. Centrum Wsparcia Społecznego w powiecie lęborskim, który współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) Priorytet 5 Fundusze europejskie dla silnego społecznie Pomorza (EFS+), Działanie 5.17. Usługi społeczne i zdrowotne w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027 (FEP 2021-2027). Beneficjentem projektu jest Powiat Lęborski z siedzibą w Starostwie Powiatowym w Lęborku, natomiast partnerem Polskie Towarzystwo Psychotraumatologii z siedzibą w Gdańsku. Projekt realizowany jest zgodnie z umową o dofinansowanie nr FEPM.05.17-IZ.00-0041/24-00 z dnia 12.03.2025 r. i trwa w okresie od 01.11.2024 r. do 31.08.2029 r.

Nasza jednostka odpowiedzialna jest za zadanie 1 Projektu, tj. usługi społeczne i zdrowotne – realizowane przez PCPR w Lęborku. W ramach tego zadania Projekt skierowany jest do łącznie ok. 400 osób – Uczestników i Uczestniczek Projektu:

- a) min. 280 osób objętych usługami w zakresie pieczy zastępczej (osoby i rodziny objęte systemem pieczy zastępczej),
- b) min. 12 osób objętych usługami w zakresie wsparcia rodziny (osoby i rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym),
- c) min. 108 osób objętych usługami w społeczności lokalnej (osoby i rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym).

W zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej uczestnikami projektu są osoby fizyczne, objęte systemem pieczy zastępczej dla następujących grup docelowych:

- a) Osoby przebywające w pieczy zastępczej – to osoby w wieku 0-25 roku życia, przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej,
- b) Osoby usamodzielniane opuszczające pieczę zastępczą – to osoby w wieku 18-25 roku życia, usamodzielniane opuszczające rodzinną lub instytucjonalną pieczę zastępczą z terenu powiatu lęborskiego,
- c) Opiekunowie zastępczy i rodzice naturalni – to osoby, sprawujące rodzinną pieczę zastępczą (rodzice zastępczy rodzin spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych oraz prowadzący rodzinne domy dziecka, a także kandydaci na opiekunów zastępczych), a także rodzice naturalni małoletnich przebywających w pieczy zastępczej.

Formy wsparcia w ramach Projektu określone są w obowiązującym wniosku o dofinansowanie realizacji Projektu i obejmują usługi w zakresie systemu pieczy zastępczej realizowane przez PCPR dla osób i rodzin objętych systemem pieczy zastępczej, w szczególności:

- rozwój usług wspierających osoby objęte pieczą zastępczą - terapia i konsultacje indywidualne - psychologiczne, psycho-
terapię, pedagogiczne, si-integracji sensorycznej, neurotaktylne, biofeedback, pedagogiczne, poznawczo-behawioralne,
psychotraumatologiczne, systemowa, TSR, seksuologiczna, inne wg potrzeb,

- rozwój usług wspierających osoby objęte pieczą zastępczą, w tym osoby usamodzielniane dla osób małoletnich i usamodzielnianych z rodzinnej pieczy zastępczej-terapia grupowa,
- konsultacja i rehabilitacja psychiatryczna - poradnictwo specjalistyczne, diagnostyka dzieci i młodzieży w zakresie zaburzeń zdrowia psychicznego, zaburzeń zachowania i emocji, chorób psychicznych, wydawanie skierowań na pogłębione diagnozy i badania, wydawanie zaświadczeń w zakresie zdrowia, chorób i zaburzeń, wydawanie zaleceń wg potrzeb,
- porady diagnostyczne lekarskie - poradnictwo specjalistyczne, diagnostyka dzieci i młodzieży w zakresie zdrowia, zaburzeń rozwojowych, chorób, wydawanie skierowań na pogłębione diagnozy i badania, wydawanie zaświadczeń w zakresie zdrowia, chorób i zaburzeń, wydawanie zaleceń,
- rozwój usług wspierających rodzinę w prawidłowym pełnieniu jej funkcji – superwizja rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych, rodzinnych domów dziecka, pracowników organizatora pieczy zastępczej,
- rozwój usług wspierających rodzinę w prawidłowym pełnieniu jej funkcji -mediacje,
- diagnozy psychofizyczne dzieci umieszczanych i przebywających w pieczy zastępczej,
- diagnozy specjalistyczne dzieci umieszczanych i przebywających w pieczy zastępczej, m.in. psychotraumatologiczne, funkcjonalne rodziny i środowiska rodzinnego, seksuologiczne, itp.,
- grupa wsparcia rodzin zastępczych zawodowych i RDD,
- grupa wsparcia rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych,
- grupa wsparcia podopiecznych pieczy zastępczej-w formie Klubu Młodzieżowego - warsztaty dorosłości, w tym z ofertą wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom dla wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej,
- specjaliści prowadzący wg potrzeb -lekarz, kosmetyczka, terapeuci, psycholog, funkcjonariusz policji itp., z ofertą wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom dla wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej-przedsięwzięcia grupowe - spotkania, wyjazdy (wspólny obóz tematyczny np. żeglarski), zakup biletów, np. kluby sportowe, transport, posiłki, materiały oraz indywidualne ogólnodostępne-obozy, kolonie, półkolonie-dofinansowanie (refundacja) do wypoczynku wakacyjnego, a także mentor dorosłości,
- doradca zawodowy - doradztwo zawodowe dla wychowanków-młodzieży przebywającej w rodzinnej pieczy zastępczej,
- bon na pasję-dofinansowanie/refundacja do zajęć dodatkowych, pozalekcyjnych, rozwój talentów, pasji,
- bon dydaktyczny dofinansowanie/refundacja do korepetycji, kursów edukacyjnych, językowych,
- bon kompetencji zawodowych - dofinansowanie. do kursu prawa jazdy, na wózki widłowe, trenera personalnego, uprawnień elektryczne kv itp.,
- wyjazdy integracyjne dla rodzin zawodowych i RDD wraz z dziećmi organizacja 3 wyjazdów trzydniowych,
- wyjazdy integracyjne, spotkania, spotkania plenerowe, wyjścia uspołeczniające, tematyczne - dla dzieci i opiekunów z rodzinnej pieczy zastępczej integrujące rodziny, budujące relacje środowiska pieczy zastępczej,
- kampania rodzicielstwa zastępczego-kampanie społeczne i informacyjno - edukacyjne -przygotowanie, zakup i rozpowszechnienie materiałów promocyjnych,
- szkolenie kandydatów-do pełnienia funkcji rodzinnej pieczy zastępczej-na rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe, zawodowe i RDD,
- szkolenie rodzin zastępczych i RDD - podnoszące kompetencje opiekuńczo-wychowawcze, kampanie profilaktyczne - rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe, zawodowe i RDD,

- usługi wsparcia dziennego dzieci i młodzieży doświadczające problemów opiekuńczo wychowawczych-zapewnienie dla dzieci i młodzieży zajęć profilaktycznych i rozwoju zainteresowań - udział w ogólnodostępnych zajęciach grupowych (np. grupowe zajęcia z robotyki, nauki szybkiego czytania, tańca, sportowe, itp.),
- indywidualne ogólnodostępne-obozy, kolonie, półkolonie-dofinansowanie do wypoczynku wakacyjnego;
- rozwój usług wspierających osoby objęte pieczą zastępczą, w tym osoby usamodzielnianie-mentor dziecka i rodziny,
- specjalista pracy z rodziną - opiekun merytoryczny uczestników projektu.

Łączna wartość projektu - Zadanie 1 PCPRu to 5 259 407,58zł, w tym 5 011 322,32zł dofinansowanie i 248 085,26zł wkład własny. Wartość pozycji budżetu obejmująca wsparcie rodziny i pieczy zastępczej to 2 915 880,00zł.

Realizację poszczególnych działań na rzecz pieczy zastępczej w ramach realizowanego projektu w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 29 Działania w ramach projektu pn. „Centrum Wsparcia Społecznego w powiecie lęborskim” w zakresie realizacji zadań z pieczy zastępczej

Numer pozycji działania	OPIS REALIZACJI ZADANIA prowadzonego w ramach pieczy zastępczej w 2025 r.
poz. 1.11	rozwój usług wspierających osoby objęte pieczą zastępczą - TERAPIA I KONSULTACJE INDYWIDUALNE - psychol., psychoterapie, pedagogiczne, SI-integracji sensorycznej, neurotaktylne, biofeedback, pedagogiczne, poznawczo-behawioralne, psychotraumatologiczne, systemowa, TSR, seksuologiczna, inne wg potrzeb. Wydatek w 2025 roku: 19 831,48zł
poz. 1.13	rozwój usług wspierających osoby objęte pieczą zastępczą - KONSULTACJA I REHABILITACJA PSYCHIATRYCZNA - poradnictwo specjalistyczne, diagnostyka dzieci i młodzieży w zakresie zaburzeń zdrowia psychicznego, zaburzeń zachowania i emocji, chorób psychicznych, wydawanie skierowań na pogłębione diagnozy i badania, wydawanie zaświadczeń w zakresie zdrowia, chorób i zaburzeń, wydawanie zaleceń wg potrzeb. Wydatek w 2025 roku: 14 800,00zł
poz. 1.14	rozwój usług wspierających osoby objęte pieczą zastępczą - PORADY DIAGNOSTYCZNE LEKARSKIE -poradnictwo specjalistyczne, diagnostyka dzieci i młodzieży w zakresie zdrowia, zaburzeń rozwojowych, chorób, wydawanie skierowań na pogłębione diagnozy i badania, wydawanie zaświadczeń w zakresie zdrowia, chorób i zaburzeń, wydawanie zaleceń. Wydatek w 2025 roku: 200,00zł
poz. 1.15	rozwój usług wspierających rodzinę w prawidłowym pełnieniu jej funkcji – SUPERWIZJA - rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych, rodzinnych domów dziecka, pracowników organizatora pieczy zastępczej [1x na kwartał dla poszczególnych grup-oddzielnie dla RZS i RRN, RZZ i RDD i ORPZ] Wydatek w 2025 roku: 3 600,00zł
poz. 1.22	oferta wsparcia dziennego dzieci i młodzieży, w tym dzieci doświadczających problemów opiekuńczo-wychow. GRUPA WSPARCIA PODOPIECZNYCH PIECZY ZASTĘPCZEJ - w formie KLUBU MŁODZIEŻOWEGO-WARSZTATY DOROSŁOŚCI, z ofertą wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom dla wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej - PRZEDSIĘWZIĘCIA GRUPOWE - spotkania, wyjazdy (wspólny obóz tematyczny np. żeglarski), zakup biletów, np. kluby sportowe, transport, posiłki, materiały na zaj. itp. Wydatek w 2025 roku: 2 598,00zł
poz. 1.24	rozwój usług wspierających osoby objęte pieczą zastępczą, w tym osoby usamodzielnianie - MENTOR DOROSŁOŚCI - organizacja i współprowadzenie GRUPY WSPARCIA POOROPIECZNYCH PIECZY ZASTĘPCZEJ - w formie KLUBU MŁODZIEŻOWEGO – prowadzenie - spotkania grupowe i indywidualne -stacjonarne i w plenerze - dodatek specjalny. Wydatek w 2025 roku: 14 360,40zł
poz. 1.26	rozwój usług wspierających osoby objęte pieczą zastępczą, w tym osoby usamodzielnianie - oferta wsparcia dziennego dzieci i młodzieży, w tym dzieci doświadczających problemów opiekuńczo-wychowawczych - BON NA PASJĘ - dofinansowanie (refundacja do 80%) do zajęć dodatkowych, pozalekcyjnych, rozwój talentów, pasji. Wydatek w 2025 roku: 4 245,20zł

poz. 1.27	rozwój usług wspierających osoby objęte pieczą zastępczą, w tym osoby usamodzielnianie - BONDYDAKTYCZNY dofinansowanie (refundacja do 80%) do korepetycji, kursów edukacyjnych, językowych Wydatek w 2025 roku: 3 480,00zł
poz. 1.28	rozwój usług wspierających osoby objęte pieczą zastępczą, w tym osoby usamodzielnianie - BONDKOMPETENCJI ZAWODOWYCH - dofinansowanie do kursu prawa jazdy, na wózki widlowe, itp. (15 kursów prawa jazdy x 3000zł + 10 kursów innych np. trenera personalnego, wózków widlowych, elektryczne KV itp. Wydatek w 2025 roku: 2 880,00zł
poz. 1.30	rozwój usług wspierających rodzinę w prawidłowym pełnieniu jej funkcji - WYJAZDY INTEGRACYJNE, SPOTKANIA, SPOTKANIA PLENEROWE, WYJŚCIA USPOŁECZNIAJĄCE, TEMATYCZNE - dla dzieci i opiekunów z rodzinnej pieczy zastępczej integrujące rodziny, budujące relacje środowiska pieczy zastępczej. Wydatek w 2025 roku: 12 478,27zł
poz. 1.31	wspieranie procesu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej obejmujące działania prowadzące do powstawania rodzinnych form pieczy zastępczej - KAMPANIA RODZICIELSTWA ZASTĘPCZEGO - kampanie społeczne i informacyjno - edukacyjne -przygotowanie, zakup i rozpowszechnienie materiałów promocyjnych. Wydatek w 2025 roku: 160,00zł
poz. 1.33	rozwój usług wspierających rodzinę w prawidłowym pełnieniu jej funkcji - SZKOLENIE RODZIN ZASTĘPCZYCH I RDD - podnoszące kompetencje opiekunów - wychowawcze, kampanie profilaktyczne -rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe, zawodowe i RDD. Wydatek w 2025 roku: 1 680,00zł
poz. 1.34	rozwój usług wspierających osoby objęte pieczą zastępczą, w tym osoby usamodzielnianie - MENTOR DZIECKA I RODZINY - umowa o pracę, dodatek specjalny - dla 4 osób pełniących funkcję mentorów dziecka i rodziny (koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i specjalisty pracy z rodziną). Wydatek w 2025 roku: 21 249,03zł
poz. 1.36	Zatrudnienie PRACOWNIKA SOCJALNEGO - opiekun merytoryczny uczestników projektu - dot. indywidualnych planów. Wydatek w 2025 roku: 42 512,10zł
poz. 1.37	Zatrudnienie SPECJALISTY PRACY Z RODZINĄ - opiekun merytoryczny uczestników projektu (um. o pracę, cały etat, wynagrodzenie wraz z kosztami pracodawcy). Wydatek w 2025 roku: 50 867,36zł
poz. 1.38	Zakup artykułów spożywczych na zajęcia grupowe dla uczestników projektu. Wydatek w 2025 roku: 881,07zł
poz. 1.39	Zakup cateringu na zajęcia grupowe dla uczestników projektu. Wydatek w 2025 roku: 87,99zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie prowadzonej dokumentacji Projektu oraz wydatkowanych środków finansowych

V. REHABILITACJA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest realizatorem zadań Powiatu ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, wynikających z art. 35a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

W powiecie lęborskim w obszarze wykonywania zadań samorządu na rzecz mieszkańców – osób z niepełnosprawnością, obowiązywał w ubiegłym roku Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2023-2030, przyjęty uchwałą Nr LII/345/2023 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 23 marca 2023 roku. Program ten określał zadania w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej oraz zatrudnienia i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Na terenie naszego powiatu działa Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych w składzie powołanym zarządzeniem Nr 16/2023 Starosty Lęborskiego z dnia 26 czerwca 2023 roku. Zadania i funkcjonowanie Rady określa ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2003 roku w sprawie organizacji oraz trybu działania wojewódzkich i powiatowych społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych. Zadania Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób

Niepełnosprawnych to inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, realizacji praw osób niepełnosprawnych; opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych; ocena realizacji projektów oraz opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu (radę miasta na prawach powiatu) pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych. Członkami Rady, na okres 4 lat kadencji, są przedstawicielki organizacji pozarządowych działających w obszarach wsparcia osób z niepełnosprawnością w powiecie lęborskim, panie: Barbara Stachowska, Anna Szczypior, Lilianna Gałaman, Maria Wenta i Nina Ranachowska. W 2025 roku ponownie przewodniczącym Rady była pani Maria Wenta, jego zastępcą pani Barbara Stachowska natomiast sekretarzem pani Lilianna Gałaman.

Pracownicy Centrum, w ramach realizacji zadań z zakresu rehabilitacji społecznej oraz ochrony praw osób z niepełnosprawnością, organizowali i uczestniczyli w konferencjach, spotkaniach okazjonalnych oraz inicjatywach na rzecz tej grupy. Ponadto prowadzili działania informacyjne dotyczące dostępnych form wsparcia o następującej tematyce, tj.:

1. Cykliczne spotkania z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Lęborskim	5 os.,
2. Jubileusz 10-lecia Warsztatów Terapii Zajęciowej w Lęborku	3 os.,
3. Spotkanie choinkowe Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Jesteśmy Razem” w Lęborku	3 os.,
4. Obchody Światowego Dnia Autyzmu w Powiecie Lęborskim	5 os.
5. Spotkanie Śniadanie Wielkanocne w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Lęborku	2 os.,
6. Inauguracja siódmej edycji wspólnej akcji Powiatu Lęborskiego i Farm Frites Poland S.A „Powiat Lęborski – z nami zdrowo i sportowo	1 os.,
7. Posiedzenie Komisji Mieszkaniowej w Lęborku	1 os.,
8. XXV Dożynki Powiatowe, święto upamiętniające pracę rolników i lokalną kulturę –	1 os.,
9. Konferencja „OD NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI DO RÓWNOŚCI” w ramach projektu: pn. „INTEGRACJA EKOLOGICZNA MIESZKAŃCÓW POWIATU LĘBORSKIEGO”	4os.,
10. „Opracowanie Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych”	1 os.,
11. Spotkanie inicjujące EZD RP (Elektroniczne Zarządzanie Dokumentacją)	1 os.,
12. „Opracowanie Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych”	1 os.,
13. „Przygotowanie do ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami w ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej (OLiOC)”	3 os.,
14. Zaprezentowanie dobrych praktyk i korzyści z rozwoju sektora ekonomii społecznej, a także możliwych form współpracy z różnymi instytucjami w zakresie ekonomii społecznej	2 os.,
15. „Opracowanie Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych”	1 os.,
16. „Narada szkoleniowa – stałe dyżury, ochrona ludności i obrona cywilna”	2 os.,
17. „Uroczyste podpisanie Paktu na Rzecz Ekonomii Społecznej”	1 os.
18. Cykliczne spotkanie informacyjno-konsultacyjne w ramach rozwoju regionalnych sieci współpracy pomorskich instytucji	2 os.

W 2025 roku Zarząd PFRON dokonał podziału środków w planie finansowym z przeznaczeniem na zadania na rzecz osób niepełnosprawnych, należące do kompetencji samorządów powiatowych na podstawie przepisów ww. ustawy oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 roku w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym. Przekazano w 2025 roku w ramach tego algorytmu powiatowi lęborskiemu łączną kwotę 3.809.567,00 zł, w tym na rehabilitację społeczną kwotę 3.783.762,77 zł oraz na rehabilitację zawodową

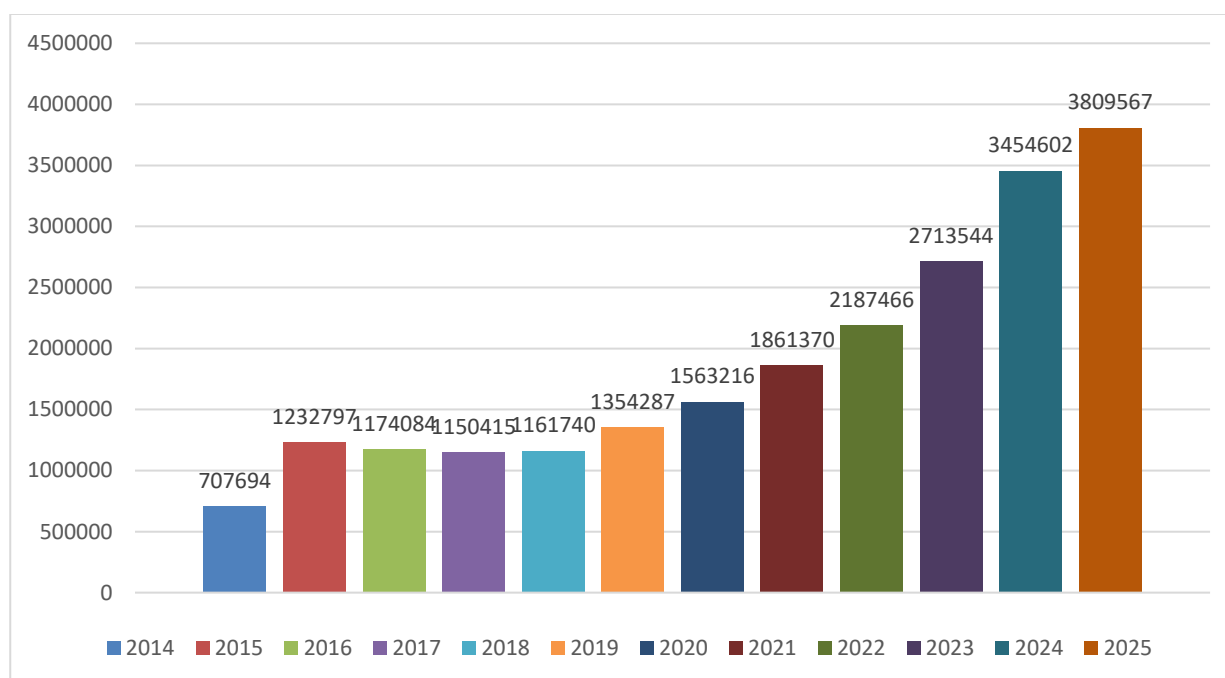
kwotę 25.804,23 zł. Dla porównania wysokości przyznanych środków w ubiegłych latach, na przestrzeni ostatniej dekady, przedstawia poniższa tabela i wykres na lata 2014 – 2025.

Tabela 30 Wysokość środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na lata 2014 – 2025

Wysokość środków z algorytmu PFRON (w zł)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	707.694,00	1.232.797,00	1.174.084,00	1.150.415,00	1.161.740,00	1.354.287,00	1.563.216,00	1.861.370,00	2.187.466,00	2.713.544,00	3.454.602,00	3.809.567,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2014 – 2025.

Wykres 10 Wysokość środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na lata 2014 – 2025

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2014 – 2025.

Otrzymywane środki finansowe podlegają, w zakresie przeznaczenia na konkretne wskazane ustawowo, podziału przez Radę Powiatu Lęborskiego. W 2025 roku organ ten podjął w tej sprawie uchwałę nr XI/64/2025 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 20 marca 2025 r. w sprawie ustalenia zadań i wysokości środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych do realizacji w 2025 roku, która została zmieniona uchwałami nr XII/89/2025 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 13 czerwca 2025 roku, uchwałą nr XV/103/2025 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 30 października 2025 roku oraz uchwałą nr XVI/119/2025 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 12 grudnia 2025 roku.

Kwota 3.783.762,77 zł została przeznaczona na rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych natomiast kwota 25.804,23 zł na rehabilitację zawodową. Szczegółowe zestawienie limitów przyznanych środków i ich wykorzystanie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 31 Zestawienie przyznanych limitów środków PFRON z ich wykorzystaniem w 2025 roku

LP	Nazwa zadania	Limit środków w zł w 2025 roku	Wykorzystanie w zł w 2025 roku	Realizacja w %
Zadania w ramach rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych				
1.	• dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów na turnusach rehabilitacyjnych (art. 35a ust. 1 pkt. 7 lit. a i e)	435.596,00	432.971,00	99,39
2.	• dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (art. 35a ust. 1 pkt. 7 lit. b)	18.873,00	18.861,00	99,94
3.	– dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów (art. 35a ust. 1 pkt. 7 lit. c)	1.749.009,77	1.748.991,00	99,99
4.	– dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych (art. 35a ust. 1 pkt. 7 lit. d)	524.404,00	522.967,11	99,72
5.	– dofinansowanie kosztów tworzenia i działania WTZ (art. 35a ust. 8)	1.055.880,00	1.055.880,00	100,00
6.	– finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy; środki na podjęcie działalności gospodarczej; udzielenie dofinansowania do wysokości 50% oprocentowania kredytów bankowych (art. 11, art. 12a, art. 13)	25.804,23	25.462,47	98,67
Razem:		3.809.567,00	3.805.132,58	99,88

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za rok 2025

Łącznie na rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych oraz na pokrycie kosztów obsługi realizowanych zadań z PFRON otrzymano w 2025 roku 3.904.805,00 zł, wykorzystano tę kwotę na poziomie 99,88 % wydatkując 3.900.259,71 zł.

Przedstawione w poniższych rozdziałach dane dotyczące ilości złożonych wniosków i udzielonego dofinansowania w 2025 roku, wskazują, iż mimo stałego wzrostu, występuje niewystarczająca ilość środków finansowych do realizacji potrzeb osób niepełnosprawnych. W konsekwencji tego, w porozumieniu z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych, ustalono kryteria udzielania w/w dofinansowań, w stosunku do warunków ubiegania się o wsparcie wynikających z samej ustawy o rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych oraz przepisów wykonawczych.

W roku 2025 kontynuowano realizację zadań w Systemie Obsługi Wsparcia PFRON. To nowoczesna platforma, za pomocą której Osoby Niepełnosprawne i jednostki działające na ich rzecz mogą elektronicznie składać wnioski o wsparcie finansowane przez PFRON, dystrybuowane przez jednostki samorządu terytorialnego. Celem projektu, w ramach którego powstał System SOW, jest zwiększenie dostępności pomocy oferowanej w ramach zadań i programów finansowanych ze środków PFRON, których realizatorem są Jednostki Samorządu Terytorialnego. System SOW umożliwi Osobom Niepełnosprawnym i podmiotom działającym na ich rzecz proces aplikowania o środki PFRON będące w gestii jednostek samorządowych bezpośrednio za pomocą systemu informatycznego. Pozwala na weryfikację wniosków osób indywidualnych i instytucji na etapie przyznawania dofinansowań, jak również na badanie skuteczności wydatkowania środków PFRON. Możliwe jest załatwienie sprawy drogą elektroniczną na każdym jej etapie:

- uzyskanie informacji,
- wypełnienie wniosku,
- podpisanie i złożenie wniosku (za pośrednictwem platformy e-PUAP)
- dokonanie ewentualnych wyjaśnień i uzupełnień,
- zapoznanie się ze wzorem umowy,
- rozliczenie dofinansowania.

W 2025 roku w systemie SOW pracownicy Zespołu ds. Rehabilitacji Osób z Niepełnosprawnością obsługiwali kompleksowo dofinansowania (generacja pism, umów, rozliczeń, załączników, sprawozdań) m.in. w ramach likwidacji barier funkcjonalnych oraz programu pn. *Aktywny Samorząd*. Należy mieć jednak na uwadze, iż niemal wszystkie wnioski osób niepełnosprawnych wpływały do tut. jednostki w formie tradycyjnej. Wymagało to udzielania przez pracowników, dodatkowej pomocy wnioskodawcom, w umożliwieniu dostępu do systemu oraz w dokonaniu wprowadzenia i przekazaniu sprawy w formie elektronicznej.

V.1. Rehabilitacja społeczna osób z niepełnosprawnością

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w 2025 roku w ramach algorytmu PFRON to:

V.1.1. Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

O dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne posiadające aktualne orzeczenie o niepełnosprawności, które dokonały zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych na wniosek lekarza i otrzymały dofinansowanie na ten cel z Narodowego Funduszu Zdrowia oraz spełniają kryteria dochodowe. W ramach wydatków na rehabilitację społeczną zrealizowano dofinansowania zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze. W roku sprawozdawczym wpłynęło 1.698 takich wniosków na kwotę 2.492.802,29 zł. Ze środków PFRON wypłacono dofinansowanie na 1.658 wniosków w wysokości łącznie 1.696.709,69zł.

Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze ujęte są w katalogu, który jest załącznikiem do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie. Warunki uzyskania dofinansowania do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze zgodnie z obowiązującymi przepisami to:

1. posiadanie dokumentu potwierdzającego niepełnosprawność
2. spełnienie kryterium dochodowego: o dofinansowanie mogą ubiegać się osoby, jeżeli przeciętny miesięczny dochód, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych, podzielony przez liczbę osób we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku, nie przekracza kwoty:
 - 50% przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym,
 - 65% przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnej.

Maksymalne dofinansowanie z PFRON wynosi:

- do 100% udziału własnego osoby niepełnosprawnej wyznaczonego w limicie ceny NFZ,
- do 150% sumy kwoty limitu, wyznaczonego przez NFZ oraz udziału własnego osoby niepełnosprawnej, jeżeli cena zakupu jest wyższa niż ustalony limit w rozporządzeniu Ministra Zdrowia.

V.1.2. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny

W ramach wydatków na rehabilitację społeczną zrealizowano także dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny. W roku sprawozdawczym wpłynęło 46 takich wniosków na kwotę 78.089,15 zł. Zawarto 44 umów na dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego na łączną kwotę 53.811,00 zł.

Celem dofinansowania jest pomoc finansowa przy zakupie sprzętów, przyrządów i urządzeń wspierających funkcjonowanie i rehabilitację osób niepełnosprawnych w ich miejscu zamieszkania.

Sprzęt rehabilitacyjny, to urządzenia i sprzęty zalecone przez lekarza, niezbędne do rehabilitacji w warunkach domowych, nieobjęte ubezpieczeniem zdrowotnym Narodowego Funduszu Zdrowia. Sprzęt rehabilitacyjny traktowany jest w przepisach odmiennie niż wyroby medyczne – nie ma określonego katalogu sprzętów rehabilitacyjnych.

Dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego wynosi do 80% jego kosztu, nie więcej jednak niż wysokość pięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia. Udział własny wnioskodawcy: minimum 20% kosztu zakupu sprzętu rehabilitacyjnego.

Z dofinansowania może skorzystać osoba z niepełnosprawnością która:

- posiada dokument potwierdzający niepełnosprawność,
- spełnia kryterium dochodowe: o dofinansowanie mogą ubiegać się osoby, jeżeli przeciętny miesięczny dochód, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych, podzielony przez liczbę osób we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku, nie przekracza kwoty:
 - o 50% przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym,
 - o 65% przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnej,
- gdy zachodzi potrzeba prowadzenia rehabilitacji w warunkach domowych przy użyciu tego sprzętu.

V.1.3. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

Realizowano także dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się, technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych. Ogółem na likwidację barier wpłynęło do Centrum w 2025 roku 173 wniosków, na kwotę 1.360.221,20 zł. Na to zadanie wypłacono dofinansowanie dla 125 osób na łączną kwotę 522.967,11 zł (w tym dla 23 dzieci i młodzieży – na łączną kwotę 50.350,00 zł), z tego:

- na dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się wypłacono dofinansowanie dla 40 osób – 94.140,93 zł,
- na dofinansowanie barier technicznych – 61 osób – 290.760,40 zł,
- na likwidację barier architektonicznych – 24 osób – 138.065,78 zł.

V.1.4. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

Do form rehabilitacji społecznej zalicza się również uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych. Dofinansowany może być również pobyt opiekuna osoby niepełnosprawnej w przypadku, gdy jego obecność wynika z wyraźnego i uzasadnionego zalecenia lekarskiego. Wysokość tego dofinansowania dla osób niepełnosprawnych jest uzależniona od stopnia niepełnosprawności tych osób i wysokości przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej obowiązującego w dniu rozpatrywania przedmiotowych wniosków.

W 2025 roku do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie wpłynęły 183 wnioski o dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych. Łączna kwota wypłaconego dofinansowania na ten cel wyniosła: 432.971,00 dla 195 osób, w tym 117 osób niepełnosprawnych i 78 ich opiekunów, w tym dla:

- 20 dzieci i młodzieży na kwotę 51.334,00 zł,
- 20 opiekunów dzieci i młodzieży na kwotę 34.217,00 zł,
- 97 osób dorosłych na kwotę 248.159,00 zł
- 58 opiekunów osób dorosłych na kwotę 99.261,00 zł.

V.1.5. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

Następnym zadaniem realizowanym przez naszą jednostkę z obszaru rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych jest dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych. O dofinansowanie w wysokości do 60% kosztów przedsięwzięcia mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. Wniosek o dofinansowanie składa się w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadań. W roku 2024 wpłynęło 6 wniosków na łączną kwotę 62.657,00 zł. W roku 2025 zawarto 4 umowy na podstawie wniosków złożonych do 30.11.2024 roku na łączną kwotę dofinansowania 18.873,00 zł. Powyższe umowy rozliczono na łączną kwotę 18.861,00 zł.

Tabela 32 Zestawienie przyznanych limitów środków PFRON dla organizacji pozarządowych na sport, kulturę, rekreację i turystykę osób niepełnosprawnych w 2025 roku

Nazwa organizacji	Nazwa zadania	Ilość osób, w tym os. niepełnosprawne/ młodzieży/ mieszkańcy terenów wiejskich	Całkowity koszt w zł	Przyznano w zł	Rozliczono w zł
Stowarzyszenie Amazonka w Lęborku	„Amazonki turystycznie i integracyjnie w Żarnowcu”	27 ON: 27, DZ: 0, W: 5	7.186,05	4.305,00	4.305,00
Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym "Promyk" w Cewicach	„Sport kultura rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych "Zdrowie i uroda pogody ducha doda"	40 ON: 25, DZ: 10, W: 39	7.660,00	4.488,00	4.476,00
Polski Związek Niewidomych Okręg Pomorski Koło Powiatowe w Lęborku	„Wyjazd integracyjny członków KP PZN w Lęborku do ośrodka rehabilitacyjnego "ZDROWOTEL" w Łebie”	16 ON: 12, DZ: 0, W: 5	8.441,86	2.880,00	2.880,00
Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym "Więcej Radości" w Wicku	„Integracja przez naukę i kulturę - wycieczka do Centrum Nauki Experiment z okazji Dnia Dziecka i wyjazd do teatru z okazji Dnia Osób Niepełnosprawnych”	40 ON: 30, DZ:5, W: 25	13.722,81	7.200,00	7.200,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań rzeczowo-finansowych PCPR w Lęborku.

V.1.6. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej

Warsztaty Terapii Zajęciowej funkcjonują w powiecie lęborskim od 29 grudnia 2014 roku i były prowadzone przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Jesteśmy Razem” z siedzibą w Lęborku, przy ulicy Krzywoustego 1 do dnia 31.10.2024 roku. W wyniku zawartego Porozumienia nr 1/2024 w dniu 28.10.2024 roku Warsztat został formalnie przejęty przez Stowarzyszenie Ochotnicza Służba Ratownicza w Lęborku i kontynuuje wsparcie dla 30 uczestników od dnia 01.11.2024 roku na czas nieokreślony.

Podstawą działalności warsztatu są zapisy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r., poz. 913 z późn. zm.), rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2284), a także postanowienia zawarte w umowie, zgodnie z którymi, warsztat prowadzi działalność w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej zmierzającej do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności, niezbędnej do prowadzenia przez osoby z niepełnosprawnością niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia – na miarę ich indywidualnych możliwości.

Uczestnicy WTZ muszą posiadać orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wraz ze wskazaniem kwalifikacji uczestnictwa. Zajęcia w warsztacie prowadzone są zgodnie z indywidualnym programem rehabilitacji i terapii, gdzie przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej, zmierza się do rozwijania umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, a także psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

WTZ są placówką dziennego pobytu. Zajęcia realizowane były w prosperujących 6 pracowniach: krawiecko-tkackiej, artystycznej, informatycznej, umiejętności społecznych, gospodarstwa domowego i rehabilitacyjno – terapeutycznej. Warsztat Terapii

Zajęciowej w 2025 roku prowadził działalność przez jedenaście miesięcy – organizując w miesiącu sierpniu miesięczną przerwę wakacyjną. WTZ posiadało 30 miejsc. Według stanu na 31.12.2025 roku uczestniczyło w zajęciach 30 osób, w tym: 11 kobiet i 19 mężczyzn.

Kwota przeznaczona w 2025 roku na działalność bieżąca WTZ wynosiła łącznie 1.187.276,29 zł, w tym środki PFRON 1.055.880,00 zł., środki własne powiatu 117.320,00 zł. oraz kwota środków z innych źródeł (w tym środki własne Stowarzyszenia) 14.076,29 zł.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie finansowe dotyczące wydatkowanych środków PFRON i środków własnych Powiatu na działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej w 2025 roku (stan na 31.12.2025 r.).

Tabela 33 Zestawienie finansowe dotyczące wydatkowanych środków PFRON i środków własnych Powiatu na działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej w 2025 roku (stan na 31.12.2025 r.)

Lp.	Pozycja kosztu	Kwota wydatkowana łącznie	Kwota wydatkowana – środki PFRON	Kwota wydatkowana – środki Powiatu
1.	Wynagrodzenia pracowników WTZ	706 768,96 zł	706 768,96 zł	0,00 zł
2.	Wpłaty podstawowych oraz wpłat dodatkowych do pracowniczych planów kapitałowych	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
3.	Niezbędnych materiałów, energii, usług materialnych i niematerialnych związanych z funkcjonowaniem warsztatu	200 654,88 zł	200 654,88 zł	0,00 zł
3a.	zakupy- niezbędnych materiałów, środków czystości, materiałów biurowych, papieru ksero	4 000,00 zł	4 000,00 zł	0,00 zł
3b.	koszty związane z funkcjonowaniem WTZ- media, czynsz, energia, woda, telefon, internet, opłaty bankowe	40 354,50 zł	40 354,50 zł	0,00 zł
3c.	usługi materialne i niematerialne związane z funkcjonowaniem WTZ, w tym usługi, umowy cywilno- prawn- związane z funkcjonowaniem WTZ	156 300,38 zł	156 300,38 zł	0,00 zł
4.	Dowozu uczestników lub eksploatacji samochodu	77 246,92 zł	77 246,92 zł	0,00 zł
5.	Szkolenia pracowników warsztatu związanych z działalnością warsztatu	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
6.	Ubezpieczenia uczestników warsztatu	700,00 zł	0,00 zł	700,00 zł
7.	Ubezpieczenia mienia warsztatu	670,69 zł	0,00 zł	670,69 zł
8.	Wycieczek organizowanych dla uczestników warsztatu	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
9.	Materiałów do terapii zajęciowej w pracowniach, w tym w pracowni gospodarstwa domowego	47 128,55 zł	46 499,24 zł	629,31 zł
10.	Związane z treningiem ekonomicznym	16 110,00 zł	16 110,00 zł	0,00 zł
11.	Niezbędnej wymiany zużytego wyposażenia warsztatu lub na jego dodatkowe wyposażenie	123 920,00 zł	8 600,00 zł	115 320,00 zł
RAZEM		1 173 200,00 zł	1 055 880,00 zł	117 320,00 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań WTZ w Lęborku za 2025 rok.

V.2. Programy PFRON

V.2.1. Program pn. Aktywny Samorząd

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku w 2025 roku realizowało program pn. *Aktywny Samorząd*, w ramach którego osoby niepełnosprawne mogły uzyskać pomoc ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W 2025 roku, w ramach niniejszego programu realizowane były następujące formy wsparcia:

Moduł I Obszar A Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła 73.500 zł

Moduł I Obszar A Zadanie 2 i 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła 5.544 zł, w tym:

- dla kosztów kursu i egzaminów kategorii B - 2.426 zł,
- dla kosztów kursu i egzaminów pozostałych kategorii – 4.043 zł,
- dla pozostałych kosztów uzyskania prawa jazdy w przypadku kursu poza miejscowością zamieszkania wnioskodawcy - 924 zł,
- dla kosztów usług tłumacza migowego - 578 zł,

Moduł I Obszar A Zadanie 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła - 4.620 zł;

Moduł I Obszar B Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła:

- dla osoby niewidomej - 10.500 zł oraz 17.325 zł na urządzenia brajlowskie (łącznie 27.825 zł),
- dla pozostałych adresatów w zadaniu - 10.500 zł,

Moduł I Obszar B Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła:

- dla osoby głuchoniewidomej - 4.620 zł,
- dla osoby z dysfunkcją narządu słuchu - 3.465 zł,
- dla pozostałych adresatów obszaru - 2.310 zł,

Moduł I Obszar B Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła - 10.500 zł,

Moduł I Obszar B Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła - 6.300 zł,

Moduł I Obszar B Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła - 1.733 zł;

Moduł I Obszar C Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła – 18.480 zł, z możliwością zwiększenia kwoty dofinansowania do kwoty rekomendowanej przez eksperta PFRON, jednak nie więcej niż – 28.875 zł,

Moduł I Obszar C Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła 4.043 zł, z czego na zakup jednego akumulatora – nie więcej niż 1.155 zł,

Moduł I Obszar C Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła:

- w zakresie ręki - 13.200 zł,
- przedramienia - 28.600 zł,
- ramienia lub wyluszczenia w stawie barkowym - 33.000 zł,
- na poziomie stopy lub podudzia - 19.800 zł,
- na wysokości uda (także przez staw kolanowy) - 27.500 zł,
- uda lub wyluszczeniu w stawie biodrowym - 33.000 zł,

Moduł I Obszar C Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej na III poziomie jakości) – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła do 30% kwot, o których mowa w Obszarze C Zadanie 3,

Moduł I Obszar C Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego – maksymalne dofinansowanie - 8.663 zł;

Moduł I Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej tj. dziecka będącego pod opieką Wnioskodawcy, przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką – maksymalna kwota dofinansowania wynosiła 347 zł miesięcznie – tytułem kosztów opieki nad jedną (każdą) osobą zależną,

Moduł I Obszar E – pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności lub z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia), które korzystają z koncentratora tlenu lub respiratora - maksymalna kwota dofinansowania wynosiła 100 zł miesięcznie.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym poprzez dofinansowanie kosztów edukacji w szkole policealnej, kolegium lub w szkole wyższej (studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym/ dziennym lub niestacjonarnym/ wieczorowym/ zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu).

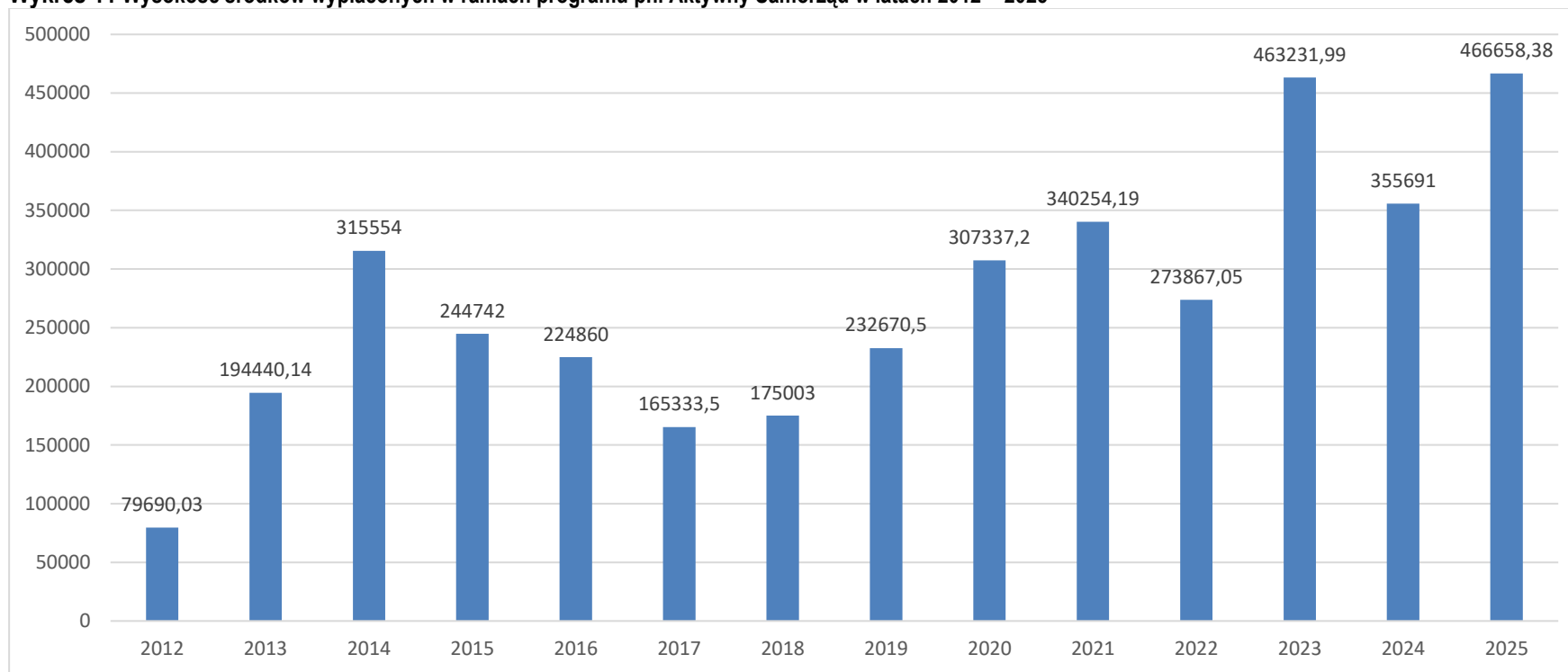
W ramach Programu Aktywny Samorząd w 2025 roku prowadzono, celem dotarcia z informacją do jak najszerszego grona odbiorców – osób niepełnoprawnych, akcję informacyjną polegającą na przygotowaniu i rozpowszechnianiu materiałów informacyjnych, ulotek, broszur oraz materiałów promocyjnych – długopisów, notatników i zakładek z nadrukiem logo tego Programu.

Tabela 34 Realizacja Programu pn. Aktywny Samorząd w 2025 roku

Lp.	Moduł Programu	Obszar wsparcia	Kwota przekazana przez PFRON na realizację Programu w zł	Liczba wnioskodawców ogółem					Kwoty dofinansowania łącznie			
				Wnioski złożone	Wnioski zweryfikowane negatywnie	Wnioski zaakceptowane do dofinansowania	Wnioski rozpatrzone pozytywnie	Wnioski zrealizowane (wyplata dofinansowania)	We wnioskach złożonych (kwota wnioskowana) (w zł)	We wnioskach przeznaczonych do dofinansowania (zweryfikowane pozytywnie) (w zł)	W zawartych umowach (w zł)	Wysokość środków wypłaconych (w zł)
1.	I.	A-1	236.554,81	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
2.		A-2		10	0	7	7	7	30522,94	18767,00	18767,00	18767,00
3.		A-3		0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
4.		A-4		0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
5.		B-1		1	1	0	0	0	2000,00	0,00	0,00	0,00
6.		B-2		0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
7.		B-3		9	1	6	6	6	63009,47	41058,00	41058,00	39376,38
8.		B-4		3	0	1	1	1	11608,20	5483,00	5483,00	5483,00
9.		B-5		0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
10.		C-1		1	0	1	1	1	18480,00	18480,00	18480,00	18480,00
11.		C-2		3	0	3	3	3	9485,00	9485,00	9485,00	9485,00
12.		C-3		2	0	1	1	0	158900,00	99000,00	99000,00	0,00
13.		C-4		0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
14.		C-5		1	0	1	1	1	7756,20	7756,00	7756,00	7756,00
15.		D		11	0	11	11	11	26185,60	24099,00	24099,00	24099,00
16.		E		24	1	23	0	0	11700,00	11200,00	0,00	11200,00
17.	II.	X	455.484,84	100	0	96	96	88	463635,95	438691,00	438691,00	332012,00
Razem:			692.039,65	165	3	150	127	118	803283,36	674019,00	662819,00	466658,38

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2006 – 2025

Wykres 11 Wysokość środków wypłaconych w ramach programu pn. Aktywny Samorząd w latach 2012 – 2025

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2012 – 2025

V.2.2. Program pn. **Program wyrównywania różnic między regionami**

Celem strategicznym programu pn. „Program wyrównywania różnic między regionami III” jest wyrównanie szans osób niepełnosprawnych zamieszkujących regiony słabo rozwinięte gospodarczo i społecznie w dostępie do rehabilitacji zawodowej i społecznej.

W okresie sprawozdawczym w ramach programu Powiat Lęborski realizował umowy zawarte w 2024 roku, dotyczące następujących projektów:

- 1) „Likwidacja barier poprzez zbudowanie pochylni dla niepełnosprawnych przed budynkiem Przedszkola w oddziale zamiejscowym w Lubowidzu” – obszar B – przyznane dofinansowanie ze środków PFRON w wysokości 23.100,00 zł;
- 2) „Likwidacja barier w pomieszczeniach szkoły i dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych” – obszar B – przyznane dofinansowanie ze środków PFRON w wysokości 38.191,53 zł;
- 3) „Likwidacja barier w pomieszczeniach szkoły i dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych” – obszar B – przyznane dofinansowanie ze środków PFRON w wysokości 80.648,70 zł;
- 4) „Likwidacja barier w poruszaniu się i komunikowaniu poprzez: zakup i montaż drzwi wejściowych oraz wewnętrznych, przystosowanie podłoża pod wykładzinę antypoślizgową oraz zakup i ułożenie wykładziny antypoślizgowej w ciągu komunikacyjnym, oznakowanie drzwi alfabetem brajla” – obszar B – przyznane dofinansowanie ze środków PFRON w wysokości 39.351,00zł;
- 5) „Zakup pojazdu 9-osobowego dostosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych” – obszar D – przyznane dofinansowanie ze środków PFRON w wysokości 144.000,00 zł.

Powyższe projekty zostały rozliczone przez Pomorski Oddział PFRON w wysokości 325.281,23 zł wartości dofinansowania oraz 8.132,26 zł wartości przekazanej na obsługę programu.

Ponadto, dnia 21 lipca 2025 roku podpisano z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych umowę na realizację projektów:

- 1) „Likwidacja barier w poruszaniu się w ciągach komunikacyjnych szkoły i dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych” - obszar B;
- 2) PRZEBUDOWA SANITARIATÓW Z DOSTOSOWANIEM DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI- TOALETA NR 1 ORAZ WYKONANIE PODJAZDU DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH” - obszar B;
- 3) „Likwidacja barier w Szkole Podstawowej nr 3 w Lęborku w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania” - obszar B;
- 4) Modernizacja toalet w SP8 w Lęborku - obszar B;
- 5) Likwidacji barier w zakresie poruszania się przez przystosowanie drzwi w Szkole Podstawowej nr 5 w Lęborku - obszar B;
- 6) Dostosowanie toalet w Szkole Podstawowej nr 1 w Lęborku do potrzeb osób niepełnosprawnych - obszar B;
- 7) Likwidacja barier w pomieszczeniach szkoły i dostosowanie potrzeb dla osób niepełnosprawnych - obszar B;
- 8) Zakup samochodu do przewozu osób z niepełnosprawnościami dla Gminy Miejskiej Łeba - obszar D;
- 9) Samochód do przewozu osób niepełnosprawnych - obszar D;
- 10) Remont i doposażenie Warsztatów Terapii Zajęciowej w Lęborku - obszar F.

Łączna wysokość środków w ramach tego programu pozyskana na rzecz realizacji projektów to 570.799,75 zł w obszarze B, 302.000,00 zł w obszarze D oraz 200.000,00 zł w obszarze F.

V.2.3. Program pn. **Samodzielność - Aktywność - Mobilność**

Celem strategicznym programu pn. „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” była pomoc osobom niepełnosprawnym w polepszeniu ich warunków do życia, wzrost niezależności oraz ułatwienie aktywności zawodowej i społecznej.

Powiat Lęborski w 2022 roku przystąpił do programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność” w skład którego wchodziły 2 programy: „Mieszkanie dla Absolwenta” oraz „Dostępne mieszkanie”. Umowa na „Mieszkanie dla absolwenta” została zawarta dnia 09 września 2022 r. na kwotę w wysokości: 99.531,68 zł, a na „Dostępne mieszkanie” w dniu 19 sierpnia 2022 r. na kwotę 77.413,54 zł.

Łączna wysokość środków pozyskanych na rzecz mieszkańców powiatu lęborskiego od 2022 roku do 31.12.2025 roku w ramach programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” to kwota 423 740,14 zł, w tym 346 326,60 dla „Mieszkania dla Absolwenta” i 77 413,54 dla „Dostępnego mieszkania”. Zgodnie z uchwałą 11/2025 Rady Nadzorczej PFRON z dnia 15 października 2025r. nabór wniosków zakończył się 31.12.2025r.

Celem programu „Dostępne mieszkanie” była dopłata do zmiany lub zakupu mieszkania pozbawionego barier architektonicznych znajdującego się w lokalizacji umożliwiającej osobie niepełnosprawnej samodzielne opuszczenie budynku aż do poziomu zero przed budynkiem. Wysokość dofinansowania zależna była od lokalizacji, w której nabywane było mieszkanie i stanowiło różnicę pomiędzy ceną mieszkania nabywanego i sprzedawanego.

„Dostępne mieszkanie” miało wspomóc niezależność osób z niepełnosprawnością, a także ułatwić im aktywność zawodową i społeczną poprzez zapewnienie mieszkania dostępnego. Mieszkanie wolne od wszelkich barier architektonicznych mogło być bowiem podstawą samodzielnego realizowania planów zawodowych i społecznych, zwłaszcza dla osób z niepełnosprawnością narządu ruchu.

Z programu skorzystać mogły osoby, o orzeczonym znacznym stopniu niepełnosprawności z tytułu niepełnosprawności narządu ruchu uniemożliwiającego poruszanie się bez użycia wózka inwalidzkiego i mające mieszkanie lub dom, z którego nie mogą samodzielnie wyjść na zewnątrz na poziom zero przed budynkiem. Jeśli wniosek dotyczył osoby małoletniej lub ubezwłasnowolnionej, wniosek mógł złożyć jej opiekun prawny. Istotnym warunkiem programu było dysponowanie tytułem prawnym do lokalu na mocy prawa własności lub spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu.

W latach 2022 - 2025, do tut. jednostki wpłynęły dwa wnioski, który został oceniony negatywnie. Wnioskodawcy nie kwalifikowali się do dofinansowania ze względu na niespełnianie wymaganych kryteriów programu. W 2025 roku niewykorzystane środki zostały zwrócone w całości do PFRON.

Natomiast celem kolejnego programu „Mieszkanie dla absolwenta” było ułatwienie osobom niepełnosprawnym aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryteria dostępności. Program przeznaczony był dla osób z niepełnosprawnością, które kończyły edukację oraz chciały samodzielnie i niezależnie rozpocząć aktywność zawodową, a na przeszkodzie stał im brak własnego mieszkania w miejscowości, gdzie rozpoczęli pracę lub zamierzali ją podjąć.

Skorzystać z programu mogły osoby, o orzeczonym znacznym stopniu niepełnosprawności lub osoby z niepełnosprawnością narządu słuchu mające orzeczenie o co najmniej umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Istotnym warunkiem było posiadanie statusu absolwenta szkoły podstawowej, ponadpodstawowej (wszystkich typów szkół) lub szkoły wyższej w okresie 36 miesięcy poprzedzających termin złożenia wniosku w programie. Z programu mogły też skorzystać osoby, które opuszczały rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub opuszczały warsztat terapii zajęciowej (WTZ).

Dofinansowanie obejmowało zarówno okres poszukiwania pracy, jak również rozpoczęcia zatrudnienia - maksymalnie przez 60 miesięcy tj, 5 lat. Wraz z upływem 60 miesięcy dofinansowanie ulegało stopniowemu obniżeniu i wynosi:

1. od 1 do 24 miesiąca – 100% kosztów najmu;

2. od 25 do 42 miesiąca – 70% kosztów najmu;
3. od 43 do 60 miesiąca – 40% kosztów najmu.

W ramach programu „Mieszkanie dla absolwenta” w 2025 roku został przyjęty i pozytywnie zweryfikowany 1 wniosek, dwa wnioski złożone w czwartym kwartale 2024 roku, były zatwierdzone pod względem formalnym i oczekiwały na realizację w kolejnym roku. W 2025 roku zawarto 3 umowy na kwotę 258 726,60 zł, w ramach których przeprowadzono trzy kontrole i wypłacono 71 079,00 zł.

W dniu 15 października 2025r. Rada Nadzorcza PFRON przyjęła uchwałę nr 12/2025 o zakończeniu programu w dniu 31.12.2025r. Zobowiązanie dotyczące umów z beneficjentami zawartych do dnia 31.12.2025r. będą realizowane w całym zakresie obowiązywania tych umów.

Od 2026 roku programy „Dostępne Mieszkanie” i „Mieszkanie dla Absolwenta” zostaną przeniesione do Programu „Aktywny Samorząd”, Moduł III, zad 1. i 2.

V.2.4. Realizacja zadań w zakresie usług transportowych door-to-door

Decyzją Zarządu Powiatu Lęborskiego od 1 lipca 2024 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku przejęło świadczenie bezpłatnej usługi transportowej Door-to-door. Jest to usługa indywidualnego transportu osoby z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności, obejmującą pomoc w wydostaniu się z mieszkania lub innego miejsca, przejazd i pomoc w dotarciu do miejsca docelowego. Pojęcie indywidualnego transportu obejmuje również sytuacje, w których z transportu korzysta w tym samym czasie – o ile pozwalają na to warunki pojazdu kilka osób uprawnionych jadąc z jednej wspólnej lokalizacji do wspólnego miejsca docelowego albo jadąc z kilku lokalizacji do wspólnego miejsca docelowego i z powrotem.

W zakres pojęcia usługi Door-to-door wchodzi zarówno usługi realizowane przy pomocy specjalistycznego pojazdu dostosowanego do przewożenia osób z niepełnosprawnościami. Usługa ta jest usługą bezpłatną, finansowaną z budżetu Powiatu Lęborskiego, mającą na celu zaspokajanie potrzeb osób wymagających wsparcia w zakresie mobilności związanych z aktywizacją społeczno-zawodową oraz mającą ułatwić korzystanie z usług aktywnej integracji.

Z bezpłatnego transportu od 01.01.2025 roku do 31.12.2025 roku skorzystało 181 osób. Zostało zrealizowanych 425 wyjazdów na terenie województwa pomorskiego, przejechano 34 387 km. Najczęściej użytkownicy korzystali z usług transportu w celu zdrowotnym – 323 wyjazdy, aktywizacji społecznej – 102 wyjazdy, zawodowym – 0 wyjazdów oraz edukacyjnym – 0 wyjazdów.

VI. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności funkcjonuje w ramach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Został on powołany, na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, uchwałą nr 226/2006 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 27 kwietnia 2006 roku w sprawie zmiany regulaminu organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Na stanowisko Przewodniczącego Zespołu Starosta Lęborski powołał Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku (zarządzenie nr 39/2019 z dnia 18 listopada 2019 roku). Starosta Lęborski powołał członków Zespołu. W 2025 roku wg stanu na dzień 31.12.2025 roku zadania realizowało tu 17 osób, a w jego skład, wchodziło:

- przewodniczący – 1 os.,
- sekretarz – 1 os.,

- lekarze – 5 os. (w tym: ortopeda - traumatolog narządu ruchu, psychiatra, okulista, laryngolog – pediatra, anestezjolog – specjalista intensywnej terapii),
- psychologzy – 3 os.,
- pedagodzy – 4 os.,
- doradcy zawodowi – 7 os.,
- pracownicy socjalni – 6 os.,
- obsługa administracyjna – 4 os.

Budżet Zespołu w 2025 roku wyniósł 870.364,79 zł, z czego dotacja z budżetu wojewody wynosiła 684.007,00 zł, natomiast wydatki z budżetu powiatu 186.357,79 zł.

W roku sprawozdawczym do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wpłynęło łącznie 2.768 wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, w tym dla osób przed 16 rokiem życia – 320 wnioski, a osób powyżej 16 roku życia – 2.448 wniosków.

Zespół, na wniosek, wydaje:

- orzeczenia o stopniu niepełnosprawności osoby powyżej 16 roku życia,
- orzeczenia o niepełnosprawności osoby poniżej 16 roku życia,
- legitymacje osób niepełnosprawnych oraz
- karty parkingowe.

VI.1. Orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności

Orzecznictwo o niepełnosprawności służy osobom, które chcą uzyskać prawne potwierdzenie statusu osoby niepełnosprawnej, umożliwiające korzystanie z przewidzianych dla nich świadczeń i przywilejów takich jak np. odliczenia podatkowe, zasiłki, ulgowe przejazdy, umieszczenie w domu pomocy społecznej. Pozwala ukierunkować działania osoby niepełnosprawnej bądź jej opiekunów związane z prowadzoną terapią i rehabilitacją.

Ilość wydanych orzeczeń od początku działalności Zespołu do końca okresu sprawozdawczego 2025 roku przedstawia tabela z danymi z poszczególnych lat od 2008 do 2025. Należy zauważyć, że po znacznym wzroście o 26% więcej orzeczeń w 2023 roku, w ubiegłym roku ilość ta stanowi trzecią największą ilość wydanych orzeczeń od 19 lat czyli od początku funkcjonowania Zespołu.

Tabela 35 Ilość wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w latach 2008 – 2025

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Ilość wydanych orzeczeń (ogółem)	1836	2162	2112	2576	2582	2260	2290	2745	2102
Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ilość wydanych orzeczeń (ogółem)	2078	2444	2203	2131	2244	2238	2820	2605	2582

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2008 – 2025

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności wydał łącznie w 2025 roku - 2.582 orzeczeń, są to orzeczenia:

- dla osób do 16 roku życia – 287, w tym o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych – 271 orzeczeń,
- dla osób powyżej 16 roku życia – 2.295, w tym o zaliczeniu do określonego stopnia niepełnosprawności – 2.249 orzeczeń,
- oraz analogicznie o niezaliczeniu osób do osób niepełnosprawnych i odmowie ustalenia niepełnosprawności – łącznie 62 orzeczeń.

Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane dotyczące wydanych orzeczeń z tego okresu oraz z ubiegłych lat.

Tabela 36 Ilość wydanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w latach 2017 - 2025 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Ilość orzeczeń w 2017r.	Ilość orzeczeń w 2018r.	Ilość orzeczeń w 2019r.	Ilość orzeczeń w 2020r.	Ilość orzeczeń w 2021r.	Ilość orzeczeń w 2022r.	Ilość orzeczeń w 2023r.	Ilość orzeczeń w 2024r.	Ilość orzeczeń w 2025r.
RAZEM WYDANE ORZECZENIA O STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI i NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI, w tym:		2.078	2.444	2.203	2.131	2.244	2.238	2.820	2.605	2.582
I. Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności – ogółem (dla osób po 16 roku życia)		1.884	2.213	2.040	1.952	2.061	2.018	2.541	2.374	2.295
1.	Wydane orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności	1.809	2.165	1.977	1.903	2.018	1.991	2.515	2.347	2.249
a.	w tym:									
	- znaczny stopień niepełnosprawności	689	842	890	852	872	903	1100	1071	1010
	- umiarkowany stopień niepełnosprawności	921	1137	963	945	1042	1010	1307	1184	1152
	- lekki stopień niepełnosprawności	199	186	124	99	104	78	108	92	87
b.	w tym orzeczenia wydane po raz pierwszy:	650	649	803	590	623	663	754	803	763
	- znaczny stopień niepełnosprawności	221	263	409	291	281	323	333	374	322
	- umiarkowany stopień niepełnosprawności	318	288	328	246	285	292	366	368	387
	- lekki stopień niepełnosprawności	111	98	66	53	57	48	55	61	54
2.	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	18	12	13	14	17	10	13	7	15
3.	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności	57	36	50	35	26	17	13	20	31
II. Wydane orzeczenia o niepełnosprawności – ogółem (dla osób przed 16 rokiem życia)		194	231	163	179	183	220	279	231	287
1.	Wydane orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych, w tym:	171	220	156	168	165	189	255	218	271
a.	- 0-3 lata	43	38	9	37	43	44	52	38	46
	- 4-7 lat	42	59	33	47	40	67	80	68	84
	- 8-16 lat	86	123	84	84	82	78	123	112	141
b.	- dla dziewcząt	56	89	92	59	68	75	88	83	99
	- dla chłopców	115	131	64	109	97	114	167	135	172

2.	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	18	9	7	9	17	30	22	10	15
3.	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia niepełnosprawności	5	2	0	2	1	1	2	3	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za lata 2017 – 2025.

W 2025 roku obowiązywało 12 symboli przyczyn niepełnosprawności. Symbol przyczyny niepełnosprawności zawarty w orzeczeniu odzwierciedla rozpoznanie uszkodzenia lub choroby, która niezależnie od przyczyny jej powstania powoduje zaburzenia funkcji organizmu oraz ograniczenia w wykonywaniu czynności życiowych i aktywności społecznej. Orzeczenie może zawierać więcej niż jeden symbol przyczyny niepełnosprawności, nie więcej niż trzy symbole schorzeń, które w porównywalnym stopniu wpływają na zaburzenie funkcji organizmu.

Symbol przyczyny niepełnosprawności oznacza się następująco:

- 01-U – upośledzenie umysłowe;
- 02-P – choroby psychiczne;
- 03-L – zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu;
- 04-O – choroby narządu wzroku;
- 05-R – upośledzenie narządu ruchu;
- 06-E – epilepsja;
- 07-S – choroby układu oddechowego i krążenia;
- 08-T – choroby układu pokarmowego;
- 09-M – choroby układu moczowo-płciowego;
- 10-N – choroby neurologiczne;
- 11-I – inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego;
- 12-C - całościowe zaburzenia rozwojowe.

W dniu 11.06.2025 roku weszło w życie rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 maja 2025 roku zmieniające rozporządzenie z dnia 15 lipca 2003 roku w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2021 r. poz. 857), dotyczące kwalifikowania do niepełnosprawności osób cierpiących na rzadkie schorzenia genetyczne charakteryzujące się jednorodnym przebiegiem i nie rokujące zgodnie z aktualną wiedzą medyczną poprawy klinicznej ani funkcjonalnej, kwalifikowania do niepełnosprawności osób z zespołem Downa. Powyższe rozporządzenie zobligowało członków zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności do ich stosowania, gdzie w przypadku potwierdzenia u osoby zainteresowanej spełniającej warunki zaliczenia do określonego stopnia niepełnosprawności rzadkiej choroby genetycznej o jednorodnym i niezmiennym przebiegu lub zespołu Downa do wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności na okres nie krótszy niż 7 lat, natomiast w sytuacji niepełnosprawności dziecka spełniającego warunki zaliczenia do osób niepełnosprawnych do wydania orzeczenia o niepełnosprawności na okres nie krótszy niż 3 lata, jednak nie dłuższy niż do ukończenia przez dziecko 16 roku życia albo do ukończenia przez dziecko 16 roku życia w przypadku potwierdzenia u dziecka rzadkiej choroby genetycznej o jednorodnym i niezmiennym przebiegu lub zespołu Downa. Ponadto w przypadku kwalifikacji do niepełnosprawności dzieci z zespołem Downa zasadnym jest wydanie orzeczenia o niepełnosprawności z ustaleniem wskazania w pkt 7 konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz ustaleniem wskazania w pkt 8 konieczności stałego współdziałania opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji na okres do ukończenia przez dziecko 16 roku życia.

Tabela 37 Ilość wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności i o niepełnosprawności ze względu na symbol przyczyny niepełnosprawności w 2025 roku

Lp.	Symbole	Ilość wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności				Ilość wydanych orzeczeń o niepełnosprawności
		znaczny	umiarkowany	Lekki	Razem	
1.	01-U	1	1	2	4	0
2.	02-P	228	108	6	342	156
3.	03-L	32	89	5	126	12
4.	04-O	8	37	10	55	12
5.	05-R	234	595	18	847	20
6.	06-E	4	7	0	11	2
7.	07-S	173	115	16	304	14
8.	08-T	71	36	5	112	3
9.	09-M	82	59	9	150	4
10.	10-N	142	52	7	201	9
11.	11-I	35	53	9	97	34
12.	12-C	0	0	0	0	5
Razem		1.010	1.152	87	2.249	271

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za 2025.

Orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydawane są w formie decyzji administracyjnych, dlatego też służy od nich odwołanie, kierowane do Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Gdańsku, które składa się za pośrednictwem Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w terminie 14 dni od dnia odbioru orzeczenia. W 2025 roku złożono łącznie 154 odwołania, w tym w 122 przypadkach osób powyżej 16 roku życia i 32 dotyczących osób poniżej 16 roku życia.

Sytuacja epidemiologiczna jaka miała miejsce w ostatnich latach, nadal wpływa na funkcjonowanie i realizację zadań Zespołu – orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, wydane na czas określony zachowywały ważność – przepisy prawne w tym zakresie były w okresie sprawozdawczym kilkakrotnie zmianie: od 30 grudnia 2023 roku obowiązywała ustawa (z dnia 19 grudnia 2023 r. o szczególnych rozwiązaniach służących zachowaniu ważności niektórych orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2023 r., poz. 2768), która zmieniała dotychczasowe zasady przedłużania orzeczeń o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności. Według przepisu prawa niniejszej ustawy orzeczenia powiatowych, miejskich, wojewódzkich zespołów ds. orzekania o niepełnosprawności:

- które zachowały ważność na podstawie przepisów w brzmieniu dotychczasowym, albo

- których okres ważności upłynął po dniu 5 sierpnia 2023 roku i przed dniem 30 września 2024 roku,

zachowywały ważność do 30 września 2024 roku, jednak nie dłużej niż do dnia, w którym nowe orzeczenie o niepełnosprawności albo nowe orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, stało się ostateczne. Zatem nowe przepisy działały także wstecz i przywracały ważność orzeczeń, które już wygasły do 30 września 2024 roku. Następnie na mocy specjalnych przepisów - Ustawa z dnia 24 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1165.) termin wydłużono do 31 marca 2025 roku. Warunkiem było, aby ich posiadacze złożyli wniosek o wydanie nowego dokumentu przed upływem 30 września. Przedłużenie ważności nie może jednak trwać dłużej niż do ostatniego dnia szóstego miesiąca, następującego po dacie określającej ważność orzeczenia. W sytuacji, gdy decyzja przyznająca świadczenie z pomocy społecznej została wydana w związku z niepełnosprawnością potwierdzoną orzeczeniem i okres, na który została przyznana pomoc, jest uzależniony terminem ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, okres wskazany w decyzji ulega przedłużeniu na okres, na jaki zachowuje ważność orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, na podstawie decyzji wydanej z urzędu.

Przepisy uchwalono z obawy, że duża liczba wniosków o nowe orzeczenia sparaliżowałaby pracę zespołów orzekania, czas oczekiwania na nowe dokumenty znacząco by się wydłużył, a niepełnosprawni mogliby utracić dostęp do świadczeń, w tym świadczenia pielęgnacyjnego, ulg i dodatków. Według szacunków Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej dotyczyło to około 400 tys. osób. Ponadto, nowelizacje ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 roku poz. 913 ze zm.), nałożyły na Zespoły nowe zadania, odpowiednio: które weszły w życie 3 sierpnia 2024 roku polegające na wydawaniu zaświadczeń potwierdzających złożenie wniosku o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności albo o stopniu niepełnosprawności, natomiast która weszła w życie 1 stycznia 2024 roku (Dz. U. z 2023 roku, poz. 1429, ze zm.) obowiązek przekazywania zgodnie z właściwością do wojewódzkich zespołów orzekających wniosków o wydanie decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia wniesionych do powiatowych zespołów.

W 2025 roku Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, dokonywał orzeczeń obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski na skutek prowadzonych działań wojennych na terytorium Ukrainy. Zapewniono w tym zakresie, przede wszystkim podczas przygotowania zmiany i tłumaczenia wymaganych druków oraz przyjmowania dokumentacji, wsparcie tłumacza języka ukraińskiego. W okresie sprawozdawczym wydano orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności dla obcokrajowców wg nw. tabeli obywatelstwa.

Tabela 38 Liczba złożonych wniosków o wydanie orzeczenia przez obywateli innych państw w podziale na obywatelstwa w 2025 roku

wyszczególnienie	Liczba złożonych wniosków					
	w niepełnosprawności (dla osób przed 16 rokiem życia)		o stopniu niepełnosprawności (dla osób po 16 roku życia)		Ogółem	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Ukraińskie	6	8	24	22	30	30
Inne	0	0	5	3	5	3
Razem	6	8	29	25	35	33

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań PCPR w Lęborku za 2025 rok.

VI.2. Legitymacje osób niepełnosprawnych

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności wydawał na wniosek legitymacje osób niepełnosprawnych. W 2025 roku wydano 1.242 legitymacje osób niepełnosprawnych, w tym:

- legitymacje wydane na podstawie orzeczenia o niepełnosprawności – 122,
- legitymacje wydane na podstawie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności – 1.120,
- legitymacje wydane na podstawie orzeczeń o wskazaniach do ulg i uprawnień – 0.

VI.3. Karty parkingowe osób niepełnosprawnych

Karta Parkingowa to dokument uprawniający osoby niepełnosprawne do korzystania z miejsc parkingowych wyznaczonych dla osób niepełnosprawnych, a także potwierdzający uprawnienia do niestosowania się do niektórych znaków drogowych.

Kartę parkingową, zgodnie z obowiązującymi przepisami, wydaje Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności dla:

- osób niepełnosprawnych zaliczanych do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się;
- przy czym osoby zaliczone do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności mogą otrzymać kartę parkingową jedynie w przypadku ustalenia przyczyny niepełnosprawności oznaczonej symbolem: 04-O, 05-R lub 10-N, 07-S;

- osób niepełnosprawnych powyżej 2-go roku życia, które nie ukończyły 16 roku życia, mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się, bez względu na przyczynę niepełnosprawności.

Ponadto, uprawnienia do karty parkingowej zachowują osoby niepełnosprawne ze znacznym stopniem niepełnosprawności, posiadające w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności jeden z trzech symboli przyczyny niepełnosprawności: 04-O (choroby narządu wzroku), 05-R (upośledzenie narządu ruchu), 10-N (choroba neurologiczna) lub 07-S oraz zawierające pozytywne wskazanie o spełnieniu przesłanek uprawniających do uzyskania karty parkingowej. Pozostałe osoby posiadające ważne orzeczenie Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wydane na stałe lub okresowo przed 1 lipca 2014 roku, chcąc uzyskać kartę parkingową muszą wystąpić z ponownym wnioskiem o wydanie orzeczenia na zasadzie obowiązujących przepisów w tym zakresie. Jest to spowodowane zmianą przesłanek materialno-prawnych w zakresie brzmienia wskazania do karty parkingowej. W stosunku do takiej osoby Zespół zobowiązany jest do przeprowadzenia ponownie pełnego postępowania na zasadach ogólnych.

Karty parkingowe wydawane są na okres ważności orzeczenia, ale nie dłużej niż na okres do 5 lat.

O wydanie karty parkingowej mogą występować również placówki zajmujące się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się, uprawnionych do uzyskania karty parkingowej. Nowe karty parkingowe dla placówek wydawane są maksymalnie na okres 3 lat.

W 2025 roku do Powiatowego Zespołu ds. Osób Niepełnosprawnych wpłynęło łącznie 1.049 wniosków o wydanie karty parkingowej. W 5 przypadkach odmówiono wydania dokumentu.

Wydano w okresie sprawozdawczym 1.044 kart parkingowych, w tym:

- 1.041 dla osób fizycznych,
- 3 dla placówki.

VII. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej i systemu pieczy zastępczej

Art. 112 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej wskazuje, że *kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie przedstawia corocznie wykaz potrzeb w obszarze pomocy społecznej*. Jednocześnie art. 182 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa, że należy wskazać także *potrzeby w zakresie systemu pieczy zastępczej*.

VII.1. Potrzeby w zakresie obszarów pomocy społecznej

LP.	WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ
	Potrzeby w zakresie wsparcia osób starszych
	Potrzeby w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i interwencji kryzysowej
1.	Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na samorzady powiatowe obowiązek realizacji szeregu zadań ukierunkowanych na zapobieganie przemocy domowej, ochronę osób jej doznających oraz podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc. W związku z tym od dnia 27 października 2023 roku realizowany jest nowy powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2023–2027, przyjęty uchwałą nr Ivi/387/2023 rady powiatu lęborskiego. Program ten stanowi podstawowy dokument strategiczny wyznaczający kierunki działań powiatu w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz systemowego wsparcia osób i rodzin dotkniętych tym problemem. Integralną częścią programu są szczegółowe programy wymagane przepisami prawa, w tym w szczególności programy korekcyjno-edukacyjne oraz psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową. Ich celem jest ograniczenie zjawiska przemocy poprzez zmianę postaw i zachowań sprawców oraz rozwijanie umiejętności radzenia sobie z emocjami i konfliktami w sposób nieagresywny. Równolegle realizowany jest program profilaktyczny, którego zadaniem jest udzielanie specjalistycznej pomocy osobom i rodzinom zagrożonym przemocą domową, a także promowanie i wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych wobec dzieci w środowiskach wymagających szczególnego wsparcia.

	<p>W ramach realizacji powyższych programów konieczne jest zabezpieczenie ich ciągłości oraz zaplanowanie i podjęcie w 2026 roku działań zmierzających do uruchomienia kolejnej edycji programu korekcyjno-edukacyjnego. Równocześnie przewiduje się zapewnienie dostępu do specjalistycznego wsparcia psychologicznego i emocjonalnego dla osób dotkniętych problemem przemocy domowej oraz prowadzenie szeroko zakrojonych działań profilaktycznych i edukacyjnych. Działania te będą ukierunkowane zarówno na pomoc osobom i rodzinom zagrożonym przemocą, jak i na upowszechnianie prawidłowych metod wychowawczych, w tym z uwzględnieniem realizacji programów typu „szkoła dla rodziców”. Wskazuje się przy tym na istniejący deficyt dostępności tego rodzaju wsparcia, co uzasadnia konieczność jego dalszego rozwijania i wzmocnienia na terenie powiatu. Zakłada się, że realizacja zaplanowanych zadań i działań programowych będzie finansowana z różnych źródeł, w tym w szczególności z budżetu powiatu lęborskiego, budżetu państwa, budżetów samorządów gminnych oraz budżetów innych powiatów. Ponadto przewiduje się możliwość pozyskiwania środków z programów krajowych i celowych, w szczególności finansowanych przez ministerstwo rodziny, pracy i polityki społecznej, ministerstwo sprawiedliwości oraz kancelarię prezesa rady ministrów. Tak skonstruowany system finansowania ma zapewnić stabilność oraz ciągłość realizacji działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób jej doznających.</p>
2.	<p>Ośrodek Interwencji Kryzysowej funkcjonujący w strukturach PCPR w Lęborku powinien rozwijać swoją ofertę w taki sposób, aby odpowiadała ona na rzeczywiste potrzeby społeczności lokalnej oraz była zgodna z obowiązującymi standardami pomocy. Warunkiem skutecznej realizacji tych założeń jest konsekwentne wzmocnienie i poszerzenie zakresu świadczonych usług społecznych.</p> <p>Działalność Ośrodka obejmuje szerokie spektrum działań, w tym przede wszystkim wsparcie psychologiczne, krótkoterminową pomoc terapeutyczną, specjalistyczne poradnictwo rodzinne, socjalne i pedagogiczne, a także poradnictwo prawne. Ważnym elementem jego funkcjonowania jest również zapewnienie całonocnych miejsc pobytu w Hostelu OIK, przyjmowanie osób w kryzysie oraz prowadzenie kontraktów w trakcie ich pobytu. Ośrodek realizuje ponadto programy korekcyjno-edukacyjne oraz psychologiczno-terapeutyczne skierowane do osób stosujących przemoc domową, a także działania profilaktyczne w formie zajęć indywidualnych i grupowych.</p> <p>Skala i złożoność tych zadań wymagają stworzenia odpowiednich warunków organizacyjnych, zabezpieczenia stabilnych środków finansowych oraz zapewnienia wykwalifikowanej kadry. W praktyce oznacza to konieczność zaangażowania specjalistów, takich jak psychologowie, terapeuci, psychoterapeuci oraz opiekunowie całonocnych miejsc pobytu, w tym również w oparciu o umowy cywilnoprawne. Tylko przy odpowiednim zapleczu kadrowym i finansowym możliwe będzie utrzymanie wysokiej jakości świadczonych wsparcia i skuteczna realizacja zadań Ośrodka.</p>
3.	<p>W celu skutecznego wsparcia realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej zasadne jest podjęcie w 2026 roku aktywnych działań zmierzających do pozyskiwania środków zewnętrznych. W szczególności planuje się aplikowanie w konkursach oraz programach osłonowych ogłaszanych przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, ukierunkowanych na wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w budowaniu i wzmocnieniu lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej. Działania te mają na celu rozwój infrastruktury pomocowej, podnoszenie jakości świadczonych usług oraz zwiększenie dostępności specjalistycznego wsparcia dla osób i rodzin dotkniętych przemocą.</p> <p>Równoległe, w przypadku pojawienia się takiej możliwości, planowane jest złożenie zapotrzebowania do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego na realizację Powiatowego Programu Korekcyjno-Edukacyjnego oraz Powiatowego Programu Psychologiczno-Terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową. Programy te stanowią istotny element systemowych oddziaływań ukierunkowanych na ograniczanie zjawiska przemocy poprzez zmianę postaw i zachowań sprawców oraz wzmocnienie ich kompetencji społecznych i emocjonalnych.</p> <p>Dodatkowo przewiduje się aplikowanie w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, których celem jest rozwój usług społecznych na rzecz osób i rodzin wymagających wsparcia, w szczególności w związku ze spełnianiem przesłanek wynikających z ustawy o pomocy społecznej. Projekty te będą ukierunkowane na zwiększenie dostępu do zdeinstytucjonalizowanych, zindywidualizowanych i zintegrowanych usług społecznych, świadczonych w środowisku lokalnym, w oparciu o rzetelną diagnozę sytuacji problemowej oraz realne potrzeby mieszkańców. Dzięki temu możliwe będzie wzmocnienie lokalnego systemu wsparcia i podniesienie skuteczności działań pomocowych.</p>
Potrzeby w zakresie pomocy cudzoziemcom	
4.	<p>W przypadkach, które wskazano w rozdziale IV.5 niniejszego sprawozdania tutaj jednostka ustawowo jest zobowiązana do organizacji i wdrażania Indywidualnych Programów Integracji. W kolejnym okresie sprawozdawczym na bieżąco należy monitorować i dostosować jednostkę pod względem organizacyjnym, kadrowym i finansowym w zależności od skali potrzeb osób potrzebujących tu wsparcia i nadrzędnych rozstrzygnięć, w tym obsługi programów przewidywanych w tym zakresie.</p>
Potrzeby w zakresie rehabilitacji osób z niepełnosprawnością	
5.	<p>W powiecie lęborskim istnieje wyraźna potrzeba podejmowania dodatkowych, wykraczających poza ustawowe minimum działań, ukierunkowanych na aktywizację oraz integrację społeczną osób z niepełnosprawnościami. Równocześnie niezbędne jest systemowe wzmocnienie zabezpieczenia społecznego dla osób</p>

	<p>z niepełnosprawnością, osób przewlekle chorych oraz tych, które z uwagi na stan zdrowia nie są zdolne do samodzielnej egzystencji.</p> <p>Istotnym elementem tych działań powinno być aplikowanie oraz realizacja programów fakultatywnych z zakresu rehabilitacji oraz aktywizacji społeczno-zawodowej, współfinansowanych ze środków zewnętrznych, w szczególności Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON). Pozytywnie i efektywnie wykorzystywanie tych środków pozwala na rozszerzenie oferty wsparcia oraz lepsze dostosowanie jej do realnych potrzeb mieszkańców powiatu.</p> <p>Za zasadne uznaje się również zapewnienie dostępu – zgodnie ze zgłaszanymi potrzebami lokalnych podmiotów – do takich inicjatyw jak: „Program Wyrównywania Różnic Między Regionami”, „Aktywny samorząd”, S-A-M, a także innych programów ogłaszanych w ciągu roku. Realizacja tych przedsięwzięć powinna odbywać się w oparciu o bieżącą diagnozę potrzeb i możliwości, we współpracy z organizacjami pozarządowymi, z uwzględnieniem określonych obszarów oddziaływania, ustalonych warunków brzegowych oraz dostępnych form finansowego wsparcia inicjatyw.</p> <p>W kontekście identyfikowanych potrzeb osób z niepełnosprawnościami w powiecie lęborskim szczególnego znaczenia nabiera także rozwój ekonomii społecznej. Obejmuje on m.in. tworzenie i wspieranie spółdzielni socjalnych oraz rozwój mieszkalnictwa wspomaganego, funkcjonującego w oparciu o dostępny i adekwatny do potrzeb koszyk usług. Tego typu rozwiązania sprzyjają zwiększaniu samodzielności, aktywizacji zawodowej oraz realnej integracji społecznej osób wymagających wsparcia, a jednocześnie wzmacniają lokalny system pomocy i solidarności społecznej.</p>
6.	<p>Z roku na rok zakres zadań realizowanych w obszarze rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami w ramach fakultatywnych programów PFRON systematycznie się poszerza. Dotyczy to zarówno programu „Aktywny Samorząd”, jak i programów ukierunkowanych na wsparcie placówek, organizacji, urzędów oraz samych osób z niepełnosprawnościami, takich jak „Wyrównywanie różnic między regionami” czy „Samodzielność–Aktywność–Mobilność”. Programy te są realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku i każdego roku obejmują coraz szerszy katalog działań, nowe obszary wsparcia oraz zwiększone kwoty dofinansowań.</p> <p>Równocześnie wdrażane są kolejne ustawowe standardy w zakresie zapewniania dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, co dodatkowo rozszerza zakres obowiązków jednostki. Wszystkie te zmiany powodują istotny wzrost liczby czynności administracyjnych, merytorycznych i organizacyjnych, które muszą zostać wykonane przez PCPR w celu prawidłowej, terminowej i rzetelnej realizacji zadań.</p> <p>Od 2025 roku wprowadzono ponadto obowiązek korzystania z dodatkowego narzędzia w procesie obsługi wniosków – Systemu Obsługi Wniosków. System ten jest cyklicznie rozbudowywany i docelowo ma umożliwiać wnioskodawcom składanie oraz rozliczanie wniosków w formie elektronicznej. Na obecnym etapie jego funkcjonowania jedynie około 1% wszystkich spraw jest obsługiwanych w pełni online. W praktyce oznacza to, że zdecydowana większość dokumentacji nadal wpływa w formie papierowej i musi być ręcznie wprowadzana do systemu przez pracowników jednostki.</p> <p>Aktualny model działania systemu wymusza dublowanie czynności – równoległe prowadzenie dokumentacji w formie tradycyjnych akt papierowych oraz jej szczegółowe odwzorowywanie w systemie informatycznym na każdym etapie postępowania. Znacząco zwiększa to nakład pracy administracyjnej, wydłuża czas obsługi spraw i obciąża zasoby kadrowe PCPR.</p> <p>Obecnie potrzeby te są jedynie częściowo zaspokajane poprzez wsparcie w wykonywaniu czynności administracyjno-biurowych przez osoby odbywające staże i praktyki. Rozwiązanie to ma jednak charakter doraźny i nie zapewnia stabilnego, długofalowego zabezpieczenia organizacyjnego i merytorycznego, niezbędnego do sprawnej realizacji stale rosnącego zakresu zadań.</p>
7.	<p>Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, samorząd powiatowy realizuje szereg zadań ukierunkowanych na wsparcie osób z niepełnosprawnościami. Do najważniejszych z nich należy m.in. opracowywanie oraz wdrażanie powiatowych programów działań na rzecz osób z niepełnosprawnością, spójnych z powiatową strategią rozwiązywania problemów społecznych. Programy te powinny kompleksowo obejmować zagadnienia związane z rehabilitacją społeczną, rehabilitacją zawodową, zatrudnianiem osób z niepełnosprawnościami, a także z działaniami na rzecz przestrzegania i wzmacniania ich praw.</p> <p>W 2023 roku został przyjęty nowy Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2023–2030, stanowiący istotny element lokalnej polityki społecznej Powiatu Lęborskiego. Dokument ten wyznacza kierunki działań oraz priorytety w zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnościami w perspektywie wieloletniej. W związku z powyższym niezbędne jest jego konsekwentne wdrażanie w kolejnych latach, tak aby możliwe było tworzenie jak najlepszych, skutecznych i adekwatnych do potrzeb rozwiązań.</p> <p>Podejmowane działania powinny zmierzać do systematycznej poprawy jakości życia osób z niepełnosprawnościami poprzez zapewnienie im odpowiednich warunków do funkcjonowania oraz wsparcia sprzyjającego zwiększaniu ich samodzielności. Równie istotne jest tworzenie warunków umożliwiających aktywne uczestnictwo tych osób w życiu społecznym i zawodowym, a także kształtowanie pozytywnych postaw społecznych wobec osób z niepełnosprawnościami, opartych na szacunku, zrozumieniu i włączeniu społecznym.</p>

8.	<p>W powiecie funkcjonuje Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych, utworzona na podstawie Zarządzenia Nr 16/2023 Starosty Lęborskiego z dnia 26 czerwca 2023 roku. Podstawy prawne jej działalności stanowią przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a także Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2003 roku regulujące organizację i tryb działania wojewódzkich oraz powiatowych społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych.</p> <p>Zakres działania Powiatowej Rady obejmuje przede wszystkim inicjowanie i wspieranie działań na rzecz integracji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami oraz upowszechniania i realizacji przysługujących im praw. Do jej zadań należy również opiniowanie projektów powiatowych programów dotyczących tej grupy mieszkańców, monitorowanie i ocena stopnia ich realizacji, a także wyrażanie opinii na temat projektów uchwał i programów podejmowanych przez Radę Powiatu w kontekście ich wpływu na sytuację osób niepełnosprawnych.</p> <p>Członkowie Rady zostali powołani na czteroletnią kadencję. Mając na uwadze potrzebę zapewnienia ciągłości działań oraz dalszego skutecznego wspierania osób z niepełnosprawnościami, konieczne jest podjęcie działań zmierzających do kontynuowania współpracy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z Radą w kolejnym okresie jej funkcjonowania.</p>
9.	<p>W świetle rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 października 2023 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023–2030, a także w oparciu o dane przedstawione w rozdziale VI.1 sprawozdania, dotyczące zarówno liczby osób, u których stwierdzono zaburzenia psychiczne, jak i skali podejmowanych prób samobójczych wśród mieszkańców naszego powiatu, konieczne jest podjęcie skoordynowanych i systemowych działań. Działania te powinny być ukierunkowane na zwiększenie dostępności zdeinstytucjonalizowanych oraz zintegrowanych form wsparcia, w szczególności w obszarze ochrony zdrowia i pomocy społecznej. Kluczowe znaczenie ma przy tym oparcie planowanych interwencji na rzetelnej diagnozie lokalnej sytuacji problemowej w zakresie zdrowia psychicznego, uwzględniającej zarówno wymiar profilaktyczny i edukacyjny, jak i interwencyjny oraz podtrzymujący, tak aby zapewnić mieszkańcom kompleksową, ciągłą i adekwatną do potrzeb pomoc.</p>
10.	<p>Na terenie powiatu lęborskiego istnieje wyraźna i narastająca potrzeba podjęcia działań zmierzających do utworzenia oraz zabezpieczenia finansowania mieszkania wspomaganego jako formy wsparcia środowiskowego dla osób dorosłych wymagających pomocy w codziennym funkcjonowaniu, lecz niewymagających całodobowej opieki instytucjonalnej.</p> <p>Grupę docelową stanowią osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności z powodu niepełnosprawności, choroby, wieku lub innych ograniczeń utrudniających samodzielne funkcjonowanie. Wśród potencjalnych odbiorców tego typu wsparcia znajdują się m.in. osoby z zaburzeniami psychicznymi, osoby doświadczające bezdomności, osoby opuszczające system pieczy zastępczej oraz placówki wychowawcze i resocjalizacyjne, a także cudzoziemcy, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy.</p> <p>Brak tego rodzaju formy wsparcia na terenie powiatu powoduje, że osoby te są często kierowane do placówek całodobowych lub pozostają bez adekwatnej pomocy, mimo że ich potrzeby mogłyby być skutecznie zaspokajane w warunkach środowiskowych, przy odpowiednim wsparciu. Mieszkanie wspomaganie stanowi rozwiązanie pośrednie pomiędzy pełną samodzielnością a opieką instytucjonalną, umożliwiając stopniowe usamodzielnianie, stabilizację sytuacji życiowej oraz integrację społeczną.</p> <p>Podjęcie działań w tym zakresie znajduje swoje uzasadnienie również w obowiązujących przepisach prawa. Zgodnie z art. 19 pkt 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1214), do zadań własnych powiatu należy [...] prowadzenie mieszkań treningowych lub wspomaganych. Tym samym rozwój tej formy wsparcia w powiecie lęborskim stanowi nie tylko odpowiedź na realne potrzeby społeczne, lecz także realizację ustawowych zadań samorządu powiatowego.</p>
Potrzeby w zakresie funkcjonowania Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności	
11.	<p>Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności już kolejny rok funkcjonuje w warunkach znacząco zwiększonego obciążenia pracą, wynikającego z nałożenia nowych, czasochłonnych i pracochłonnych obowiązków. Do najistotniejszych z nich należy wprowadzenie do systemu EKSMON druków wspomagających oraz prowadzenie – równoległe z dokumentacją tradycyjną w formie papierowej – pełnego postępowania w systemie informatycznym.</p> <p>W praktyce oznacza to nie tylko konieczność wprowadzania do EKSMON niemal 3 tysięcy wniosków rocznie, ale również prowadzenie dla każdej sprawy podwójnej dokumentacji – zarówno elektronicznej, jak i drukowanej. Dotyczy to m.in. zawiadomień, wstępnej analizy sprawy, ocen specjalistów (w tym lekarzy), kart obiegowych oraz dokumentacji wspomagającej. Tak rozbudowany i zdublowany proces znacząco wydłuża czas obsługi pojedynczej sprawy.</p> <p>Przy obecnym stanie kadrowym wprowadzenie i utrzymanie tych obowiązków nieuchronnie prowadzi do zwiększenia czasu pracy nad każdą sprawą, co z kolei grozi zachwianiem terminowości orzekania oraz wydłużeniem czasu oczekiwania na wydanie orzeczeń, legitymacji oraz kart parkingowych dla osób z niepełnosprawnościami.</p>

	<p>Dodatkowo należy podkreślić, że od 2023 roku liczba wydawanych orzeczeń wzrosła o 26%, a tendencja wzrostowa utrzymuje się nieprzerwanie od kilku lat i nadal jest zauważalna. Tymczasem Zespół funkcjonuje w niezmięnionej obsadzie kadrowej od wielu lat. W ostatnim okresie nastąpiło jednak istotne rozszerzenie zakresu jego zadań, m.in. poprzez wprowadzenie bardziej czasochłonnych procedur wydawania legitymacji oraz znaczną rozbudowę systemu EKSMON od ubiegłego roku.</p> <p>W związku z powyższym konieczne jest uwzględnienie w planowaniu dalszego funkcjonowania Zespołu potrzeby zabezpieczenia zwiększonego zatrudnienia lub – alternatywnie – zlecenia części zadań w formie usług zewnętrznych. Należy również zaznaczyć, że potrzeba ta będzie wymagała cyklicznej weryfikacji w kolejnych okresach oraz podejmowania stosownych decyzji organizacyjnych, adekwatnych do rzeczywistego obciążenia pracą i rosnących wymagań systemowych.</p>
12.	<p>Prawidłowe i nieprzerwane funkcjonowanie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności wymaga zapewnienia odpowiedniego wsparcia kadrowego, w szczególności w zakresie obsady składów orzekających przez lekarzy posiadających wymagane specjalizacje. Przy planowaniu tych działań należy uwzględnić realia systemowe, w tym powszechny niedobór lekarzy gotowych do wykonywania tego typu zadań oraz poziom stawek wynagrodzeń, które mają istotny wpływ na możliwość pozyskania i utrzymania wykwalifikowanej kadry.</p> <p>Równocześnie, w odniesieniu do zabezpieczenia pracy Zespołu w kolejnych okresach, niezbędne jest zaplanowanie środków na szkolenia oraz na nabywanie i odnawianie uprawnień przez członków składów orzekających. Działania te są kluczowe dla utrzymania odpowiedniej jakości orzecznictwa, zapewnienia ciągłości pracy Zespołu oraz dostosowania kompetencji orzeczników do obowiązujących przepisów i aktualnych wymagań systemowych.</p>

VII.2. Potrzeby w zakresie systemu pieczy zastępczej

LP.	ZESTAWIENIE POTRZEB W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ
Potrzeby w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej	
1.	Deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej polega na systematycznym odchodzeniu od opieki instytucjonalnej na rzecz form rodzinnych poprzez zwiększanie liczby miejsc w rodzinnych formach opieki. Szczególny nacisk kładzie się na tworzenie i rozwój rodzin zastępczych zawodowych, rodzinnych domów dziecka, pogotowi opiekuńczych oraz rodzin specjalistycznych, które są w stanie zapewnić dzieciom stabilne, bezpieczne i możliwie najbardziej zbliżone do domowych warunki wychowania. Równoległe istotnym zadaniem jest aktywne pozyskiwanie i przygotowywanie kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych, prowadzenia rodzinnych domów dziecka oraz rodzin pomocowych. Obejmuje to nie tylko promocję tych form opieki, ale również tworzenie sprzyjających warunków organizacyjnych, finansowych i merytorycznych do ich powstawania, rozwoju i trwałego funkcjonowania, tak aby system pieczy zastępczej był bardziej dostępny, skuteczny i skoncentrowany na dobru dziecka.
2.	Zapewnienie specjalistycznego wsparcia dla rodzin zastępczych – psychologicznego i pedagogicznego, terapeutycznego, psychoterapeutycznego, psychiatrycznego, diagnoz specjalistycznych, itp. – w ramach standardu funkcjonowania pieczy zastępczej w powiecie lęborskim w postaci umów cywilno-prawnych oraz zatrudnienia w jednostce psychologa w ramach 1/2 etatu oraz koordynatora w ramach 1 etatu. W miarę możliwości usługi społeczne winny być zabezpieczane także w ramach wdrażanych projektów EFS w FEP, ale należy jako kontynuację realizowanego wsparcia i wskaźników uwzględnić także sytuację braku zewnętrznych źródeł finansowania na ten cel.
3.	Zapewnienie dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej kompleksowego dostępu do niezbędnych badań specjalistycznych – w tym badań lekarskich – a także do diagnozy psychofizycznej prowadzonej przez psychologa i pedagoga oraz innych diagnoz specjalistycznych, stanowi jedno z kluczowych i obligatoryjnych zadań systemu wsparcia. Obecnie zadanie to realizowane jest jedynie częściowo w oparciu o umowy cywilnoprawne, co ogranicza jego dostępność i ciągłość. W związku z tym, w miarę posiadanych możliwości organizacyjnych i finansowych, zasadne jest stopniowe rozszerzanie zakresu wsparcia w tym obszarze, z uwzględnieniem kolejnego okresu programowania FEP lub przy wykorzystaniu innych dostępnych źródeł finansowania zewnętrznego. Celem tych działań powinno być zapewnienie dzieciom objętym pieczą zastępczą systematycznej, skoordynowanej i wysokiej jakości opieki diagnostycznej, umożliwiającej trafną ocenę ich potrzeb zdrowotnych, rozwojowych i edukacyjnych oraz adekwatne planowanie dalszego wsparcia.
4.	Tworzenie sprzyjających warunków do systematycznego podnoszenia kompetencji rodzin zastępczych, inicjowania i wzmocnienia grup wsparcia w obszarze pieczy zastępczej oraz integrowania tego środowiska. Działania te obejmują dalsze funkcjonowanie istniejących grup wsparcia, a także organizację zajęć, spotkań, warsztatów oraz wyjazdów o charakterze edukacyjnym i integracyjnym, skierowanych zarówno do dzieci przebywających w pieczy zastępczej, jak i do ich opiekunów. Realizacja tych inicjatyw stanowi kontynuację dotychczasowego wsparcia oraz osiągniętych wskaźników, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia ich trwałości również w sytuacji ograniczenia lub braku zewnętrznych źródeł finansowania.
5.	Systematyczna, zgodna z potrzebami realizacja szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej,

	rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, z uwzględnieniem nabycia przez pracowników jednostki kwalifikacji do ich przeprowadzania – szkolenia muszą być prowadzone przez minimum dwóch trenerów. W PCPR w Lęborku uprawnienia te posiada jedynie pedagog i kierownik jednostki. Należy uwzględnić potrzebę zapewnienia środków finansowych i podjąć zabiegi, dla zapewnienia właściwej merytorycznie realizacji tego zadania, aby obowiązujące uprawnienia przekształcić w autorski program jednostki i zabezpieczyć możliwość realizacji tego zadania na umowy cywilno-prawne z uprawnionymi osobami – psycholog, pedagog. Ponadto, w aspekcie szkoleń wprowadzono od 2023 roku zmiany przepisów prawnych, które obligują jednostkę do przeprowadzenia szkoleń kilka razy roku, co generować będzie zwiększone koszty szkoleń kandydatów.
6.	Zapewnienie zabezpieczenia realizacji wsparcia obligatoryjnego i fakultatywnego na rzecz funkcjonowania rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności na świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka, dodatków z tytułu niepełnosprawności dziecka, świadczeń jednorazowych na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka, ale także na świadczenie jednorazowe lub okresowe na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki, czy zwiększenie (zróżnicowanie) wynagrodzeń dla osób sprawujących funkcję zawodowej rodziny zastępczej i prowadzących RDD.
Potrzeby w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej	
7.	Placówki na terenie powiatu osiągnęły wymagany standard ilości miejsc dla wychowanków, znacznie poprawiły się też warunki lokalowe bytowe. Po kilku latach funkcjonowania należy zadbać o zachowanie osiąganego standardu bytowego przez dokonywanie wymaganych remontów i inwestycji. Obecnie należy nieustannie dążyć do rozwoju w kontekście jakościowym sprawowanej opieki i wychowania dzieci i młodzieży, tak aby zapewnione było realizowanie zadań placówek na najlepszym i adekwatnym do potrzeb podopiecznych, w szczególności emocjonalnych, rozwojowych i społecznych.
8.	Zapewnienie dla wychowanków specjalistycznego wsparcia w ramach standardu funkcjonowania pieczy zastępczej instytucjonalnej, z uwzględnieniem, iż w ostatnich latach wiele przedsięwzięć i usług społecznych były realizowane w ramach projektów zewnętrznych, a dla właściwej realizacji zadań pieczy zastępczej powinno być kontynuowanie, bez wglądu na pozyskanie zewnętrznych źródeł finansowania.
9.	Zapewnienie realizacji podnoszenia kwalifikacji, kompetencji i motywacji personelu Domów, w szczególności osób bezpośrednio zaangażowanych w opiekę i wychowanie podopiecznych przez zagwarantowanie udziału w specjalistycznych szkoleniach i warsztatach, a także dostępu do superwizji. Zobligowanie dyrekcji i kadry placówki do udziału w licznych szkoleniach, które będą podnosić ich wiedzę i jakość świadczonych przez nich usług. Wnikliwa obserwacja świadczonej jakości pracy.
10.	Dalsza praca nad zapewnieniem stabilnego środowiska wychowawczego dla podopiecznych celem minimalizacji zjawiska samowolnego opuszczania domu przez wychowanków, zjawiska przedwczesnego macierzyństwa małoletnich matek. Zwiększenie pracy profilaktycznej oraz socjalizacyjnej wobec dzieci. Intensywna praca w zakresie rozumienia przez podopiecznych kwestii wczesnego macierzyństwa, które obecnie jest jednym z głównych problemów podopiecznych placówki. Doszukanie się przyczyn dużej skali tego zjawiska, włączenie w pracę w placówce odpowiednich specjalistów i edukatorów z tego obszaru. Odpowiednie kompensacja deficytów dzieci przez kadrę placówki, celem eliminacji tego zjawiska. Zajęcia edukacyjne, terapeutyczne.
11.	Tworzenie warunków do realizacji zadań Domów na najlepszym standardzie opieki i wychowania, z uwzględnieniem możliwości pogłębionej współpracy i rzetelnej weryfikacji dotyczącej bieżącego ich funkcjonowania, w tym metod i efektywności pracy, podejmowanych działań i inicjatyw wobec dzieci, czy form pożądaných i akceptowalnych oddziaływań.
12.	W ramach bieżącego funkcjonowania jednostki oraz realizacji jej ustawowych zadań w Zespole ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Świadczeń zatrudnionych jest obecnie dwóch pracowników. Zakres realizowanych obowiązków, a w szczególności potrzeba systematycznego podnoszenia jakości oraz zapewnienia spójności i komplementarności prowadzonych działań, wskazuje na zasadność utworzenia odrębnego, samodzielnego stanowiska pracy. Proponowane stanowisko obejmowałoby w szczególności prowadzenie spraw wychowanków umieszczonych zarówno w pieczy instytucjonalnej, jak i w rodzinnej pieczy zastępczej poza terenem naszego powiatu, a także kompleksową obsługę oraz merytoryczną pracę z osobami usamodzielnianymi. Do zakresu zadań należałoby również przygotowywanie i obsługa not oraz porozumień związanych z realizacją tych zadań. W celu zapewnienia właściwego, terminowego i rzetelnego wykonywania wskazanych obowiązków, jak również skutecznego wsparcia procesu usamodzielniania wychowanków, zasadne jest zabezpieczenie na ten cel odrębnego etatu. Obecnie zadania te realizowane są w ograniczonym zakresie, co wynika przede wszystkim z obciążenia kadrowego oraz szerokiego spektrum obowiązków przypisanych do istniejących stanowisk.
Usamodzielniani wychowankowie	
13.	Realizacja procesów usamodzielniania wychowanków opuszczających pieczę zastępczą obejmujących wsparcie merytoryczne, finansowe i rzeczowe. Wdrażanie standardów w zakresie usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej obowiązującego w Powiecie Lęborskim zgodnie z zindywidualizowanymi potrzebami i możliwościami tych osób. Należy, biorąc pod uwagę indywidualne możliwości, zasoby, a także ograniczenia i trudności

	wychowanków wynikających z ich sytuacji życiowej, dążyć do udzielenia adekwatnego monitorowanego wsparcia. Rozważenia wymaga wprowadzenie zasad kwalifikowalności osób do pobytu w mieszkaniu chronionym treningowym, z uwzględnieniem w szczególności płci osób wspólnie zamieszkujących i np. przebywanie w ośrodkach wychowawczych, tak aby zapewnić tym osobom właściwe warunki usamodzielnienia – bezpieczeństwa, rozwoju, nauki, integracji ze środowiskiem.
14.	Organizowanie wsparcia ukierunkowanego na podnoszenie kompetencji społecznych i zawodowych osób usamodzielnianych – realizacja przedsięwzięć w formie zajęć, specjalistycznego poradnictwa i konsultacji oraz spotkań informacyjno – edukacyjnych dla osób opuszczających pieczę zastępczą oraz współpraca z lokalnym środowiskiem w tym zakresie. Należy, realizując i planując działania wspierające usamodzielnianych wychowanków, uwzględnić kontynuację zadań w ramach dotychczasowego projektu oraz sytuację możliwości dalszego współfinansowania tych działań z zewnętrznych środków z FEP.
15.	Zabezpieczenie finansowania mieszkania treningowego w postaci zapewnienia środków na bieżące funkcjonowanie i eksploatację mieszkania (ponieważ przebywają tu osoby o niskich dochodach i trudnej sytuacji) wraz z zaplanowaniem koniecznego stopniowego remontu - kuchni oraz zapewnieniem wynagrodzenia dla osoby opiekującej się tym mieszkaniem, tak aby utrzymać tu poziom merytoryczny w zakresie usług społecznych – w zakresie realizacji kontraktu i IPU wychowanka. Ponadto, w zakresie mieszkalnictwa osób usamodzielnianych wskazane byłoby uzgodnienie platformy między samorządowej pozwalającej na preferencyjne warunki przydziału lokali dla naszych podopiecznych oraz dla osób niesamodzielnym utworzenie i możliwość korzystania z mieszkania treningowego.

VII.3. Potrzeby jednostki w zakresie realizowanych zadań

Potrzeby w zakresie realizowanych zadań	
1.	Weryfikacja i dopracowanie warunków lokalowych, z uwzględnieniem dostępności dla osób z niepełnosprawnością i ze szczególnymi potrzebami zgodnie z obowiązującymi standardami w tym zakresie np. noszy ewakuacyjnych. Do upływu terminów gwarancji producenta i wykonawcy, zabezpieczenie zastępczych rozwiązań w zakresie utrzymania temperatury w szybie dźwigu osobowego i klatki schodowej
2.	Zapewnienie środków ochrony pracowników realizujących zadania w terenie – preparaty dezynfekujące, przeciw wszawicy oraz rozwiązań w zakresie bezpieczeństwa w przypadku agresywnych zachowań interesantów.
3.	Zakup nowego serwera dla Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku jako kluczowa inwestycja w stabilność, bezpieczeństwo i wydajność operacyjną. Mająca na celu zapewnienie ciągłości działania serwera, zwiększenia jego bezawaryjności i zgodności z aktualnymi wymaganiami technologicznymi oraz umożliwiającą dalszy rozwój infrastruktury IT.
4.	Zapewnienie pracownikom jednostki wynagrodzenia za pracę, aby odpowiadało ono w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganych przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało ilość i jakość świadczonej pracy. Wprowadzone w 2024 roku uchwał Nr 62 Rady Ministrów z dnia 19.06.2024 roku w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027” (M.P. z 2024 roku, poz. 505) oraz Nr 63 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 roku w sprawie rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027” (M.P. z 2024 roku, poz. 504) uwarunkowały powstanie różnic płacowych w stosunku do pozostałych pracowników jednostki – pracowników PZOON oraz DION (wykonujących zadania wyłącznie z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych). Należy podjąć działania i decyzje celem zniwelowania tych różnic, z uwzględnieniem możliwości zaangażowania środków własnych powiatu lęborskiego na ten cel.
5.	Zabezpieczenie możliwości podnoszenia kwalifikacji osób zaangażowanych w PCPR w realizację zadań – w szczególności z zakresu ustawy o pomocy społecznej, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, interwencji kryzysowej, o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, administrowania budynkiem – w szczególności poprzez zagwarantowanie udziału w specjalistycznych studiach podyplomowych, szkoleniach czy warsztatach, a także dostępu do superwizji.

SPIS TABEL

TABELA 1. KOMÓRKI ORGANIZACYJNE I SAMODZIELNE STANOWISKA PRACY PCPR W LĘBORKU WG STANU NA DZIEŃ 31.12.2025 ROKU	5
TABELA 2. WYDATKI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W LĘBORKU W 2025 ROKU	9
TABELA 3. OSOBY ZGŁASZAJĄCE SIĘ DO OIK W LATACH 2020-2025	17
TABELA 4. OSOBY ZGŁASZAJĄCE SIĘ (PIERWSZORAZOWO) DO OIK W LATACH 2023 – 2025 ZE WZGLĘDU NA OKOLICZNOŚĆ	17
TABELA 5. OSOBY ZGŁASZAJĄCE SIĘ (PIERWSZORAZOWO) DO OIK W LATACH 2023 – 2025 WG MIEJSCA ZAMIESZKANIA	18
TABELA 6 WSPARCIE ŚWIADCZONE PRZEZ OIK W LATACH 2023 – 2025	19
TABELA 7: LICZBA OSÓB PRZYJĘTYCH DO DPS 1 NA MIEJSCA DLA OSÓB PSYCHICZNIE CHORYCH W LATACH 2016 - 2025	23
TABELA 8 BILANS LICZBY MIEJSC I MIESZKAŃCÓW W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ POWIATU LĘBORSKIEGO	23
TABELA 9 LICZBA OSÓB, KTÓRE ODESZŁY Z DPS W LATACH 2016 - 2025	23
TABELA 10 PRZYJĘCIA OSÓB DO DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ W POWIECIE LĘBORSKIM W LATACH 2016 - 2025	23
TABELA 11 REALIZACJA PLANU FINANSOWEGO PRZEZ DOMEK POMOCY SPOŁECZNEJ POWIATU LĘBORSKIEGO W 2025 ROKU	27
TABELA 12 UDZIELONE ŚWIADCZENIA W RAMACH POMOCY CUDZOZIEMCOM, KTÓRZY UZYSKALI STATUS UCHODźCY, OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ LUB PRZYBYWAJĄ NA TERYTORIUM RP NA PODSTAWIE ZEZWOLENIA NA POBYT CZASOWY	28
TABELA 13 DZIAŁANIA W RAMACH PROJEKTU PN. „CENTRUM WSPARCIA SPOŁECZNEGO W POWIECIE LĘBORSKIM” W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ Z POMOCY SPOŁECZNEJ	31
TABELA 14 WYCHOWANKOWIE PIECZY RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ W POWIECIE LĘBORSKIM W LATACH 2006 – 2025 WG STANU NA 31.12.2025 R.	33
TABELA 15 LICZBA DZIECI OPUSZCZAJĄCYCH RODZINNE I INSTYTUCJONALNE FORMY PIECZY ZASTĘPCZEJ W LATACH 2012-2025	34
TABELA 16 WSPÓLFINANSOWANIE PRZEZ GMINY POBYTU DZIECKA UMIESZCZONEGO PO DNIU 1 STYCZNIA 2012 ROKU W RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W LATACH 2012 – 2025	36
TABELA 17 ILOŚĆ RODZIN, KTÓRE UKOŃCZYŁY SZKOLENIA DLA KANDYDATÓW DO PEŁNIENIA FUNKCJI RODZINY ZASTĘPCZEJ LUB PROWADZENIA RODZINNEGO DOMU DZIECKA W LATACH 2016 - 2025	41
TABELA 18 WYKAZ ŚWIADCZEŃ I WYNAGRODZEŃ POWIATU LĘBORSKIEGO ZREALIZOWANYCH NA RZECZ RODZINNYCH FORM PIECZY ZASTĘPCZEJ W LATACH 2021-2025 ROKU	44
TABELA 19 WYDATKI Z BUDŻETU POWIATU LĘBORSKIEGO NA RODZINNĄ PIECZĘ ZASTĘPCZĄ ORAZ ŚREDNIE MIESIĘCZNE WYDATKI NA DZIECKO W RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W LATACH 2006 - 2025	47
TABELA 20 WSPÓLFINANSOWANIE PRZEZ GMINY POBYTU DZIECKA UMIESZCZONEGO PO DNIU 1 STYCZNIA 2012 ROKU W RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W LATACH 2012-2025	49
TABELA 21 ILOŚĆ RODZIN ZASTĘPCZYCH I DZIECI W NICH UMIESZCZONYCH W POWIECIE LĘBORSKIM W LATACH 2006 – 2025	52
TABELA 22 ILOŚĆ RODZIN ZASTĘPCZYCH I DZIECI W RODZINNYCH FORMACH PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE LĘBORSKIM W LATACH 2012 – 2025	53
TABELA 23 LICZBA DZIECI OPUSZCZAJĄCYCH RODZINNE FORMY PIECZY ZASTĘPCZEJ W LATACH 2012-2025	55
TABELA 24 WSPÓLFINANSOWANIE PRZEZ GMINY POBYTU DZIECKA UMIESZCZONEGO W INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W LATACH 2012-2025	57
TABELA 25 WYCHOWANKOWIE PIECZY INSTYTUCJONALNEJ W POWIECIE LĘBORSKIM W LATACH 2006 – 2025 WG STANU NA 31 GRUDNIA	59
TABELA 26 SKIEROWANIA DZIECI DO INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ POWIATU LĘBORSKIEGO W LATACH 2012 – 2025	60
TABELA 27 LICZBA DZIECI OPUSZCZAJĄCYCH INSTYTUCJONALNE FORMY PIECZY ZASTĘPCZEJ W LATACH 2012-2025	61
TABELA 28 STAN ZATRUDNIENIA W PLACÓWKACH OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH POWIATU LĘBORSKIEGO WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA	61
TABELA 29 DZIAŁANIA W RAMACH PROJEKTU PN. „CENTRUM WSPARCIA SPOŁECZNEGO W POWIECIE LĘBORSKIM” W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ Z PIECZY ZASTĘPCZEJ	67

TABELA 30 WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA LATA 2014 – 2025	70
TABELA 31 ZESTAWIENIE PRZYZNANYCH LIMITÓW ŚRODKÓW PFRON Z ICH WYKORZYSTANIEM W 2025 ROKU	71
TABELA 32 ZESTAWIENIE PRZYZNANYCH LIMITÓW ŚRODKÓW PFRON DLA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH NA SPORT, KULTURĘ, REKREACJĘ I TURYSTYKĘ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W 2025 ROKU	74
TABELA 33 ZESTAWIENIE FINANSOWE DOTYCZĄCE WYDATKOWANYCH ŚRODKÓW PFRON I ŚRODKÓW WŁASNYCH POWIATU NA DZIAŁALNOŚĆ WARSZTATU TERAPII ZAJĘCIOWEJ W 2025 ROKU (STAN NA 31.12.2025 R.)	75
TABELA 34 REALIZACJA PROGRAMU PN. AKTYWNY SAMORZĄD W 2025 ROKU	78
TABELA 35 ILOŚĆ WYDANYCH ORZECZEŃ PRZEZ POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W LATACH 2008 – 2025	83
TABELA 36 ILOŚĆ WYDANYCH ORZECZEŃ O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI I STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W LATACH 2017 - 2025 ROKU	84
TABELA 37 ILOŚĆ WYDANYCH ORZECZEŃ O STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI I O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI ZE WZGLĘDU NA SYMBOL PRZYCZYNY NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W 2025 ROKU	86
TABELA 38 LICZBA ZŁOŻONYCH WNIOSKÓW O WYDANIE ORZECZENIA PRZEZ OBYWATELI INNYCH PAŃSTW W PODZIALE NA OBYWATELSTWA W 2025 ROKU	87

SPIS WYKRESÓW

WYKRES 1 PRZYJĘCIA OSÓB DO DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ W POWIECIE LĘBORSKIM W LATACH 2016 - 2025	23
WYKRES 2 WYCHOWANKOWIE PIECZY RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ W POWIECIE LĘBORSKIM W LATACH 2006 – 2025 (WG STANU NA 31 GRUDNIA 2025)	34
WYKRES 3 LICZBA DZIECI OPUSZCZAJĄCYCH RODZINNE I INSTYTUCJONALNE FORMY PIECZY ZASTĘPCZEJ W ROKU 2025	35
WYKRES 4 WSPÓLFINANSOWANIE PRZEZ GMINY POBYTU DZIECKA UMIESZCZONEGO PO DNIU 1 STYCZNIA 2012 ROKU W PIECZY ZASTĘPCZEJ W ODNIESIENIU DO ILOŚCI DZIECI W LATACH 2012 – 2025	37
WYKRES 5 WYDATKI Z BUDŻETU POWIATU LĘBORSKIEGO NA RODZINY ZASTĘPCZE ORAZ ŚREDNIE MIESIĘCZNE WYDATKI NA DZIECKO W RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W LATACH 2006 – 2025	47
WYKRES 6 WSPÓLFINANSOWANIE PRZEZ GMINY POBYTU DZIECKA UMIESZCZONEGO PO DNIU 1 STYCZNIA 2012 ROKU W RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W LATACH 2012-2025 ROK	50
WYKRES 7 ILOŚĆ RODZIN ZASTĘPCZYCH I DZIECI W NICH UMIESZCZONYCH W POWIECIE LĘBORSKIM W LATACH 2006 – 2025	52
WYKRES 8 WSPÓLFINANSOWANIE PRZEZ GMINY POBYTU DZIECKA UMIESZCZONEGO PO DNIU 1 STYCZNIA 2012 ROKU W INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W LATACH 2012 - 2025	58
WYKRES 9 SKIEROWANIA DZIECI DO INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ POWIATU LĘBORSKIEGO W LATACH 2006 – 2025	60
WYKRES 10 WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA LATA 2014 – 2025	70
WYKRES 11 WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW WYPŁACONYCH W RAMACH PROGRAMU PN. AKTYWNY SAMORZĄD W LATACH 2012 – 2025	79

Załącznik nr 1 - SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY PCPR W LĘBORKU JAKO ORGANIZATORA RODZINNEJ PIELCZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE LĘBORSKIM

Niniejsze sprawozdanie przygotowano w związku z art. 76 ust. 4 pkt. 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który wskazuje, iż *do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy* – w syntetycznym ujęciu, natomiast w szerszym zakresie opis funkcjonowania pieczy zastępczej na terenie powiatu lęborskiego ujęto w rozdziale III sprawozdania z działalności jednostki.

Zadania Działu Pieczy Zastępczej realizowane były w oparciu o następujące akty prawne i uregulowania wewnętrzne:

- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2025 roku, poz. 49.), akty wykonawcze:
 - rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 listopada 2023 roku w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 roku, nr 274, poz. 1620),
 - rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 listopada 2023 roku w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 roku, poz. 2452),
 - rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 roku w sprawie wzoru zaświadczenia kwalifikacyjnego (Dz. U. z 2011 roku, nr 272, poz. 1609);
 - rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 roku w sprawie wzoru zaświadczenia kwalifikacyjnego (Dz. U. z 2023 roku, poz. 2052);
 - rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 roku, nr 292, poz. 1720),
 - rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 listopada 2023 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 roku, poz. 2528),
- uregulowania prawa miejscowego i wewnętrzne:
 - uchwała Nr LII/344/2023 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 23 marca 2023 roku w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Lęborskim na lata 2023 – 2025;
 - uchwała nr 363/2021 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 29 września 2021 roku w sprawie zasad finansowania rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Lęborskim;
 - uchwała nr 571/2023 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 29 sierpnia 2023 oraz uchwała nr. 156/2025 z dnia 21.05.2025 roku w sprawie zasad finansowania rodzinnej pieczy zastępczej oraz pomocy dla osób usamodzielnianych w Powiecie Lęborskim;
 - uchwała Nr XV/118/2012 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 29 lutego 2012 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej,
 - zarządzenie Nr 19/2011 Starosty Lęborskiego z dnia 28 września 2011 roku w sprawie wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Lęborskim zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
 - zarządzenie nr 6/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 25 stycznia 2023 roku w sprawie wprowadzenia wewnętrznych procedur w zakresie umieszczania dzieci w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku,
 - zarządzenie nr 8/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 25 stycznia 2023 roku oraz zarządzenie 27/2025 z dn 10.07.2025 w sprawie wprowadzenia procedury kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji

rodziny zastępczej spokrewnionej, niezawodowej, zawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz przekwalifikowania rodzin zastępczych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

- zarządzenie nr 4/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 25 stycznia 2023 roku oraz zarządzenie 23/2025 z dnia 10 lipca 2025 w sprawie wprowadzenia wzorów dokumentów wykorzystywanych w Dziale Pieczy Zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku
- zarządzenia nr 5/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 25 stycznia 2023 roku w sprawie powołania Zespołu ds. dokonywania ocen rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka.

Zgodnie z art. 76 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest wyznaczona przez starostę jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot któremu starosta zlecił realizację tego zadania. W przypadku, gdy wyznaczoną jednostką organizacyjną jest powiatowe centrum pomocy rodzinie, w centrum tym tworzy się zespół do spraw pieczy zastępczej. Zgodnie z zarządzeniem Nr 19/2011 Starosty Lęborskiego z dnia 28 września 2011 roku w sprawie wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Lęborskim zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. W strukturach PCPR funkcjonuje Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej - zgodnie z obowiązującym regulaminem organizacyjnym jednostki zadania dotyczące pieczy zastępczej należą do kompetencji Działu Pieczy Zastępczej, w skład którego wchodzi: Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej, Zespół ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Świadczeń oraz Mieszkanie chronione treningowe.

Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej funkcjonuje w następującym składzie:

- koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej – 4 osoby,
- specjaliści pracy z rodziną – 2 osoby,
- pedagog – 1 osoba,
- psycholog – 1 osoba.

Zespół w strukturze organizacyjnej funkcjonuje w ramach Działu Pieczy Zastępczej, który podlega Kierownikowi Działu, ponadto zadania w ramach umów cywilno-prawnych w 2025 roku realizowali:

- psycholog - oceny predyspozycji i motywacji kandydatów, diagnozy psychofizyczne osób małoletnich oraz szkolenie kandydatów)
- psychiatra
- fizjoterapeuta/terapeuta nuerotaktylny
- superwizor
- ponadto PCPR w Lęborku współpracowało z Ośrodkiem Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej (I stopień referencyjności) dla Dzieci i Młodzieży w Lęborku, w którym nasi podopieczni (dzieci, młodzież i ich opiekunowie) objęci byli wsparciem zespołu psychologów i psychoterapeutów dla dzieci i młodzieży obejmującym: porady psychologiczne diagnostyczne, porady psychologiczne, sesje psychoterapii indywidualnej, sesje psychoterapii rodzinnej, sesje psychoterapii grupowej, sesje wsparcia psychospołecznego, wizyty, porady domowe lub środowiskowe.
- w Dziale Pieczy Zastępczej funkcjonował Zespół ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Świadczeń oraz Mieszkanie chronione treningowe, w którym zadania na rzecz pieczy zastępczej zadania realizowały (m.in. prowadzenie spraw w zakresie świadczeń obowiązkowych i fakultatywnych, odpłatności, porozumień między powiatami, a także dotyczące usamodzielnianych wychowanków, itp.) – 2 osoby – starsi specjaliści pracy socjalnej.

W okresie od 01.01.2025 roku do 31.12.2025 roku pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej obejmowali wsparciem łącznie 101 rodzin zastępczych i 197 podopiecznych. Pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej wykonywali swoje obowiązki służbowe pracując w zadaniowym systemie pracy, w szczególności poruszając się w terenie swoimi samochodami

wykorzystywanymi do celów służbowych (posiadając do tego wymagane, zlecone przez PCPR w Lęborku badania psychologiczne i lekarskie), jak i również mieli możliwość korzystania z samochodu służbowego nabytego w ramach ww. projektu.

Niniejszym, przedstawia się poniżej realizację ustawowych zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z zapisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

1) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka

Nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka prowadzony był w okresie sprawozdawczym oparciu o zarządzenie:

- zarządzenie nr 29/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 01 sierpnia 2023 roku oraz 27/2025 z dnia 10 lipca 2025 w sprawie wprowadzenia procedury kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, niezawodowej, zawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz przekwalifikowania rodzin zastępczych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku.

Nabór do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka był procesem ciągłym przez cały rok, w każdym czasie funkcjonowania jednostki, ale także po godzinach pracy jednostki istnieje możliwość skontaktowania się i spotkania w tej sprawie. W ramach naboru kandydatów – ich pozyskania, w 2025 roku podjęto następujące działania promujące rodzicielstwo zastępcze:

- styczeń 2025r. – dystrybucja do placówek, instytucji, przedsiębiorstw zaprojektowanych kalendarzy ścienny promujących rodzicielstwo zastępcze;
- promocja krótkiego spotu reklamowego na naszej stronie w mediach społecznościowych i telewizji promująca rodzicielstwo zastępcze;
- 07.06.2025r. – uroczyste obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego;
- 07.06.2025- wyjazd edukacyjno- integracyjny dla rodzin i wychowanków – Fokarium w Sarbsku
- Cały rok 2025 – kontynuacja Kampanii Idei Rodzicielstwa Zastępczego w Powiecie Lęborskim objęta honorowym patronatem Starosty Lęborskiego – „Przytul lwa, jeśli chcesz zostać rodziną zastępczą”, propagowanie treści w Internecie
- 05.12.2025 wyjazd integracyjny dla dzieci i opiekunów z rodzinnej pieczy zastępczej do „Wielkiej Krainy Elfów” w celu budowania pozytywnych relacji środowiska pieczy zastępczej.

2) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;

Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka prowadzone było w oparciu o ww.:

- zarządzenie nr 29/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 01 sierpnia 2023 roku oraz zarządzenie 27/2025 z dn. 10 lipca 2025 w sprawie wprowadzenia procedury kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, niezawodowej, zawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz przekwalifikowania rodzin zastępczych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku.

W 2025 roku na podstawie działań kwalifikacyjnych w stosunku do osób ubiegających się o pełnienie funkcji rodziny zastępczej, powołany Zespół do kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji pieczy zastępczej dokonywał, w oparciu o złożoną przez rodzinę dokumentację, badania psychologiczne i pedagogiczne oraz analizę przeprowadzoną w miejscu zamieszkania, oceny spełniania warunków, o których mowa w art. 42 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ocena ta, miała na celu wydanie wstępnej kwalifikacji w zakresie spełniania warunków przez rodzinę do sprawowania pieczy

zastępczej wraz ze skierowaniem na szkolenie. Zgodnie z art. 45 ustawy, po ukończeniu szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka, na wniosek kandydatów wydaje się zaświadczenie kwalifikacyjne zawierające potwierdzenie ukończenia szkolenia oraz spełniania warunków, o których mowa w art. 42. W 2025 roku wydano zaświadczenia kwalifikacyjne – 11 dla kandydatów na rodzinę zastępczą niezawodową, 4 dla kandydatów na rodzinę zastępczą zawodową lub prowadzących rodzinne domy dziecka oraz 12 ponownych zaświadczeń dla kandydatów pełniących już funkcję rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej, prowadzących rodzinny dom dziecka.

3) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

W 2025 roku dokończono cykl szkoleniowy z 2024 roku, który rozpoczął się w dniu 02.12.2024 roku i trwał do 18.03.2025 roku, a następnie rodziny odbywały wymagane praktyki. Na szkolenie skierowanych było 10 osób – kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Moduł A – szkolenie rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych ukończyło 8 osób (4 rodziny), 2 rodziny otrzymały świadectwa ukończenia szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, 2 rodziny otrzymały świadectwa ukończenia szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, 2 osoby nie otrzymały świadectwa z uwagi na absencję na rezygnację z pełnienia funkcji rodziny zastępczej. W marcu i kwietniu 2025 r. przeprowadzono szkolenie uzupełniające Modułu B dla jednej z w/w rodzin zastępczych niezawodowych.

Kolejny cykl szkoleniowy Modułu A rozpoczął się w dniu 25.06.2025 roku i zakończył się w dniu 03.09.2025 roku. Na szkolenie skierowanych zostało 16 osób – kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej i niezawodowej. Wskazana grupa szkoleniowa składała się z kandydatów na rodziny spokrewnione – 4 rodziny oraz 5 rodzin niezawodowych. Szkolenie Moduł A – ukończyło 15 osób (9 rodzin), w tym na rodzinę zastępczą niezawodową 9 osób (5 rodzin) i na rodzinę zastępczą spokrewnioną 5 osób (4 rodziny).

W październiku 2025 roku przeprowadzono dla jednej z ww. rodzin niezawodowych (2 osoby) szkolenie uzupełniające Modułu B – szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

3a) zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka;

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku zapewniało zarówno kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, jak i funkcjonującym już rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka badania psychologiczne. Badania te każdorazowo przeprowadzane były przez psychologa w Centrum i odbywały się dla każdego kandydata po złożeniu przez nich wniosku oraz dla każdej funkcjonującej rodziny zastępczej i prowadzących rodzinne domy dziecka – cyklicznie co dwa lata.

W 2024 roku badania psychologicznego określające predyspozycje i motywacje dokonano dla 50 rodzin – 79 osób.

4) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;

W 2025 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku nie organizowało szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, w uwagi na brak kandydatów do pełnienia ww. funkcji.

5) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;

W 2025 roku w odpowiedzi na indywidualne potrzeby szkoleniowe przedstawicieli rodzin zastępczych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku zorganizowało szkolenia/warsztaty tematyczne prowadzone przez pracownika PCPR oraz zewnętrznego wykonawcę - terapeutę integracji sensorycznej i oligofrenopedagoga o następującej tematyce:

- 06.05.2025 rok – „Dorosły – dziecko, czyli o komunikacji” – 8 osób,
- 13.05.2025 rok – „Motywacja – jak wspierać rozwój dziecka” – 12 osób,
- 20.05.2025 rok – „Granice i konsekwencje” – 6 osób,
- 27.05.2025 rok – „Wspólny czas – budowanie więzi przez aktywność” – 8 osób,
- 03.06.2025 rok – „Budowanie poczucia własnej wartości u dziecka” – 6 osób,

- od września do grudnia 2025 roku (19, 26.09., 17, 24.10., 7, 21.11., 12.12.2025) – cykl spotkań szkoleniowych pt. „Opieka i wychowanie dzieci z zaburzeniami neurorozwojowymi ze spektrum autyzmu” (w ramach FEP - projektu realizowanego przez Centrum pt. „Centrum wsparcia społecznego w powiecie lęborskim”).

6) zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;

W 2025 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku organizowało dla opiekunów zastępczych 2 spotkania grupy wsparcia. W dniu 17.03.2025 roku w spotkaniu uczestniczyło 11 osób oraz 03.06.2025 roku, w którym uczestniczyło 8 osób.

Ponadto w ramach zapewniania pomocy i wsparcia w 2025 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku cyklicznie organizowało superwizję grupową dla opiekunów zastępczych. Łącznie w 2025 roku zapewniono przedstawicielom rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka 27 godzin superwizji w ramach FEP (projektu realizowanego przez Centrum pt. „Centrum wsparcia społecznego w powiecie lęborskim”) oraz w ramach środków własnych.

W 2025 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zapewniało wsparcie rodzinom zastępczym w postaci zabezpieczenia małoletnich w rodzinach pomocowych funkcjonujących na terenie powiatu lęborskiego. Tryb i zasady udzielania tego wsparcia opisane są i ogólnodostępne - jako załącznik nr 7 - Zasady przyznawania rodzinnej pieczy zastępczej czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem oraz powierzenia pieczy zastępczej nad dzieckiem rodzinie pomocowej (uchwała nr 571/2023 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 29 sierpnia 2023 roku oraz uchwała nr. 156/2025 z dnia 21.05.2025 roku w sprawie zasad finansowania rodzinnej pieczy zastępczej oraz pomocy dla osób usamodzielnianych w Powiecie Lęborskim.

Łącznie w 2025 roku złożono 15 wniosków o wsparcie w postaci zapewnienia rodziny pomocowej przez przedstawicieli rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka. Wnioski o zabezpieczenie dzieci w rodzinie pomocowej wynikały głównie z wyjazdu na wypoczynek opiekunów zastępczych, wyjazd na turunus rehabilitacyjny, wyjazd na uroczystość rodzinną oraz rehabilitację opiekuna zastępczego. Łącznie w 2025 roku w rodzinach pomocowych było umieszczonych 18 dzieci w ilości 171 dni. Każdorazowo umowy na czasowe pełnienie funkcji rodziny pomocowej podpisywane były z przedstawicielami rodzin zastępczych zawodowych i prowadzącymi rodzinne domy dziecka. Rodzinom tym, godnie z obowiązującymi przepisami udzielano przysługujące świadczenia finansowe.

Ważnym aspektem zapewnianym dla zapewniania pomocy i wsparcia dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka jest prowadzenie Punktu Wsparcia Dziecka i Rodziny. To miejsce do realizacji zadań pieczy zastępczej np. grup wsparcia pieczy zastępczej, superwizji ale także wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, konsultacji i warsztatów oraz celem organizacji spotkań dzieci z pieczy zastępczej z rodzicami naturalnymi. Jego prosperowanie i organizacja w nim planowanych działań znacznie wpłynęło na jakość świadczonych dotąd usług społecznych, umożliwiło wzrost ich ilości oraz wprowadzenie usług nowego rodzaju.

Zajęcia dla podopiecznych pieczy zastępczej prowadzone były w jak najbardziej zbliżonych do domowych, przyjaznych pomieszczeniach i aranżacji, co pozytywnie wpływa na atmosferę prowadzonych zajęć, zwiększając ich skuteczność i jakość organizowanego wsparcia.

7) organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy;

W zakresie organizowania wolontariatu w tut. jednostce funkcjonują podstawowe wytyczne i dokumenty określone w załączniku nr 17 (17a-17e) pn. Wolontariat w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku – w Zespole ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej - zarządzenia nr 4/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 25 stycznia 2023 roku oraz zarządzenie nr. 23/2025 z dnia 10 lipca 2025 w sprawie wprowadzenia wzorów dokumentów wykorzystywanych w Dziale Pieczy Zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. W 2025 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku nie było wspierane przez wolontariuszy.

8) współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, centrum usług społecznych, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;

W 2025 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku podejmowało współpracę ze środowiskiem lokalnym, która służyła realizacji zadań ustawowych oraz promocji rodzicielstwa zastępczego. W ramach współpracy PCPR był w stałym kontakcie z ośrodkami pomocy społecznej funkcjonującymi na terenie powiatu lęborskiego i realizował liczne działania zgodnie z obowiązującymi zapisami ustawy, w których uczestniczyli głównie pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny, choć i nie raz podejmowaliśmy działania i konsultacje z dyrektorami i kierownikami tych placówek. W zakresie zabezpieczenia dzieci w pieczy wspomagano inne powiatowe centra pomocy rodzinie. Łącznie w 2025 roku dzieci z innych powiatów przebywało 34 – 10 dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz 24 dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. Natomiast w 2025 roku przyjęto do pieczy zastępczej łącznie 18 dzieci z terenów innych powiatów, 4 dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej i 9 dzieci do rodzinnej pieczy zastępczej. W sprawach dotyczących małoletnich umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej podejmowano współpracę z sądami, a także zespołem kuratorskiej służby sądowej, a także z miejscową prokuraturą. Dokonując okresowej oceny sytuacji dziecka i przygotowania planów pomocy dziecku każdorazowo współpracowano z przedszkolami, szkołami podstawowymi i ponadpodstawowymi, a także z ochotniczymi hufcami pracy. Współpracowano z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi (poza współpracą w zakresie bieżącej działalności, przygotowania diagnoz, opinii i orzeczeń, pracownicy poradni uczestniczyli w organizowanych przez nas posiedzeniach ds. okresowej oceny sytuacji dzieci), ośrodkami adopcyjnymi, Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Komendą Powiatową Policji w Lęborku wraz okolicznymi posterunkami policji oraz zewnętrznymi podmiotami lokalnymi, które świadczą usługi na rzecz dzieci i młodzieży, m.in. Regionalne Centrum Młodzieży, Klub Osiedlowy Baza, czy Lęborskie Centrum Kultury.

9) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;

W ramach poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku zapewniało – ilościowy zakres udzielanego wsparcia przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku przedstawiają poniższe dane liczbowe:

- konsultacje i poradnictwo pedagogiczne małoletnich – liczba udzielonych konsultacji/poradnictwa: 80
- konsultacje i poradnictwo pedagogiczne opiekunów – liczba udzielonych konsultacji/poradnictwa : 102
- konsultacje i poradnictwo psychiatryczne – liczba udzielonych konsultacji dla małoletnich : 158
- konsultacje i poradnictwo psychologiczne małoletnich – liczba udzielonych konsultacji/poradnictwa : 39
- konsultacje i poradnictwo psychologiczne opiekunów – liczba udzielonych konsultacji/poradnictwa: 78
- terapie pedagogiczne małoletnich – liczba udzielonych terapii : 48

- terapie psychologiczne małoletnich – liczba udzielonych terapii : 141
- liczba diagnoz i wytycznych do terapii w szt.: 36
- liczba superwizji opiekunów zastępczych: 9
- liczba osób korzystających z Punktu Wsparcia Dziecka i Rodziny: 152
- liczba osób korzystających z kolonii/obozów: 31
- liczba spotkań grupy wsparcia pieczy zastępczej: 2
- terapia psychotraumatologiczna – liczba udzielonych terapii: 26
- terapia wad postawy, neurotaktylna – liczba udzielonych terapii: 32
- liczba zorganizowanych szkoleń/kursów dla opiekunów zastępczych w szt.: 12
- liczba zorganizowanych szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze i prowadzących rodzinne domy dziecka w szt.: 4

1. zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;

W 2025 roku w ramach zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą odbyło się 16 konsultacji z zatrudnionym w jednostce radcą prawnym.

2. dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;

W 2025 roku zespół ds. okresowej oceny sytuacji dziecka był powoływany 38 razy na okoliczność dokonania okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. Ocena sytuacji dziecka przeprowadzana była w miarę potrzeb, jednakże w przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące, a u dzieci starszych nie rzadziej niż co 6 miesięcy. Zespół dokonał 316 okresowych ocen sytuacji małoletnich. Zgodnie z wymogami ustawowymi, w związku z koniecznością przeprowadzania okresowej oceny sytuacji dziecka – sporządzono 40 planów pomocy dziecku oraz 227 modyfikacji planów pomocy dziecku. Pracownicy PCPR w Lęborku uczestniczyli także 9 razy w posiedzeniach ds. okresowej oceny sytuacji dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W zakresie dokumentowania ocen sytuacji dziecka w tut. jednostce funkcjonowały podstawowe wytyczne określone w załączniku nr 9 (9a-9g) zarządzenia nr 4/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 25 stycznia 2023 roku oraz zarządzenie nr 23/2025 r. z dnia 10 lipca 2025 roku w sprawie wprowadzenia wzorów dokumentów wykorzystywanych w Dziale Pieczy Zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku, a także zarządzenie nr 5/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 25 stycznia 2023 roku w sprawie powołania Zespołu ds. dokonywania ocen rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka.

3. prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę;

W ramach działalności diagnostyczno-konsultacyjnej pozyskiwano, szkolono i kwalifikowano osoby zgłaszające gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Działalność diagnostyczno-konsultacyjna w tym obszarze prowadzona była w oparciu o:

- zarządzenie nr 29/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 01 sierpnia 2023 roku oraz zarządzenie nr 27/2025 z dn. 10.07.2025 w sprawie wprowadzenia procedury kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, niezawodowej, zawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz przekwalifikowania rodzin zastępczych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku.

W ramach wsparcia psychologiczno-pedagogicznego zatrudnionych w jednostce dwóch psychologów i pedagog, którzy

świadczyli usługi polegające na prowadzeniu diagnoz kandydatów na opiekunów zastępczych oraz sprawujących pieczę zastępczą oraz poradnictwo dla tych osób, a także wsparcie psychologiczne i terapię dla dzieci i młodzieży przebywających w rodzinnych formach pieczy zastępczej. Ponadto zapewniano konsultacje psychologiczne i pedagogiczne. Ponadto jednostce organizowano szkolenia o tematyce psychologiczno-pedagogicznej, które wymienione zostały w pkt 5, w szczególności warto tu wskazać następującą tematykę:

- 06.05.2025 rok – „Dorosły – dziecko, czyli o komunikacji” – 8 osób,
- 13.05.2025 rok – „Motywacja – jak wspierać rozwój dziecka” – 12 osób,
- 20.05.2025 rok – „Granice i konsekwencje” – 6 osób,
- 27.05.2025 rok – „Wspólny czas – budowanie więzi przez aktywność” – 8 osób,
- 03.06.2025 rok – „Budowanie poczucia własnej wartości u dziecka” – 6 osób,
- od września do grudnia 2025 roku (19, 26.09., 17, 24.10., 7, 21.11., 12.12.2025) – cykl spotkań szkoleniowych pt. „Opieka i wychowanie dzieci z zaburzeniami neurorozwojowymi ze spektrum autyzmu” (w ramach FEP - projektu realizowanego przez Centrum pt. „Centrum wsparcia społecznego w powiecie lęborskim”).

W ramach wspierania rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej jednostka podejmowała działania w zakresie powrotu dzieci pod opiekę rodziców. W 2025 roku w wyniku podjętych działań i współpracy z innymi jednostkami pomocowymi 13 małoletnich zabezpieczonych w pieczy wróciło pod opiekę rodziców biologicznych. W ramach ww. Centrum przeze wszystkim:

- współpracowało z ośrodkami pomocy społecznej, zakładami karnymi, aresztami śledczymi, domami pomocy społecznej,
- umożliwilo dostęp do konsultacji prawnych z zatrudnionym radcą prawnym,
- udzielało wsparcia z elementami mediacji w zakresie trudności komunikacyjnych pomiędzy rodzicami biologicznymi a opiekunami zastępczymi,
- udzielało pomocy w ustalaniu kontaktów, spotkań z rodzicami oraz urlopowań małoletnich do miejsca zamieszkania rodziców biologicznych,
- motywowano, w ramach cyklicznej współpracy koordynatorów z rodzicami biologicznymi a także na posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, do podejmowania współpracy z asystentami rodziny,
- motywowano do podejmowania pracy na rzecz powrotu dzieci pod opiekę rodziców biologicznych (praca koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, kadry specjalistycznej, zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka),
- wspierano i zachęcano do utrzymywania abstynencji alkoholowej i narkotykowej, podjęcia zatrudnienia, poprawy warunków mieszkaniowych (wskazywano możliwe drogi wyjścia z kryzysów objęcia pomocą – psychologiczną, terapeutyczną),
- oferowano udział w prowadzonej w PCPR Szkoły dla Rodziców, programach korekcyjno-educacyjnych i innych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- każdorazowo oferowano wsparcie w ramach indywidualnych konsultacji psychologicznych dla rodziców biologicznych,
- zapewniano możliwość dogodnego i przyjaznego, zbliżonego do warunków domowych miejsca spotkania dzieci z rodzicami w ramach prowadzonego przez PCPR Punktu Wsparcia Dziecka i Rodziny;
- 3 rodziców biologicznych skorzystało z konsultacji z psychologiem w ramach Ośrodka Interwencji Kryzysowej funkcjonującym w PCPR Lębork
- 5 rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej ukończył Szkołę dla Rodziców organizowaną przez PCPR Lębork;

- 5 rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej przystąpił do programu korekcyjno-edukacyjnego w PCPR Lębork.

4. przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

W 2025 roku przeprowadzane badania pedagogiczne i psychologiczne oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, były w oparciu o:

- zarządzenie nr 29/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 01 sierpnia 2023 roku oraz zarządzenie 27/2025 z dn. 10 lipca 2025 roku w sprawie wprowadzenia procedury kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, niezawodowej, zawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz przekwalifikowania rodzin zastępczych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku.

Na podstawie ww. procedur zatrudniony w jednostce psycholog oraz pedagog przeprowadzili z kandydatami do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka spotkania diagnostyczne uwieńczone wydanymi opiniami pedagogicznymi oraz opiniami o posiadaniu przez osoby badane predyspozycji i motywacji do pełnienia ww. funkcji.

Przeprowadzono badania dotyczące kandydatów przez psychologa i pedagoga. Jednocześnie w stosunku do kandydatów odbywała się wizyta w miejscu ich zamieszkania, celem przeprowadzenia analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7. Analizy każdorazowo dokonywane były przez kierownika Działu Pieczy Zastępczej lub specjalistę pracy z rodziną

5. zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;

W ramach poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego dla rodzin zastępczych w jednostce zatrudnieni są psycholog i pedagog - świadczyli usługi polegające na prowadzeniu poradnictwa.

Ponadto dla zachowania i wzmocnienia kompetencji rodzin zastępczych oraz przeciwdziałaniu zjawisku wypalenia zawodowego zapewniano wsparcie psychologiczne, pedagogiczne, ale także innych specjalistów dla podopiecznych rodzin i RDD, tak aby wesprzeć opiekunów w pełnieniu ich funkcji i przeciwdziałając zjawisku wypalenia zawodowego.

Celem zachowania i wzmocnienia kompetencji opiekunów zastępczych w 2025 roku zorganizowano szkolenia i warsztaty, które zostały wyszczególnione w niniejszym sprawozdaniu. Ponadto, celem przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu opiekunów zastępczych w 2025 roku zorganizowano 2 grupy wsparcia oraz zapewniono 27 godziny superwizji indywidualnej i grupowej. Zorganizowano także 2 wyjazdy edukacyjno-integracyjnych dla rodzin zastępczych wraz z małoletnimi – wyjazd do Seaparku w Sarbsku oraz wyjazd do Krainy Elfów w Gdańsku.

14a) zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji;

W 2025 roku koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej pracujący w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku podnosili swoje kwalifikacje w formie szkoleń, ale także cyklicznie brali udział w systematycznej superwizji prowadzonej przez superwizora. Poniższa tabela przedstawia szkolenie, w których brali udział zarówno koordynatorzy jak pracownicy realizujący zadania na rzecz pieczy zastępczej – Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej i Zespołu ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Świadczeń w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku.

Stanowisko	Kurs/szkolenie
Koordinatorzy RPZ	1. Konferencja „ Wspieraj mądrze”
	1. Podnoszenie bezpieczeństwa osobistego z wykorzystaniem metody Wendo 2. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej- zadania w obszarze wsparcia rodzin zastępczych, metodyka pracy, uprawnienia i dokumentowanie pracy- szkolenie 3. Praca z rodzinami z zaburzeniami psychicznymi 4. Diagnoza i terapia dziecka z FASD oraz trauma wczesnodziecięca
	1. „Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej- zadania w obszarze wsparcia rodzin zastępczych, metodyka pracy, uprawnienia i dokumentowanie pracy- szkolenie 2. „Przygotowanie do ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami w ramach PROGRAMU OCHRONY LUDNOŚCI I OCHRONY CYWILNEJ” – szkolenie 3. „Wspieraj mądrze"- konferencja 4. „Wspólne działania na rzecz zapobiegania czynom suicy-dalnym wśród dzieci i młodzieży na terenie województwa pomorskiego” – konferencja 5. „Lepsza przyszłość. Przeciwdziałanie zaburzeniom psychicznym dzieci i młodzieży"- konferencja 6. Szkolenie pt. : „ Bez strachu” - kampania informacyjno- edukacyjna „ „Podniesienie kompetencji zawodowych w zakresie wczesnego wykrywania i przeciwdziałania przemocy wobec dzieci” 7. studia podyplomowe – psychotraumatologia
	1. „Bez Strachu"- Kampania Informacyjno-Edukacyjna „ „Podniesienie kompetencji zawodowych w zakresie wczesnego wykrywania i przeciwdziałania przemocy wobec dzieci” 2. Konferencja pt. „Lepsza przyszłość. Przeciwdziałanie zaburzeniom psychicznym dzieci i młodzieży” 3. „Diagnoza i terapia dziecka z FASD oraz trauma wczesnodziecięca” 4. Szkolenie zasadnicze z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej dla kadry w urzędach.
	1. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej- zadania w obszarze wsparcia rodzin zastępczych, metodyka pracy, uprawnienia i dokumentowanie pracy- szkolenie 2. Konferencja „ Wspieraj mądrze”

Inni pracownicy DPZ:

Specjaliści Psycholog / pedagog	1. Konferencja „ Wspieraj mądrze” 2. Szkolenie pt. : „ Bez strachu” - kampania informacyjno- edukacyjna „ „Podniesienie kompetencji zawodowych w zakresie wczesnego wykrywania i przeciwdziałania przemocy wobec dzieci
	1. Weryfikacja ryzyka i symptomów krzywdzenia dzieci oraz formy wsparcia i komoc krzywdzonym – standardy ochrony małoletnich w praktyce 2. Konferencja „ Wspieraj mądrze” 3. Szkolenie pt. : „ Bez strachu” - kampania informacyjno- edukacyjna „ „Podniesienie kompetencji zawodowych w zakresie wczesnego wykrywania i przeciwdziałania przemocy wobec dzieci” 4. “ Jak zadbać o jakość w profilaktyce”- konferencja 5. Pokolenie bez przemocy
Pozostali pracownicy DPZ	1. Wspólne działania na rzecz zapobiegania czynom suicy-dalnym wśród dzieci i młodzieży na terenie województwa pomorskiego” – konferencja

	<ol style="list-style-type: none"> 2. „Lepsza przyszłość. Przeciwdziałanie zaburzeniom psychicznym dzieci i młodzieży”- konferencja 3. Szkolenie pt. : „ Bez strachu” - kampania informacyjno- edukacyjna „ „Podniesienie kompetencji zawodowych w zakresie wczesnego wykrywania i przeciwdziałania przemocy wobec dzieci” 4. Rozpoznawanie FASD oraz specjalistyczna interwencja” 5. Konferencja „ Wspieraj mądrze” 6. Wdrożenie EZD RP
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szkolenie z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych 2. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej- zadania w obszarze wsparcia rodzin zastępczych, metodyka pracy, uprawnienia i dokumentowanie pracy- szkolenie 3. Konferencja „ Wspieraj mądrze” 4. Rozwijanie kompetencji społeczno- emocjonalnych u dzieci i młodzieży 5. Konferencja „ Wspólne działania na rzecz zabierania czynom suicydalnym wśród dzieci i młodzieży na terenie województwa pomorskiego” 6. Szkolenie pt. : „ Bez strachu” - kampania informacyjno- edukacyjna „ „Podniesienie kompetencji zawodowych w zakresie wczesnego wykrywania i przeciwdziałania przemocy wobec dzieci” 7. Rozpoznawanie FASD oraz specjalistyczna interwencja”. 8. terapia rodzin i par – studia podyplomowe
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konferencja „ Wspieraj mądrze” 2. Konferencja „ Wspólne działania na rzecz zabierania czynom suicydalnym wśród dzieci i młodzieży na terenie województwa pomorskiego” 3. Szkolenie pt. : „ Bez strachu” - kampania informacyjno- edukacyjna „ „Podniesienie kompetencji zawodowych w zakresie wczesnego wykrywania i przeciwdziałania przemocy wobec dzieci” 4. Prowadzenie postępowań w ustawie o wspieraniu rodzin i pieczy zastępczej oraz wydawanie decyzji administracyjnych na gruncie tej ustawy 5. Konferencja „ Lepsza przyszłość. Przeciwdziałanie zaburzeniom psychicznym dzieci i młodzieży”
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konferencja „ Wspieraj mądrze” 2. Konferencja „ Wspólne działania na rzecz zabierania czynom suicydalnym wśród dzieci i młodzieży na terenie województwa pomorskiego” 3. Szkolenie pt. : „ Bez strachu” - kampania informacyjno- edukacyjna „ „Podniesienie kompetencji zawodowych w zakresie wczesnego wykrywania i przeciwdziałania przemocy wobec dzieci” 4. Prowadzenie postępowań w ustawie o wspieraniu rodzin i pieczy zastępczej oraz wydawanie decyzji administracyjnych na gruncie tej ustawy 5. Konferencja „ Lepsza przyszłość. Przeciwdziałanie zaburzeniom psychicznym dzieci i młodzieży”
	<ol style="list-style-type: none"> 1. „Pedagog”- szkolenie 2. Konferencja „ Wspieraj mądrze” 3. Wspólne działania na rzecz zapobiegania czynom suicydalnym wśród dzieci i młodzieży na terenie województwa pomorskiego” – konferencja 4. „Lepsza przyszłość. Przeciwdziałanie zaburzeniom psychicznym dzieci i młodzieży”- konferencja

2. przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy;

Sprawozdanie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, w związku z faktem iż jest nim Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku, składane jest rokrocznie wraz ze sprawozdaniem z działalności jednostki.

3. zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;

W 2025 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku zgłosiło 35 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodka adopcyjnego, celem poszukiwania dla nich rodziny przysposabiającej. Jednocześnie na mocy prowadzonych oddziaływań, w 2025 roku 4 dzieci zostało przysposobionych do rodzin adopcyjnych.

Ponadto w PCPR w Lęborku przyjęto w zakresie dokumentowania zgłaszania do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną podstawowe druki określone w załączniku nr 13 (13a-13d) zarządzenie nr 4/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku z dnia 25 stycznia 2023 roku oraz zarządzenie 23/2025 z dnia 10 lipca 2025 w sprawie wprowadzenia wzorów dokumentów wykorzystywanych w Dziale Pieczy Zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku.

4. organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wycieczki;

Łącznie w 2025 roku złożono 15 wniosków o wsparcie w postaci zapewnienia rodziny pomocowej przez przedstawicieli rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka. Wnioski o zabezpieczenie dzieci w rodzinie pomocowej wynikały głównie z wyjazdu na wycieczki opiekunów zastępczych, wyjazd na turnus rehabilitacyjny, wyjazd na uroczystość rodzinną oraz rehabilitację opiekuna zastępczego. Łącznie w 2025 roku w rodzinach pomocowych było umieszczonych 18 dzieci w ilości 171 dni. Każdorazowo umowy na czasowe pełnienie funkcji rodziny pomocowej podpisywane były z przedstawicielami rodzin zastępczych zawodowych i prowadzącymi rodzinne domy dziecka. Rodzinom tym, godnie z obowiązującymi przepisami udzielano przysługujące świadczenia finansowe.

Załącznik nr 2 - SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE LĘBORSKIM NA LATA 2021-2027

Do zadań własnych powiatu wynikających z art.19 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej należy opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych w oparciu o konsultacje z właściwymi terytorialnie gminami. Uchwałą Nr XXVII/194/2021 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 18.02.2021 roku przyjęto Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Lęborskim na lata 2021-2027. Celem ww. dokumentu jest przedstawienie problemów społecznych występujących w społeczności powiatu lęborskiego oraz wskazanie metod i kierunków działania, które będą je minimalizować i rozwiązywać. Strategia stanowi zatem podstawę do realizacji stosunkowo trwałych interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców powiatu lęborskiego, a w szczególności tych, którzy zagrożeni są marginalizacją, poprzez ich włączenie społeczne.

Do realizacji Strategii zobowiązany jest samorząd powiatu oraz gmin, w szczególności jednostki organizacyjne pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej oraz inne podmioty zaangażowane w realizację polityki społecznej. Głównym koordynatorem realizacji strategii z ramienia powiatu lęborskiego i realizatorem kierunków działań jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Kluczowa rola dla realizacji zadań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, oparta jest na współpracy jednostek organizacyjnych pomocy społecznej samorządów powiatowego, gminnych i wojewódzkiego oraz sektora pozarządowego.

Zgodnie z rozdziałem IX pn.: „Monitoring i Ewaluacja” ww. Strategii, po zakończeniu roku kalendarzowego należy dokonać merytoryczną ocenę realizacji Strategii. Monitoring Strategii prowadzony jest w oparciu o określone wskaźniki. Źródłem pozyskania danych na potrzeby organizacji procesu monitoringu są dane z oceny zasobów pomocy społecznej, sprawozdań z działalności jednostek pomocy społecznej z powiatu lęborskiego oraz statystyk publicznych.

Z uwagi na powyższe, w celu przeprowadzenia wnikliwej oceny realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Lęborskiego na lata 2021 – 2027 za rok 2025, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku zwróciło się do jednostek pomocy społecznej oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Lęborku i wybranych organizacji pozarządowych o udostępnienie danych. Szczegółowe zestawienie wskaźników realizacji działań za 2025 rok wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

Priorytet I - RODZINA W ŚRODOWISKU LOKALNYM – SPRAWNY SYSTEM REAGOWANIA W SYTUACJI KRYZYSU W RODZINIE			
Lp.	Cele operacyjne	Kierunki działań	Wskaźniki realizacji działań - Realizacja za 2025 rok (wg stanu na 31.12.2025 roku)
I.1.	Wspieranie rodziny we właściwym pełnieniu jej funkcji	1. Integracja środowiska rodzin poprzez zapewnienie rodzinom i jej członkom dostępu do poradnictwa specjalistycznego i terapii.	- ilość osób korzystających ze wsparcia specjalistycznego, w szczególności poradnictwa specjalistycznego w zakresie opieki i wychowania (poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawne, socjalne, rodzinne, itp.) – 864 - ilość osób korzystających z terapii w związku z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi – 152
		2. Uczestnictwo rodzin w integracyjnych przedsięwzięciach edukacyjnych, kulturalno-artystycznych i sportowych jako alternatywa aktywnego i pożądanego spędzania czasu wolnego.	- ilość osób biorących udział w przedsięwzięciach edukacyjnych, kulturalno-artystycznych i sportowych organizowanych dla rodzin na terenie powiatu lęborskiego – 466
		3. Realizacja programów/projektów z zakresu wsparcia dziecka i rodziny.	- ilość realizowanych programów/projektów z zakresu wsparcia dziecka i rodziny - 7 - ilość osób uczestniczących w projektach/programach wsparcia rodziny – 449 - wartość środków finansowych wykorzystanych na rzecz wspierania rodzin powiatu lęborskiego: 417 968,47
		4. Działania profilaktyczne oraz edukacyjno-informacyjne dla rodziców z zakresu kształtowania prawidłowych postaw rodzicielskich.	- ilość działań z zakresu profilaktyki opiekuńczo-wychowawczej skierowanych do mieszkańców powiatu – 12 - ilość osób biorących udział w działaniach profilaktycznych oraz edukacyjno-informacyjnych z zakresu profilaktyki opiekuńczo-wychowawczej – 115
I.2.	Wspieranie i rozwijanie działań na rzecz rodzin i osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej	1. Podejmowanie działań interdyscyplinarnych na rzecz rodzin i osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej, w tym zapewnienie bezpłatnego, specjalistycznego poradnictwa.	- ilość osób pierwszorazowych zgłaszających się po pomoc do OIK (z uwzględnieniem kategorii problemu) – 176 osób, w tym: 77 osób z problemem przemocy, w tym 32 zakwalifikowane do programu korekcyjno-edukacyjnego, 44 osoby z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, 33 osób z problemami rodzinnymi, małżeńskimi, partnerskimi, 2 osoby po próbie samobójczej 7 osób w żałobie, 1 osoba uzależniona/współuzależniona oraz 12 z innymi problemami, - ilość osób korzystających z bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego (socjalnego, psychologicznego, prawnego, rodzinnego) – łącznie 176 osób, w tym: 52 osoby – poradnictwo socjalne/rodzinne, 75 osób – poradnictwo psychologiczne, 49 osób – poradnictwo pedagogiczne, dodatkowo 4 osoby z w/w skorzystały z poradnictwa prawnego, - ilość osób korzystających z terapii – 50 osób, w tym 4 dzieci - ilość osób, którym zapewniono pobyt w hostelu – domu dla matek (ojców) z dziećmi lub kobiet w ciąży – 9 osób, w tym 5 dzieci,
		2. Szkolenie kadry jednostek pomocy społecznej w zakresie udzielania wsparcia rodzinom i osobom dotkniętym kryzysem.	- ilość przeprowadzonych szkoleń – 2 szkolenia, jedno realizowane w dwóch edycjach dla dwóch grup uczestników (jedna w sierpniu, druga w grudniu), drugie organizowane dla grup ZI z terenu Powiatu, - ilość osób biorących udział w szkoleniach – 78 osób

		3. Integracja instytucji i organizacji pozarządowych w celu budowania systemu skutecznej pomocy na rzecz rodziny i osób znajdujących się w kryzysie	<ul style="list-style-type: none"> – ilość partnerów, z którymi podjęto współpracę – 61 partnerów – ilość zawartych porozumień – 6 – ilość osób, wobec których podjęto działania oparte na porozumieniu lub współpracy – 42
		4. Podejmowanie inicjatyw popularyzujących działania OIK	<ul style="list-style-type: none"> – ilość inicjatyw popularyzujących działania OIK – 11 inicjatyw – ilość i rodzaj materiałów informacyjnych - 300 szt.: „Vademekum antyPrzemocy”, ulotki składane, ulotki dwustronne – 100 szt.
I.3.	Podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie oraz ochronę ofiar przemocy	1. Doskonalenie systemu profesjonalnej pomocy oraz wsparcia ofiar przemocy w rodzinie poprzez: <ul style="list-style-type: none"> a) wdrażanie form wsparcia specjalistycznego, b) doskonalenie i poprawę infrastruktury pomocowej dla osób dotkniętych przemocą i sytuacją kryzysową 	<ul style="list-style-type: none"> – ilość dostępnych form wsparcia specjalistycznego – 13 formy wsparcia – ilość osób korzystających ze wsparcia w zakresie przemocy domowej – 77 osób – ilość szkoleń, konferencji i osób w niej uczestniczących – kadry pomocy społecznej o tematyce przeciwdziałania przemocy domowej – 2 szkolenia (jedno realizowane w dwóch edycjach) trzy dni szkolenia dla trzech grup uczestników 78 osób
		2. Zapewnienie dostępnego dla mieszkańców powiatu bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego oraz możliwość uczestnictwa w terapii specjalistycznej	<ul style="list-style-type: none"> – ilość osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego (socjalnego, psychologicznego, prawnego, pedagogicznego, itp.) 52 os. – poradnictwo socjalne/rodzinne, 75 os. – poradnictwo psychologiczne 49 – poradnictwo pedagogiczne, ponadto z w/w osób 4os. skorzystały z poradnictwa prawnego, – liczba osób korzystających z terapii specjalistycznej krótkoterminowej – 62 w tym 4 dzieci
		3. Zapewnienie schronienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie i sytuacją kryzysową	<ul style="list-style-type: none"> – ilość dostępnych miejsc zapewnienia schronienia dla osób dotkniętych przemocą i sytuacją kryzysową – 10 miejsc (dla 3 matek z dziećmi i kobiet w ciąży) – liczba osób, którym zapewniono schronienie, w tym liczba dzieci – 4 matek., 5 dzieci,
		4. Podejmowanie działań korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych na rzecz osób stosujących przemoc.	<ul style="list-style-type: none"> – ilość osób biorących udział w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy w rodzinie – 32os. – ilość osób biorących udział w programie psychologiczno-terapeutycznym dla sprawców przemocy w rodzinie – 0 os.
		5. Organizowanie kampanii informacyjno-edukacyjnych w celu zmiany mentalności społeczności lokalnej w postrzeganiu zjawiska przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> – ilość zorganizowanych kampanii – 3 kampanie – liczba partnerów, z którymi podjęto współpracę, w celu realizacji kampanii 61 partnerów
		6. Podejmowanie działań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży na rzecz przeciwdziałania przemocy.	<ul style="list-style-type: none"> – ilość podejmowanych działań – 0 działań – ilość placówek objętych działaniami – 0 placówek – ilość materiałów wykorzystywanych do działań o charakterze profilaktycznym 0 – ilość realizowanych programów edukacyjno-profilaktycznych o zasięgu powiatowym – 0 programy
I.4.	Ograniczenie zjawiska bezrobocia poprzez odpowiednią politykę rynku pracy w powiecie	1. Wsparcie osób bezrobotnych i poszukujących pracy poprzez zapewnienie dostępu do odpowiednich informacji, zastosowanie instrumentów rynku pracy.	<ul style="list-style-type: none"> – ilość osób bezrobotnych w powiecie – 2 182 osoby – wskaźnik bezrobocia w powiecie – 10,3 – ilość ofert pracy ogółem w 2025 r. – 1263 w tym 27 ofert dla osób z niepełnosprawnością – ilość programów i działań aktywizujących dla osób bezrobotnych – 5

		<p>2. Przeciwdziałanie i eliminowanie negatywnych skutków bezrobocia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ilość osób objętych pomocą finansową z tytułu bezrobocia (zasilek dla bezrobotnych wg stanu na dzień 31.12.2025 r.) – 352 osoby – ilość podejmowanych inicjatyw w celu wsparcia osób zagrożonych bezrobociem, ubóstwem poprzez podejmowanie następujących inicjatyw: <ul style="list-style-type: none"> ▪ prace interwencyjne – 126 osób (w tym 30 osób kontynuowało prace interwencyjne rozpoczęte w 2024 roku) ▪ roboty publiczne – 74 osoby (w tym 14 osób kontynuowało roboty publiczne rozpoczęte w 2024 roku), ▪ bon zatrudnieniowy dla osoby bezrobotnej do 30 roku życia – 6 osób (w tym 3 osoby kontynuowały zatrudnienie w ramach bonu zatrudnieniowego rozpoczęte w 2024 roku), ▪ dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia – 14 osób (w tym 8 osób kontynuowały zatrudnienie w ramach w/w dofinansowania rozpoczętego w 2024), ▪ bon na zasiedlenie – 21 osób, ▪ prace społecznie użyteczne – 19 osób, ▪ staże – 199 osób (w tym 29 osób kontynuujących staż rozpoczęty w 2024 roku) ▪ jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 76 osób, ▪ Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego – 34 osoby, ▪ zwrot całości lub części kosztów zatrudnienia w domu pomocy społecznej lub jednostce organizacyjnej wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej – 14 osób (w tym 6 osób kontynuowało zatrudnienie w ramach w/w formy rozpoczętej w 2024 roku). ▪ Wsparcie towarzyszące tj.: <ul style="list-style-type: none"> - zwrot kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania do miejsca odbywania stażu / szkolenia – 54 osoby/31 osób, - refundacja kosztów opieki nad dzieckiem lub dziećmi do lat 7 – staże/szkolenia – 31 osób/4 osoby.
		<p>3. Wdrażanie różnych form aktywizacji zawodowej i społecznej osób bezrobotnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ilość osób korzystających z różnych form aktywizacji zawodowej: <ul style="list-style-type: none"> ▪ staże -199 osób (w tym 29 osób kontynuujących staż rozpoczęty w 2024 roku), ▪ prace interwencyjne – 126 osób (w tym 30 osób kontynuowało prace interwencyjne rozpoczęte w 2024 roku) ▪ roboty publiczne – 74 osoby (w tym 14 osób kontynuowało roboty publiczne rozpoczęte w 2024 roku), ▪ ilość osób z niepełnosprawnością objętych rehabilitacją zawodową – 2 osoby ▪ bon zatrudnieniowy dla osoby bezrobotnej do 30 roku życia – 6 osób (w tym

			<p>3 osoby kontynuowały zatrudnienie w ramach bonu zatrudnieniowego rozpoczęte w 2024 roku),</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia – 14 osób (w tym 8 osób kontynuowały zatrudnienie w ramach w/w dofinansowania rozpoczętego w 2024 r.), ▪ bon na zasiedlenie – 21 osób, ▪ prace społecznie użyteczne – 19 osób ▪ zwrot części kosztów zatrudnienia w domu pomocy społecznej lub jednostce organizacyjnej wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej – 14 osób (w tym 6 osób kontynuowało zatrudnienie w ramach w/w formy rozpoczętej w 2024 roku) ▪ szkolenia w tym: 124 osoby – szkolenia grupowe, 13 osób – szkolenia indywidualne, 10 osób – bony szkoleniowe, bony na kształcenie ustawiczne - 10 osób (wydano 180 skierowań, w tym 23 osoby skierowano na 2 szkolenia).
		4. Wspieranie idei samozatrudnienia oraz wsparcie osób rozpoczynających działalność gospodarczą.	<p>– ilość przeprowadzonych szkoleń – 5 szkoleń dla 71 osób</p> <p>– ilość osób podejmujących z powodzeniem działalność gospodarczą – 76 osób</p>
I.5.	Współpraca instytucjonalna – prawidłowa komunikacja i podnoszenie jakości usług świadczonych przez instytucje realizujące zadania polityki społecznej	1. Pogłębienie współpracy między instytucjami pomocy społecznej oraz organizacjami pozarządowymi na rzecz społeczności lokalnej – budowanie partnerskich relacji pomiędzy mieszkańcami, samorządem i instytucjami.	– ilość inicjatyw podejmowanych w celu pogłębienia współpracy – 0
		2. Bieżące prowadzenie bazy danych o organizacjach pozarządowych działających w powiecie na rzecz rodzin.	– ilość organizacji pozarządowych działających na rzecz rodzin – 19
		3. Opracowanie i wdrażanie projektów i programów związanych z podnoszeniem jakości życia.	– ilość projektów/programów związanych z podnoszeniem jakości życia w powiecie lęborskim – 5
		4. Inicjowanie lokalnych kampanii informacyjno-edukacyjnych na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.	– ilość zorganizowanych kampanii tematycznych – 7

Priorytet II - DOSKONALENIE SYSTEMU OPIEKI NAD DZIECKIEM

Lp.	Cele operacyjne	Kierunki działań	Wskaźniki realizacji działań - Realizacja za 2025 rok (wg stanu na 31.12.2025 roku)
II.1.	Promocja i rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej	1. Wzmacnianie rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej - pozyskiwanie i szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych i prowadzenia rodzinnych domów dziecka i promowanie rodzinnych form pieczy zastępczej	<p>– ilość dzieci w rodzinach zastępczych (umieszczonych i przebywających) – 156 osób umieszczonych, 197 przebywających w ciągu roku</p> <p>– ilość rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka – 90 rodzin zastępczych, w tym: 8 - rodziny zawodowe, 1 - pogotowia, 18 - rodziny zastępcze niezawodowe, 58 - rodzin zastępczych spokrewnione oraz 5 - rodzinne domy dziecka,</p> <p>– ilość kampanii promujących rodzinne formy pieczy zastępczej – 1 kampania</p> <p>– ilość wychowanków opuszczających pieczę zastępczą, z uwzględnieniem powodów – 36 wychowanków, w tym: 13 - do domu rodzinnego, 6 - do rodziny zastępczej, 4 - do</p>

			adopcji, 4 - do instytucjonalnej pieczy, 9 - program usamodzielnienia
		2. Wspieranie, wzmacnianie i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu rodzin zastępczych.	<ul style="list-style-type: none"> – ilość szkoleń i osób biorących udział w szkoleniach, skierowanych do rodzinnej pieczy zastępczej – 8 szkoleń, średnio wzięło w nich udział 9 osób – ilość spotkań grupy wsparcia – 2 spotkań – ilość spotkań superwizji dla rodzin zastępczych i liczba opiekunów biorących w nich udział – 9, średnio wzięło udział po 9 osób,
		3. Zapewnienie warunków sprawowania pieczy zastępczej.	<ul style="list-style-type: none"> – ilość miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej – 11 miejsc – ilość dzieci umieszczonych w rodzinach adopcyjnych – 4 osoby – ilość dzieci, które powróciły do rodziny biologicznej – 13 osób – ilość programów i wielkość środków finansowych uzyskanych ze źródeł zewnętrznych na finansowanie rodzinnej pieczy zastępczej – tzw. dodatek wychowawczy – 0,00 zł (przejęcie przez ZUS) – ilość osób korzystających ze wsparcia specjalistycznego, w szczególności poradnictwa specjalistycznego w zakresie opieki i wychowania (poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawne, psychiatryczne, socjalne, rodzinne, itp.), - 92 osoby
		4. Podnoszenie kwalifikacji, umiejętności i rozwój działalności kadry systemu wsparcia rodzin na rzecz pieczy zastępczej	– ilość osób biorących udział w superwizji, kursach, szkoleniach oraz innych formach rozwoju zawodowego – 155 osób
II.2.	Podnoszenie standardu usług w istniejącej instytucjonalnej pieczy zastępczej	1. Utrzymanie funkcjonowania instytucjonalnej pieczy zastępczej na poziomie zaspokajającym potrzeby umieszczenia dzieci z terenu Powiatu Lęborskiego.	<ul style="list-style-type: none"> – ilość miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu – 2 placówki, łącznie 28 miejsc, w tym: 27 – socjalizacyjnych, 1 miejsce interwencyjne, – ilość dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – 26 dzieci
		2. Zapewnienie usług na poziomie obowiązujących standardów.	<ul style="list-style-type: none"> – ilość pracowników w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – 14 osób – ilość osób biorących udział w szkoleniach i formach podnoszenia kwalifikacji zawodowych – 14 osób – ilość wychowanków opuszczających pieczę zastępczą, z uwzględnieniem powodów – 6 wychowanków – 4 wychowanków - rozpoczęcie procesu usamodzielnienia, 2 przeniesienie do innych placówek – ilość wychowanków korzystających ze specjalistycznego wsparcia i pomocy w placówce i na zewnątrz - 27
		3. Funkcjonowanie na terenie powiatu placówek wsparcia dziennego.	<ul style="list-style-type: none"> – ilość placówek (miejsc) wsparcia dziennego na terenie powiatu lęborskiego – 1placówka/20 miejsc – ilość osób korzystających z placówek wsparcia dziennego na terenie powiatu – przeciętnie 10 dzieci
II.3.	System wsparcia dla wychowanków opuszczających pieczę zastępczą	1. Realizacja programów usamodzielnienia.	<ul style="list-style-type: none"> – ilość wychowanków usamodzielnianych z rodzinnej pieczy zastępczej – 16 wychowanków – ilość wychowanków usamodzielnianych z placówek opiekuńczo-wychowawczych – 5

		2. Objęcie usamodzielnianych wychowanków wsparciem specjalistycznym - psychologiczno-pedagogicznym, socjalnym i prawnym.	osób – ilość usamodzielnianych wychowanków objętych wsparciem specjalistycznym – psychologicznym – 0 osób realizujących IPU – ilość usamodzielnianych wychowanków objętych wsparciem pedagogicznym – 0 osób realizujących IPU – ilość wychowanków usamodzielnianych objętych wsparciem socjalnym – 21 – ilość usamodzielnianych wychowanków objętych pomocą prawną – 1
		3. Udzielanie pomocy usamodzielniającym się wychowankom zgodnie z obowiązującymi przepisami np.: na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie, a także w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych czy zatrudnienia.	– ilość usamodzielniających się wychowanków otrzymujących pomoc na kontynuowanie nauki – 17 osób kwota wypłaconych środków – 105 994,00 zł – ilość usamodzielniających się wychowanków, którym wypłacono pomoc na usamodzielnienie – 6 osób oraz kwota wypłaconych środków – 34 603,00 zł – ilość usamodzielniających się wychowanków, którym wypłacono pomoc na zagospodarowanie – 4 osoby oraz kwota udzielonej pomocy – 15 900,00 zł – ilość usamodzielniających się wychowanków, którym udzielono pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz zatrudnienia - 4
		4. Zapewnienie wsparcia poprzez zapewnienie miejsc w mieszkaniu treningowym i w mieszkaniu chronionym dla wychowanków usamodzielnianych z pieczy zastępczej.	– ilość mieszkań chronionych w tym treningowych oraz liczba w nich miejsc – 1 mieszkanie, 3 miejsca – ilość usamodzielnianych wychowanków korzystających z mieszkań chronionych – 2 osoby w ciągu roku, 1 – stan na dzień 31.12.2025 r.
		5. Umożliwienie uczestnictwa wychowankom w projektach i programach aktywizujących i integrujących, w tym dofinansowywanych ze środków UE.	– ilość wychowanków biorących udział w projektach i programach aktywizujących i integrujących, w tym dofinansowywanych ze środków UE – 0 osób
II.4.	Współpraca instytucjonalna - budowanie systemu współpracy i komunikacji pomiędzy instytucjami i organizacjami świadczącymi pomoc dziecku i rodzinie	1. Współpraca z gminami, jednostkami organizacyjnymi gminnymi i powiatowymi na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej.	– ilość kontaktów z przedstawicielami gminnych i powiatowych jednostek organizacyjnych w celu pogłębienia współpracy na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej – 258
		2. Współpraca koordynatorów z ramienia organizatora rodzinnych form pieczy zastępczej z pedagogami, psychologami, asystentami rodziny z ośrodków pomocy społecznej, kuratorami, szkołą, policją, środowiskiem lokalnym.	– ilość kontaktów koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z pedagogami, psychologami, asystentami rodziny, kuratorami, szkołą, policją, itp. (w tym udział w Zespołach) - 2028
		3. Współpraca na rzecz zapewnienia pełnej pomocy i wsparcia w usamodzielnianiu wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.	– ilość kontaktów z przedstawicielami gminnych i powiatowych jednostek organizacyjnych w celu zapewnienia wszechstronnej pomocy i wsparcia w usamodzielnianiu wychowanków opuszczających pieczę zastępczą – 0

Priorytet III - WSPARCIE OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ			
Lp.	Cele operacyjne	Kierunki działań	Wskaźniki realizacji działań - Realizacja za 2025 rok (wg stanu na 31.12.2025 roku)
III.1.	Zwiększenie aktywności społecznej osób z niepełnosprawnością	1. Realizacja programów z zakresu integracji i aktywizacji społecznej osób z niepełnosprawnością.	<ul style="list-style-type: none"> – ilość programów realizowanych z zakresu integracji i aktywizacji społecznej osób z niepełnosprawnością – 6 (działania z Algorytmu PFRON) – wysokość środków finansowych zaangażowanych na rehabilitację społeczną i zawodową osób z niepełnosprawnością – 3 805 132,58
		2. Uczestnictwo osób z niepełnosprawnością w projektach systemowych i konkursowych, a także współfinansowanych ze środków UE, PFRON	<ul style="list-style-type: none"> – ilość osób z niepełnosprawnością, biorących udział w projektach systemowych i konkursowych, współfinansowanych z UE – 168 – wysokość środków finansowych zaangażowanych na formy wsparcia osób z niepełnosprawnością i ich rodzin – 999 300,23 zł
		3. Najpełniejsze wykorzystanie realizacji zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnością.	<ul style="list-style-type: none"> – ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z dofinansowania uczestnictwa na turnusach rehabilitacyjnych i kwota dofinansowań – 117 os., 432 971,00 zł – ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z dofinansowania sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych oraz kwota dofinansowań – 880 os. 1 748 991,00 zł – ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z dofinansowania do likwidacji barier - w komunikowaniu, technicznych i architektonicznych oraz kwota dofinansowania – 125 os. 522 967,11 zł – ilość osób przebywających w domach pomocy społecznej ze względu na chorobę - 144 osób
		4. Zwiększenie uczestnictwa osób z niepełnosprawnością w działalności sportowej, kulturalnej i rekreacyjnej.	<ul style="list-style-type: none"> – ilość osób z niepełnosprawnością objętych dofinansowaniami sportu, kultury, rekreacji i turystyki – 94 osoby – wysokość środków finansowych udzielonego dofinansowania – 18 861,00 zł
III.2.	Wzrost aktywności osób z niepełnosprawnością na rynku pracy	1. Działania na rzecz podwyższenia poziomu wykształcenia, kwalifikacji zawodowych osób z niepełnosprawnością w ramach programu Aktywny Samorząd.	<ul style="list-style-type: none"> – ilość osób z niepełnosprawnością korzystających ze szkoleń, dofinansowań do studiów, do kursu prawa jazdy, itp. – 95 wniosków; przyznana kwota dofinansowań: 350 779,00 zł
		2. Objęcie osób z niepełnosprawnością instrumentami i usługami na rynku pracy.	<ul style="list-style-type: none"> – ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z doradztwa zawodowego – 49 osób – ilość osób korzystających z dofinansowania instrumentów rynku pracy, w szczególności do stażu oraz kwota dofinansowań - staż: 10 osób, w tym 2 osoby niepełnosprawne zarejestrowane jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu, kwota wypłaconego stypendium 149 117,74 zł – bon na zasiedlenie: 3 osoby – kwota dofinansowania 36 000,00 zł – szkolenia: szkolenia grupowe 8 osób, szkolenia indywidualne 1 osoba, bon na kształcenie ustawiczne – 1 osoba (ogółem wydano 10 skierowań, w tym 2 osoby skierowano na 2 szkolenia), kwota dofinansowań: 37 029,72 zł

		3. Wspieranie i aktywizowanie działań pracodawców tworzących miejsca pracy dla osób z niepełnosprawnością.	<ul style="list-style-type: none"> – ilość zakładów pracy chronionej na terenie powiatu lęborskiego - 1 – wysokość środków finansowych na dofinansowania do utworzenia stanowisk pracy liczba utworzonych stanowisk pracy i kwota dofinansowań: <ul style="list-style-type: none"> ▪ prace interwencyjne – 8 osób z niepełnosprawnościami, w tym 1 osoba kontynuująca prace interwencyjne z 2024 roku, dofinansowanie: 66 571,80 zł ▪ roboty publiczne – 6 osób z niepełnosprawnościami, w tym 1 osoba kontynuująca roboty publiczne z 2024 roku, dofinansowanie: 103 419,73 zł ▪ dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia – 4 osoby z niepełnosprawnościami, w tym 2 osoby kontynuujące z 2024 roku, dofinansowanie: 28 116,13 ▪ bon zatrudnieniowy dla osoby bezrobotnej do 30 roku życia kontynuująca z 2024 roku, 1 osoba z niepełnosprawnością, dofinansowanie: 7 507,63 zł ▪ refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego – 2 osoby z niepełnosprawnościami, dofinansowanie – 80 000,00 zł
III.3.	Ochrona i przestrzeganie praw osób z niepełnosprawnością	1. Rozpowszechnianie informacji z zakresu praw i uprawnień osób z niepełnosprawnością.	<ul style="list-style-type: none"> – ilość udzielonych porad prawnych na rzecz osób z niepełnosprawnością - 36 – ilość orzeczeń wydanych przez PZOON w Lęborku – 2582 – ilość wydanych legitymacji dla osób z niepełnosprawnością – 1242 – ilość wydanych kart parkingowych - 1044
III.4.	Współpraca instytucjonalna – systemowa współpraca instytucji i organizacji na rzecz osób z niepełnosprawnością	1. Współpraca sektora publicznego z sektorem pozarządowym na rzecz osób z niepełnosprawnością	<ul style="list-style-type: none"> – ilość organizacji pozarządowych działających na rzecz osób z niepełnosprawnością objętych wsparciem – 4 organizacje – wysokość środków finansowych udzielonego wsparcia organizacjom pozarządowym działającym na rzecz osób z niepełnosprawnością z terenu powiatu – 18 861,00 zł – ilość osób biorących udział w WTZ – 30 osób
		2. Wspieranie działań podejmowanych w zakresie likwidacji barier architektonicznych w przestrzeni publicznej.	– ilość złożonych wniosków i wysokość pozyskanych środków – 47 wniosków na kwotę 138 065,78 zł
		3. Wspieranie i propagowanie wydarzeń sportowych, kulturalnych, informacyjnych na rzecz osób z niepełnosprawnością.	– ilość imprez kierowanych do osób niepełnosprawnych - 2
		4. Rozwój wolontariatu na rzecz osób z niepełnosprawnością	– ilość wolontariuszy – 20

Priorytet IV – WSPARCIE I AKTYWIZACJA SENIORÓW			
Lp.	Cele operacyjne	Kierunki działań	Wskaźniki realizacji działań - Realizacja za 2025 rok (wg stanu na 31.12.2025 roku)
IV.1.	Zwiększenie aktywności społecznej i przeciwdziałanie wykluczeniu osób w wieku senioralnym.	1. Kształtowanie i rozwijanie świadomości społecznej w zakresie dostrzegania i rozumienia problemów osób w wieku senioralnym.	– ilość projektów realizowanych na rzecz seniorów – 9 – wartość środków finansowych na przedsięwzięcia realizowane na rzecz osób starszych: 1 393 150,70 zł – ilość kampanii - 3
		2. Wzmacnianie aktywności społecznej i integracji seniorów poprzez uwzględnienie ich potrzeb w ofercie wydarzeń kulturalnych, sportowych, edukacyjnych.	– ilość wydarzeń skierowanych dla osób starszych - 36 – ilość seniorów biorących udział w zajęciach wsparcia dziennego - 246 – ilość miejsc w domach pomocy społecznej - 146 – ilość miejsc w klubach seniora, placówkach wsparcia dziennego - 348
		3. Wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób w wieku senioralnym.	– ilość organizacji pozarządowych działających na rzecz osób w wieku senioralnym - 12
		4. Udzielanie informacji seniorom o ich prawach i uprawnieniach.	– ilość osób korzystających z poradnictwa prawnego i socjalnego, mediacji – 315
		5. Rozwój wolontariatu na rzecz osób w wieku senioralnym.	– ilość wolontariuszy – 20
IV.2	Rozwój pomocy instytucjonalnej dla osób w wieku senioralnym	1. Zapewnienie funkcjonowania instytucyjnej opieki dla osób starszych, somatycznie i psychicznie chorych w ramach domów pomocy społecznej i dostosowanie liczby miejsc do potrzeb społeczności powiatu.	– ilość miejsc w domach pomocy społecznej na terenie powiatu lęborskiego - 146 – ilość mieszkańców domów pomocy społecznej, w tym z powiatu lęborskiego 144 – ilość osób oczekujących na przyjęcie do domu pomocy społecznej - 3
		2. Bieżąca standaryzacja usług świadczonych w domach pomocy społecznej.	– ilość środków przeznaczonych na utrzymanie i podnoszenie standardów świadczonych usług – wydatki wykonane: 15 052 551,32 zł, w tym na remonty i inwestycje: 450 181,01 zł
		3. Tworzenie i promowanie miejsc i instytucji przyjaznych seniorom.	– ilość utworzonych instytucji i miejsc, form proponowanej pomocy – 0
IV.3.	Współpraca instytucjonalna na rzecz osób w wieku senioralnym wymagających pomocy	1. Wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób w wieku senioralnym.	– ilość organizacji pozarządowych działających na rzecz osób w wieku senioralnym oraz form świadczonego wsparcia - 12
		2. Rozwój współpracy instytucji pomocy społecznej oraz mieszkańców powiatu i ich rodzin w zakresie kierowania osób ubiegających się o przyjęcie do domu pomocy społecznej.	– ilość decyzji kierujących wydanych osobom ubiegającym się o przyjęcie do domu pomocy społecznej - 24 – ilość osób powracających do środowiska rodzinnego - 1

Załącznik nr 3 - RAPORT Z REALIZACJI POWIATOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2023-2027

W 2025 roku w zakresie zadań Powiatu - własnych i zleconych z administracji rządowej – ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (art. 6) m.in. realizowano:

- powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej;
- powiatowy program profilaktyczny w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- powiatowy program pomocy osobom doznającym przemocy domowej;
- powiatowy program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową;
- powiatowy program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową;

Aktualnie obowiązujący Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2023-2027 jest skierowany do:

1. osób doznających przemocy domowej:

- małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
- rodzeństwa oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
- osoby pozostającej w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- osoby pozostającej obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- osoby wspólnie zamieszkującej i gospodarującej oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwa i ich małżonków,
- osoby pozostającej obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- małoletniego – wobec których jest stosowana przemoc domowa osób stosujących przemoc domową,
- małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec ww. osób,

2. osób stosujących przemoc domową – pełnoletnich, którzy dopuszczają się przemocy wobec osób wymienionych w punkcie 1,

3. świadków przemocy domowej – osób, które posiadają wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziały akt przemocy domowej,

1. społeczności lokalnej.

Realizatorem programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku przy współpracy m.in. z:

- Starostwem Powiatowym w Lęborku,
- miejskimi i gminnymi ośrodkami pomocy społecznej i Zespołami Interdyscyplinarnymi z terenu powiatu lęborskiego,
- Komendą Powiatową Policji w Lęborku,
- Sądem Rejonowym w Lęborku,
- Prokuraturą Rejonową w Lęborku,
- placówkami oświatowymi,
- organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, Kościołami, związkami wyznaniowymi funkcjonującymi na terenie powiatu lęborskiego,
- placówkami służby zdrowia,

- Poradnię Psychologiczno - Pedagogiczną w Lęborku,
- Gminnymi Komisjami Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- innymi podmiotami działającymi na terenie powiatu lęborskiego.

W poniższej tabeli przedstawia się wskaźniki realizacji zadań programu w poszczególnych kierunkach działań Programu i kolejno sprawozdania rzeczowo-finansowe z realizacji załączników do Programu, obowiązujących w 2025 roku.

OBSZAR I		Profilaktyka, diagnoza i edukacja społeczna			
CEL:		Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej na terenie powiatu lęborskiego.			
KIERUNEK DZIAŁAŃ	RODZAJ DZIAŁAŃ	ZADANIA DO REALIZACJI	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI	MIERNIKI
Poszerzanie wiedzy lokalnej społeczności, (w tym służb) na temat zjawiska przemocy domowej	Diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie powiatu lęborskiego, w tym w odniesieniu do gmin, ustalenie odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą domową	Sporządzenie diagnozy zjawiska przemocy domowej na terenie powiatu lęborskiego	PCPR w Lęborku, przy współpracy z ośrodkami pomocy społecznej, Policją, oświatą, GKRPA, Sądem, Prokuraturą, służbą zdrowia,	liczba przeprowadzonych diagnoz zjawiska przemocy w rodzinie	1
Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej	Prowadzenie kampanii o zasięgu powiatowym w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	Organizowanie kampanii skierowanych do mieszkańców powiatu lęborskiego dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej Współpraca z prasą, wymiana informacji pomiędzy instytucjami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej Przygotowanie i rozpowszechnianie informatorów, ulotek, plakatów dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej Upowszechnianie informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej na stronach internetowych	PCPR w Lęborku, przy współpracy z ośrodkami pomocy społecznej, Zespołami Interdyscyplinarnymi, Policją, oświatą, GKRPA, służbą zdrowia, organizacjami pozarządowymi, prasą	liczba przeprowadzonych kampanii	2
				liczba opublikowanych artykułów prasowych	1
				liczba opracowanych i rozpowszechnionych materiałów	2/100
				liczba udostępnionych materiałów na stronach internetowych, portalu społecznościowym	5
	Współpraca z kościołami lub związkami wyznaniowymi z terenu powiatu lęborskiego, w celu wprowadzenia elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmażeńskich	Nawiązywanie współpracy z duchownymi, osobami prowadzącymi nauki przedmażeńskie w zakresie wprowadzenia elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach prowadzonych przez nich działań Przekazywanie materiałów edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy domowej Zapraszanie do udziału w organizowanych konferencjach/spotkaniach dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej	PCPR w Lęborku	liczba zrealizowanych działań	1
				liczba przekazanych materiałów	4
				liczba kościołów, związków wyznaniowych, którym udzielono informacji	20

		duchownych, osób prowadzącymi nauki przedmażeńskie			
	Współpraca z organizacjami pozarządowymi funkcjonującymi na terenie powiatu lęborskiego, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania projektów prowadzonych przez organizacje pozarządowe	Nawiązywanie współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie wprowadzania elementów edukacji na temat przemocy domowej poprzez przekazywanie materiałów edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy domowej Zapraszanie do udziału w organizowanych konferencjach/spotkaniach organizacji pozarządowych działających na terenie powiatu lęborskiego	PCPR w Lęborku	liczba zrealizowanych działań liczba przekazanych materiałów liczba organizacji pozarządowych, stowarzyszeń, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej	1 2 3
	Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową	Opracowanie i realizowanie Programu profilaktycznego w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową w powiecie lęborskim	PCPR w Lęborku przy współpracy ośrodkami pomocy społecznej, placówkami edukacyjnymi, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Sądami, Policją, formami pieczy zastępczej, podmiotami leczniczymi, organizacjami pozarządowymi, Kościołami i związkami wyznaniowymi,	liczba podjętych działań liczba osób objętych wsparciem	25 200
Realizacja programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej	Opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na terenie powiatu lęborskiego	Realizacja niniejszego Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2023-2027	PCPR w Lęborku przy współpracy z ośrodkami pomocy społecznej, Zespołami Interdyscyplinarnymi, placówkami edukacyjnymi, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, Sądami, Policją, formami pieczy zastępczej, podmiotami leczniczymi, organizacjami pozarządowymi, Kościołami i związkami wyznaniowymi	liczba zrealizowanych programów	1

OBSZAR II	<i>Ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy domowej</i>				
CEL:	Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej				
KIERUNEK DZIAŁAŃ	RODZAJ DZIAŁAŃ	ZADANIA DO REALIZACJI	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI	MIERNIKI
Rozwój infrastruktury instytucji samorządowych udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz wypracowanie zasad współpracy	Upowszechnianie baz danych w podległych pionach organizacyjnych	Przekazywanie aktualnych baz danych przesyłanych przez Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku podległym jednostkom	Starostwo Powiatowe w Lęborku Wydział Edukacji i Spraw Społecznych	liczba podmiotów, którym zostały przekazane bazy danych	1

	Nawiązywanie, rozwijanie i wzmocnienie działalności pomiędzy instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacji pozarządowych w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej	Podjęcie wspólnie z instytucjami samorządowymi i organizacjami pozarządowymi działań w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej	PCPR w Lęborku przy współpracy z miejskimi i gminnymi ośrodkami pomocy społecznej organizacjami pozarządowymi	liczba realizowanych projektów w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej	1
Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej	Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej	Opracowanie i przekazywanie do publicznej wiadomości, innych jednostek z terenu powiatu lęborskiego materiałów informacyjnych o możliwościach uzyskania pomocy	PCPR w Lęborku	liczba opracowanych materiałów informacyjnych	2
Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej	Realizacja procedury „Niebieska Karta” .	Wszczywanie procedury „Niebieska Karta” z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej Przekazywanie wypełnionych formularzy „Niebieska Karta - A” przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego z terenu miejsca zamieszkania lub pobytu osoby pokrzywdzonej, nie później niż w terminie 7 dni od wszczęcia procedury	PCPR w Lęborku	liczba sporządzonych formularzy „NK - A” liczba przekazanych formularzy „NK - A”	3 3
	Realizowanie pomocy w formie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych	prowadzenie poradnictwa psychologicznego, prawnego, pedagogicznego, socjalnego, grup wsparcia, zapewnianie schronienia, aktywizacja zawodowa	PCPR w Lęborku	Liczba osób objętych pomocą Liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia	176 6
	Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy w ośrodkach interwencji kryzysowej	Prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Lęborku Zapewnienie schronienia osobom doznającym przemocy domowej	PCPR w Lęborku	Liczba ośrodków interwencji kryzysowej liczba miejsc w ośrodku interwencji kryzysowej liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z pomocy w ośrodkach interwencji kryzysowej, w tym w formie schronienia	1 10 9
	Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową pomocy w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	Udzielanie wsparcia osobom z terenu powiatu lęborskiego doznającym przemocy domowej pomocy w uzyskaniu pomocy, w tym w formie schronienia w specjalistycznych ośrodkach wsparcia zlokalizowanych jak najbliżej miejsca zamieszkania	PCPR w Lęborku	liczba osób, którym udzielono wsparcia w uzyskaniu pomocy w specjalistycznym ośrodku wsparcia	1
	Tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności do lokalnych telefonów zaufania, informacyjnych dla osób doznających przemocy domowej	Prowadzenie telefonu informacyjno - interwencyjnego dla osób z terenu powiatu lęborskiego	PCPR w Lęborku	liczba lokalnych linii telefonicznych dla osób doznających przemocy domowej	1

				liczba przeprowadzonych rozmów i interwencji	10
	Zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej	Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej	PCPR w Lęborku	Liczba dzieci umieszczonych w trybie art. 12 a	wg potrzeb ocena opisowa

OBSZAR III	Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową				
-------------------	--	--	--	--	--

CEL:	Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową				
-------------	---	--	--	--	--

KIERUNEK DZIAŁAŃ	RODZAJ DZIAŁAŃ	ZADANIA DO REALIZACJI	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI	MIERNIKI
Tworzenie i rozszerzanie oferty oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową, realizowanych przez instytucje rządowe i samorządowe, a także podmioty oraz organizacje pozarządowe, a także wypracowywanie i doskonalenie zasad współpracy pomiędzy tymi instytucjami i podmiotami oraz organizacjami pozarządowymi i wdrażanie do realizacji.	Ewidencjonowanie instytucji rządowych i samorządowych, podmiotów oraz organizacji pozarządowych funkcjonujących na terenie powiatu lęborskiego, które realizują wszelkie działania adresowane do osób stosujących przemoc domową	Opracowanie i zamieszczanie na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Lęborku informatora zawierającego bazy teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych realizujących programy dla osób stosujących przemoc domową	Starostwo Powiatowe w Lęborku Wydział Edukacji i Spraw Społecznych PCPR w Lęborku	aktualizowane na stronach internetowych informatora zawierającego bazy teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych realizujących programy dla osób stosujących przemoc domową	1
	Przesyłanie informatorów zawierających aktualne bazy teleadresowe z danego powiatu właściwym miejscowo prezesom sądów rejonowych, prokuratorom rejonowym, komendantom powiatowych/miejskich Policji, komendantom oddziałów Żandarmerii Wojskowej oraz wchodzącym w obręb powiatu gminom dwa razy w roku do dnia 30 stycznia i do dnia 31 lipca każdego kolejnego roku	Sporządzenie i aktualizacja informatorów dotyczących realizacji programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową Przesyłanie informatorów z powiatu właściwym miejscowo prezesom sądów rejonowych, prokuratorom rejonowym, komendantom powiatowych/miejskich Policji oraz gminom dwa razy do roku do dnia 30 stycznia i do dnia 31 lipca każdego kolejnego roku	PCPR w Lęborku	przekazanie podmiotom aktualnego informatora zawierającego bazy teleadresowe w wersji elektronicznej	2
Realizowanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie programów korekcyjno-edukacyjnych zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy domowej	Opracowanie i realizacja programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową	Opracowanie i realizacja programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w powiecie lęborskim, przyjętego uchwałą Rady Powiatu Lęborskiego	PCPR w Lęborku	liczba opracowanych programów liczba przeprowadzonych edycji programu	1 2

	Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programie korekcyjno - edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową	Przeprowadzanie monitoringu i ewaluacji, zgodnie z zapisami przyjętego programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w powiecie lęborskim	PCPR w Lęborku	liczba osób, które przystąpiły do udziału w programie liczba osób, które ukończyły program	32 26 (w tym 5 z edycji rozpoczętej w 2024 roku)
	Badanie skuteczności programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową poprzez monitorowanie ich zachowań	Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programie korekcyjno - edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową	PCPR w Lęborku	Liczba osób uczestniczących w programie korekcyjno- edukacyjnym liczba osób stosujących przemoc domową, które po ukończeniu programu korekcyjno- edukacyjnego powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy domowej	32 1
Realizowanie programów psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową zmierzających do zmiany wzorców zachowań	Opracowanie i realizacja programu psychologiczno - terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową	Opracowanie i realizacja programu psychologiczno - terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową w powiecie lęborskim, przyjętego uchwałą Rady Powiatu Lęborskiego	PCPR w Lęborku	liczba podmiotów realizujących programy psychologiczno- terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową liczba osób, które przystąpiły do programów psychologiczno- terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową liczba osób, które ukończyły program	0 0 0
	Badanie skuteczności programów psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programie psychologiczno - terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową w powiecie lęborskim	PCPR w Lęborku	liczba osób stosujących przemoc domową, które po ukończeniu programu psychologiczno - terapeutycznego powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy domowej	0

OBSZAR IV					
<i>Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej</i>					
CEL:					
Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej					
KIERUNEK DZIAŁAŃ	RODZAJ DZIAŁAŃ	ZADANIA DO REALIZACJI PCPR	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI	MIERNIKI
Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	Opracowywanie diagnoz potrzeb szkoleniowych pracowników w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	Sporządzanie corocznie diagnozy potrzeb szkoleniowych pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej Zgłaszanie pracowników realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej do udziału w specjalistycznych szkoleniach, warsztatach itp. w zakresie zjawiska przemocy, sposobów jej zapobiegania, świadczenia pomocy osobom doznającym przemocy domowej, podejmowania działań wobec jej sprawców.	PCPR w Lęborku	liczba diagnoz potrzeb szkoleniowych liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	1 78
Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	Wdrożenie instrumentów i narzędzi dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc, w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia.	Zapewnianie pracownikom realizującym zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej wsparcia w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia.	PCPR w Lęborku	liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia liczba zrealizowanych spotkań superwizyjnych liczba osób uczestniczących w spotkaniach superwizyjnych	wg potrzeb ocena opisowa 7 - grupowe 2 - indywidualne 4

1. Powiatowy program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku jest realizatorem Powiatowego programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową, przyjętego Uchwałą Nr LVIII/388/2023 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 27 października 2023 r. w sprawie przyjęcia Programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Lęborskim na lata 2023 – 2027. Program realizowany jest w oparciu o aktualne Zasady finansowania i Rekomendacje dla podmiotów prowadzących program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową, opracowane przez Pomorski Urząd Wojewódzki, Wydział Polityki Społecznej. Realizator programu sporządza końcowe sprawozdane rzeczowo-finansowe z realizacji programu i przedkłada je Radzie Powiatu Lęborskiego wraz ze sprawozdaniem z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku składa rozliczenie do Wydziału Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku, w przypadku uzyskania środków finansowych z budżetu Państwa, a także sprawozdanie statystyczne Ministerstwu Rodziny i Polityki Społecznej w Centralnej Aplikacji Statystycznej każdego roku kalendarzowego. Program korekcyjno-edukacyjny jest adresowany do pełnoletnich osób stosujących przemoc domową. Uczestnikami programu mogą być osoby uzależnione od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych po zakończonym programie psychoterapii uzależnień. Do programu nie kwalifikują się osoby chore psychicznie, osoby z poważnymi zaburzeniami osobowości. i ma na celu w szczególności powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy oraz rozwijanie umiejętności samokontroli i rozwiązywania problemów bez stosowania przemocy. Jednostką odpowiedzialną za realizację programu w Powiecie Lęborskim jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Może zlecić przeprowadzenie programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową podmiotowi zewnętrznemu, posiadającemu odpowiednie uprawnienia oraz kwalifikacje.

W 2025 roku kontynuowano program korekcyjno - edukacyjny rozpoczęty w 2024 roku oraz rozpoczęto dwie kolejne edycje. Ramy czasowe poszczególnych edycji obejmowały następujący zakres czasowy:

- Edycja 2024/2025: od 13.09.2024 r. - 28.01.2025 r. (opis realizacji programu został ujęty w sprawozdaniu z działalności PCPR za 2024 rok),
- Edycja I 2025: od 12.03.2025 roku do dnia 14.07.2025 roku,
- Edycja II 2025: od 23.09.2025 roku do 22.12.2025 roku,

Edycja I 2025

Program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową Edycja I 2025 był realizowany w okresie od dnia 12.03.2025 roku do dnia 14.07.2025 roku. Do programu przystąpiło 15 osób (10 mężczyzn i 5 kobiet). Osoby te odbyły spotkania indywidualne (po 1 godzinie zegarowej na uczestnika) i podpisały kontrakt na udział w programie.

Od 25.03.2025 roku odbywały się zajęcia grupowe programu. Łącznie zrealizowano 17 spotkań (60 godzin zegarowych). W czasie trwania programu, w Hostelu przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku przy ul. Okrzei 15 przebywała osoba, która doznała przemocy ze strony jednego z uczestników. W celu spełnienia warunku, że program należy prowadzić w miejscu, w którym osoba doznająca przemocy domowej będzie miała zachowane bezpieczeństwo tj. między innymi możliwość swobodnego opuszczenia lokalu, bez styczności z osobami stosującymi przemoc, zajęcia programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową odbywały się w sali szkoleniowej w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lęborku przy ul. Wyszyńskiego 3.

Tematyka zajęć była realizowana zgodnie z ustalonymi przed rozpoczęciem zajęć konspektami w następujących terminach:

- 1) 25.03.2025 r. - Organizacja pracy w grupie. „Jak to się stało, że tu jestem.”
(3 godz.45min.)
- 2) 01.04.2025 r. - Czego potrzeba mojej rodzinie do szczęścia? Partnerstwo w związku, mity i stereotypy dotyczące roli kobiety i mężczyzny oraz wychowania dzieci.
(3,5 godz.)
- 3) 08.04.2025 r. - Moje emocje. (3,5 godz.)
- 4) 15.04.2025 r. - Bilans emocji w moim życiu. (3,5 godz.)
- 5) 22.04.2025 r. - Różnicowanie uczuć. (3,5 godz.)
- 6) 29.04.2025 r. - Złość, agresja, przemoc - czym są? (3,5 godz.)
- 7) 06.05.2025 r. - Złość, agresja, przemoc a mój charakter, moje picie. (3,5 godz.)
- 8) 13.05.2025 r. - Drabina, natężenie złości, agresji, przemocy. Cykle przemocy. (3,5 godz.)
- 9) 20.05.2025 r. - Zyski ze zmiany. (3,5 godz.)
- 10) 27.05.2025 r. - Reduktory i monity. (3,5 godz.)
- 11) 03.06.2025 r. - Wyzwalacze i sygnały ostrzegawcze. (3,5 godz.)
- 12) 10.06.2025 r. - Bezpieczne reagowanie. (3,5 godz.)
- 13) 17.06.2025 r. - Już siebie rozumiem. Minimalizacja, zaprzeczanie, obwinianie, branie odpowiedzialności za swoje zachowanie. (3,5 godz.)
- 14) 24.06.2025 r. - Akceptuję odmienność. Zaufanie i wsparcie w związku. (3,5 godz.)
- 15) 01.07.2025 r. - Porozumiewanie się z drugim człowiekiem, asertywność, negocjacje.
(3,5 godz.)
- 16) 08.07.2025 r. - Mój plan bezpieczeństwa. (3,5 godz.)
- 17) 14.07.2025 r. - Podsumowanie i zakończenie programu. (3 godz.45 min.)

Do udziału w programie korekcyjno - edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową - Edycja I 2025 zostało zakwalifikowanych 15 osób a 12 ukończyło program, osiągając min. 75% obecności na zajęciach.

Edycja II 2025

Program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową Edycja II 2025 był realizowany w okresie od dnia 23.09.2025 roku do dnia 22.12.2025 roku. Do programu przystąpiło 17 osób (10 kobiet i 7 mężczyzn). Osoby te odbyły spotkania indywidualne (po 1 godzinie zegarowej na uczestnika) i podpisały kontrakt na udział w programie.

Od 25.09.2025 r. odbywały się zajęcia grupowe programu. Łącznie zrealizowano 17 spotkań (60 godzin zegarowych). Zajęcia grupowe odbywały się w sali szkoleniowej w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lęborku przy ul. Wyszyńskiego 3.

Tematyka zajęć była realizowana zgodnie z ustalonymi przed rozpoczęciem zajęć konspektami w następujących terminach:

- 1) 25.09.2025 r. - Organizacja pracy w grupie. „Jak to się stało, że tu jestem.”
(3 godz.45min.)
- 2) 02.10.2025 r. - Czego potrzeba mojej rodzinie do szczęścia? Partnerstwo w związku, mity i stereotypy dotyczące roli kobiety i mężczyzny oraz wychowania dzieci.
(3,5 godz.)
- 3) 09.10.2025 r. - Moje emocje. (3,5 godz.)
- 4) 16.10.2025 r. - Bilans emocji w moim życiu. (3,5 godz.)
- 5) 21.10.2025 r. - Różnicowanie uczuć. (3,5 godz.)
- 6) 30.10.2025 r. - Złość, agresja, przemoc - czym są? (3,5 godz.)

- 7) 06.11.2025 r. - Złość, agresja, przemoc a mój charakter, moje picie. (3,5 godz.)
- 8) 13.11.2025 r. - Drabina, natężenie złości, agresji, przemocy. Cykle przemocy. (3,5 godz.)
- 9) 20.11.2025 r. - Zyski ze zmiany. (3,5 godz.)
- 10) 27.11.2025 r. - Reduktory i monity. (3,5 godz.)
- 11) 02.12.2025 r. - Wyzwalacze i sygnały ostrzegawcze. (3,5 godz.)
- 12) 04.12.2025 r. - Bezpieczne reagowanie. (3,5 godz.)
- 13) 09.12.2025 r. - Już siebie rozumiem. Minimalizacja, zaprzeczanie, obwinianie, branie odpowiedzialności za swoje zachowanie. (3,5 godz.)
- 14) 11.12.2025 r. - Akceptuję odmienność. Zaufanie i wsparcie w związku. (3,5 godz.)
- 15) 16.12.2025 r. - Porozumiewanie się z drugim człowiekiem, asertywność, negocjacje. (3,5 godz.)
- 16) 18.12.2025 r. - Mój plan bezpieczeństwa. (3,5 godz.)
- 17) 22.12.2025 r. - Podsumowanie i zakończenie programu. (3 godz.45 min.)

Do udziału w programie korekcyjno - edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową Edycja II 2025 zostało zakwalifikowanych 17 osób a 9 ukończyło program, osiągając min. 75% obecności na zajęciach.

Zajęcia Edycji I 2025 oraz Edycji II 2025 programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową odbywały się głównie metodą warsztatową wzbogaconą o formę wykładową. Pojawiły się także techniki pracy właściwe dla dialogu motywującego oraz praca na tzw. wyjątkach, która jest właściwa dla BSFT. W trakcie zajęć wykorzystywano przede wszystkim metodę burzy mózgów oraz pracę na bazie gotowych formularzy. Część zajęć wymagała od uczestników realizacji zadania domowego, które było następnie omawiane na kolejnych zajęciach. Służyło to koncentracji uwagi uczestników programu na procesie zmiany, ale też miało skłonić ich do głębszej refleksji i zastanowienia się nad swoim dotychczasowym postępowaniem.

Zajęcia przebiegały bez zastrzeżeń. Podczas pierwszych spotkań prowadzący zwracali szczególną uwagę na budowanie atmosfery grupy i pokazywali uczestnikom korzyści, jakie niesie za sobą systematyczne uczestniczenie w zajęciach. Został wspólnie opracowany kontrakt grupy, który zaakceptowali a następnie podpisali wszyscy uczestnicy. Uczestnicy aktywnie brali udział w zajęciach, jednak w początkowej fazie spotkań byli bardziej nastawieni na przekazywanie im wiedzy przez prowadzących niż na pracę własną. Postępowali zgodnie z przyjętym kontraktem, na zajęcia przychodzili punktualnie, jeśli nie mogli w nich uczestniczyć zawsze wcześniej informowali o tym prowadzących lub organizatora PKE. Uczestnicy byli aktywni i otwarci na przyjmowanie nowych treści. Wielokrotnie zadawali pytania prowadzącym, co świadczyło o ich zaciekawieniu tematem oraz potrzebie wzbogacenia swojej wiedzy.

W ocenie prowadzących atmosfera na zajęciach była bardzo dobra, uczestnicy chętnie zabierali głos potrafili szczerze mówić o swojej sytuacji, co może świadczyć o dużym poczuciu bezpieczeństwa w grupie. Nie zgłaszali żadnych uwag co do zawartości merytorycznej czy organizacyjnej zajęć. Zachowanie i postępowanie uczestników było systematycznie monitorowane.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przy realizacji programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową współpracowało w szczególności z funkcjonującymi na terenie powiatu lęborskiego miejskimi i gminnymi ośrodkami pomocy społecznej (w Lęborku, Łebie, Nowej Wsi Lęborskiej, Wicku), Centrum Usług Społecznych w Cewicach w zakresie naboru, motywowania osób, których udział w programie był zasadny do przystąpienia do programu. Na bieżąco informowano zespoły interdyscyplinarne o obecnościach Uczestników na zajęciach. Ponadto przeprowadzono badanie skuteczności programu w formie ankiet monitorujących. Monitoring będzie kontynuowany w okresie do 3 lat po ukończeniu programu.

Do programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w 2025 roku przystąpiły łącznie 32 osoby, a ukończyło go 21 osób.

W 2025 roku Powiatowi Lęborskiemu została przyznana dotacja na realizację programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w wysokości 32 000,00 zł. Została ona wykorzystana w całości na wynagrodzenia dla osób przeprowadzających program. Wydatki na realizację Edycji I 2025 programu wyniosły łącznie: 18 150,00 zł, w tym na konsultacje indywidualne: 1 950,00 zł, spotkania grupowe 16 200,00 zł. Kwotę 15 000,00 zł pokryto z przyznanej Powiatowi Lęborskiemu dotacji, a 3 150,00 zł z budżetu powiatu.

Wydatki na realizację Edycji II 2025 programu wyniosły łącznie: 17 040,00 zł, w tym na konsultacje indywidualne: 2 040,00 zł, spotkania grupowe 15 000,00 zł. Kwotę 17 000,00 zł pokryto z przyznanej Powiatowi Lęborskiemu dotacji, a 40,00 zł z budżetu powiatu.

2. Powiatowy program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku jest realizatorem Powiatowego programu psychologiczno - terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową, przyjętego Uchwałą Nr LVIII/389/2023 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 27 października 2023 r. w sprawie przyjęcia Programu psychologiczno - terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową w powiecie lęborskim na lata 2023 - 2027. Program realizowany jest w oparciu o aktualne Zasady finansowania i Rekomendacje dla podmiotów prowadzących program psychologiczno - terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową, opracowane przez Pomorski Urząd Wojewódzki, Wydział Polityki Społecznej. Realizator programu sporządza końcowe sprawozdanie rzeczowo - finansowe z realizacji programu i przedkłada je Radzie Powiatu Lęborskiego wraz ze sprawozdaniem z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku składa rozliczenie do Wydziału Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku, w przypadku uzyskania środków finansowych z budżetu Państwa, a także sprawozdanie statystyczne Ministerstwu Rodziny i Polityki Społecznej w Centralnej Aplikacji Statystycznej każdego roku kalendarzowego. Przyjęty uchwałą Program psychologiczno - terapeutyczny jest adresowany do pełnoletnich osób stosujących przemoc domową. Program ma na celu w szczególności powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy oraz rozwijanie umiejętności samokontroli i rozwiązywania problemów bez stosowania przemocy. Jednostką odpowiedzialną za realizację programu w Powiecie Lęborskim jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku może zlecić przeprowadzenie programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową podmiotowi zewnętrznemu, posiadającemu odpowiednie uprawnienia oraz kwalifikacje.

W 2025 roku program psychologiczno - terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową nie był realizowany, ponieważ nie udało się zebrać grup docelowych. Zaplanowane w budżecie Powiatu Lęborskiego w rozdziale 85205 § 2110 środki finansowe w ramach dotacji celowych w wysokości 14 000,00 zł, za zgodą Wydziału Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku na przesunięcie środków finansowych w ramach dotacji celowych z zadania realizacja programów psychologiczno - terapeutycznych na zadanie realizacja programów korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, zostały wykorzystane na realizację programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową.

3. Powiatowy program profilaktyczny w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie na lata 2021 – 2027 oraz (w związku z nowelizacją ustawy) Program profilaktyczny w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową w Powiecie Lęborskim n lata 2023-2027

Programy służące działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, a następnie zgodnie z nowelizacją ustawy przemocą domową były na bieżąco wdrażane w okresie sprawozdawczym. Cel główny ww. programów stanowi ograniczenie skali i skutków stosowania przemocy w rodzinie, przemocy domowej w powiecie lęborskim przez wspieranie i podejmowanie działań profilaktycznych wobec rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy poprzez promowanie i wdrożenie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, przemocą domową. Program profilaktyczny w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie w Powiecie Lęborskim na lata 2021 - 2027 oraz Program profilaktyczny w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową w Powiecie Lęborskim n lata 2023-2027 skierowany jest do lokalnej społeczności, w szczególności do: rodzin, w szczególności dzieci zagrożonych zjawiskiem przemocy domowej, rodzin doznających przemocy domowej, zwłaszcza dzieci, osób i rodzin uwikłanych w przemoc domową, osób stosujących przemoc domową, świadków przemocy domowej, rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, rodziców bezradnych w sprawach opiekuńczo - wychowawczych, rodzin niewygodnych wychowawczo, dzieci i młodzieży zagrożonej niedostosowaniem społecznym, przedstawicieli władz lokalnych, instytucji i służb wspierających dziecko i rodzinę oraz działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Ww. Programy realizowane były we współdziałaniu z lokalnymi samorządami, instytucjami i szeroko rozumianymi podmiotami, które realizują zadania w obszarach przemocy domowej oraz wspierania rodzin. Wskaźniki realizacji Programów w 2025 roku przedstawia poniższa tabela.

Działania Programów w 2025 roku były finansowane z budżetu powiatu. Ośrodek Interwencji Kryzysowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku przystąpił do Programu Osłonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy domowej jako przemoc ze względu na płeć”- edycja 2025. W postępowaniu konkursowym nasza jednostka nie uzyskała odpowiedniej ilości punktów (zabrakło dwa punkty), co było przyczyną nie otrzymania dotacji.

Cel	Zrealizowane działania
<p>Prowadzenie działań o charakterze profilaktycznym skierowanych do rodzin z terenu powiatu lęborskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ informowano OPS, Sąd, szkoły, przedszkola i żłobki z terenu powiatu lęborskiego oraz Warsztaty Terapii Zajęciowej, placówki opiekuńczo-wychowawcze i poradnie psychologiczno - pedagogiczne w Lęborku o możliwości wsparcia rodziców w procesie wychowawczym na warsztaty umiejętności „Rodzicielskich - Szkoła dla rodziców”; ▪ podejmowano działania w ramach kampanii „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży”; ▪ przeprowadzono sesje ćwiczeń metodą TRE dla kobiet – która ma na celu pomoc im m.in. w: osiągnięciu równowagi emocjonalnej, autoregulacji, nawiązaniu lepszego dialogu ze swoim ciałem, „wyrzuceniu” z ciała kumulowanego stresu i napięcia, skutków zaburzonej komunikacji, nierozpoznawalnych emocji i traumatycznych przeżyć, poprawie ogólnego samopoczucia oraz w lepszym radzeniu sobie z codziennym stresem. ▪ rozpowszechnianie materiałów edukacyjno-informacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej oraz materiałów informujących o zakresie świadczonej pomocy; <p>– udzielano wsparcia rodzinom zagrożonym ubóstwem lub wykluczeniem społecznym - uwikłanym w przemoc domową, dla wsparcia prawidłowego pełnienia funkcji rodziny przez integrację członków rodziny, naukę właściwego komunikowania się, organizację czasu wolnego w pozytywnych formach poprzez różnego rodzaju zajęcia uspołeczniające – tj., kręgle</p>
<p>Udzielanie specjalistycznej pomocy rodzinom zagrożonym przemocą w rodzinie, zagrożonym przemocą domową</p>	<p>– świadczono poradnictwo prawne, psychologiczne, socjalne/ rodzinne w ramach działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Lęborku;</p> <p>– przeprowadzono poradnictwo prawne indywidualne dla osób uwikłanych w przemoc domową zakres poradnictwa obejmował w szczególności prawo rodzinne, cywilne, karne m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ informowanie o obowiązującym stanie prawnym oraz przysługujących uprawnieniach lub spoczywających na osobie obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sądowno administracyjnym, ▪ wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego, ▪ pomoc w sporządzeniu projektu pisma w sprawach w/w. <p>– zapewniono osobom, które doznały przemocy domowej udział w indywidualnej długoterminowej terapii dla o ofiar przemocy.</p>
<p>Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinom w ich prawidłowym funkcjonowaniu - ukierunkowanego na obniżenie ryzyka wystąpienia przemocy w rodzinie, przemocy domowej</p>	<p>– przeprowadzono Warsztaty umiejętności rodzicielskich - zajęcia grupowe warsztatowe pn. Szkoła dla rodziców (cykl zajęć - 2 edycje w roku - 10 spotkań, łącznie przeprowadzono dla 31 osób); cykl zajęć grupowych dla rodziców/opiekunów dzieci-rodzin uwikłanych w przemoc domową lub mających trudności z zachowaniami agresywnymi członka rodziny, trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi;</p> <p>– udzielano wsparcia rodzinom zagrożonym ubóstwem lub wykluczeniem społecznym - uwikłanym w przemoc domową, dla wsparcia prawidłowego pełnienia funkcji rodziny przez integrację członków rodziny, naukę właściwego komunikowania się, organizację czasu wolnego w pozytywnych formach poprzez różnego rodzaju zajęcia uspołeczniające – tj. zorganizowanie wyjścia do kręgielni,</p> <p>– przeprowadzono poradnictwo prawne indywidualne dla osób uwikłanych w przemoc domową – doznających przemocy i zachowań agresywnych; zakres poradnictwa obejmował w szczególności prawo rodzinne, cywilne, karne;</p> <p>– przeprowadzono sesje ćwiczeń metodą TRE dla kobiet – która ma na celu pomoc im m.in. w: osiągnięciu równowagi emocjonalnej, autoregulacji, nawiązaniu lepszego dialogu ze swoim ciałem, „wyrzuceniu” z ciała kumulowanego stresu i napięcia, skutków zaburzonej komunikacji, nierozpoznawalnych emocji i traumatycznych przeżyć, poprawie ogólnego samopoczucia oraz w lepszym radzeniu sobie z codziennym stresem;</p> <p>– realizowano konsultacje i poradnictwo psychologiczne indywidualne dla osób i rodzin uwikłanych w przemoc domową i dotkniętych kryzysem;</p> <p>– przeprowadzono konsultacje i poradnictwo pedagogiczne dostępne dla osób i rodzin w kryzysie, uwikłanych w przemoc, w których występują trudności opiekuńczo-wychowawcze, w szczególności rodziców/opiekunów oraz rodzin zagrożonych umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej;</p> <p>– prowadzono dwie grupy wsparcia dla kobiet: jedna z doświadczeniem problemów opiekuńczo – wychowawczych, druga grupa z doświadczeniem przemocy, spotkania odbywały się cyklicznie raz w miesiącu dla każdej z grup.</p>
<p>Edukacja i promowanie prawidłowych metod wychowawczych i postaw</p>	<p>– przeprowadzono kampanię informacyjną w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i interwencji kryzysowej „Język Komunikacji”; celem realizacji zadania było przygotowanie, powielenie i rozpowszechnienie informatory i ulotki na temat przeciwdziałania przemocy domowej. Pracownicy OIK przygotowali „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży”, Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę – „Dzieciństwo Bez Przemocy”, w ramach</p>

<p>rodzicielskich, wzmacnianie pozytywnych realizacji w rodzinie</p>	<p>Kampanii Edukacyjno-Informacyjnej PCPR.</p> <ul style="list-style-type: none"> – informowano OPS -ów, Sąd, szkoły, przedszkola i żłobki z terenu powiatu lęborskiego oraz WTZ, placówki opiekuńczo - wychowawcze i poradnię psychologiczno - pedagogiczną w Lęborku o możliwości kierowania rodziców potrzebujących wsparcia w procesie wychowawczym na warsztaty umiejętności „Rodzicielskich – Szkoła dla rodziców”, TRE dla kobiet, – rozpowszechniono poradniki: „Vademecum AntyPrzemocy w Powiecie Lęborskim”- praktyczny poradnik poświęcony zjawisku przemocy domowej z bazą placówek niosących pomoc ofiarom przemocy, ulotki informujące o zakresie pomocy z danymi OIK; – umieszczono na stronie internetowej PCPR w Lęborku informacje o możliwościach skorzystania z bezpłatnego poradnictwa,
<p>Zwiększenie świadomości społecznej o zagrożeniach związanych z występowaniem przemocy w rodzinie, przemocy domowej</p>	<p>Udział w kampaniach:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „udział w VII Ogólnopolskim Forum Dobrych Praktyk pt.#10sekund – reaguj na przemoc, zorganizowanym w formule online przez Fundację Po drugie; – udział w Międzynarodowym Dniu Zapobiegania Przemocy wobec Dzieci – Dzieciństwo Bez Przemocy organizowanym przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę – Nie Czekaj Reaguj – w dniu 19 listopada podświetlono budynek PCPR na czerwono, w całej Polsce ponad 2000 budynków, na znak sprzeciwu krzywdzenia dzieci; <p>1) kampania informacyjno – edukacyjna skierowana do służb pomocowych, organizacji pozarządowych, policji, służby zdrowia, sądów, placówek oświatowych i innych podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, poprzez przekazanie ulotek, pendrive z trzema spotami dotyczącymi sposobów reagowania na przemoc wobec dzieci i długopisów z danymi teleadresowymi OIK przy PCPR Lębork</p>
<p>Rozwój współpracy ze służbami, instytucjami i podmiotami realizującymi zadania w obszarach problemu przemocy w rodzinie, przemocy domowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – przesłanie informacji o nieodpłatnych szkoleniach on-line dla specjalistów , – zorganizowano szkolenia międzyinstytucjonalne o tematyce przemocy domowej, w którym udział wzięło 78 specjalistów: przeznaczone dla resortów m.in.: pomocy społecznej, edukacji, ochrony zdrowia, policji, a w szczególności członków gminnych zespołów interdyscyplinarnych, pracowników ośrodków pomocy społecznej, pedagogów szkolnych, nauczycieli, pielęgniarek środowiskowych, specjalistów z Centrum Zdrowia Psychicznego dla dzieci i dorosłych, kuratorów, dzielnicowych oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych, kościołów i związków wyznaniowych. Odbyły się dwa szkolenia, jedno w formie dwóch edycji pt. „BEZ STRACHU” – Kampania Informacyjno – Edukacyjna „Podniesienie kompetencji zawodowych w zakresie wczesnego wykrywania i przeciwdziałania przemocy wobec dzieci”, drugie szkolenie pt. „Kontakt z osobą stosującą przemoc i doznająca przemocy. Motywowanie do zmian”.

2. Powiatowy program pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie na lata 2021 - 2027 oraz (w związku z nowelizacją ustawy) Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2023-2027

W 2025 roku realizowano działania w ramach Powiatowego programu pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie na lata 2021–2027, przyjęty uchwałą nr XXVI/194/2021 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 18 lutego 2021 roku w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2027 oraz Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2023-2027, przyjęty uchwałą nr LVIII/387/2023 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 27 października 2023 roku.

Ww. Programy ukierunkowane są na udzielanie profesjonalnej pomocy osobom doznającym przemocy domowej, m.in. poprzez wskazywanie im sposobów reagowania na przemoc, uświadomienie przysługujących praw oraz możliwościach otrzymania pomocy ze strony instytucji, które zajmują się pracą na rzecz wspierania osób doznających przemocy, w celu jak najszybszego jej zakończenia.

W 2025 roku prowadzono bezpłatne poradnictwo psychologiczne w ramach interwencji kryzysowej (w tym dla osób doznających przemocy w rodzinie). Mieszkańcy powiatu lęborskiego mogli skorzystać z poradnictwa w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku w godzinach pracy Ośrodka Interwencji Kryzysowej, tj. 7:30-15:30 w dni robocze oraz we wtorki w godzinach: 15:30-19:30. Pomoc ta koncentruje się na rozwiązywaniu bieżących trudności osób korzystających z porady, omawianiu ich potrzeb wynikających z sytuacji, w której się znajdują.

W 2025 roku w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku bezpłatnie udzielano poradnictwa prawnego dla osób korzystających z systemu pomocy społecznej, w tym dla osób doznających przemocy. Poradnictwa prawnego udzielano w środy w godzinach 11:00-13:00 w siedzibie jednostki. Zakres poradnictwa obejmował w szczególności prawo rodzinne, cywilne, karne m.in.:

- informowanie o obowiązującym stanie prawnym oraz przysługujących uprawnieniach lub spoczywających na osobie obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sądowno administracyjnym,
- wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego,
- pomoc w sporządzeniu projektu pisma w sprawach w/w.

Aspirant pracy socjalnej/pracownik socjalny Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku w okresie sprawozdawczym stale podejmował działania ukierunkowane na rozwinięcie lub wzmocnienie aktywności i samodzielności życiowej wspieranych osób, zabezpieczenie ich niezbędnych potrzeb, motywował osoby doznające przemocy w rodzinie, przemocy domowej do zmiany i wspierał w samodzielnym rozwiązaniu trudnej sytuacji życiowej. Podejmował również działania zmierzające do udzielenia pomocy osobom doznającym przemocy m.in. poprzez przekazywanie informacji o prawach osoby doznającej przemocy w rodzinie, wzmocnianie postawy sprzyjającej zatrzymaniu przemocy.

W okresie sprawozdawczym zapewniono możliwość osobom doznającym przemocy domowej a także osobom w innej sytuacji kryzysowej uzyskania pomocy w formie bezpiecznego schronienia w instytucjach świadczących tego typu pomoc, tj. w OIK-Hostelu przy PCPR w Lęborku. W 2025 roku Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Lęborku umieścił 4matki z 5 dziećmi.

Ponadto, w okresie sprawozdawczym osoby doznające przemocy domowej korzystające ze wsparcia Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Lęborku były motywowane do poszukiwania i podejmowania zatrudnienia, w celu uzyskania niezależności finansowej tak ważnej w procesie zmiany.

W 2025 roku Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku, według potrzeb podejmował współpracę z jednostkami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej: z ośrodkami pomocy społecznej z terenu powiatu lęborskiego, Policją, Prokuraturą, Sądem, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, Lokalnym Punktem Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Prześstępstwem, w celu udzielenia jak najskuteczniejszej pomocy osobom doznającym przemocy domowej.

Załącznik nr 4 - SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI POWIATOWEGO PROGRAMU DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA LATA 2023-2030

W Powiecie Lęborskim od 2004 roku realizowany jest Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych. Podstawą prawną do jego opracowania zawiera art. 35a ust. 1 pkt 1, Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. 2025, poz. 913, z późn. zm.).

Obecnie obowiązuje Program na lata 2023-2030 przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Lęborskiego dnia 23 marca 2023 roku - Uchwała Nr LII/345/2023. Program ten określa zadania w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej oraz zatrudnienia i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2023-2030 jest skierowany do:

- osób z niepełnosprawnością i ich rodzin,
- kadry pomocy społecznej działającej na rzecz osób z niepełnosprawnością i ich rodzin,
- instytucji, stowarzyszeń i organizacji działających na rzecz osób z niepełnosprawnością i ich rodzin,
- wolontariuszy,
- placówek służby zdrowia,
- innych podmiotów działających na terenie powiatu lęborskiego.

Realizatorem programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku przy współpracy m.in. z:

- samorządami powiatowymi,
- samorządami gminnymi,
- Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Powiatowym Urzędem Pracy w Lęborku,
- Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Lęborku,
- Miejskimi i Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej,
- Pomorskim Urzędem Wojewódzkim,
- Urzędem Marszałkowskim Województwa Pomorskiego,
- publicznymi i niepublicznymi ośrodkami opieki zdrowotnej, a w szczególności gabinety rehabilitacji leczniczej,
- fundacjami, organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnością,
- Powiatową Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Lęborku,
- pracodawcami i organizacjami pracodawców,
- placówkami oświatowymi,
- mediami,
- wolontariuszami,
- instytucjami i przedsiębiorstwami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnością.

Celem Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2023-2030 jest podniesienie świadomości społecznej o problemach niepełnosprawnych mieszkańców powiatu lęborskiego, a także zapewnienie im godnego życia i możliwości pełnego i równoprawnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Program wyznacza kierunki, w jakich powinny zmierzać działania na rzecz osób niepełnosprawnych zapewniające im godne i aktywne życie, a także pomoc dostosowaną do rzeczywistych potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności. Działania realizowane w ramach Programu zmierzają do aktywizacji osób niepełnosprawnych w życiu zawodowym, społecznym, kulturalnym, sportowym oraz rekreacji i turystyce; podnoszenia świadomości osób niepełnosprawnych w zakresie przysługujących im praw, eliminacji zjawiska niechęci czy wrogości do osób niepełnosprawnych, które są przyczyną ich społecznej alienacji.

Zgodnie z rozdziałem VIII pn.: „Monitoring i efekty powiatowego programu” po zakończeniu roku kalendarzowego należy dokonać merytoryczną ocenę realizacji Programu, który to zawiera się w integralnej części sprawozdania z działalności tej jednostki. Źródłem pozyskania danych na potrzeby monitoringu są dane ze sprawozdań z działalności PCPR, Powiatowego Urzędu Pracy w Lęborku, jednostek pomocy społecznej z powiatu lęborskiego oraz statystyk publicznych. Szczegółowe sposoby działania w 2025 roku, realizacji celów oraz oczekiwane rezultaty określa poniższa tabela.

Lp.	Działanie		
	Sposób realizacji	Oczekiwane rezultaty	Realizacja Programu
1.	Zwiększenie aktywności społecznej osób z niepełnosprawnością		
	<ul style="list-style-type: none"> ● Realizacja zadań i programów Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w tym pn. Aktywny samorząd, Program wyrównywania różnic między regionami, „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!”, „Door-to-door”. ● Zapewnienie dostępu osób z niepełnosprawnością do niezbędnych przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego dla osób z niepełnosprawnością. ● Przystosowywanie miejsc zamieszkania oraz otoczenia osób z niepełnosprawnością do ich potrzeb. ● Udział osób z niepełnosprawnością w turnusach rehabilitacyjnych. ● Wsparcie osób z niepełnosprawnością w zakupie sprzętu mającego na celu likwidację barier w komunikowaniu się i technicznych. ● Funkcjonowanie warsztatów terapii zajęciowej. ● Wsparcie osób z niepełnosprawnością w zakupie i utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, zakupie skutera elektrycznego, protezy kończyny oraz sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania związanego z dysfunkcjami funkcjonowania w związku z niepełnosprawnością oraz szkoleń w zakresie obsługi nabytego sprzętu. ● Likwidacja barier w budynkach użyteczności publicznej, np. urzędach, placówkach edukacyjnych, służby zdrowia w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania. ● Tworzenie warunków sprzyjających tworzeniu spółdzielni socjalnych. ● Likwidacja barier transportowych na rzecz osób z niepełnosprawnością oraz pomoc dla osób z niepełnosprawnością w uzyskaniu prawa jazdy oraz w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu. ● Wspieranie przedsięwzięć sportowych, kulturalnych, rekreacyjnych i turystycznych dla osób niepełnosprawnością i ich otoczenia. ● Wspieranie funkcjonowania systemu wsparcia osób z niepełnosprawnością przez organizacje pozarządowe obejmujące 	<ul style="list-style-type: none"> ● Poprawa jakości życia osób z niepełnosprawnością oraz integracja ich ze środowiskiem lokalnym. ● Poprawa jakości pracy kadry pracującej z osobami z niepełnosprawnością. ● Obniżenie poczucia wykluczenia społecznego osób z niepełnosprawnością i ich rodzin. ● Zwiększenie samodzielności w codziennym funkcjonowaniu osób z niepełnosprawnością. ● Wzrost niezależności osób z niepełnosprawnością przez niwelowanie barier w komunikowaniu się i poruszaniu, w placówkach użyteczności publicznej. ● Wzrost poziomu usług świadczonych na rzecz osób z niepełnosprawnością w powiecie lęborskim. ● Polepszenie funkcjonowania rodzin wychowujących dzieci z niepełnosprawnością. ● Zapewnienie niezależności osobom z niepełnosprawnościami w zakresie stylu życia i codziennych czynności. ● Zapewnienie mieszkalnictwa dostosowanego architektonicznie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. ● Dostosowanie budynków użyteczności publicznej w zakresie barier architektonicznych. ● Ułatwienie integracji społeczno – zawodowej osób z potrzebami wsparcia w 	<ul style="list-style-type: none"> ● ilość programów realizowanych z obszaru rehabilitacji i aktywizacji społeczno – zawodowej - 4 (działania spoza Algorytmu PFRON), ● wysokość środków finansowych zaangażowanych na rehabilitację społeczną i zawodową osób z niepełnosprawnością (działania z Algorytmu PFRON), – 3.805.132,58 zł, ● ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z dofinansowania sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych oraz kwota dofinansowań – 880 os. (1.748.991,00 zł), ● ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych oraz kwota dofinansowania – 24 os. (138.065,78 zł), ● ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z dofinansowania uczestnictwa na turnusach rehabilitacyjnych i kwota dofinansowań – 117 os., 432.971,00 zł, ● ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z dofinansowania do likwidacji barier - w komunikowaniu i technicznych oraz kwota dofinansowania – 101 os. (384.901,33 zł), ● ilość uczestników WTZ – 30 osób, oraz kwota dofinansowania z PFRON – 1.055.880,00 zł oraz z Powiatu 117.320,00, ● wysokość środków finansowych zaangażowanych na formy wsparcia osób z niepełnosprawnością w zakupie i utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, zakupie skutera elektrycznego, protezy kończyny oraz sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania związanego z dysfunkcjami funkcjonowania w związku z niepełnosprawnością oraz szkoleń w zakresie obsługi nabytego sprzętu – Aktywny Samorząd – 80.580,38 zł, ● wysokość środków finansowych zaangażowanych na formy wsparcia poprzez likwidację barier w budynkach użyteczności publicznej, np. urzędach, placówkach edukacyjnych, służby zdrowia w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania – Program Wyrównywania Różnic Między Regionami 325.281,23 zł, ● liczba utworzonych spółdzielni socjalnych- 0, ● ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z

	<p>swym działaniem osoby z niepełnosprawnością, rodziny dotknięte problemem niepełnosprawności i ich otoczenie m. in. poprzez udzielane granty.</p> <ul style="list-style-type: none"> Przygotowanie osób z niepełnosprawnych do aktywizacji społecznej, zawodowej lub wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier lub poruszaniu się oraz barier transportowych. 	<p>zakresie mobilności poprzez zapewnienie usług indywidualnego transportu.</p>	<p>dofinansowania do likwidacji barier transportowych oraz w uzyskaniu prawa jazdy i w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu – 7 os. (18.767,00 zł),</p> <ul style="list-style-type: none"> liczba wspartych przedsięwzięć sportowych, kulturalnych, rekreacyjnych i turystycznych dla osób niepełnosprawnością i ich otoczenia – 4, liczba wspartych organizacji pozarządowych obejmujących swym działaniem osoby z niepełnosprawnością, rodziny dotknięte problemem niepełnosprawności i ich otoczenie m. in. poprzez udzielane granty - 0, wysokość środków finansowych udzielonego dofinansowania – 0, liczba osób niepełnosprawnych przygotowanych do aktywizacji społecznej, zawodowej lub wsparcia w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych – realizowany przez PCPR Door-to-door – 181 os., liczba wykonanych przejazdów 425, liczba wykonanych kilometrów – 34387 km
2. Wzrost aktywności osób z niepełnosprawnością na rynku pracy			
	<ul style="list-style-type: none"> Realizacja usług rynku pracy, w szczególności pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego. Prowadzenie i dofinansowanie szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji i kompetencji zawodowych. Refundacja kosztów wyposażenia nowych stanowisk pracy dla osób z niepełnosprawnością. Udzielenie dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej dla osób z niepełnosprawnością. Propagowanie i wspieranie działalności innych instytucji i organizacji działających na rzecz aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnością, w szczególności wdrażających projekty współfinansowane ze środków zewnętrznych. Wsparcie osób z niepełnosprawnością w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez dofinansowanie opieki dla osoby zależnej. Funkcjonowanie bazy danych osób poszukujących pracy z niepełnosprawnością. Promowanie zatrudnienia osób z niepełnosprawnością niezależnie od posiadanego przez nich stopnia niepełnosprawności oraz symbolu przyczyny niepełnosprawności. Rozpowszechnianie informacji wśród pracodawców oraz osób z niepełnosprawnością na temat zadań realizowanych na ich rzecz w 	<ul style="list-style-type: none"> Wzrost pewności siebie w związku z samodzielnością finansową. Zwiększenie prawdopodobieństwa rozwoju zawodowego oraz otrzymania awansu osób z niepełnosprawnością. Wzrost nowotworzonych miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami. Wzmocnienie potencjału zawodowego osób z niepełnosprawnością. Podniesienie poziomu kwalifikacji i kompetencji zawodowych osób z niepełnosprawnością. Nabywanie przez osoby nieaktywne zawodowo, praktycznych umiejętności do wykonywania pracy. Zwiększenie poziomu aktywnego uczestnictwa osób z niepełnosprawnością na rynku pracy. Zmiana świadomości pracodawców na temat zatrudniania osób z 	<ul style="list-style-type: none"> ilość osób korzystających z dofinansowania instrumentów rynku pracy PUP, w szczególności do stażu oraz kwota dofinansowań - staż: 2 osoby; kwota wypłaconego stypendium: 25.462,47 zł, ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z dofinansowania do utworzenia działalności gospodarczej oraz kwota dofinansowań – 0, łączna kwota dofinansowań ze środków PFRON: 0 zł, ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego z PUP – 0 os., kwota dofinansowania: 0 zł ilość osób z niepełnosprawnością korzystających ze szkoleń, dofinansowań do studiów, do kursu prawa jazdy, itp. z Aktywnego Samorządu – 95 wnioski; przyznana kwota dofinansowań: 350.779,00 zł, ilość zakładów pracy chronionej na terenie powiatu lęborskiego – 1, ilość osób biorących udział w WTZ – 30 osób

	<p>ramach aktywizacji zawodowej, przede wszystkim przez Powiatowy Urząd Pracy w Lęborku oraz inne lokalne jednostki i organizacje.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Propagowanie informacji wśród osób z niepełnosprawnością i ich pracodawców o uprawnieniach wynikających z zatrudniania osób z niepełnosprawnością. ● Wsparcie kształcenia ustawicznego osób pracujących – pracowników i pracodawców. ● Funkcjonowanie i rozwój aktywizacji przez warsztaty terapii zajęciowej. 	<p>niepełnosprawnością.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Polepszenie warunków życia materialnego osób z niepełnosprawnością. 	
3. Ochrona i przestrzeganie praw osób z niepełnosprawnością	<ul style="list-style-type: none"> ● Promowanie konferencji, spotkań oraz szkoleń mających na celu zwiększenie świadomości na temat praw osób z niepełnosprawnością w środowisku lokalnym. ● Rozwój działań informacyjno – edukacyjnych służących upowszechnianiu wiedzy nt. praw i uprawnień osób z niepełnosprawnością, form ich wsparcia oraz występujących problemów. ● Prowadzenie bezpłatnej pomocy specjalistycznego poradnictwa dla osób z niepełnosprawnością, w tym prawnej, psychologicznej i zawodowej oraz poprawa dostępu do informacji o przysługujących tym osobom ulgach i uprawnieniach. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Podniesienie poziomu wiedzy osób z niepełnosprawnością na temat przysługujących im praw. ● Poszerzenie wiedzy osób z niepełnosprawnością i ich rodzin na temat dostępnych form pomocy a także przysługujących im uprawnień. 	<ul style="list-style-type: none"> ● liczba działań informacyjno – edukacyjnych służących upowszechnianiu wiedzy nt. praw i uprawnień osób z niepełnosprawnością, form ich wsparcia oraz występujących problemów – 1, ● ilość udzielonych porad prawnych na rzecz osób z niepełnosprawnością – 36, ● ilość orzeczeń wydanych przez PZOON w Lęborku – 2.582 szt., ● ilość wydanych legitymacji dla osób z niepełnosprawnością – 1.242 szt., ● ilość wydanych kart parkingowych – 1.044,
4. Współpraca instytucjonalna – systemowa współpraca instytucji i organizacji na rzecz osób z niepełnosprawnością	<ul style="list-style-type: none"> ● Współdziałanie jednostek działających na terenie powiatu w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów osób z niepełnosprawnością i ich otoczenia w celu podnoszenia dostępności i standardów usług dla osób z niepełnosprawnością oraz ich rodzin. ● Wspieranie przez władze powiatu i gmin pracy organizacji pozarządowych działających na rzecz osób z niepełnosprawnością. ● Wspieranie przez władze powiatu i gmin pracy organizacji pozarządowych działających na rzecz osób z niepełnosprawnością. ● Zapewnienie funkcjonowania i konsultowanie z Powiatową Radą ds. Osób Niepełnosprawnych działań dotyczących pomocy dla osób z niepełnosprawnością. ● Podnoszenie poziomu funkcjonowania jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz placówek opiekuńczych i 	<ul style="list-style-type: none"> ● Wzrost poziomu usług świadczonych na rzecz osób z niepełnosprawności w powiecie lęborskim. ● Ułatwienie osobom z niepełnosprawnością oraz ich rodzinom dostępu do informacji na temat możliwości korzystania z usług świadczonych na ich rzecz w powiecie lęborskim. ● Wzajemne wspieranie się instytucji publicznych i organizacji pozarządowych w zakresie rozwiązywania problemów i wsparcia osób z niepełnosprawnością oraz ich rodzin. ● Wzrost liczby organizacji pozarządowych, których działalność będzie dostosowana do zróżnicowanych potrzeb 	<ul style="list-style-type: none"> ● Ilość organizacji pozarządowych działających na rzecz osób z niepełnosprawnością objętych wsparciem – 4 organizacji, ● wysokość środków finansowych udzielonego wsparcia organizacjom pozarządowym działającym na rzecz osób z niepełnosprawnością z terenu powiatu – 18.861,00 zł, ● liczba konsultowanych działań z Powiatową Radą ds. Osób Niepełnosprawnych dotyczących pomocy dla osób z niepełnosprawnością – 6, ● ilość osób biorących udział w WTZ – 30 osób

	<p>integracyjnych/rehabilitacyjnych.</p> <ul style="list-style-type: none"> Współpraca z fundacjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnością także funkcjonującymi poza obszarem powiatu. Podnoszenie kompetencji i wspomaganie kadry pomocy społecznej, placówek oświatowych, leczniczych oraz osób z organizacji pozarządowych, zajmujących się problemami osób z niepełnosprawnością. Rozwój wolontariatu na rzecz osób z niepełnosprawnością. 	<p>niepełnosprawnych.</p>	
5. Upowszechnianie informacji dotyczących dostępnych form wsparcia dla osób z niepełnosprawnością i ich otoczenia			
	<ul style="list-style-type: none"> Informowanie osób z niepełnosprawnością co do możliwości korzystania przez nich z usług rehabilitacyjnych, m. in. za pośrednictwem lekarzy rodzinnych i specjalistów oraz organizacji pozarządowych, ze szczególnym ukierunkowaniem na rozwój tych działań wobec osób, które po raz pierwszy uzyskały orzeczenie o niepełnosprawności. Prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych, kampanii mających na celu zwiększenie świadomości społecznej w zakresie niepełnosprawności i wiedzy osób z niepełnosprawnością o przysługujących im formach pomocy i wsparcia. 	<ul style="list-style-type: none"> Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej, dotyczącej problematyki niepełnosprawności. Poszerzenie zakresu wiedzy osób niepełnosprawnych na temat dostępnych form pomocy, przysługujących im uprawnień i sposobach ich egzekwowanie. 	<ul style="list-style-type: none"> liczba prowadzonych działań informacyjno – edukacyjnych, kampanii mających na celu zwiększenie świadomości społecznej w zakresie niepełnosprawności i wiedzy osób z niepełnosprawnością o przysługujących im formach pomocy i wsparcia - 1
6. Promowanie i kształtowanie pozytywnych postaw wobec osób z niepełnosprawnością			
	<ul style="list-style-type: none"> Wspieranie działań mających na celu integrację osób z niepełnosprawnością i ich rodzin ze społecznością lokalną oraz promowanie inicjatyw włączających osoby z niepełnosprawnością w życie społeczne. Wpływanie na kształtowanie się w społeczeństwie właściwych postaw wobec niepełnosprawności oraz dążenie do pełnej akceptacji udziału osób z niepełnosprawnością w życiu społecznym, w szczególności poprzez publikację informacji o bieżących działaniach na rzecz tego środowiska. 	<ul style="list-style-type: none"> Podniesienie poziomu integracji osób z niepełnosprawnością i ich rodzin ze środowiskiem lokalnym. Zmiana w postrzeganiu osób z niepełnosprawnością i ich miejsca w społeczeństwie – w bliższym i dalszym otoczeniu. Wzrost pozytywnej postawy osób zdrowych wobec osób z niepełnosprawnością, a także polepszenie relacji w grupie osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami. Wzrost aktywności społeczności lokalnej na rzecz osób z niepełnosprawnością. 	<ul style="list-style-type: none"> liczba wspartych działań mających na celu integrację osób z niepełnosprawnością i ich rodzin ze społecznością lokalną oraz promowanie inicjatyw włączających osoby z niepełnosprawnością w życie społeczne - 1

7.	Zapewnienie osobom z niepełnosprawnością dostępu do edukacji		
<ul style="list-style-type: none"> ● Funkcjonowanie klas integracyjnych w placówkach oświatowych oraz pomoc dla osób z niepełnosprawnością w uzyskaniu wykształcenia. ● Wylimitowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób z niepełnosprawnościami w dostępie do edukacji. ● Dostosowanie szkół działających na terenie powiatu do specyficznych potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami. ● Pomoc w uzyskaniu na poziomie wyższym poprzez dofinansowanie kosztów edukacji. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Umożliwienie podjęcia bądź kontynuacji edukacji na poziomie wyższym osobom z niepełnosprawnością. ● Poprawa warunków do psychofizycznego i psychospołecznego rozwoju dzieci i młodzieży szkolnej o różnym poziomie możliwości. 	<ul style="list-style-type: none"> ● ilość osób z niepełnosprawnością korzystających ze szkoleń, dofinansowań do studiów, do kursu prawa jazdy, itp. z Aktywnego Samorządu – 95 wniosków; przyznana kwota dofinansowań: 350.779,00 zł, ● liczba dostosowanych szkół działających na terenie powiatu do specyficznych potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami z PWRMR - 4 	
8.	Działania profilaktyczne ukierunkowane na promocję zdrowia i edukację prozdrowotną		
<ul style="list-style-type: none"> ● Działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie powstawaniu niepełnosprawności i ograniczaniu jej skutków. ● Doskonalenie systemu wykrywania, diagnozowania, orzecznictwa zaburzeń i stymulacji rozwoju w szczególności dzieci i młodzieży. ● Udzielanie pomocy rodzicom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz w rozwiązywaniu problemów edukacyjnych i wychowawczych. ● Realizacja działań i poszerzenie dostępu do poradnictwa psychologicznego i pedagogicznego a także psychoedukacyjnych i socjoterapeutycznych osób z niepełnosprawnością i zagrożonych dysfunkcjami. ● Wdrażanie programów przeciwdziałania uzależnieniom – m.in. narkomanii, alkoholizmowi, hazardowi a także ukierunkowanych na zapobieganiu chorobom układu krążenia i nowotworowym. ● Wspieranie rehabilitacji prowadzonej przez organizacje pozarządowe działające na rzecz osób z niepełnosprawnością. ● Zapewnienie osobom z niepełnosprawnością, które wymagają całodobowej opieki m.in. pobytu w odpowiednich, dostosowanych do ich potrzeb placówkach, w szczególności zakładzie opiekuńczo – leczniczym, domu pomocy społecznej o odpowiednim profilu i standardzie. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Zwiększenie świadomości społecznej na temat przyczyn powstawania chorób i różnego rodzaju niepełnosprawności. ● Poprawa funkcjonowania psychofizycznego społeczności lokalnej poprzez aktywność fizyczną zarówno osób zdrowych jak i osób z niepełnosprawnością. ● Zwiększenie dostępności do sprzętu rehabilitacyjnego. ● Wzrost liczby osób z niepełnosprawnością uczestniczących w turnusach rehabilitacyjnych. ● Zwiększenie dostępu osób z niepełnosprawnością do usług rehabilitacyjnych i leczniczych. ● Poprawienie sprawności psychofizycznej osób z niepełnosprawnością. ● Zwiększenie efektywności działań rehabilitacyjnych poprzez wielopłaszczyznową współpracę ośrodków rehabilitacyjnych, leczniczych oraz specjalistów. ● Wzrost liczby budynków służby zdrowia pozbawionych barier architektonicznych, 	<ul style="list-style-type: none"> ● liczba prowadzonych działań informacyjno – edukacyjnych, kampanii mających na celu zwiększenie świadomości społecznej w zakresie niepełnosprawności – 1, ● ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z dofinansowania do sprzętu rehabilitacyjnego – 43 os. (52.281,31 zł), ● ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z dofinansowania do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz kwota dofinansowań – 837 os. (1.696.709,69 zł), ● ilość osób z niepełnosprawnością korzystających z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych oraz kwota dofinansowań – 117 os. (432.971,00 zł) 	

<ul style="list-style-type: none">● Prowadzenie zajęć, spotkań i warsztatów o tematyce zdrowotnej w szczególności w placówkach edukacyjnych oraz przez organizacje pozarządowe.● Opracowanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych na temat zdrowego trybu życia.● Wykorzystywanie kultury fizycznej jako środka zapobiegającego powstawaniu chorób i niepełnosprawności, a także łagodzenia skutków niepełnosprawności, w tym poszerzenie dostępności do zajęć i bazy rekreacyjno-sportowej.● Pomoc dla osób z niepełnosprawnością w zaopatrzeniu w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny.● Wsparcie osób z niepełnosprawnością w uczestnictwie w turnusach rehabilitacyjnych.● Działalność ośrodków wczesnej interwencji i usług rehabilitacyjnych.● Wspieranie służb zdrowia w zakresie likwidacji barier.	urbanistycznych i technicznych.	
---	---------------------------------	--

